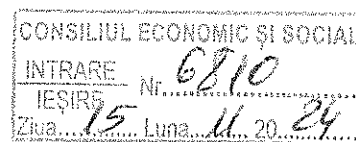

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1: HOTĂRÂRE privind aprobarea Strategiei naționale pentru resurse minerale neenergetice 2025 - 2035

Secțiunea a 2-a: Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ:

Prezentul act normativ aprobă **Strategia națională pentru resurse minerale neenergetice 2025 - 2035**, denumită în continuare *Strategia*, care a fost elaborată de către Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, în cadrul grupurilor de lucru la care au participat reprezentanți ai mediului academic universitar, patronatelor și oamenilor de afaceri, institutelor de cercetare, instituțiilor publice, precum și alți specialiști din domeniul resurselor minerale neenergetice.

În perioada 2011-2015 au fost organizate consultări pentru actualizarea Strategiei Industriei Miniere 2004 - 2010¹, care a fost în vigoare până la finele anului 2010.

La începutul anului 2016, Ministerul Economiei a constituit grupuri interne de lucru care s-au ocupat în principal de inventarierea documentelor cu relevanță în domeniu, analizând variantele de strategie minieră propuse de grupurile de specialiști și diverse alte strategii/rapoarte ale țărilor europene cu activități miniere similare țării noastre.

Fundamentarea *Strategiei* a pornit de la lucrarea de excelență elaborată de Academia Română - *Strategia de dezvoltare a României în următorii 20 de ani*, integrată în Proiectul sectorial Resursele naturale - *Rezerve strategice, ce folosim și ce lăsăm generațiilor viitoare*.

În perioada 2022 - 2023 s-a continuat procesul de informare a societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ și a fost publicată decizia etapei de încadrare a strategiei emisă de Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor.

În anul 2023, Ministerul Economiei s-a reorganizat prin fuziune prin absorbție cu Ministerul Antreprenoriatului și Turismului, rezultând Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului², motiv pentru care s-a inițiat o nouă documentare pentru actualizarea documentului strategic.

Programul de guvernare 2023-2034, țintește la promovarea unei societăți deschise, cu standarde durabile de calitate, stimularea investițiilor în reindustrializare, în concordanță cu noua strategie de politică industrială revizuită la nivel european. Acțiunile asumate prin acest program de guvernare vor continua să genereze efecte și după anul 2024.

Principalele direcții și obiective generale stabilite la nivelul Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, pentru dezvoltarea pe termen mediu și lung a domeniului resurselor minerale neenergetice sunt:

- auditarea resurselor minerale exploatabile din haldele și iazurile aflate în conservare în

¹ Hotărârea Guvernului nr. 615/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, 411 din 7 mai 2004

² Hotărârea Guvernului nr. 864/2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, 842 din 19 septembrie 2023;

Hotărârea Guvernului nr. 717/2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, 610 din 29 iunie 2024.

vederea identificării unor oportunități de valorificare ale acestora;

- promovarea proiectului de realizare a ciclului integrat de producție în România, pentru industrie (minereu de cupru - produs finit, prin identificarea unor investitori strategici pentru producerea în țară a produselor finite din cupru cu valoare adăugată mare), în concordanță cu dezvoltarea industrială și pentru a micșora importurile de produse similare din alte țări;
- asigurarea exploatării superioare a grafitului pentru producerea pe teritoriul României a bateriilor, precum și a grafenului cu utilizare pe scară largă în industria electronică, aerospațială și apărare, energie, automobile, tehnologii biomedicale;
- inventarierea resurselor minerale strategice în vederea exploatării și realizarea unui circuit integrat pentru produsele finite pe teritoriul României;
- susținerea politicii de reindustrializare națională, completă și complexă prin sprijinirea clusterelor din industriile creative, producție, cercetare și inovare;
- susținerea companiilor cu capital de stat pentru retehnologizare, astfel încât să intre pe noi piețe sau să recupereze piețele tradiționale;
- îndeplinirea condițiilor și obiectivelor impuse de guvernanta corporativă prin intermediul Planului național de redresare și reziliență (P.N.R.R.).

Prin *Strategie* se propune următoarea viziune:

„România 2035 - țară cu resurse minerale neenergetice valorificate superior, prin investiții responsabile și transparente - pol economic european de dezvoltare durabilă, pentru bunăstarea cetățenilor”

Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, în calitate de organ de specialitate al administrației publice centrale și minister de resort care aplică strategia și programul de guvernare are responsabilitatea elaborării strategiei resurselor minerale neenergetice, a implementării prevederilor acesteia după intrarea sa în vigoare, monitorizării, evaluării, raportării și actualizării continue a acesteia.

2.2 Descrierea situației actuale:

Cadrul instituțional actual este compus din Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului³, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon⁴ (fost A.N.R.M.) și Institutul Geologic al României, instituții cu principale responsabilități în: elaborarea și aplicarea strategiilor și politicilor guvernului în domeniul resurselor minerale neenergetice, prin care se asigură administrarea proprietății statului, gestionarea bazei de resurse minerale a țării, studierea, monitorizarea și documentarea resurselor subsolului.

În ceea ce privește *cadrul legislativ*, activitatea minieră se desfășoară în baza Legii Minelor nr. 85/2003, cu modificările și completările ulterioare și Hotărârea Guvernului nr. 1208/2003 privind aprobarea Normelor pentru aplicarea Legii minelor nr. 85/2003, cu modificările și completările ulterioare și conform inventarului public de date - *evidența de Inventar pentru domeniul resurse minerale neenergetice*, elaborată în anul 2021 în cadrul proiectului SIPOCA 388 “Simplificarea legislației în domeniul resurselor minerale și societăților cu capital de stat”, cu finanțare din fonduri europene nerambursabile, actualizată în anul 2023, identifică un număr total de 1.340 de acte normative, naționale, europene, precum și de ghiduri și manuale de bune practici, selectate pe criteriul incidenței reglementării.

Accesul la resurse și sustenabilitatea - cheia pentru reziliența europeană în ceea ce privește materiile prime și obținerea securității resurselor - necesită acțiuni pentru diversificarea

³ Hotărârea Guvernului nr. 717/28.06.2024 pentru modificarea H.G. nr. 864/2023 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului

⁴ Ordonanța de Urgență nr. 81/2024 pentru înființarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul resurselor minerale, petrolului și stocării geologice a dioxidului de carbon

aprovizionării atât din surse primare, cât și din surse secundare, reducerea dependențelor și îmbunătățirea eficienței resurselor și circularitatea, inclusiv proiectarea durabilă a produselor. Acest lucru este valabil pentru toate materiile prime, inclusiv metalele comune, mineralele industriale, agregatele ș.a., dar este și mai necesar, atunci când se referă la acele materii prime care sunt critice pentru Uniunea Europeană.

Comisia Europeană a adoptat Planul de acțiune privind economia circulară, menit să contribuie la modernizarea economiei, prin valorificarea oportunităților oferite la nivel național și european, cu prioritate pentru șase domenii strategice: materii prime, baterii, ingrediente active farmaceutice, hidrogen, semiconductori, tehnologii cloud și de vârf.

În prezent, la nivel european există tendința ca zăcămintele cu resurse minerale să fie declarate de importanță publică, locală, regională, națională sau europeană, asigurându-se reglementări care să protejeze cercetarea și exploatarea acestora. Politica europeană în domeniul climei și energiei necesită o cantitate mare de metale și minerale pentru tehnologiile sale strategice și în acest sens, trebuie mărită capacitatea pentru toate etapele lanțului valoric al materiilor prime și anume: minerit, reciclare și extragere din minereu, rafinare și transformare, conform Rezoluției Parlamentului European din 25 noiembrie 2020 referitoare la o nouă strategie industrială pentru Europa.

În România, începând din anul 1998, prin 11 hotărâri de guvern a fost aprobată închiderea definitivă, conservarea și monitorizarea factorilor de mediu postînchidere a 556 mine, amplasate pe teritoriul administrativ a 227 de localități miniere din 28 de județe cu importante depozite de deșeuri industriale istorice, care pot fi valorificate superior. *Strategia valorifică etapa de documentare și consultările participative din perioada 2016 - 2024.*

La începutul anului 2016, Ministerul Economiei a constituit grupuri de lucru interinstituționale care s-au ocupat în principal de inventarierea documentelor cu relevanță în domeniu, analizând variantele de strategie minieră propuse de grupurile de specialiști și diverse alte strategii/rapoarte ale țărilor europene cu activități miniere similare țării noastre. Pentru schițarea politicii resurselor minerale, au avut loc întâlniri și cu consultanții Băncii Mondiale, care au făcut observații la legea minelor și la strategia minieră, propuneri pentru studii de evaluare specifice și recomandări pentru măsuri de regenerare socio-economică pe termen lung. Subiectele principale trecute în revistă au fost: baza de resurse minerale, cadrul legislativ și instituțional, piața internă și industriile europene, accesibilitatea informațiilor, factorii care pot afecta investițiile, aspecte ale corupției în sistem, forța de muncă, atitudinea generală față de activitățile miniere, barierele culturale, utilizarea terenurilor, procesul de licențiere, închiderea minelor, ecologizare, protecția mediului, cianuri, accesul la infrastructură, potențial de reciclare, cercetare-învățământ-inovare, dezvoltare durabilă participativă, cazuri de infringement, regenerare socio-economică a comunităților miniere, manuale/ghiduri de bune practici, schimb de experiență, parteneriate, oportunități de dezvoltare, colaborare internațională, definirea rolului statului, aspecte instituționale, implementarea strategiei, sistem de raportare, evaluare și monitorizare, politica resurselor minerale și actualizare legii minelor.

De asemenea, începând cu anul 2016 a fost demarată și etapa de identificare și informare a potențialilor participanți la procesul de consultare participativă. Astfel, au fost inițiate consultări cu organizațiile neguvernamentale - Mining Watch, Greenpeace România - care au fost invitate să participe la întâlniri. În etapa de culegere de informații, au fost realizate anchetele pe teren, pe bază de chestionare aplicate în comunitățile miniere, pentru consultarea autorităților locale din peste 50 de Unități Administrativ Teritoriale.

Stabilirea obiectivelor strategice generale s-a realizat în cadrul unui proces consultativ participativ prin care, au fost definite coordonatele noii viziunii propuse:

- capacitatea industrială este redusă, aspect ce conduce la necesitatea reindustrializării României în context larg european;
- resursele minerale sunt vitale pentru economia mondială în condițiile în care, unele resurse minerale sunt neregenerabile și limitate;
- mineritul energointensiv a avut efecte negative istorice asupra mediului și sănătății populației, în prezent făcându-se tranziția la mineritul durabil și la economia circulară;
- este necesară protejarea intereselor naționale de securitate economică privind resursele minerale neenergetice;
- exploatarea resurselor trebuie să asigure corelarea profitului investitorului cu necesitățile de dezvoltare locală și protecție a mediului;
- economia românească trebuie să se adapteze la contextul socio-economic și geopolitic global, inclusiv la situația post-epidemiologică, criza energetică și militară.

Resursele subsolului sunt proprietatea Statului Român, iar interesele Statului Român sunt exprimate prin documentele de politică a resurselor minerale, astfel că prin strategia resurselor minerale neenergetice adaptată la noua realitate economică, prin natura și diversitatea resurselor sale minerale, România poate deveni un pol de interes în sistemul industrial european și poate contribui la asigurarea rezilienței la situațiile de criză. La elaborarea Strategiei s-a ținut cont de necesitățile și direcțiile de dezvoltare de la nivel european și internațional, cu impact asupra documentelor de politici publice din domeniul industrial.

În lipsa unei viziuni și a unei direcții de dezvoltare pe termen lung a domeniului resurselor minerale neenergetice ca o consecință a neadoptării proiectului de hotărâre de guvern, principalul impact va fi de ordin economico-social, atât la nivelul operatorilor economici cât și al unităților administrativ teritoriale (U.A.T.).

2.3 Schimbări preconizate

Strategia stabilește direcțiile generale de dezvoltare, obiectivele, propunerile de măsuri, standardele internaționale pentru mineritul durabil și modul în care activitățile desfășurate în domeniul resurselor minerale neenergetice pot contribui la atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă.

1. *Prioritățile* sunt reprezentate de: cercetarea geologică, inventarierea și evaluarea materiilor prime critice și materiilor prime strategice, exploatarea și prelucrarea avansată a resurselor minerale neenergetice, refacerea mediului și regenerarea socio-economică, valorificarea superioară a resurselor secundare din haldele de steril și iazurile de decantare, utilizarea apelor geotermale, turismul balnear.

În urma evaluării situației actuale au fost identificate:

Obiectivele generale:

1. Armonizarea cadrului legislativ și instituțional în domeniul resurselor minerale neenergetice.
2. Exploatarea responsabilă a resurselor minerale neenergetice conform interesului național, în perspectiva dezvoltării durabile a țării.
3. Creșterea nivelului de finanțare a cercetării, dezvoltării și inovării industriale în domeniul resurselor minerale neenergetice.

Obiectivele specifice:

1. Armonizarea continuă a cadrului legislativ din domeniul minier cu legislația internă și europeană;

2. Modificarea cadrului instituțional în domeniu;
3. Repoziționarea domeniului minier în perspectiva asigurării resurselor minerale necesare dezvoltării durabile a țării
4. Asigurarea protecției mediului, managementului riscului și adaptării la schimbările climatice, cu asigurarea măsurilor speciale pentru conservarea sau utilizarea durabilă a resurselor naturale din ariile naturale protejate.
5. Închiderea minelor, ecologizarea și monitorizarea post-închidere.
6. Dezvoltare durabilă și asigurarea regenerării socio-economice și culturale a comunităților miniere din zonele industriale.
7. Crearea condițiilor cadru pentru sprijinirea activității de cercetare, dezvoltare, inovare.

Rezultatele așteptate în urma implementării Strategiei sunt următoarele:

1. cadru legislativ și de reglementare actualizat și aliniat la cerințele și standardele internaționale;
2. autoritate de reglementare, autorizare și control independentă, competentă și eficientă și procese de reglementare, autorizare și control bine definite, eficiente și transparente;
3. atribuire clară a rolurilor, responsabilităților, autorității și răspunderii în gestionarea resurselor minerale, pentru toate organizațiile implicate;
4. cooperare eficientă între autoritățile și instituțiile care participă la activitățile de reglementare, autorizare și control în domeniul minier;
5. capacități naționale de cercetare și dezvoltare în domeniul resurselor minerale;
6. personal calificat și motivat;
7. alocări financiare adecvate pentru toate activitățile importante desfășurate în toate organizațiile din domeniul resurselor minerale neenergetice, precum și în toate autoritățile de reglementare și control, în compartimentele cu responsabilități conexe domeniului resurselor minerale;
8. contribuție directă la reindustrializarea României;
9. cadru și mecanisme eficiente de cooperare internațională;
10. public informat corect cu privire la activitățile și evenimentele importante din activitatea de exploatare a resurselor minerale neenergetice;
11. mediu curat;
12. nivel crescut de încredere a populației în instituțiile statului cu atribuții și responsabilități în domeniul minier;
13. efecte în dezvoltarea durabilă a comunităților miniere;
14. nivel crescut al bunăstării cetățenilor.

2. Se propune înființarea unui *Consiliu Consultativ Național* pentru urmărirea implementării prevederilor *Strategiei*, evaluarea politicilor publice, monitorizarea evoluțiilor sectoriale și formularea unor direcții strategice și acțiuni pentru îmbunătățirea potențialului sectorului.

3. Indicatori de monitorizare ai domeniului resurselor minerale

Monitorizarea domeniului resurselor minerale neenergetice se va face anual, ținând cont de indicatorii stabiliți pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă.

Se va elabora un *ghid de monitorizare* și se vor raporta datele disponibile/indicatori relevanți, printre care:

- ponderea activităților din sectorul minier în *Produsul Intern Brut al României*;
- valoarea investițiilor în domeniu;
- importurile de substanțe minerale utile neenergetice din U.E. și din celelalte state ale lumii;
- valoarea finanțărilor pentru cercetare - dezvoltare, atât de la bugetul de stat cât și din sectorul privat;
- numărul de persoane angajate în activitățile din domeniul resurselor minerale

neenergetice;

- numărul de persoane disponibilizate din industria minieră și conexă;
- numărul de persoane instruite prin cursuri de perfecționare;
- nivelul de sănătate al lucrătorilor din sectorul minier;
- creșterea nivelului de trai în zonele cu activitate de exploatare a substanțelor minerale utile;
- numărul de premise de prospecțiune, licențe de explorare și licențe de exploatare acordate pe substanțe minerale neenergetice;
- numărul de permise de prospecțiune transformate în licențe de explorare;
- numărul de licențe de explorare transformate în licențe de exploatare.

2.4 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Strategia națională pentru resurse minerale neenergetice 2025 - 2035 este un document programatic de politică publică, elaborat pentru perioada 2025 - 2035 la nivel național pentru domeniul resurselor minerale neenergetice, cu areal de implementare pe întreg teritoriul României.

3.2 Impactul social

Strategia națională pentru resurse minerale neenergetice 2025 - 2035 propune o abordare responsabilă a mineritului neenergetic. Prin Obiectivul specific 6 - Dezvoltarea durabilă și asigurarea regenerării socio-economice și culturale a comunităților din zonele industriale, se asigură consultarea participativă a comunităților, în consonanță cu principiile Pilonului European al Drepturilor Sociale, pentru a contribui la atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, cu consecințe sociale pozitive. Detaliile specifice vor fi cuprinse în proiecte ulterioare.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4 Impactul macroeconomic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Detaliile specifice vor fi cuprinse în proiecte ulterioare.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Strategia nu conține un ansamblu semnificativ de criterii și de modalități pentru autorizarea și pentru punerea în aplicare a unuia sau mai multor proiecte care ar putea avea efecte semnificative asupra mediului și nu asigură resursele necesare pentru implementarea proiectelor.

Strategia nu va avea impact negativ semnificativ asupra integrității ariilor naturale protejate și nu necesită parcurgerea procedurii de evaluare adecvată.

Punerea în aplicare a măsurilor și acțiunilor descrise în cadrul acestei strategii pentru atingerea obiectivelor propuse se va face cu respectarea prevederilor Legii nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului.

Conform *Strategiei* se vor urma standardele internaționale pentru minerit responsabil și cele mai bune practice de protecție a mediului.

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Detaliile specifice vor fi cuprinse în proiecte ulterioare.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul, detaliile specifice vor fi cuprinse în proiecte ulterioare. Noul model de dezvoltare promovat prin Hotărârea Guvernului nr. 1172/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind economia circulară, își propune să realizeze introducerea elementelor economiei circulare, în concordanță cu ODD 12. Țintele și indicatorii pentru ODD-uri se corelează cu prevederile Planului Național de Acțiune pentru implementarea SNDDR, 2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 754/2022 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 877/2018 privind adoptarea Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României. Obiectivele *Strategiei* se integrează în politicile industriale și sectoriale și contribuie la tranziția către o economie circulară și la facilitarea atingerii obiectivelor de dezvoltare durabilă, în mod special pentru:

- ODD 1 Fără sărăcie;
- ODD 2 Foamete zero;
- ODD 3 Sănătate și bunăstare;
- ODD 4 Educație de calitate;
- ODD 6 Apă curată și sanitație;
- ODD 8 Muncă decentă și creștere economică;
- ODD 9 Industrie, inovație și infrastructură;
- ODD 11 Orașe și comunități durabile;
- ODD 12 Consum și producție responsabile;
- ODD 13 Acțiune climatică;
- ODD 15 Viață terestră;
- ODD 16 Pace, justiție și instituții eficiente;
- ODD 17 Parteneriate pentru realizarea ODD-urilor

3.9 Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru

anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.***)

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2					7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (transferuri pentru restructurarea industriei de apărare)						
4.3 Impact financiar, plus/ minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: Nu este cazul						
4.8 Alte informații Implementarea măsurilor propuse prin strategie se va realiza cu încadrarea în bugetele ordonatorilor principali de credite implicați.						

**Secțiunea a 5-a:
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare**

5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.4 Hotărârile ale Curții de Justiție a Uniunii Europene
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.6. Alte informații
Nu este cazul.

**Secțiunea a 6-a:
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ**

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative.
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.

În perioada 2016-2024 în procesul de elaborare a *Strategiei*, în cadrul etapei de identificare și informare a potențialilor participanți la procesul de consultare participativă au fost inițiate consultările cu autorități centrale și locale, operatori economici, reprezentanți ai mediului academic universitar, institutelor de cercetare, ai organizațiilor neguvernamentale - Mining Watch România, Greenpeace România și al Asociațiilor de dezvoltare intercomunitară. Pentru facilitarea procesului de consultare publică, proiectul strategiei a fost postat pe site-urile Ministerului Economiei și

Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor. Pe perioada derulării procesului de consultare nu au fost primite comentarii și propuneri din partea publicului.

6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Au fost organizate consultări la nivel local cu participarea unor reprezentanți ai conducerii administrației publice locale din Alba Iulia, Baia Mare, Rodna, Sărmășag și din localitățile miniere din Județele Alba, Maramureș, Bistrița Năsăud etc. și alte activități de culegere de informații tematice pe bază de chestionare aplicate în zonele miniere.

Ca urmare a acestui proces consultativ-participativ au fost definite obiectivele strategice generale și planul cu acțiuni și măsuri.

link: <https://www.economie.gov.ro/consultari-locale-preliminare-in-data-de-27-septembrie-2018-la-rodna-organizate-de-ministerul-economiei-impreama-cu-prefectura-bistrita-nasaud-si-primaria-rodna>;

link: [https://www.economie.gov.ro/images/resurse-minerale/Informare%20Sarmasag%208%20noi%202018%20\(16.11.2018\).pdf](https://www.economie.gov.ro/images/resurse-minerale/Informare%20Sarmasag%208%20noi%202018%20(16.11.2018).pdf) .

Consultările au fost realizate în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.

6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, cu modificările și completările ulterioare, pe baza consultărilor din cadrul Comitetului Special Constituit din data 19 septembrie 2022, după publicarea anunțurilor în ziare naționale, respectiv în Jurnalul din 7 octombrie 2022, pag. 17, pentru anunțarea publicului cu privire la supunerea proiectului SRRMN 2035, procedurii de evaluare de mediu, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor a emis Decizia Etapei de Încadrare nr. 9/21.10.2022 - „Strategia României pentru Resurse Minerale Neenergetice - orizont 2035” nu necesită evaluare de mediu și urmează a fi supusă procedurii de adoptare fără aviz de mediu.

6.5 Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Este necesar avizul.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

Nu este cazul.

c) Consiliul Economic și Social

Este necesar avizul.

d) Consiliul Concurenței

Nu este cazul.

e) Curtea de Conturi

Nu este cazul.

6.6 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a:

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Accesul liber al publicului la informație s-a realizat prin:

- anunțuri publicate de titular în ziarul „Libertatea” în data de 10.06.2022 și în data de 13.06.2022 privind elaborarea primei versiuni a **Strategiei naționale pentru resurse minerale neenergetice, pentru perioada 2023- 2035**, intitulată la acel moment „Strategia României pentru Resurse Neenergetice - orizont 2035”.
- documentația depusă a fost accesibilă spre consultare de către public pe toată durata derulării procedurii de reglementare la sediul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor și la sediul Ministerului Economiei.
- **Strategia națională pentru resurse minerale neenergetice, pentru perioada 2023-2035**, intitulată la acel moment „Strategia României pentru Resurse Neenergetice - orizont 2035” a fost publicată pentru consultare publică pe site-ul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, la secțiunea special destinată acestei proceduri, link: <http://www.mmediu.ro/categorie/strategia-romaniei-pentru-resurseneenergetice/424> ;
- de asemenea, strategia a fost publicată și pe site-ul Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului la 12.04.2024, link: <https://economie.gov.ro/proiect-de-hotarare-a-guvernului-privind-aprobarea-strategiei-nationale-pentru-resurse-minerale-neenergetice-orizont-2035/>

Pentru proiectul de act normativ a fost îndeplinită procedura stabilită prin dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Pe perioada derulării procedurii de evaluare de mediu nu au fost primite comentarii și propuneri din partea publicului.

7.3 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a:

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Strategia națională pentru resurse minerale neenergetice, orizont 2035 propune înființarea unui *Consiliu Consultativ Național* pentru colaborare interinstituțională și urmărirea implementării direcțiilor de dezvoltare ale *Strategiei*, prioritizarea acțiunilor, evaluarea politicilor publice, monitorizarea evoluțiilor sectoriale și formularea unor direcții strategice și acțiuni pentru îmbunătățirea potențialului sectorului. Ministerul de resort va elabora un **Ghid de Monitorizare și evaluare**, pentru stabilirea unui sistem de instrumente de monitorizare și a unui mecanism de evaluare periodică a progresului implementării. Rapoartele periodice vor oferi informații accesibile publicului larg, cu asigurarea transparenței activităților.

8.2 Alte informații

Nu este cazul

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborată prezenta Hotărâre privind aprobarea Strategiei naționale pentru resurse minerale neenergetice 2025 - 2035, pe care o supunem Guvernului spre aprobare.

MINISTRUL ECONOMIEI, ANTREPRENORIATULUI ȘI TURISMULUI
Ștefan-Radu OPREA

Avizăm favorabil:
SECRETAR GENERAL AL GUVERNULUI
Mircea ABRUDEAN

VICEPRIM-MINISTRU
Marian NEACȘU

MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII
Sorin Mihai GRINDEANU

MINISTRUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR
Mircea FECHET

MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRIILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI
Adrian-Ioan VEȘTEA

MINISTRUL EDUCAȚIEI
Ligia DECA

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE
Adrian CĂCIU

MINISTRUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII
Bogdan-Gruia IVAN

MINISTRUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE
Simona BUCURA-OPRESCU

MINISTRUL FINANȚELOR
Marcel-Ioan BOLOȘ

MINISTRUL JUSTIȚIEI
Alina-Ștefania GORGHIU

**PREȘEDINTELE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL MINIER,
PETROLIER ȘI AL STOCĂRII GEOLOGICE A DIOXIDULUI DE CARBON**
Adriana PETCU

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborată prezenta Hotărâre privind aprobarea Strategiei naționale pentru resurse minerale energetice, orizont 2035, pe care o supunem Guvernului spre aprobare.

MINISTRUL ECONOMIEI, ANTREPRENORIATUL ȘI TURISMULUI
Stefan-Răduț OPREA

Avizăm favorabil
SECRETAR GENERAL AL GUVERNULUI
Mircea ABRUDEAN
VICEPRIM-MINISTRU
Marian NEACȘU

MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII
Sorin Mihai GRINDEANU

MINISTRUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR
Mircea FECHET

MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRIILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI
Adrian-Ioan VEȘTEA

MINISTRUL EDUCAȚIEI
Ligia DECA

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE
Adrian CĂCIU

MINISTRUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII
Bogdan-Gruia IVAN

MINISTRUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE
Simona BUCURA-OPRESCU

MINISTRUL FINANTELOR
Marcel-Ioan BOLOȘ

MINISTRUL JUSTIȚIEI
Alina-Ștefania GORGHIU

PREȘEDINTELE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL MINIER,
PETROLIER ȘI AL STOCĂRII GEENERALE A DIOXIDULUI DE CARBON

Alexandra PETCU

ORIGINAL

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborată prezenta Hotărâre privind aprobarea Strategiei naționale pentru resurse minerale neenergetice, orizont 2035, pe care o supunem Guvernului spre aprobare.

MINISTRUL ECONOMIEI, ANTREPRENORIALITĂȚII ȘI TURISMULUI
Ștefan-Rădu OPREA

Avizăm favorabil:
SECRETAR GENERAL AL GUVERNULUI
Mircea ABRUDEAN

VICEPRIM-MINISTRU
Marian NEACȘU

MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII
Sorin Mihai GRINDEANU

MINISTRUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR
Mircea FECHET

MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILORE PUBLICE ȘI ADMINISTRĂȚIEI
Adrian-Ioan VEȘTEA

MINISTRUL EDUCAȚIEI
Ligia DECA

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE
Adrian CĂCIU

MINISTRUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII
Bogdan Gruia IVAN

MINISTRUL FINANTELOR
Mădălin BOLOS

MINISTRUL JUSTIȚIEI
Alina-Stefania GORGHIU

PREȘEDINTELE AGENȚIEI NAȚIONALE PENTRU RESURSE MINERALE
Adriana PETCU

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborată prezenta Hotărâre privind aprobarea Strategiei naționale pentru resurse minerale neenergetice, orizont 2035, pe care o supunem Guvernului spre aprobare.

MINISTRUL ECONOMIEI, ANTREPRENORIALITĂȚII ȘI TURISMULUI

~~Ștefan-Rădu~~ ~~OPREAN~~

~~Avizăm favorabil~~

SECRETAR GENERAL AL GUVERNULUI

~~Mircea~~ ~~ABRUDEAN~~

VICEPRIM-MINISTRU

~~Marian~~ ~~NEACȘU~~

MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

~~Sorin~~ ~~Mihai~~ ~~GRINDEANU~~

MINISTRUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

~~Mircea~~ ~~FECHET~~

MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI

~~Adrian-Ioan~~ ~~VEȘTEA~~

MINISTRUL EDUCAȚIEI

~~Ligia~~ ~~DECA~~

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE

~~Adrian~~ ~~GĂCIU~~

MINISTRUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII

~~Bogdan~~ ~~Grăia~~ ~~IVĂN~~

MINISTRUL FINANTELOR

~~Marcel-Ioan~~ ~~BOLOȘ~~

MINISTRUL JUSTIȚIEI

~~Alina-Ștefania~~ ~~GORGHIU~~

PREȘEDINTELE AGENȚIEI NAȚIONALE PENTRU RESURSE MINERALE

~~Adriana~~ ~~PETCU~~

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborată prezenta Hotărâre privind aprobarea Strategiei naționale pentru resurse minerale neenergetice, orizont 2035, pe care o supunem Guvernului spre aprobare.

MINISTRUL ECONOMIEI, ANTREPRENORIALITĂȚII ȘI TURISMULUI
Ștefan Radu OPRĂ

Avizăm favorabil.
SECRETAR GENERAL AL GUVERNULUI
Mircea ABRUDEAN

VICEPRIM-MINISTRU
Marian NEACȘU

MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII
Sorin Mihai GRINDEANU

MINISTRUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR
Mircea FECHET

MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI
Adrian Ioan VEȘTEA

MINISTRUL EDUCAȚIEI
Ligia DECA

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE
Adrian CĂCIU

MINISTRUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII
Bogdan-Gruia IVAN

MINISTRUL FINANȚELOR
Marcel-Ioan BOLOȘ

MINISTRUL JUSTIȚIEI
Alina-Ștefania GORGHIU

PREȘEDINTELE AGENȚIEI NAȚIONALE PENTRU RESURSE MINERALE
Adriana PETCU

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborată prezenta Hotărâre privind aprobarea Strategiei naționale pentru resurse minerale neenergetice, orizont 2035, pe care o supunem Guvernului spre aprobare.

MINISTRUL ECONOMIEI, ANTREPRENORIALITĂȚII ȘI TURISMULUI
Ștefan-Rădu DÎRBA

Avizăm ~~Favorabil~~
SECRETAR GENERAL AL GUVERNULUI
Mircea ABRUDEAN

VICEPRIM-MINISTRU
Marian NEACȘU

MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII
Sorin Mihai GRINDEANU

MINISTRUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR
Mircea FECHET

MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI
Adrian-Ioan VESTEA MĂN.

MINISTRUL EDUCAȚIEI
Ligia DECE

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE
Adrian CĂCIU

MINISTRUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII
Bogdan-Gruia IVAN

MINISTRUL FINANTELOR
Marcel-Ioan BOLOȘ

MINISTRUL JUSTIȚIEI
Alina-Ștefania GORGHIU

PREȘEDINTELE AGENȚIEI NAȚIONALE PENTRU RESURSE MINERALE
Adriana PETCU

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborată prezenta Hotărâre privind aprobarea Strategiei naționale pentru resurse minerale neenergetice, orizont 2035, pe care o supunem Guvernului spre aprobare.

MINISTRUL ECONOMIEI, ANTREPRENORIALITĂȚII ȘI TURISMULUI
Stefan-Radu OPREA

Avizăm favorabil:

SECRETAR GENERAL AL GUVERNULUI
Mircea ABRUDEAN

VICEPRIM-MINISTRU
Marian NEACȘU

MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII
Sorin Mihai GRINDEANU

MINISTRUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR
Mircea FECHET

MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI
Adrian-Ioan VEȘTEA

MINISTRUL EDUCAȚIEI
Ligia DECA

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE
Adrian CĂCIUK

MINISTRUL CERCETĂRII, ÎNOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII
Bogdan-Gruia IVAN

MINISTRUL FINANTELOR
Marcel-Ioan BOLOȘ

MINISTRUL JUSTIȚIEI
Alina-Ștefania GORGHIU

PREȘEDINTELE AGENȚIEI NAȚIONALE PENTRU RESURSE MINERALE
Adriana PETCU

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborată prezenta Hotărâre privind aprobarea Strategiei naționale pentru resurse minerale neenergetice, orizont 2035, pe care o supunem Guvernului spre aprobare.

MINISTRUL ECONOMIEI, ANTREPRENORIALITĂȚII ȘI TURISMULUI
Stefan-Radu OPREANU

Avizăm favorabil:
SECRETAR GENERAL AL GUVERNULUI
Mircea ABRUDEAN

VICEPRIM-MINISTRU
Marian NEACȘU

MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII
Sorin Mihai GRINDEANU

MINISTRUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR
Mircea FECHET

MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI
Adrian-Ioan VEȘTEA

MINISTRUL EDUCAȚIEI
Ligia DECA

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE
Adrian CĂCIU

MINISTRUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII
Bogdan-Gruia IVAN

MINISTRUL FINANȚELOR
Marcel-Ioan BOLOȘ

MINISTRUL JUSTIȚIEI
Alina-Ștefania GORGHIU

PREȘEDINTELE AGENȚIEI NAȚIONALE PENTRU RESURSE MINERALE
Adriana PETCU

GVERNUL ROMÂNIEI

Hotărâre privind aprobarea Strategiei naționale pentru resurse minerale neenergetice 2025 - 2035

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată și al art. 25, lit.e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare și al art. 56, lit. a) din Legea minelor nr. 85/2003, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic - Se aprobă Strategia națională pentru resurse minerale neenergetice 2025 - 2035, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM - MINISTRU

Ioan - Marcel CIOLACU

Anexă

Strategia Națională pentru Resurse Minerale Neenergetice 2025 - 2035

Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE	4
LISTA ABREVIERILOR ȘI ACRONIMELOR	6
CAPITOLUL I: INTRODUCERE	7
I.1 NECESITATEA ELABORĂRII STRATEGIEI	7
I.2 PROCESUL DE ELABORARE A STRATEGIEI	10
I.3 INSTITUȚII IMPLICATE	12
CAPITOLUL II: VIZIUNEA STRATEGICĂ	13
CAPITOLUL III: PRIORITĂȚILE, POLITICILE ȘI CADRUL LEGAL EXISTENTE ÎN DOMENIUL RESURSELOR MINERALE NEENERGETICE	15
III.1 IDENTIFICAREA PRIORITĂȚILOR, POLITICILOR ȘI STRATEGIILOR ÎN DOMENIUL RESURSELOR MINERALE NEENERGETICE	15
III.2 CADRUL LEGISLATIV	21
CAPITOLUL IV: ANALIZA CONTEXTULUI ȘI DEFINIREA PROBLEMELOR ÎN ELABORAREA STRATEGIEI	25
IV.1 EVALUAREA BAZEI DE RESURSE MINERALE NEENERGETICE	25
IV.2 MATERII PRIME CRITICE	36
IV.3 PROGRAMUL GEOLOGIC NAȚIONAL	50
IV.4 OBIECTIVELE MINIERE APROBATE LA ÎNCHIDERE PRIN HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI	52
IV.5 RESURSE UMANE - EDUCAȚIE, CERCETARE, DEZVOLTARE ȘI INOVARE	60
IV.6 PROTECȚIA MEDIULUI	64
IV.7 DEZVOLTAREA COMUNITARĂ	67
IV.8 DEZVOLTARE DURABILĂ	72
IV.9 RESURSELE MINERALE VALORIFICATE ÎN TURISM	77
IV.10 CONTEXT INVESTIȚIONAL	78
CAPITOLUL V: OBIECTIVELE GENERALE ȘI SPECIFICE ALE STRATEGIEI	85
V.1 OBIECTIVE GENERALE	85
V.2 OBIECTIVE SPECIFICE, MĂSURI ȘI ACȚIUNI	85
CAPITOLUL VI: PROGRAME	92
VI.1 PROCESUL DE PLANIFICARE STRATEGICĂ	92
VI.2 PROPUNERI DE POLITICI PUBLICE ȘI PROIECTE	94
CAPITOLUL VII: REZULTATE AȘTEPTATE ÎN URMA IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI	95
CAPITOLUL VIII: INDICATORI	96
VIII.1 INDICATORII DE EVALUARE	96
VIII.2 EVALUAREA PROGRESULUI IMPLEMENTĂRII	98
CAPITOLUL IX: PROCEDURILE DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE A IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI	100
CAPITOLUL X: INSTITUȚII RESPONSABILE	101
CAPITOLUL XI: IMPLICAȚII BUGETARE ȘI SURSE DE FINANȚARE	103
CAPITOLUL XII: IMPLICAȚII ASUPRA CADRULUI JURIDIC	104
LISTA TABELE, GRAFICE	106

ANEXA 1: CONTEXTUL LEGISLATIV EUROPEAN DIN DOMENIUL RESURSELOR MINERALE NEENERGETICE CORELAT CU LEGISLAȚIA DIN ROMÂNIA	107
ANEXA 2: CONTRIBUȚII ALE INDUSTRIEI MINIERE INTERNAȚIONALE LA ÎNDEPLINIREA OBIECTIVELOR DE DEZVOLTARE DURABILĂ	130
ANEXA 3: PRINCIPALELE STANDARDE INTERNAȚIONALE PENTRU MINERIT DURABIL	140
ANEXA 4: RESURSELE MINERALE NEENERGETICE ÎN TURISM	159
ANEXA 5: PLAN DE ACȚIUNE	164

Cuvânt înainte

„Evoluția omului, progresul social și cultural sunt strâns legate de descoperirea și utilizarea mineralelor. Silexul, bronzul, fierul, folosite ca unelte, arme, podoabe sau culori pentru picturile rupestre au dat numele lor primelor epoci ale umanității. Contextul istoric al apartenenței la Uniunea Europeană ne impune ca, simultan cu acceptarea unor reguli comune - să ne construim noi înșine proiectul identității noastre europene într-o lume globalizată. Pentru acest proiect identitar avem nevoie de informații corect actualizate asupra tuturor resurselor naturale ale subsolului și solului României, necesare pentru elaborarea programelor de dezvoltare a economiei reale. Societatea Cunoașterii nu diminuează importanța resurselor minerale, ci aduce o nouă provocare: folosirea inteligentă a acestora prin încorporarea lor într-o viziune asupra viitorului”¹.

În România, mineritul este o ocupație istorică, tradițională, atestată încă din antichitate, atunci când romanii au venit în Dacia să extragă aur și metale de bază din Munții Apuseni. În ultimii 30 de ani țara noastră a trecut printr-o amplă restructurare industrială, care a condus la scăderea producției interne și închiderea operațională a minelor nerentabile, cu pierderea locurilor de muncă, care a generat efecte economico-sociale și a lăsat în urmă o poluare istorică a mediului, cu afectarea calității vieții locuitorilor din zonele miniere.

Pentru această reformă, Guvernul României a beneficiat în perioada 1999-2013 atât de experiența internațională, cât și de finanțarea Băncii Mondiale. Printre cele mai importante condiționalități și rezultate ale proiectelor implementate referitor la

¹ *Trilogia Resursele minerale ale României, Coordonatori: Emil Constantinescu și Nicolae Anastasiu - Autori: Emil Constantinescu, Nicolae Anastasiu, Denisa Jianu, Izabela Mariș, Editura Academiei Române, 2015, 2017, 2019;*

reglementarea domeniului resurselor minerale, se numără și Legea minelor nr. 85/2003 și Strategia Industriei Miniere 2004-2010², însoțite de manuale/ghiduri operaționale pentru închiderea minelor și refacerea mediului la standarde internaționale, înființarea centrelor de afaceri pentru facilitarea inițiativelor locale, planificare strategică participativă, dialog social și transfer de cunoștințe. În anul 2007 România a devenit membră a Uniunii Europene, continuând promovarea reformelor instituționale și sectoriale prin Tratatul de Aderare, prin armonizarea intereselor naționale cu interesele comunității europene. Resursele naturale, în general, sunt vitale pentru economia globală și pentru o calitate bună a vieții, mineralele și metalele sunt indispensabile pentru dezvoltarea unei societăți moderne, însă trebuie să ținem cont de faptul că resursele sunt limitate și neregenerabile, iar accesul la resurse reprezintă o problemă strategică de securitate. Astăzi, țările U.E. se află pe calea unei duble tranziții către neutralitatea climatică și digitalizare, însă în contextul complicat post-pandemie Covid 19, trebuie să facă față provocărilor crizelor energetice, geopolitice și militare în desfășurare, care perturbă lanțurile regionale și globale de aprovizionare, generând instabilitate pe multiple planuri.

Guvernul României, după ce a analizat îndeaproape rolul domeniului resurselor minerale neenergetice și mineritul durabil, responsabil și transparent, propune acum oportunitatea unei strategii naționale de dezvoltare, pornind chiar de la cunoașterea și valorificarea potențialului resurselor minerale și ținând cont de orientarea către obiectivele de dezvoltare durabilă, cu dimensiunea socio-economică și de protecția mediului, circularitate și adaptare la schimbările climatice.

Fundamentarea documentului strategiei pornește de la lucrarea de excelență elaborată de Academia Română - Strategia de dezvoltare a României în următorii 20 de ani³ și se integrează în Proiectul sectorial *Resursele naturale - Rezerve strategice, ce folosim și ce lăsăm generațiilor viitoare*.

² Hotărârea Guvernului nr.615/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, 411 din 7 mai 2004

³ Strategia de dezvoltare a României pe 20 de ani, Academia Română (2014 - 2018)

LISTA ABREVIERILOR ȘI ACRONIMELOR

A.N.M.A.P.	Agencia Națională pentru Mediu și Aree Protejate
A.N.R.M.P.S.G.	Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon
A.P.E.L.L.	Conștientizarea și Pregătirea pentru Urgențe la Nivel Local
A.R.	Academia Română
B.A.T.	Best Available Technologies
B.R.E.F.	Best Available Technique (BAT) Reference Document
C.E.	Comisia Europeană
C.I.M.M.	Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale
C.R.M.A	Actul pentru Materii Prime Critice
E.I.P.	Parteneriatul European pentru Materii Prime
E.I.T.I.	Inițiativa privind Transparența în Sectorul Extractiv
GeoEcoMar	Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Geologie și Geoecologie Marină
G.M.I.	Global Mining Initiative
G.R.I.	Inițiativa Globală privind Raportarea
I.C.M.M.	Consiliul Internațional pentru Metale și Minerale
I.F.C.	Corporația Financiară Internațională
I.G.R.	Institutul Geologic al României
I.G.S.U.	Inspectoratul General pentru Situații de Urgență
I.I.E.D.	Institutul Internațional pentru Mediu și Dezvoltare
I.N.C.D.M.N.R.	Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Metale Neferoase și Rare
I.N.C.D.M.R.R.	Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Metale și Resurse Radioactive
I.N.S.	Institutul Național de Statistică
I.R.M.A.	Inițiativa pentru Asigurarea Mineritului Responsabil
M.P.C.	Materii prime critice
M.C.I.D.	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării
M.D.L.P.A.	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației
M.E.A.T.	Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului
M.Ed.	Ministerul Educației
M.En.	Ministerul Energiei
M.F.	Ministerul Finanțelor
M.I.P.E.	Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
M.J.	Ministerul Justiției
M.M.A.P.	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
M.T.I.	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
M.M.S.S.	Ministerul Muncii și Solidarității Sociale
M.M.S.D.	Mineritul, Mineralele și Dezvoltarea Durabilă
N.A.T.O.	Organizația Tratatului Nord - Atlantic
O.C.D.E.	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
O.D.D.	Obiectiv Dezvoltare Durabilă
O.N.G.	Organizație nonguvernamentală
O.S.C.E.	Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa
T.R.	Pământuri rare
P.S.I.	Plan Strategic Instituțional
P.N.R.R.	Planul Național de Redresare și Reziliență
P.U.G.	Plan Urbanistic General
P.U.Z.	Plan Urbanistic Zonal
R.M.I.	Inițiativa pentru Materii Prime Minerale
S.C.E.R.S.	Sistemul European de Reacție pentru Situațiile de Urgență
S.G.G.	Secretariatul General al Guvernului
S.N.I.M.I.M.	Sistemul Național Integrat de Monitorizare a Impacturilor de Mediu
S.W.O.T.	Puncte tari, puncte slabe, oportunități și riscuri
U.A.T.	Unitate Administrativ Teritorială
U.E.	Uniunea Europeană
U.N.E.P.	Programul Națiunilor Unite pentru Mediu
U.N.E.S.C.O.	Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură

CAPITOLUL I: Introducere

I.1 Necesitatea elaborării strategiei

În prezent, atât în U.E., cât și pe plan mondial, cererea de resurse minerale neenergetice este în creștere, acest lucru manifestându-se și în România.

La nivelul Uniunii Europene, s-a realizat Inițiativa pentru Materii Prime Critice (M.P.C.) și un Plan strategic⁴ unde domeniul resurselor minerale reprezintă un domeniu prioritar esențial pentru funcționarea durabilă a societății moderne. Asigurarea unui acces viabil și constant la materii prime constituie un factor din ce în ce mai important pentru competitivitatea U.E. și prin urmare, un element esențial pentru creșterea economică. Sectoare precum construcțiile, industria metalurgică, industria produselor chimice, industria auto, industria aerospațială, industria de produse electronice și producția de energie sunt complet dependente de accesul la anumite materii prime.

Pe plan mondial, cu un efort de participare unic în istorie, națiunile lumii au reușit să conlucreze pentru a agree o idee comună asupra viitorului, stabilind la sfârșitul anului 2015 primul acord global, merit să aducă omenirea pe calea dezvoltării durabile, respectiv *Agenda 2030*, prin care s-au stabilit 17 obiective de dezvoltare durabilă, care să asigure adaptarea la schimbări, conform Fig. 1 de mai jos:

Fig. 1 Obiectivele de dezvoltare durabilă

⁴ https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/raw-materials/eip_en?prefLang=ro&etrans=ro
(Strategic Implementation Plan for the European Innovation Partnership on Raw Materials)

Resursele subsolului sunt proprietatea Statului Român, iar interesele naționale sunt exprimate prin documentele de politică a resurselor minerale, prin strategia resurselor minerale neenergetice adaptată la noua realitate economică și în acest sens, România se repoziționează pe harta resurselor minerale și contribuie la asigurarea rezilienței în situațiile de criză. Prin natura și diversitatea resurselor minerale, România poate deveni un *pol de interes în sistemul incluziv industrial european*.

Principiul de bază al elaborării acestei strategii este *interesul economic* - prin dezvoltarea unui lanț valoric în industria minieră de cercetare-prospecțiune, explorare, dezvoltare, exploatare, preparare/concentrare, prelucrare, valorificare, ținând cont de faptul că materiile prime critice/strategice devin indispensabile - *alături de transparența decizională și dezvoltarea durabilă*.

Prioritățile sunt reprezentate de: cercetarea geologică, inventarierea și evaluarea materiilor prime critice și strategice, exploatarea și prelucrarea avansată a resurselor minerale neenergetice, refacerea mediului și regenerarea socio-economică, valorificarea superioară a resurselor secundare din haldele de steril și iazurile de decantare, utilizarea apelor geotermale în turismul balnear, încurajarea investițiilor responsabile, consultarea comunitară participativă și transparența.

Actuala strategie propune reconsiderarea poziției și a modului de implicare a statului și a comunităților locale în industrie, în favoarea accentuării rolului de reglementare și promovare a unor politici de dezvoltare și stimulare a unui sistem viabil, în care entitățile private să dețină preponderent drepturile de exploatare, operare, rezultate din concesionarea resurselor minerale neenergetice și să asigure finanțarea și managementul activităților miniere. În același timp, se acordă o importanță deosebită aspectelor instituționale și celor referitoare la asigurarea bazelor de date integrate, respectiv transformarea autorității competente în autoritate de reglementare⁵ - în conformitate cu prevederile Legii nr. 275/2020 pentru modificarea și completarea Legii minelor nr. 85/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1166 din 2 decembrie 2020. Totodată se recomandă

⁵ Ordonanța de Urgență nr. 81/2024 pentru înființarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul resurselor minerale, petrolului și stocării geologice a dioxidului de carbon

înființarea Serviciului Geologic Național, după model european, care să coordoneze toate activitățile specifice de cercetare-explorare geologică și să fie în măsură să administreze datele, informațiile și rezultatele activităților de cercetare în domeniul resurselor minerale neenergetice.

De asemenea, se acordă o atenție deosebită formării resursei umane prin adaptarea învățământului de specialitate la nevoile pieței europene, specializare inteligentă și circularitate economică. Nu în ultimul rând, se au în vedere și necesitățile de clarificare a problemei regimului proprietății publice și/sau private a terenurilor pe perioada în care se dau în administrare sau în concesiune, precum și a terenurilor ecologizate după ce se finalizează procesul de închidere și refacere a mediului, când trebuie să revină autorităților locale pentru a fi utilizate în beneficiul comunităților. Luând în considerare tendința de continuă schimbare globală, pentru a face față situațiilor de criză care determină vulnerabilitate și incertitudine, această strategie sectorială accentuează necesitatea ca statul să administreze și să valorifice durabil resursele minerale neenergetice, pentru asigurarea siguranței și securității naționale.

În cazul resurselor minerale energetice, situația și alte aspecte relevante sunt cuprinse în *Strategia energetică a României 2025-2035, cu perspectiva anului 2050*, elaborată de Ministerul Energiei⁶.

Ministerul Energiei⁷ este organizat și funcționează ca organ de specialitate al administrației publice centrale, în subordinea Guvernului, care aplică strategia și Programul de guvernare în domeniul energetic și al resurselor energetice, în domeniile producției, transportului, distribuției și furnizării energiei electrice și termice, inclusiv al energiei din surse regenerabile/verzi, hidrogen sau alte surse alternative/neconvenționale de energie, în domeniul exploatării, procesării, transportului, distribuției și valorificării resurselor minerale energetice/hidrocarburi, on-shore sau off-shore, cărbune, uraniu, petrol și gaze naturale și derivatele ale acestora, în domeniul nuclear civil al gestionării deșeurilor radioactive și al managementului apei grele, în domeniul întreținerii și verificărilor tehnice periodice ale echipamentelor

⁶ https://energie.gov.ro/wp-content/uploads/2022/08/Strategia-2030_DGJRI_AM_12.08.2022_MU_Clean_25.08.2022-1.pdf

⁷ Hotărârea de Guvern nr. 316/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Energiei

energetice, în domeniul eficienței energetice și al pactului ecologic-Green Deal, în concordanță cu cerințele economiei de piață și pentru stimularea inițiativei operatorilor economici.

I.2 Procesul de elaborare a strategiei

În perioada 2011-2015 au fost organizate consultări pentru actualizarea Strategiei Industrii Miniere 2004 - 2010⁸, care a fost în vigoare până la finele anului 2010.

La începutul anului 2016, Ministerul Economiei a constituit grupuri interne de lucru care s-au ocupat în principal de inventarierea documentelor cu relevanță în domeniu, analizând variantele de strategie minieră propuse de grupurile de specialiști și diverse alte strategii/rapoarte ale țărilor europene cu activități miniere similare țării noastre.

Pentru schițarea politicii resurselor minerale, au avut loc întâlniri și cu consultanții Băncii Mondiale, care au făcut observații la Legea minelor și la Strategia minieră, propuneri pentru studii de evaluare specifice și recomandări pentru măsuri de regenerare socio-economică pe termen lung. Subiectele principale trecute în revistă au fost: baza de resurse minerale, cadrul legislativ și instituțional, piața internă și industriile europene, accesibilitatea informațiilor, factorii care pot afecta investițiile, aspecte ale corupției în sistem, forța de muncă, atitudinea generală față de activitățile miniere, barierele culturale, utilizarea terenurilor, procesul de licențiere, închiderea minelor, ecologizare, protecția mediului, cianuri, accesul la infrastructură, potențial de reciclare, cercetare-învățământ-inovare, dezvoltare durabilă participativă, cazuri de infringement, regenerare socio-economică a comunităților, manuale/ghiduri de bune practici, schimb de experiență, parteneriate, oportunități de dezvoltare, colaborare internațională, definirea rolului statului, aspecte instituționale, implementarea strategiei, sistem de raportare, evaluare și monitorizare, redevențe miniere, politica resurselor minerale și actualizarea legii minelor.

În cursul anului 2016 a fost demarată și etapa de identificare și informare a potențialilor participanți la procesul de consultare participativă. A fost inițiată consultarea cu organizații neguvernamentale,⁹ care au fost invitate să participe la întâlniri la nivel local

⁸ Hotărârea Guvernului nr. 615/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, 411 din 7 mai 2004

⁹ Mining Watch Romania; Greenpeace Romania.

precum: Alba Iulia, Baia Mare, Rodna, Șarmășag și s-a derulat etapa de culegere de informații prin anchetele pe teren realizate pe bază de chestionare aplicate în comunitățile miniere. Astfel, printr-un proces consultativ participativ au fost definite obiectivele strategice generale și propunerile de măsuri.

În perioada 2017-2018, s-a desfășurat o parte din etapa de evaluare strategică de mediu, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, cu modificările și completările ulterioare, cu sprijinul unui consultant autorizat în procedura evaluării strategice de mediu (S.E.A.), care a elaborat Raportul Intermediar de Mediu, postat pe site-ul Ministerului Economiei.

Prin reorganizarea administrativă, au fost separate atribuțiile și responsabilitățile ministerelor de resort pentru resursele minerale, respectiv între Ministerul Economiei, pentru resurse minerale neenergetice și Ministerul Energiei, pentru resurse minerale energetice.

În perioada 2022 - 2023 s-a continuat procesul de informare a societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ și a fost publicată decizia de încadrare a strategiei emisă de Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor.

În anul 2023, în urma ultimei reorganizări guvernamentale, Ministerul Economiei s-a reorganizat prin fuziune prin absorbție cu Ministerul Antreprenoriatului și Turismului, rezultând Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, motiv pentru care s-a inițiat o nouă documentare pentru actualizarea documentului strategic.

Programul de guvernare 2023-2034, țintește la promovarea unei societăți deschise, cu standarde durabile de calitate, stimularea investițiilor în reindustrializare, în concordanță cu noua strategie de politică industrială revizuită la nivel european. Acțiunile asumate prin acest program de guvernare vor continua să genereze efecte și după anul 2024.

În aceste condiții, la finalizarea etapei de documentare, Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului și-a propus: „Repoziționarea domeniului resurselor minerale neenergetice pe harta intereselor României” și a elaborat Strategia națională

pentru resursele minerale neenergetice, având ca perspectivă de implementare anul 2035.

I.3 Instituții implicate

Cadrul actual este constituit din instituții care au atribuții în domeniul politicilor publice vizate de strategie: Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului¹⁰ (M.E.A.T.), Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon¹¹ (A.N.R.M.P.S.G. fostă Agenția Națională pentru Resurse Minerale - A.N.R.M.), Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (M.M.A.P.), Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării (M.C.I.D.), Institutul Geologic al României (I.G.R.), Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Geologie și Geoecologie Marină (GeoEcoMar), Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Metale și Resurse Radioactive (I.C.P.M.R.R.), Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Metale Neferoase și Rare (I.M.N.R.), Ministerul Educației (M.Ed.), Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (M.D.L.P.A.), Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (M.I.P.E.), Ministerul Transporturilor și Infrastructurii (M.T.I.), Ministerul Muncii și Solidarității Sociale (M.M.S.S.), Ministerul Finanțelor (M.F.), Ministerul Justiției (M.J.), Secretariatul General al Guvernului (S.G.G.) - Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă și alte structuri ale administrației publice centrale și locale, alte instituții și entități publice sau private precum Academia Română (A.R.), universități, autorități ale administrației publice locale, organizații neguvernamentale, sindicate și patronate.

¹⁰ Hotărârea Guvernului nr. 717/2024 pentru modificarea H.G. nr. 864/2023 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului

¹¹ Ordonanța de urgență nr. 81/2024 pentru înființarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul resurselor minerale, petrolului și stocării geologice a dioxidului de carbon

CAPITOLUL II: Viziunea strategică

„Direcția principală a oricărei strategii în acest domeniu ar trebui să fie reabilitarea patrimoniului natural în condițiile unei creșteri și diversificări economice de durată. Elementele cheie ale realizării unei astfel de strategii sunt: educația, cercetarea, investiția, legislația puternică și coerentă și cooperarea reală și facilă între toți actorii implicați. Rata de succes a acestui demers depinde de o multitudine de factori, printre care trebuie să se numere și coordonarea între factorii de decizie de pe toate palierele, orientarea către investiții publice și private, atragerea de fonduri externe, ieșirea din logica ciclului electoral și ocolirea măsurilor populiste, controlul aplicării măsurilor și al resurselor financiare alocate¹²”.

Domeniul resurselor minerale neenergetice trebuie să fie un sector industrial dinamic, care să susțină activ dezvoltarea economică a țării și să asigure reziliența în situațiile de criză, în colaborare cu țările cu tradiție în minerit din industria europeană precum: Germania, Franța, Suedia, Finlanda, Norvegia, Danemarca, Polonia, Regatul Unit al Marii Britanii, Spania și Grecia. Industria minieră este o industrie globală și trebuie abordată în consecință.

Cererea de produse miniere pentru sectorul neenergetic este în creștere atât la nivelul U.E., cât și pe plan mondial. Deși România este a opta țară ca suprafață din U.E., care dispune de resurse minerale semnificative comparativ cu alte țări din regiune, atragerea de capital privat și promovarea de proiecte de investiții în domeniul minier nu au atins nivelul oportunităților existente și astfel a devenit importatoare de materii prime. Eficacitatea industriei nu se poate asigura fără o abordare integrată a politicilor

¹² *Strategia de dezvoltare a României în următorii 20 de ani, Academia Română, 2017*

industriale cu o politică de asigurare a resurselor minerale neenergetice.

Viziunea prezentei strategii se bazează pe aspecte actuale ale economiei românești și europene:

1. capacitatea industrială este redusă, aspect ce conduce la necesitatea reindustrializării României în context larg european;
2. resursele minerale neenergetice sunt vitale pentru economia mondială, în condițiile în care resursele minerale sunt neregenerabile și limitate;
3. este necesară protejarea intereselor naționale de securitate economică privind resursele minerale neenergetice;
4. mineritul energointensiv a avut efecte negative istorice asupra mediului și sănătății populației, în prezent făcându-se tranziția la mineritul responsabil și la economia circulară;
5. exploatarea resurselor trebuie să asigure corelarea profitului investitorului cu necesitățile de dezvoltare locală și de protecție a mediului;
6. economia românească trebuie să se adapteze la contextul socio-economic și geopolitic global, inclusiv la situația post-epidemiologică, criza energetică și militară.

Ținând cont de aceste premise, viziunea propusă este:

„România 2035 - țară cu resurse minerale neenergetice valorificate superior, prin investiții responsabile și transparente - pol economic european de dezvoltare durabilă, pentru bunăstarea cetățenilor”

Viziunea este pusă în aplicare prin atingerea obiectivelor generale și specifice.

CAPITOLUL III: Prioritățile, politicile și cadrul legal existente în domeniul resurselor minerale neenergetice

III.1 Identificarea priorităților, politicilor și strategiilor în domeniul resurselor minerale neenergetice

Astăzi, omenirea trăiește o perioadă de transformări profunde în ceea ce privește modelul global de funcționare și dezvoltare a economiei mondiale. Accesul la resurse și sustenabilitatea - cheia pentru reziliența europeană în ceea ce privește materiile prime și obținerea securității resurselor - necesită acțiuni pentru diversificarea aprovizionării atât din surse primare, cât și din surse secundare, reducerea dependențelor și îmbunătățirea eficienței resurselor și circularitatea, inclusiv proiectarea durabilă a produselor. Acest lucru este valabil pentru toate materiile prime, inclusiv metalele comune, mineralele industriale, agregatele, dar este cu atât mai necesar, atunci când se referă la acele materii prime considerate critice și strategice la nivelul Uniunii Europene.

➤ **Politica industrială la nivel european**

În Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, denumit în continuare T.F.U.E., se prevede că *politica industrială*¹³ este de competența statelor membre și în conformitate cu un sistem de piețe deschise și concurențiale, în principal, acțiunea acestora urmărește să accelereze adaptarea industriei la schimbările structurale, să favorizeze o exploatare mai bună a potențialului industrial al politicilor de inovare, cercetare și dezvoltare tehnologică.

Economia U.E. și bunăstarea europenilor depind de o aprovizionare stabilă cu energie curată și la prețuri accesibile. Prin constituirea Uniunii Energetice, U.E. își propune să stimuleze creșterea economică, să garanteze securitatea energetică europeană și să combată schimbările climatice. Obiectivul pachetului¹⁴ de politici este de a asigura energie la prețuri accesibile, sigură și durabilă pentru cetățenii europeni, printre

¹³ Tratatul privind Funcționarea U.E. (TFUE) politica industrială se regăsește pe scurt în Titlul XVII-Industria, în articolul 173 (fostul articol 157 din Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene)

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:2015:80:FIN>

domeniile-cheie de acțiune identificate¹⁵, se numără securitatea energetică, eficiența energetică și reducerea emisiilor de carbon, care fac obiectul unor măsuri specifice.

În perioada 2019 - 2022, U.E. a decis actualizarea Strategiei industriale¹⁶ și a cadrului pentru reactivarea producției, reconstrucției și dubla transformare industrială ecologică și digitală, cu scopul de a asigura reziliența în contextul provocărilor apărute în lanțurile globale de aprovizionare cu materii prime și alimente.

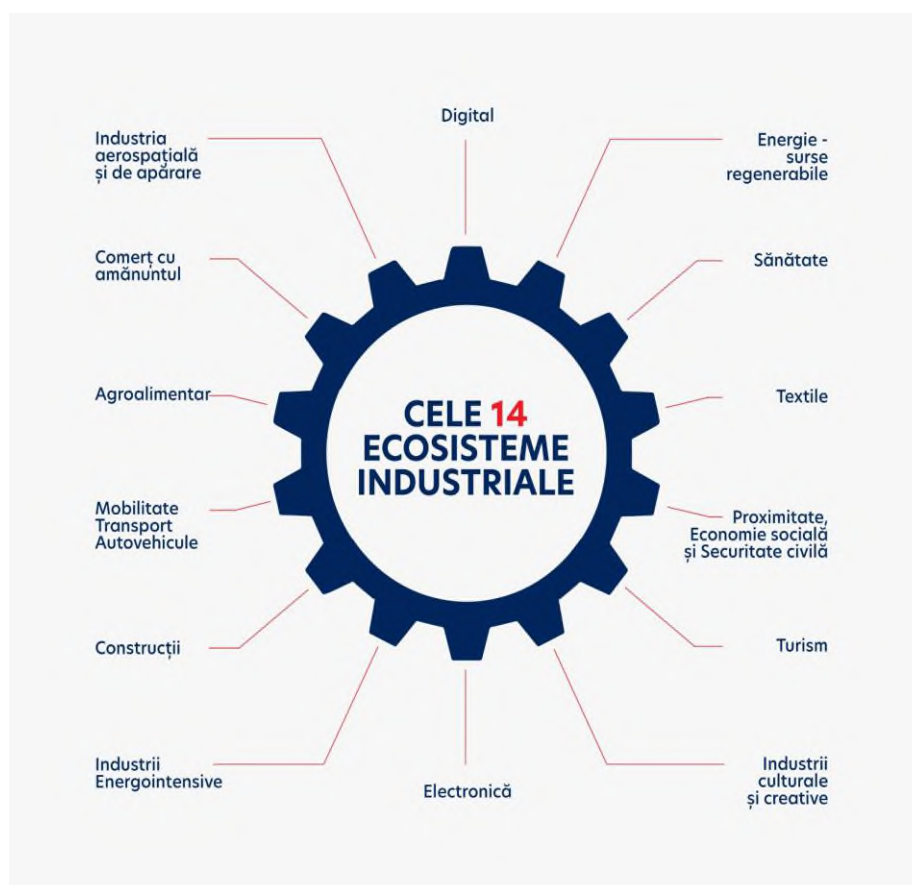

Fig. 2 Ecosisteme industriale europene

Pentru reușita realizării dublei transformări, ecologică și digitală, este vital accesul la materii prime critice necesare celor 14 sectoare industriale europene conform Fig. 2 și reducerea dependențelor strategice. Se impune astfel necesitatea adoptării unor măsuri privitoare la consolidarea pieței unice și a rezilienței acesteia, în beneficiul agenților economici europeni.

¹⁵ <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/68/politica-energetica-principii-generale>

¹⁶ COM(2020) 102 O Nouă Strategie Industrială pentru Europa

Alături de strategia industrială, C.E. a adoptat și Planul¹⁷ de acțiune privind economia circulară, menit să contribuie la modernizarea economiilor prin valorificarea oportunităților oferite de către economia circulară la nivel național și european și actualizarea documentului de politică industrială¹⁸ din 2020. Din analiza detaliată a sectoarelor strategice pentru interesul european se aduc în prim plan 6 domenii strategice considerate că pot determina schimbarea în industria europeană: *materii prime, baterii, ingrediente active farmaceutice, hidrogen, semiconductori, tehnologii denumite în limbaj de specialitate tehnologii cloud și de vârf.*

În prezent, la nivel european există tendința ca *zăcămintele cu resurse minerale să fie declarate de importanță publică, locală, regională, națională sau europeană*, asigurându-se reglementări care să protejeze cercetarea și exploatarea. Politica europeană în domeniul climei și energiei va necesita o cantitate mare de metale și minerale pentru tehnologiile sale strategice și în acest sens, Europa *trebuie să își mărească capacitatea pentru toate etapele lanțului valoric al materiilor prime și anume: minerit, reciclare și extragere din minereu, rafinare și transformare*¹⁹.

Schimbările climatice provocate de încălzirea globală au determinat adoptarea unor politici europene în domeniul climei, energiei, transporturilor și fiscalității. Realizarea unei economii circulare și neutre din punct de vedere climatic necesită mobilizarea deplină a industriei, mai ales a sectoarelor mari consumatoare de energie.

Pactul verde european²⁰ este o parte esențială a strategiei Comisiei Europene de punere în aplicare a *Agendei 2030* a Organizației Națiunilor Unite și a obiectivelor acestora de dezvoltare durabilă și prevede un plan de măsuri care au drept scop creșterea gradului de utilizare eficientă a resurselor prin tranziția către o economie verde, circulară, refacerea biodiversității și reducerea poluării.

Pactul verde european reprezintă o strategie pe termen lung, care urmărește *„transformarea U.E. într-o societate echitabilă și prosperă, cu o economie*

¹⁷ COM(2020) 98 Plan de acțiune privind economia circulară;

¹⁸ Comunicarea (2021) 350, privind actualizarea documentului de politică industrială din 2020 cu titlul: „Construirea unei piețe unice mai puternice pentru redresarea Europei”;

¹⁹ Rezoluția Parlamentului European din 25 noiembrie 2020 referitoare la o nouă strategie industrială pentru Europa (2020/2076(INI));

²⁰ ²⁰ COM(2019) 640 „Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor”/European Green Deal

modernă, competitivă și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor - în care creșterea economică să fie decuplată de utilizarea resurselor". Obiectivul major este, ca până în anul 2050, să se ajungă la zero emisii nete de gaze cu efect de seră. Principalele direcții sunt: clima, mediul, energia, transportul, industria, agricultura, eficientizarea clădirilor, cercetarea și inovarea, finanțarea și dezvoltarea regională. Prin Planul industrial al Pactului verde European, prezentat în anul 2023, care are ca scop securizarea spațiului european pentru inovație industrială și tehnologii nepoluante, au fost promovate pentru consultare propunerile de reglementare pentru: (i) industria²¹ cu zero emisii nete (N.Z.I.A)²² și (ii) materiile prime critice (C.R.M.A.)²³.

➤ **Politica socială la nivel european**

Pilonul european al drepturilor sociale²⁴ reafirmă angajamentul²⁵ U.E. de a asigura condiții mai bune de trai și de muncă și stabilește 20 de principii și drepturi structurate în jurul a trei categorii:

- (i) egalitate de șanse și de acces pe piața muncii,
- (ii) condiții de muncă echitabile și
- (iii) protecție și incluziune socială.

Prin Strategia Europa 2020, care reprezintă o strategie pe 10 ani a Uniunii Europene menită să creeze condiții favorabile pentru o creștere economică mai inteligentă, mai durabilă și mai favorabilă incluziunii. Prin aceasta se încurajează o economie cu un nivel ridicat de ocupare a forței de muncă, capabilă să genereze coeziune socială și teritorială.

În anul 2021, Parlamentul European a invitat statele membre să adopte rezoluția „Agenda Porto 2030”, pentru a construi Europa Socială, iar Comisia Europeană a publicat Planul²⁶ cu inițiative concrete și a propus obiectivele principale pentru 2030, cu principalele ținte sociale:

²¹ https://single-market-economy.ec.europa.eu/system/files/2023-03/SWD_2023_68_F1_STAFF_WORKING_PAPER_EN_V4_P1_2629849.PDF

²² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/HIS/?uri=COM%3A2023%3A161%3AFIN>

²³ https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/raw-materials/areas-specific-interest/critical-raw-materials/critical-raw-materials-act_en

²⁴ Summit-ului social pentru creștere și locuri de muncă echitabile de la Göteborg, la 17 noiembrie 2017

²⁵ Articolul 3 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) și articolele 9, 10, 19, 45-48, 145-150 și 151-161 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

²⁶ <https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/ro/index.html>

- a. cel puțin 78 % din populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani ar trebui să aibă un loc de muncă până în anul 2030;
- b. cel puțin 60 % dintre toate persoanele adulte ar trebui să participe în fiecare an la activități de formare profesională;
- c. numărul persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială ar trebui redus cu cel puțin 15 milioane până în anul 2030.

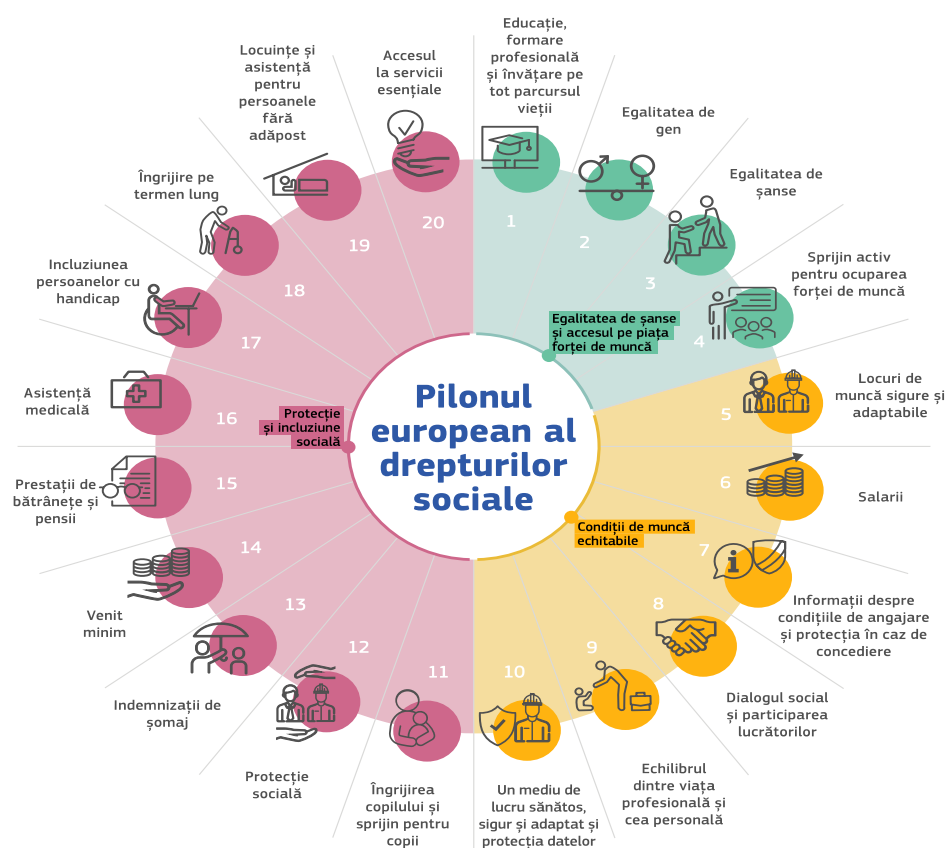

Fig. 3 Pilonul european al drepturilor sociale

Punerea în aplicare a acestor obiective va fi facilitată de tabloul de bord social revizuit, de finanțarea prevăzută prin cadrul financiar multianual 2021-2027 și instrumentul NextGenerationEU²⁷.

²⁷ Mecanismul de Redresare și Reziliență

- **Politica de mediu la nivel european**

Baza legală a politicii de mediu a U.E. este prevăzută în Tratatul privind funcționarea U.E.²⁸ Scopul acesteia este asigurarea unui înalt nivel de protecție a mediului ținând cont de diversitatea situațiilor existente în diferite regiuni ale U.E. Printre cele mai importante prevederi se regăsesc:

1. armonizarea legislației privitoare la sănătate, protecția mediului și protecția consumatorului în Statele Membre, iar o clauză de derogare permite acestora să adauge prevederi legislative naționale în scopul unei mai bune protejări a mediului;
2. promovarea dezvoltării durabile ca politică transversală a U.E. și nevoia de a integra cerințele de protecție a mediului în definirea și implementarea politicilor europene sectoriale.

Legislația orizontală de mediu cuprinde acele reglementări ce au în vedere transparența și circulația informației, facilitarea procesului de luare a deciziei, dezvoltarea activității și implicării societății civile în protecția mediului²⁹.

Legislația sectorială de mediu se referă la sectoarele ce fac obiectul politicii de mediu, respectiv: gestionarea deșeurilor, poluarea sonoră, poluarea apei, poluarea aerului, conservarea naturii, a biodiversității naturale, protecția solului și protecția civilă, acestea regăsindu-se în planurile de acțiune și în strategiile elaborate.

➤ **Priorități naționale în domeniul resurselor minerale neenergetice**

În programele de guvernare, în vederea asigurării dezvoltării echilibrate și coezive a României, printre obiectivele prioritare sunt incluse și politici de reindustrializare a României prin crearea de ecosisteme industriale, rețele de hub-uri industriale, promovarea tehnologiilor digitale, tehnicilor moderne de producție, materialelor noi și dezvoltarea economiei circulare.

Domeniul resurselor minerale neenergetice poate contribui la realizarea direcțiilor generale și obiectivelor stabilite la nivel național, prin:

1. auditarea resurselor minerale exploatabile din haldele și iazurile aflate în conservare în vederea identificării unor oportunități de valorificare ale acestora;

²⁸ Titlul XX-Mediul, Titlul XVIII-Coeziunea economică și teritorială, din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE)
²⁹ Directiva 90/313/CEE privind accesul liber la informația de mediu, Regulamentul 1210/90/CEE privind înființarea Agenției Europene de Mediu

2. promovarea proiectului de realizare a ciclului integrat de producție în România, pentru industrie (minereu de cupru – produs finit, prin identificarea unor investitori strategici pentru producerea în țară a produselor finite din cupru cu valoare adăugată mare), în concordanță cu dezvoltarea industrială și pentru a micșora importurile de produse similare din alte țări;
3. asigurarea exploatării superioare a grafitului, în vederea producerii pe teritoriul României a bateriilor, precum și a Grafenului cu utilizare pe scară largă în industria electronică, aerospațială și apărare, energie, automobile, tehnologii biomedicale;
4. inventarierea resurselor minerale critice și strategice în vederea exploatării și realizarea unui circuit integrat pentru produsele finite pe teritoriul României;
5. susținerea politicii de reindustrializare națională, completă și complexă prin sprijinirea clusterelor din industriile creative, producție, cercetare și inovație;
6. susținerea companiilor cu capital de stat pentru re tehnologizare, astfel încât să intre pe noi piețe sau să recupereze piețele tradiționale;
7. îndeplinirea condițiilor și obiectivelor impuse de governanța corporativă prin intermediul Planului național de redresare și reziliență (P.N.R.R.).

III.2 Cadrul legislativ

Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului a finalizat în anul 2021 proiectul „Simplificarea legislației în domeniul resurselor minerale și societăților cu capital de stat”³⁰ cu finanțare din fonduri europene nerambursabile, care a avut ca scop sistematizarea și simplificarea fondului activ al legislației, reducerea poverii administrative pentru mediul de afaceri, în vederea elaborării politicilor publice bazate pe dovezi.

Proiectul a constatat că, potrivit evidenței legislative oficiale a Consiliului Legislativ, în România co-există două fonduri legislative în vigoare, anume fondul vechi din 1864 până la 22 decembrie 1989, aflat în continuu regres și fondul legislativ creat după această dată până în prezent, care se află în continuă expansiune.

³⁰ Proiect SIPOCA 388 - Simplificarea legislației în domeniul resurselor minerale și societăților cu capital de stat

Totalul actelor normative în vigoare ce compun aceste două fonduri legislative pentru anii 1864-2020, de 155.214 este format din titluri de acte normative, individuale și internaționale, fiind distribuite cronologic astfel:

PERIOADA	Anterior datei de 22 decembrie 1989	22 decembrie 1989 1 ianuarie 2007	1 ianuarie 2007 31 decembrie 2023
NUMĂR DE ACTE NORMATIVE ÎN VIGOARE	1.926	62.841	90.532

Fig. 4 Acte normative în vigoare pentru perioada 1864 - 2023

În prezent, activitatea minieră se desfășoară în baza *Legii minelor*³¹ nr. 85/2003, cu modificările și completările ulterioare și a *Hotărârii Guvernului nr. 1208/2003 privind aprobarea Normelor*³² pentru aplicarea *Legii minelor nr. 85/2003*, cu modificările și completările ulterioare. Baza de date - *Evidența de Inventar*³³ pentru domeniul resurse minerale neenergetice conține un număr total de 1.340 de acte normative, naționale, europene, precum și de ghiduri și manuale de bune practici, selectate pe criteriul incidenței reglementării, la data de 31.12.2023.

Evoluția după anul 1990 a numărului de acte normative naționale și respectiv europene, grupate pe teme majore, este reflectată astfel:

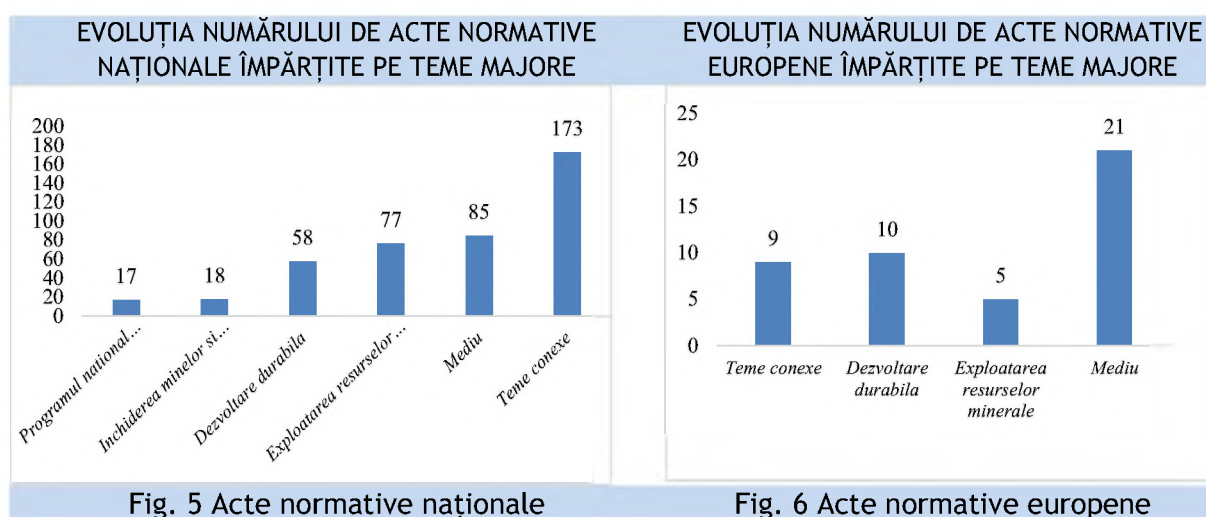

Fig. 5 Acte normative naționale

Fig. 6 Acte normative europene

³¹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 197 din 27 martie 2003

³² Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 772 din noiembrie 2003

³³ <http://www.economie.gov.ro/domenii/economie/resurse-minerale-neenergetice>

Contextul legislativ european din domeniul resurselor minerale neenergetice corelat cu legislația din România este prezentat în Anexa nr. 1.

Față de situația observată, se impune atât continuarea procesului de simplificare, sistematizare și actualizare a principalelor reglementări, cât și armonizarea domeniului resurselor minerale neenergetice cu condiționalitățile și limitările impuse de provocările apărute, în context național și european.

➤ Aspecte financiare

Referitor la politica economică, viziunea Guvernului este centrată pe asigurarea unui mediu stimulat și nediscriminatoriu, concentrându-se în același timp pe măsuri de consolidare a transparenței, stabilității și predictibilității sale. Pe termen scurt este necesară o analiză detaliată a veniturilor din industria minieră care să creeze un cadru predictibil pentru investiții.

➤ Tabloul principalilor indicatori macroeconomici³⁴ în România 2022-2026:

<i>Evoluția indicatorilor macroeconomici pe termen mediu</i> <i>- modificare procentuală față de anul anterior -</i>					
	2022	2023	2024	2025	2026
Produsul intern brut,					
- preturi curente – mld. lei	1.396,2	1.552,1	1.713,7	1.858,2	1.998,3
- creșterea reală, %	4,6	2,8	4,8	5,0	4,5
Contul curent – mil. euro	-24.827	-26.580	-26.946	-26.769	-26.522
- % din PIB	-8,8	-8,5	-7,9	-7,3	-6,8
Creșterea prețurilor de consum, %					
- sfârșitul anului	15,2*)	8,0*)	3,7	2,9	2,6
- media anuală	13,5*)	9,6*)	5,7	3,2	2,9
Câștigul salarial mediu brut lunar - lei	6120	6789	7484	8076	8665
Câștigul salarial mediu net lunar - lei	3801	4235	4686	5071	5451
Câștigul salarial real, %	-2,0	1,7	4,7	4,9	4,5
Numărul mediu de salariați-mii persoane	5175	5252	5383	5523	5635
Numărul de șomeri înregistrați la sfârșitul anului					
- mii persoane	227	215	209	201	190
- rata șomajului înregistrat, %	2,9	2,7	2,6	2,4	2,3

Fig.7 Evoluția indicatorilor pe termen mediu (2022-2026)

³⁴ România, Acord de Servicii de Asistență Tehnică Rambursabile privind Consolidarea Capacității de Planificare și Bugetare II (P168605, Plan Strategic Instituțional pentru Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului (M.E.A.T.) 2021-2024; CE, Raport de țară pentru România, februarie 2020, Semestrul european

➤ Competitivitatea României în context global și european:

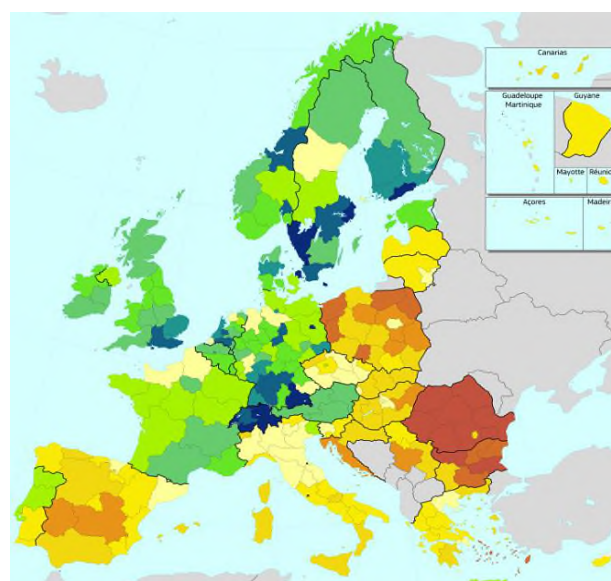
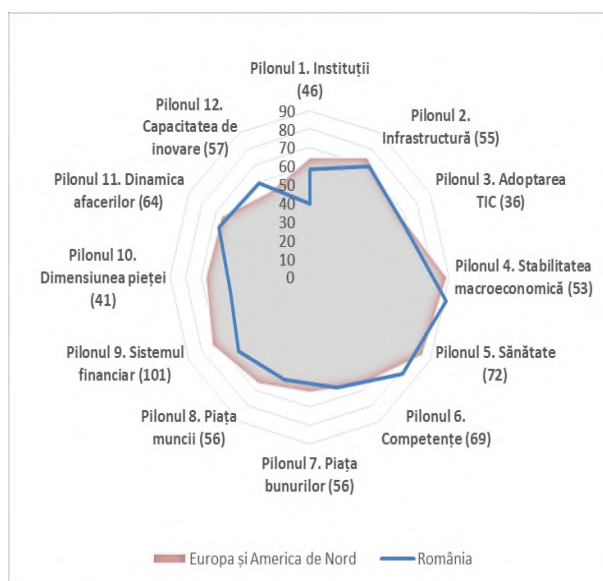

Fig. 8 Competitivitate în context global

Fig. 9 Competitivitate în context european

În ceea ce privește încasarea redevenței miniere, dispozițiile cu repartizarea părților de fonduri colectate, ca venit către bugetele locale și la bugetul de stat sunt prevăzute în Codul Administrativ ³⁵ și în legislația minieră modificată³⁶. Conform legislației primare punerea în valoare a resurselor minerale, conduce la obligația titularilor de licențe/permise de a achita taxele privind activitatea minieră și redevența minieră. În perioada 2020-2023, conform datelor furnizate de A.N.R.M.P.S.G., redevențele miniere pentru substanțele minerale neenergetice au fost de circa 1.244 mil. lei.

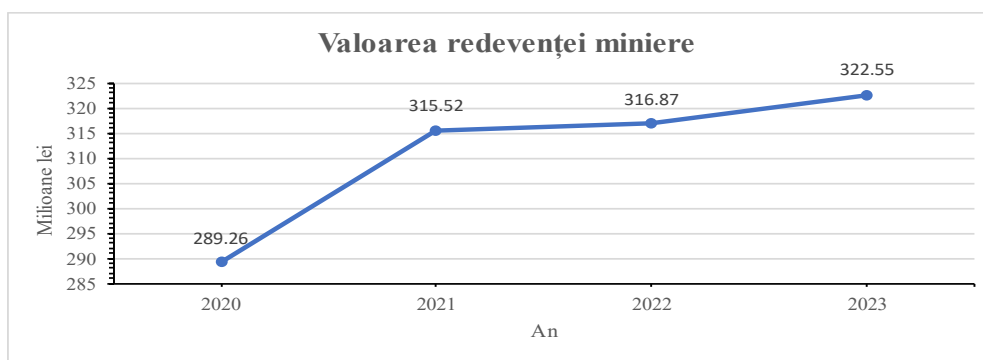

Fig. 10 Valoarea redevenței miniere încasate în perioada 2020 - 2023

³⁵ Art. 307, alin.(2) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019, privind Codul administrativ - Ordonanța de Urgență nr. 91/2023 privind unele măsuri referitoare la exercitarea dreptului de proprietate publică și privată a statului, precum și la administrarea eficientă a proprietăților statului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

³⁶ Art 45 si 45' din Legea nr. 275/2020 pentru modificarea și completarea Legii minelor nr. 85/2003

CAPITOLUL IV: Analiza contextului și definirea problemelor în elaborarea strategiei

IV.1 Evaluarea bazei de resurse minerale neenergetice

România dispune de numeroase zăcăminte de substanțe minerale utile, cu conținuturi variate. În luarea deciziei asupra momentului extracției unor rezerve, Statul Român, ca proprietar al resursei trebuie să-și atingă obiectivele nu numai prin posibilitatea de creștere a veniturilor la bugetul de stat, dar și prin faptul că această creștere poate conduce la dezvoltarea comunităților locale. Statul are posibilitatea de a amâna punerea în valoare a zăcămintelor sau în funcție de interesele strategice, își poate mări gradul de implicare, ca răspuns la situații de criză. La nivel național România susține dezvoltarea unui model economic durabil și responsabil în raport cu mediul înconjurător. În domeniul resurselor minerale neenergetice, urmărește promovarea economiei circulare prin creșterea gradului de utilizare a resurselor de materii prime secundare. Exploatarea resurselor minerale neenergetice este sub puternica influență a mediului, a schimbărilor tehnologice și a investițiilor de capital necesare atât pentru menținerea actualelor capacități de producție, cât și pentru deschiderea unor noi exploatări. Este de menționat faptul că acolo unde resursele minerale sunt însemnate, extragerea lor va deveni mai costisitoare în viitor, deoarece pe măsură ce se epuizează rezervele rentabile, încep să fie exploatate nivelurile mai adânci, care implică cheltuieli mai mari de extracție. Acest lucru poate fi modificat într-o anumită măsură, prin sporirea eficienței extracției de minerale și prin descoperirea de noi rezerve cu grad mare de productivitate.

Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon (A.N.R.M.P.S.G.)³⁷ este autoritatea competentă abilitată să administreze resursele minerale care constituie obiect al Legii minelor nr. 85/2003, cu modificările și completările ulterioare (și resursele de petrol și sistemele naționale publice de transport al petrolului, inclusiv terminalul petrolier public, care constituie obiect al Legii petrolului nr. 238/2004, cu modificările și completările

³⁷<http://www.namr.ro/prezentare-anrm/atributii/>; <http://www.namr.ro/resurse-minerale/proceduri-si-instructiuni/>;
<http://www.namr.ro/resurse-minerale/taxe-redevente/>;

ulterioare). Aceasta, gestionează resursele minerale, ca proprietate publică a statului, organizează Fondul Geologic Național de resurse/rezerve, are calitatea de concedent, alături de alte autorități ale statului, negociază și încheie în numele statului licențe de concesiune minieră și permise de exploatare.

Informații relevante sunt postate public pe pagina A.N.R.M.P.S.G.:

1. licențele/permisele active³⁸;
2. licențele/permisele în aprobare³⁹;
3. rapoartele cu perimetrele licențelor de exploatare care se suprapun peste arii naturale protejate⁴⁰;
4. perimetrele aferente permiselor de exploatare și a licențelor de concesiune - exploatare materiale de construcție în zone de interes pentru sectoarele rutiere, feroviare și navale⁴¹.

În prezent la A.N.R.M.P.S.G. se află în vigoare un număr de 828 de licențe de concesiune/dare în administrare pentru exploatare și 1044 permise de exploatare, pentru activități care se desfășoară pe tot teritoriul țării.

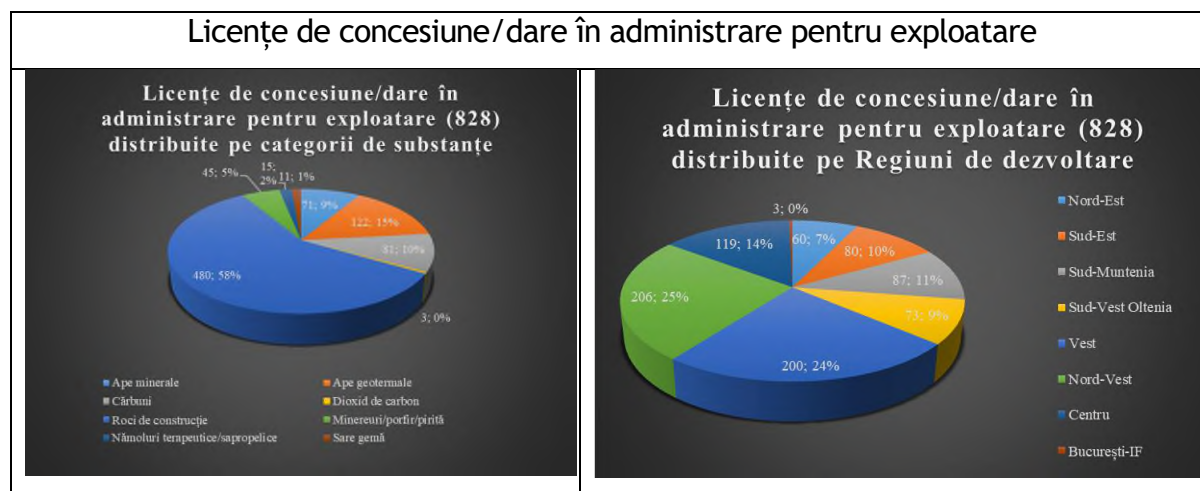

Fig. 11 Licențe de concesiune/dare în administrare pentru substanțe minerale neenergetice în anul 2023

³⁸<http://www.namr.ro/resurse-minerale/licentepermise-active/>; http://www.namr.ro/wp-content/uploads/2021/03/Permise_active.htm;

³⁹http://www.namr.ro/wp-content/uploads/2021/03/licente_in_aprobare.htm;

⁴⁰<http://www.namr.ro/wp-content/uploads/2020/09/Raport-Licente-de-exploatare-rezervatii.pdf>

⁴¹<http://www.namr.ro/resurse-minerale/perimetre-afere-nter-permiselor-de-exploatare-si-a-licentelor-de-concesionare-exploatare-pentru-materiale-de-construc-tie-in-zona-de-interes-pentru-sectorul-rutier/>

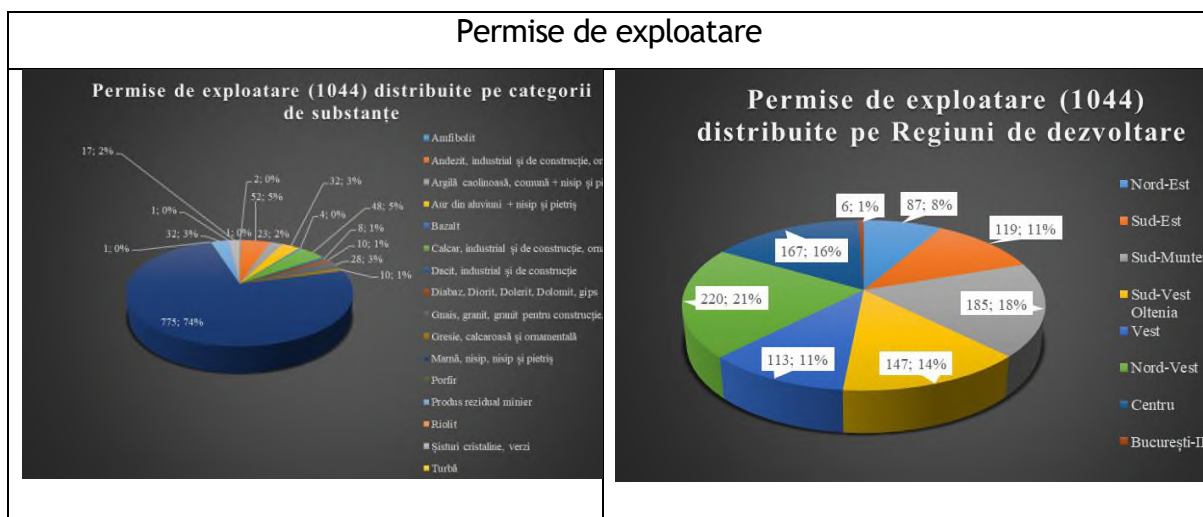

Fig. 12 Permise de exploatare pentru substanțe minerale neenergetice în anul 2023

➤ **Substanțe minerale utile⁴² analizate în prezenta strategie sunt:**

1. Resurse minerale nemetalifere:
 - sare gemă;
 - minerale industriale, roci utile și roci ornamentale.
2. Resurse minerale metalifere:
 - minereuri polimetalice - Cu-Pb-Zn;
 - minereuri auro - argentifere.
3. Resurse hidrominerale:
 - ape minerale naturale;
 - ape geotermale;
4. Materii prime critice și materii prime strategice:
 - pământuri rare;
 - magneziu;
 - grafit;
 - altele;
5. Resurse secundare:
 - iazuri de decantare;
 - halde de steril;

⁴² Conform definițiilor din Legea minelor nr. 85/2003

Harta⁴³ resurselor minerale din România

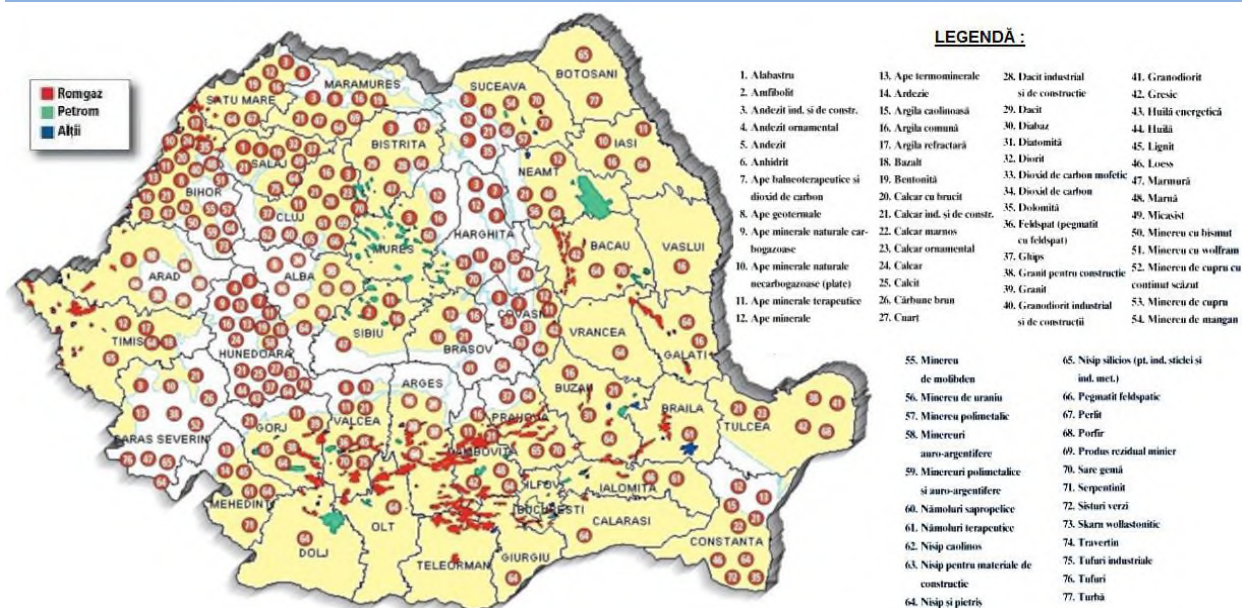

Fig. 13 Harta resurselor minerale din România

Unități care funcționează în domeniul resurselor minerale neenergetice

Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului are sub autoritate următorii operatori economici:

- Societatea Națională a Apelor Minerale S.A.;
- Societatea Națională a Sării S.A.;
- Compania Națională a Cuprului, Aurului și Fierului S.A.;
- Societatea Băița S.A.;
- Societatea Cupru Min S.A. Abrud;
- Conversmin S.A.;
- Minbucovina S.A. - în faliment;
- Compania Națională a Metalelor Prețioase și Neferoase Remin S.A. - în insolvență;

IV.1.1 Analize SWOT privind resursele minerale nemetalifere

Ca aspect general valabil există limitări privind valorificarea zăcămintelor ale căror perimetre de exploatare se află în zonele declarate arii naturale protejate.

⁴³ Academia de Științe Tehnice din România, Proiectul Național Mineritul în slujba dezvoltării durabile a României

IV.1.1.1 Resursele de sare

„Sarea gemă⁴⁴, numită și halit, este cea mai răspândită clorură din grupa halogenurilor. Se formează în medii evaporitice și apare în agregate masive, în corpuri geologice, de dimensiuni și forme foarte variate. Este ușor de recunoscut prin proprietățile sale fizice (culoare, gust, solubilitate foarte mare, densitate, etc.). Rezerve importante se află în Subcarpați și Depresiunea Transilvaniei.”

Analiza SWOT pentru resursele de sare	
<p>Puncte tari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ resursă cantitativ și calitativ apreciabilă; ○ rezervele industriale pot asigura producția de sare la nivelul cererii actuale și de perspectivă pe o perioadă de peste 50 ani; ○ variația calitativă a rezervelor face din această substanță minerală utilă o sursă importantă pentru diferite ramuri industriale, de la sarea pentru consum uman la sarea industrială și cea utilizată pentru drumuri; ○ resursele de sare sunt răspândite aproape uniform pe tot cuprinsul țării; ○ toate minele sunt pretabile la aplicarea tehnologiilor moderne de extracție și prelucrare. 	<p>Puncte slabe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ obligativitatea adoptării soluțiilor pentru îndepărtarea apei la contactul steril/sare; ○ grad de valorificare scăzut ale rezervelor ținând cont de condiționările impuse de metodele de exploatare utilizate; ○ scăderea drastică la nivel național a industriei care folosește sarea ca materie primă; ○ majoritatea exploatărilor actuale nu beneficiază de acces corespunzător la infrastructura de transport.
<p>Oportunități:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ existența unui avantaj competitiv natural pe piețele din țările vecine care nu dispun de rezerve de sare; ○ extinderea pieței odată cu aderarea de noi state membre la U.E.; ○ existența unui potențial de valorificare a unor activități conexe producției de bază în golurile miniere remanente cum ar fi: activități turistice, balneoclimaterice, sportive și de agrement, religioase, stocarea de gaze naturale în cavernele create ca urmare a exploatării sării în soluție, posibilitatea stocării de gaze naturale sau țitei; ○ perspectiva implementării unei noi tehnologii de exploatare a sării geme prin folosirea mecanizării în locul dislocării cu explozivi. 	<p>Riscuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ fluctuația cererii de sare pentru drumuri în funcție de factorii meteo-climatici; ○ creșterea drastică a tarifelor de transport și a costurilor energiei la nivelul pieței U.E.; ○ restrângerea pieței interne din cauza declinului industriei chimice; ○ existența în cadrul perimetrelor de exploatare concesionate, a unor lucrări miniere vechi, istorice, care prezintă unele riscuri din punct de vedere al asigurării stabilității; ○ costuri ridicate de refacere a mediului în cazul exploatării sării prin dizolvare cinetică cu ajutorul sondelor.

⁴⁴ Trilogia Resursele minerale ale României, Coordonatori: Emil Constantinescu și Nicolae Anastasiu - Autori: Emil Constantinescu, Nicolae Anastasiu, Denisa Jianu, Izabela Mariș, Editura Academiei Române, 2015, 2017, 2019;

IV.1.1.2 Resursele de minerale industriale, roci utile, roci ornamentale

Analiza SWOT pentru resursele de minerale industriale, roci utile, roci ornamentale	
<p>Puncte tari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ tradiție și experiență îndelungată; ○ existența forței de muncă calificată; ○ rezerva geologică poate asigura în cazul exploatării, atât necesarul din țară cu materia primă pentru industrie, rezerve strategice pentru situații deosebite, cât și pentru dezvoltarea pe orizontală a altor ramuri industriale, de exemplu: industria constructoare de mașini, industria energetică, combustibili, alimentară; ○ Perspectiva/existența realizării utilităților de infrastructură necesare activităților miniere și a lucrărilor de consolidare și valorificare a golurilor miniere. 	<p>Puncte slabe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ nu este reglementat accesul la terenurile din perimetrele de exploatare; ○ modul dificil și greoi de schimbare a destinației terenurilor din perimetru, iar existența unui cadru legislativ inadecvat, poate conduce la interpretarea arbitrară a legislației de către reprezentanți ai administrației publice centrale și locale; ○ lipsa de predictibilitate pe termen lung a nivelului de taxare conduce la imposibilitatea elaborării unor planuri de afaceri; ○ inexistența la nivel național a unor baze de date statistice actualizate și având caracter transparent, referitoare la: zăcămintele de substanțe minerale utile cu rezerve omologate aflate în exploatare, concesionate sau potențial concesionabile, volumele și cantitățile de rezerve exploatare anual și agenții economici care desfășoară activități de extracție a substanțelor minerale utile; ○ în cazul unei eventuale redeschideri a minelor închise, infrastructura precum rețele de lucrări miniere, amplasamente pentru incinte, utilități și uzine de preparare, căi de acces nefuncționale; ○ industria de prelucrare post - extracție este limitată; ○ condiții de exploatare dificile la unele zăcăminte; ○ impactul potențial asupra mediului; ○ perioada de valabilitate a permiselor de exploatare; ○ bariere administrative și legislative pentru mediul de afaceri: dubla impozitare, taxa pe toată suprafața perimetrului de exploatare a permisului/licenței, redevența pe cantitatea de resursă minerală exploatarea, accize, garanții; ○ transportul produselor de agregate minerale pe drumurile publice.
<p>Oportunități:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ existența unor perimetre miniere ce pot fi concesionate; ○ condițiile de zăcămintă permit introducerea tehnologiilor moderne; ○ analiza și reglementarea dobândirii accesului și folosinței terenurilor din fondul forestier și agricol extravilan, pe perioada în care urmează să se efectueze activități miniere. 	<p>Riscuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ diversitatea ofertei pe plan mondial; ○ scăderea conținutului de substanță utilă.

IV.1.2 Resursele metalifere

Cuprul se află pe lista de *materii prime strategice* identificate prin C.R.M.A.

IV.1.2.1 Resursele polimetalice: Cu+Pb+Zn

Analiza SWOT pentru resursele polimetalice	
<p>Puncte tari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ bază de materii prime cu termene de epuizare relativ îndelungate, constând în resurse relativ importante cantitativ și calitativ, cu compoziție chimică diversă; ○ există resurse apreciabile de minereu și mine ale căror metode de deschidere și pregătire se pot adapta pentru introducerea tehnologiilor moderne de exploatare; ○ existența unor acumulări minerale cu conținuturi ridicate ce pot fi exploatare rentabil; ○ existența unor zone miniere renumite în exploatarea istorică a zăcămintelor de minereuri polimetalice, critice în contextul cererii de metale pentru proiectele de energie regenerabilă și industrie; ○ există posibilitatea amplasării unor linii moderne de prelucrare pe vechile situri ecologizate; ○ asocierea în general a mineralelor polimetalice cu alte elemente secundare, auro-argentifere, minerale critice, iar prin procesarea metalurgică a concentratelor polimetalice se pot obține unele metale critice; ○ existența la nivel național și european a unei legislații coerente care poate reglementa proiectele miniere în vederea conformării principiilor economiei circulare și sustenabilității; ○ minele sunt situate în zone monoindustriale în care consultările comunitare sunt favorabile activităților de exploatare minieră; ○ administrarea zăcămintelor importante de minereuri polimetalice printr-o entitate al cărui unic acționar este ministerul de resort. 	<p>Puncte slabe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ condiții de extracție dificile pentru corpurile de minereu care se află la mare adâncime; ○ exploatarea generează poluarea apei și solurilor, ceea ce necesită fonduri extinse pentru protecția mediului; ○ infrastructura precum rețele de lucrări miniere, amplasamente pentru incinte, utilități și uzine de preparare, căi de acces la minele închise, nu mai este funcțională; ○ conținut redus de substanță minerală utilă a unor zăcăminte; ○ industria post-extragere, industria metalurgică-pirometalurgică și-au restrâns/sistat activitatea; ○ instalațiile tehnologice pentru prelucrarea minereului cupriferau au fost demolate.
<p>Oportunități:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ piața minereurilor neferoase înregistrează un trend crescător; ○ reluarea activității miniere cu consecințe pozitive asupra comunităților din zonele tradițional monoindustriale; ○ există posibilitatea realizării unor concentrări tehnologice de tipul: o uzină de preparare-mai multe zăcăminte; ○ dezvoltarea unei infrastructuri pentru exploatarea minereurilor polimetalice, adecvată atât din perspectiva tehnologiilor moderne de exploatare-prelucrare cât și a măsurilor de protecție a mediului; ○ necesitatea îmbunătățirii eficienței materialelor⁴⁵. 	<p>Riscuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ oferta pe plan mondial; ○ apariția pe piață a unor materiale sintetice care înlocuiesc produsele tradiționale; ○ riscul unei percepții sceptice din cauza impactului asupra mediului; ○ monitorizarea C.E. pentru stoparea poluării (Moldova Nouă).

⁴⁵ Roadmap to 2050 - A Manual for Nations to Decarbonize by Mid-Century elaborată de către SDSN și FEEM, 2019

IV.1.2.2 Resursele de aur - argint

Analiza SWOT pentru resursele de aur - argint	
<p>Puncte tari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ existența unor proiecte mature de exploatare a unor zăcăminte auro-argentifere, cuprifere și polimetalice, care puse în practică pot deveni un catalizator pentru dezvoltarea sectorului extractiv și creșterea atractivității lui pentru potențiale investiții majore; ○ există capacitate de gestionare a deșeurilor miniere pe termen mediu și lung; ○ există mine în etapa de conservare a căror lucrări de deschidere și pregătire pot fi adaptate pentru tehnologii moderne de exploatare; ○ există posibilitatea realizării unor concentrări tehnologice de tipul: o uzină de preparare-mai multe exploatări; ○ administrarea zăcămintelor importante de Au-Ag printr-o entitate al cărui unic acționar este ministerul de resort. 	<p>Puncte slabe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ unele obiective miniere sunt aprobate la închidere și/sau se află în etapa de conservare; ○ industria metalurgică-pirometalurgică și-a restrâns sau sistat activitatea; ○ reluarea exploatării subterane necesită aport investițional mare.
<p>Oportunități:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ piața metalelor auro - argentifere este stabilă, crescătoare în ultimii ani și cu potențial de creștere în viitor; ○ prelucrarea materialului din iazurile vechi de decantare conduce la ecologizarea unor mari suprafețe ocupate de aceste depozite - transformarea iazului de decantare în haldă de steril; ○ existența unui set de reglementări la nivel național/european⁴⁶, precum Best Available Technologies și internațional⁴⁷ și Mining Best Practice care setează condiții de reglementare și standarde sociale și de mediu foarte performante pentru proiectele din industria extractivă, inclusiv în ceea ce privește tehnologia de extragere a aurului bazată pe cianuri, care se folosește în condiții de maximă siguranță în țările producătoare de aur și argint din U.E.: Suedia, Finlanda, Grecia, Spania și Bulgaria; ○ existența unor proiecte de cercetare și explorare geologică dezvoltate în proximitatea proiectelor miniere existente, care pot deveni foarte atractive pentru potențiale investiții străine datorită condițiilor geologice și amplasării lor în proximitatea unor zăcămintे importante. 	<p>Riscuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ riscul izolării definitive a unor rezerve în minele de adâncime; ○ riscul unei percepții sceptice din cauza utilizării cianurii⁴⁸ în procesul de prelucrare. ○ riscul unor investiții externe de tip Gabriel Resources care conduc la procese internaționale⁴⁹.

⁴⁶ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC109657>; <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d1be1b43-e18f-11e8-b690-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-80004733>;

⁴⁷ <https://www.icmm.com/en-qb/news-and-resources/guidance>; <https://eitrawmaterials.eu/>;

⁴⁸ https://ec.europa.eu/growth/sectors/raw-materials/areas-specific-interest/critical-raw-materials_en;

⁴⁹ Rezoluția Parlamentului European din 27 aprilie 2017 referitoare la punerea în aplicare a Directivei privind deșeurile miniere (2006/21/CE) (2015/2117(INI))
⁴⁹ Conform Curții de Arbitraj Internațional a Centrului Internațional pentru Reglementarea Diferențelor Relative la Investiții, România câștigă litigiul - ICSID nr. ARB/15/31-Gabriel Resources Ltd, Gabriel Resources (Jersey), în 08.03.2024

IV.1.3 Resursele hidrominerale

IV.1.3.1 Resursele de ape minerale

○ Analiza SWOT pentru resursele de ape minerale	
<p>Puncte tari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ apa, în accepțiunea generală, tinde să devină o resursă critică, iar apa minerală naturală este o componentă sigură și protejată în mod natural; ○ apa minerală naturală este singura resursă minerală naturală regenerabilă în timp real; ○ existența dotării tehnice de ultimă generație în ceea ce privește îmbutelierea și comercializarea; ○ existența unor rezerve de bună calitate; ○ asigură un potențial ridicat de dezvoltare a activităților pe orizontală: îmbuteliere, distribuție, comercializare, turism balnear, terapie; ○ existența legislației și infrastructurii instituționale care garantează calitatea apei minerale; ○ apele minerale naturale din România sunt recunoscute în țările U.E.; ○ administrarea zăcămintelor importante de apă minerală naturală printr-o entitate al cărui unic acționar este ministerul de resort; ○ încadrarea resurselor de apă sub incidența Legii siguranței naționale nr. 51/1991. 	<p>Puncte slabe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ eterogenitatea sistemului de licențiere afectează predictibilitatea strategiilor în domeniu și nu garantează siguranța investițiilor în industria de îmbuteliere; ○ concurența nelocală, fără omologare pentru apa de izvor și fără un sistem fiscal comparabil cu cel pentru apa minerală naturală; ○ în legislația din domeniu nu este prevăzută o autoritate care să pună în aplicare prevederile privind apa de izvor și nici un laborator de referință pentru aceasta; ○ necorelarea duratei licenței de exploatare de 20 de ani cu perioada de recuperare a investițiilor, ceea ce face necesară o analiză a prelungirii perioadei de valabilitate a licențelor de la 20 ani la minim 35 ani; ○ deși apa minerală este singura resursă minerală regenerabilă în timp real, redevența minieră pentru apa minerală naturală se stabilește la sursă, deci se plătește redevență și pentru cantitățile nevalorificate, respectiv neîmbuteliate; ○ necesitatea promovării legislației care să reglementeze domeniul resurselor hidrominerale, respectiv îmbutelierea la sursă și comercializarea, modul de exploatare și valorificare a apelor minerale naturale, a apelor minerale terapeutice, a apelor geotermale și a apelor de izvor; ○ impact asupra mediului în situația îmbutelierii întregului debit al unui izvor în perioadele de secetă (se poate ajunge până la compromiterea ecosistemului văii respective); ○ managementul tuturor categoriilor de ape nu se face unitar, conform Directivei cadru ape și autoritățile de gospodărire a apelor nu mai sunt consultate, deoarece aprobarea licențelor se face prin ordin A.N.R.M.P.S.G. ; ○ necesitatea promovării unor reglementări privind modul în care se asigură reziliența resurselor hidrominerale în caz de calamitate, catastrofe, precum și factorii

	responsabili în stabilirea și implementarea măsurilor de protecție a acestora în caz de incidente, acte de terorism.
Oportunități: <ul style="list-style-type: none"> ○ recunoașterea internațională a calității apelor minerale din România, unele având o notorietate multiseclară; ○ sprijin din partea comunităților locale, îndeosebi în acele localități care sunt dependente de această activitate; ○ trendul crescător al cererii de ape minerale inclusiv la export, în condițiile existenței deficitului de apă potabilă în tot mai multe zone din lume, va necesita o politică fiscală adecvată, care va putea asigura competitivitatea apelor minerale românești pe piețele externe; ○ încurajarea turismului, în special cel balnear. 	Riscuri: <ul style="list-style-type: none"> ○ control diminuat al Statului Român asupra cantităților și calității resurselor hidrominerale, în contextul capacității reduse de control și monitorizare a modului de exploatare și a calității produselor comercializate; ○ inexistența unui organism național de control care să asigure calitatea surselor de apă minerală naturală; ○ inexistența unui laborator de referință pentru analiza calitativă a resurselor hidrominerale la sursă și a apelor îmbuteliat puse pe piață; ○ concurența apelor minerale din import și a apei de masă de consum îmbuteliat.

IV.1.3.2 Resursele de ape geotermale

○ Analiza SWOT pentru resursele de ape geotermale	
Puncte tari: <ul style="list-style-type: none"> ○ România are resurse geotermale semnificative, cu temperaturi de până la 120°C; ○ în România există informații despre resursele geotermale și o expertiză tehnică rezonabilă cu o experiență de peste 30 de ani; ○ energia apelor geotermale reprezintă o resursă inepuizabilă ce oferă o soluție accesibilă și garantată pe termen mediu și lung și a cărei utilizare conferă avantaje precum: un impact minim asupra mediului, spațiu restrâns pentru dezvoltare, disponibilă 24 de ore din 24, o alternativă viabilă pentru combustibilii fosili; ○ generează o cantitate redusă de emisii poluante și deșeuri, contribuind semnificativ la diminuarea proceselor de poluare chimică și fizică precum cea termică și cea radioactivă. 	Puncte slabe: <ul style="list-style-type: none"> ○ zăcămintele geotermale de care dispune România sunt situate preponderent în partea vestică a țării; ○ din considerente economice, sursa geotermală trebuie să fie accesibilă prin foraje la adâncimi care să nu depășească în general 3 km, doar în condiții favorabile această adâncime ar putea crește până la 6-7 km; ○ sursa geotermală trebuie să aibă un potențial suficient de ridicat, cantitativ și calitativ pentru a rezulta o exploatare a acesteia în condiții economice avantajoase; ○ distanța până la care poate fi transportată căldura prin intermediul unui agent termic, de exemplu, apa, este limitată la valori de ordinul kilometrilor, în consecință consumatorii sunt captivi, trebuind să fie amplasați în apropierea sursei geotermale.
Oportunități: <ul style="list-style-type: none"> ○ energia geotermală poate să contribuie semnificativ la diminuarea consumului de combustibili fosili la nivel local; ○ contribuții la dezvoltarea turismului, în special cel balnear. 	Riscuri: <ul style="list-style-type: none"> ○ deși energia geotermală face parte din categoria energiilor puțin poluante, gestiunea și exploatarea resurselor geotermale trebuie făcută cu maximă atenție pentru a se evita efectele

	<p>negative din punct de vedere termic asupra mediului înconjurător și sănătății umane;</p> <ul style="list-style-type: none">○ epuizarea zăcămintului prin neinjectarea apelor utilizate și filtrate, ulterior.
--	--

IV.1.4 Resursele minerale secundare

Resursele minerale secundare depozitate în iazuri de decantare sau în halde de steril prezintă un potențial ridicat de valorificare industrială prin recuperarea metalelor critice și utile de bază, în principal: Au, Ag, Cu, Pb, Zn, Fe, Mn, W, Mo, pentru care au fost deschise exploatările sau a unor elemente care au intrat recent în sfera de interes a valorificării industriale, precum: Ge, In, Te, Cd și Sb. În vederea valorificării resurselor minerale secundare este imperativă adoptarea tuturor măsurilor, conform prevederilor legale privind protecția mediului atât în timpul exploatărilor cât și după încetarea acestora prin executarea, finalizarea și monitorizarea lucrărilor de refacere a mediului în perimetrele afectate de minerit. *Reintroducerea în circuitul economic a resurselor secundare* poate avea o contribuție însemnată la creșterea gradului de securitate și sustenabilitate a aprovizionării cu materii prime critice esențiale în sectoare industriale cheie pentru economia națională și europeană, atât în prezent, cât mai ales în perspectiva atingerii statutului de economie verde.

Potrivit estimărilor⁵⁰ din anul 2018, în iazurile de decantare cu activitatea sistată, aflate în conservare sau în funcțiune, sunt depozitate circa 343 mil. metri cubi de produs rezidual minier, care ocupă o suprafață de circa 1800 ha. În haldele de steril, sunt depozitate circa 940 mil. metri cubi și ocupă o suprafață de circa 3400 ha.

⁵⁰ Studiul Registrul național al rezervelor secundare de materii prime cu importanța economică rezultate din reziduurile miniere, elaborat de Institutul național de cercetare-dezvoltare pentru metale și resurse radioactive (în perioada 2017-2019) în parteneriat, în cadrul proiectului de cercetare 9PS/2017; <https://www.incdpm.ro/portfolios/national-register-regarding-secondary-reserves-of-raw-materials-with-economic-importance-resulted-from-mining-residues/?lang=ro>
<https://igr.ro/cercetare/proiecte-nationale/proiecte-nationale-finalizate/#program-sectorial>

○ **Analiza SWOT privind resursele minerale secundare**

Analiza SWOT pentru resursele minerale secundare depozitate în iazurile de decantare și în haldele de steril din industria minieră	
<p>Puncte tari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ există resurse secundare apreciabile depozitate în iazuri de decantare și unele halde de steril; ○ există cadrul general de reglementare a redeschiderii minelor/carierelor aprobate la închidere prin hotărâri de Guvern; ○ există tehnologii de exploatare și procesare a acestui tip de material; ○ prin procesarea haldelor de steril și iazurilor de decantare se realizează ecologizarea perimetrelor miniere prin micșorarea amprentei depozitelor de deșeuri; 	<p>Puncte slabe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ nu sunt în vigoare norme de aplicare a cadrului legislativ în ceea ce privește exploatarea resurselor secundare; ○ necesitatea construirii de uzine noi de procesare; ○ există neclarități/neconcordanțe în ceea ce privește finanțarea refacerii mediului realizată din fonduri europene; ○ reglementările necesare transmiterii terenurilor ecologizate către autoritățile locale în vederea refacerii dreptului de proprietate, reintroducerea în circuitul economic.
<p>Oportunități:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ piața metalelor neferoase și auro-argentifere este stabilă, crescătoare în ultimii ani și cu potențial de creștere în viitor; ○ prelucrarea deșeurilor din iazurile vechi de decantare și a haldelor de steril conduce deopotrivă la ecologizarea unor mari suprafețe ocupate de aceste depozite și la redarea acestora către comunitățile locale; ○ reanalizarea la nivel european a surselor interne de obținere a materiilor prime minerale din surse primare și secundare; ○ reglementări la nivel european privind încurajarea valorificării superioare a resurselor secundare din depozitele de deșeuri miniere, conform C.R.M.A. ; ○ consecințe sociale pozitive asupra comunităților la reluarea activității de exploatare; ○ potențial valoric al golurilor miniere prin reglementarea la nivel național/european în ceea ce privește utilizarea acestora. 	<p>Riscuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ percepție sceptică din cauza impactului asupra mediului.

IV.2 Materii prime critice

Materiile prime sunt considerate cruciale pentru economia europeană, fiind legate de toate industriile existente de-a lungul lanțului de aprovizionare. Progresul

tehnologic și calitatea vieții se bazează pe accesul la un număr tot mai mare de materii prime, fiind legate strâns și de tehnologiile curate.

Acțiunile întreprinse de Comisia Europeană în vederea asigurării aprovizionării sustenabile cu materii prime se împart în două părți interconectate: Inițiativa pentru materii prime și Parteneriatul european pentru inovare privind materiile prime.

❖ În anul 2008, la nivelul Uniunii Europene, a fost lansată **Inițiativa pentru Materii Prime Critice**⁵¹ (R.M.I. - The Raw Materials Initiative), ca plan strategic prin care să se identifice nevoile și accesul la materiile prime utilizate de industria europeană (exceptând materiile prime energetice și agricole). În baza R.M.I., s-a stabilit elaborarea listei materiilor prime critice și actualizarea periodică, o dată la 3 ani (2011, 2014, 2017, 2020, 2023).

❖ În 2010, s-a constituit **Parteneriatul European pentru Inovare privind Materiile Prime**⁵² (E.I.P. - The European Innovation Partnership on Raw Materials), ca platformă a U.E. care să reunească reprezentanți ai industriei, ai serviciilor publice, ai mediului academic și ai O.N.G.-urilor, pentru a oferi orientări la nivel înalt Comisiei Europene, țărilor U.E. și actorilor privați cu privire la abordările inovatoare ale provocărilor legate de materiile prime. **Planul Strategic de Implementare** (S.I.P.) al E.I.P., cuprinzând obiective, ținte și acțiuni de implementat până în anul 2020, a fost aprobat în septembrie 2013.

Astfel, domeniul prioritar al resurselor minerale se bazează pe trei piloni:

- garantarea accesului la materii prime;
- determinarea condițiilor pentru o aprovizionare durabilă cu materii prime din surse europene;
- dinamizarea eficacității resurselor și promovarea reciclării în scopul de a reduce consumul de materii prime și de a reduce dependența față de importuri.

Acțiunile propuse vizează definirea materiilor prime critice, prevederea unor măsuri legale pentru accesul la materii prime și gestionarea lor durabilă, extinderea bazei de cunoștințe la nivelul Uniunii Europene, focalizarea lucrărilor de cercetare pe tehnologii inovative de explorare, exploatare, reciclare, identificare de materiale de substituție și eficientizare.

⁵¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A52008DC0699>

⁵² https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/raw-materials/eip_en?etransnolive=1

Pentru atingerea obiectivelor planificate, având în vedere și actualizarea din 2020 a listei materiilor prime critice, a fost înființată **Alianța Europeană pentru Materii Prime**⁵³ (E.R.M.A. - European Raw Materials Alliance), cu scopul de a se concentra pe nevoile cele mai presante, creșterea rezilienței Uniunii Europene în ceea ce privește lanțul valoric al pământurilor rare, magneților, metalelor de bază⁵⁴.

Comisia Europeană colaborează cu statele membre și cu regiunile pentru a identifica proiectele de minerit și de prelucrare din Uniunea Europeană care pot fi operaționale până în anul 2025 și promovează utilizarea programului Copernicus de observare a Pământului, pentru a îmbunătăți explorarea resurselor, operațiunile și gestionarea mediului, ulterior închiderii minelor. În același timp, sprijină cercetarea și inovarea, în special în ceea ce privește noile tehnologii de minerit, de prelucrare, substituție și reciclare.

De asemenea, în acest domeniu, **Asociația Europeană pentru Industria Minieră, Minereuri Metalifere și Minerale Industriale - Euromines**⁵⁵ joacă un rol important, de rețea de cooperare, având ca principal obiectiv identificarea și asigurarea nevoilor de resurse minerale pentru dezvoltarea durabilă a economiei și societății. Aceasta include reprezentanții federațiilor naționale miniere și ai companiilor din 22 de țări din Europa și din alte state ale lumii.

În contextul preocupării pentru aprovizionare sigură și durabilă cu materii prime critice și acțiuni de sporire a rezilienței U.E. și a autonomiei strategice deschise, Comisia Europeană a transmis o comunicare - COM (2020)474⁵⁶ intitulată „Reziliența materiilor prime critice: trasarea unui model pentru îmbunătățirea securității și a durabilității”, prin care se afirmă că Planul de acțiune al U.E. privind materiile prime critice ar trebui:

- să stabilească lanțuri valorice reziliente pentru ecosistemele industriale ale UE;
- să reducă dependența de materiile prime critice principale prin utilizarea circulară a resurselor, prin folosirea produselor durabile și prin inovare;

⁵³ <https://erma.eu/>

⁵⁴ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/ip_20_1542

⁵⁵ <https://www.euromines.org/>

⁵⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0474&qid=1708075359112>

- să consolideze aprovizionarea internă durabilă și responsabilă și prelucrarea materiilor prime în Uniunea Europeană; și
- să diversifice aprovizionarea cu surse durabile și responsabile din țările terțe, consolidând comerțul deschis bazat pe norme în domeniul materiilor prime și eliminând denaturările la nivelul schimburilor comerciale internaționale.

Comisia a propus dezvoltarea unor criterii de finanțare sustenabile pentru sectoarele mineritului, extractiv și de prelucrare.

În anul 2023, Comisia Europeană a publicat spre analiză propunerea de *Regulament⁵⁷ al Parlamentului European și al Consiliului - Actul privind materiile prime critice - (Critical Raw Materials Act - C.R.M.A.)*, pentru instituirea unui cadru de asigurare a aprovizionării sigure, diversificate, accesibile și durabile cu materii prime critice, ca parte a Planului Industrial al Pactului Verde⁵⁸. *Regulamentul a fost aprobat și a intrat în vigoare⁵⁹ la 11 aprilie 2024.*

Rolul C.R.M.A. este de a contribui la obiectivul ambițios privind transformarea industrială a U.E. Tranziția globală către energia regenerabilă și digitalizarea economiilor și societăților vor duce la o creștere rapidă a cererii de materii prime critice până în 2050, respectiv: de până la 89 de ori pentru litiu, de 6 până la 7 ori pentru pământuri rare și de circa 17 ori pentru galiu.

U.E. se bazează aproape exclusiv pe importurile⁶⁰ pentru multe materii prime critice, furnizorii fiind concentrați într-un număr mic de țări terțe, atât în etapa de extracție, cât și de prelucrare. Astfel, 97% din importul de magneziu provine din China; elementele provenite din pământuri rare, utilizate în magneții permanenți, sunt rafinate exclusiv în China; 63% din cobaltul mondial, folosit în baterii, este extras în R.D. Congo, iar 60% din cobalt este rafinat în China.

Prin C.R.M.A. sunt delimitate două concepte:

⁵⁷ Modificarea Regulamentelor (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 și (UE) 2019/1020

⁵⁸ Green Deal - vizează sporirea competitivității industriei europene cu zero emisii nete, sprijinirea tranziției rapide către neutralitatea climatică și reducerea dependențelor UE în domenii strategice.

⁵⁹ <https://economie.gov.ro/wp-content/uploads/2024/05/Regulament-CRMA-adoptat-OJ.pdf>

⁶⁰ UE ar trebui să își diversifice importurile de materii prime strategice, astfel încât să nu se bazeze pe o singură sursă de aprovizionare pentru mai mult de 65% din consumul său.

- 1) **materii prime critice** - definite ca fiind orice materie primă care atinge sau depășește pragurile atât din punctul de vedere al importanței economice, cât și din punctul de vedere al riscului de aprovizionare;
- 2) **materii prime strategice** - importanța lor strategică fiind dată de raportul dintre cererea viitoare și producția globală actuală și creșterea producției.

Din perspectiva **investițiilor și a parteneriatelor**, se remarcă faptul că politica comercială va contribui la construirea rezilienței U.E. în domeniu prin diversificarea⁶¹ surselor de aprovizionare și combaterea practicilor neloiale care distorsionează piețele globale.

Pentru a consolida capacitățile interne ale U.E., statele membre vor elabora *programe naționale de explorare generală* care vizează materiile prime critice, prin care vor propune proiecte strategice de-a lungul lanțului valoric, cu proceduri de autorizare mai rapide, acces mai facil la finanțare, inclusiv proiecte pentru producerea de materiale de substituție și valorificarea materiilor prime critice din deșeurile extractive (iazuri de decantare, halde de steril), cu micșorarea amprentei de mediu.

Regulamentul prevede că lista de materii prime critice și strategice va deveni parte a legislației UE. Lista include și aluminiul și grafitul sintetic, fapt susținut de România în cadrul procesului de negociere, alături de alte state membre.

Aceste materii prime au fost identificate având în vedere importanța lor strategică pentru sectoarele: digitalizare, apărare și spațiu și creșterea prognozată a cererii, care va depăși oferta previzibilă.

Regulamentul C.R.M.A. introduce, de asemenea, o monitorizare eficientă a lanțurilor critice de aprovizionare cu materii prime și o obligație pentru companiile mari de a efectua evaluări de risc ale lanțurilor lor de aprovizionare. De asemenea, prevede coordonarea capacităților⁶² și stocurilor strategice de materii prime între statele membre, urmărind:

- capacitatea de extracție pentru a produce cel puțin 10 % din consumul anual de materii prime strategice;

⁶¹ Negocierea și încheierea acordurilor de comerț liber cu parteneri care dețin materii prime critice esențiale - Australia - litiu, Chile, Mercosur - litiu, Australia și Indonezia - nichel, dar și prin intermediul unor parteneriate sectoriale în domeniu
⁶² Parteneriate internaționale susținute de facilitatea Global Gateway. Criteriile de referință convenite specifică faptul că UE ar trebui să aibă capacitatea de a extrage 10%, de a procesa 40% și de a recicla 25% din consumul anual de materii prime strategice până în 2030. În ceea ce privește reciclarea, acordul asigură, de asemenea, că vor fi luate progresiv în considerare deșeurile pentru a determina obiectivele de reciclare.

- capacitatea de prelucrare, inclusiv pentru toate etapele intermediare de prelucrare, pentru a produce cel puțin 40 % din consumul anual de materii prime strategice;
- capacitatea de reciclare, pentru a produce cel puțin 25 % din capacitatea de reciclare pentru fiecare materie primă strategică și pentru a recicla cantități semnificativ mai mari de materii prime strategice provenite din deșeuri.

În acest sens, Comisia Europeană a avut inițiativa creării unui **Club privind materiile prime critice (C.R.M.C.)**, la care a aderat și România, la sfârșitul anului 2023.

În acest context, cooperarea internațională pentru promovarea extracției, prelucrării, utilizării sustenabile și reciclării materiilor prime critice rămâne primordială pentru dezvoltarea economiei Uniunii Europene și implicit, a României. Valoarea adăugată a C.R.M.C. o reprezintă abordarea cuprinzătoare propusă, prin aducerea împreună a exportatorilor și importatorilor de materii prime critice, precum și diversitatea membrilor (prin comparație cu G7 și O.C.D.E.).

Activitatea Clubului va fi complementară altor inițiative, precum parteneriatele privind securitatea mineralelor, care au ca scop identificarea de surse de finanțare pentru proiecte concrete, în timp ce C.R.M.C. va viza discuții între parteneri privind cadrul de cooperare în domeniu, care să conducă la agreearea în comun a unui set de principii și standarde, care să asigure un nivel ridicat de transparență în lanțurile de aprovizionare și echitate în termeni de concurență în exploatarea de materii prime și în tranziția verde.

Pe baza studiilor efectuate, Comisia Europeană a identificat, a evaluat și a actualizat periodic lista materiilor prime: în anul 2011 au fost analizate 41 de elemente; în 2014, 54 de elemente; în 2017, 61 de elemente; în 2020, 83 de elemente, dintre care 30 au rămas pe lista de materii prime critice. În 2023, au fost selectate și stabilite 34 elemente, dintre care 17 sunt identificate ca materii prime strategice, esențiale pentru dezvoltarea Uniunii Europene, deoarece sunt expuse unui risc mai ridicat privind sursa de aprovizionare și exercită un impact mai important asupra economiei, comparativ cu majoritatea celorlalte materii prime.

În perioada 2011 - 2023⁶³ lista cu materii critice selectate, a fost extinsă, astfel:

Materii prime critice					Materii prime strategice
2011 (14) ⁶⁴	2014 (20) ⁶⁵	2017 (27) ⁶⁶	2020 (31) ⁶⁷	2023 (34)	2023 (17) ⁶⁸
Antimoniu	Antimoniu	Antimoniu	Antimoniu	Antimoniu	
				Arsen	
			Bauxită	Bauxită	Bauxită
		Baritină	Baritină	Baritină	
Beriliu	Beriliu	Beriliu	Beriliu	Beriliu	
		Bismut	Bismut	Bismut	Bismut
	Borat	Borat	Borat	Bor	Bor - de tip metalurgic
		Cauciuc natural	Cauciuc natural		
Cobalt	Cobalt	Cobalt	Cobalt	Cobalt	Cobalt
	Crom				
	Cărbune cocsificabil	Cărbune cocsificabil	Cărbune cocsificabil	Cărbune cocsificabil	
				Cupru	Cupru
				Feldspat	
Fluorină	Fluorină	Fluorină	Fluorină	Fluorină	
	Fosfat natural	Fosfor	Fosfor	Fosfor	
Galiu	Galiu	Galiu	Galiu	Galiu	Galiu
Germaniu	Germaniu	Germaniu	Germaniu	Germaniu	Germaniu
Grafit	Grafit natural	Grafit natural	Grafit natural	Grafit natural	Grafit - grad de puritate pentru baterii
		Hafniu	Hafniu	Hafniu	
		Heliu	Heliu	Heliu	
Indiu	Indiu	Indiu	Indiu		
			Litiu	Litiu	Litiu -grad de puritate

⁶³ European Commission, Study on the EU's list of Critical Raw Materials (2020) Final Report.

⁶⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011DC0025>

⁶⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014DC0297>

⁶⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017DC0490>

⁶⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0474>

⁶⁸ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:903d35cc-c4a2-11ed-a05c-01aa75ed71a1.0006.02/DOC_2&format=PDF

Materii prime critice					Materii prime strategice
2011 (14) ⁶⁴	2014 (20) ⁶⁵	2017 (27) ⁶⁶	2020 (31) ⁶⁷	2023 (34)	2023 (17) ⁶⁸
					pentru baterii
	Magnezit				
Magneziu	Magneziu	Magneziu	Magneziu	Magneziu	Magneziu metalic
				Mangan	Mangan - grad de puritate pentru baterii
				Nichel - grad de puritate pentru baterii	Nichel - grad de puritate pentru baterii
Niobiu	Niobiu	Niobiu	Niobiu	Niobiu	
Metale din grupa platinei	Metale din grupa platinei	Metale din grupa platinei	Metale din grupa platinei	Metale din grupa platinei	Metale din grupa platinei
Pământuri rare	Pământuri rare ușoare	Pământuri rare ușoare	Pământuri rare ușoare	Pământuri rare ușoare	Pământuri rare pentru magneți (Nd, Pr, Tb, Dy, Gd, Sm și Ce)
	Pământuri rare grele	Pământuri rare grele	Pământuri rare grele	Pământuri rare grele	
		Rocă fosfatică	Rocă fosfatică	Rocă fosfatică	
		Scandiu	Scandiu	Scandiu	
	Siliciu metalic (siliciu)	Siliciu metalic	Siliciu metalic	Siliciu metalic	Siliciu metalic
			Stronțiu	Stronțiu	
Tantal		Tantal	Tantal	Tantal	
			Titan	Titan	Titan metalic
Tungsten	Tungsten (wolfram)	Wolfram	Wolfram	Wolfram	Wolfram
		Vanadiu	Vanadiu	Vanadiu	

Fig. 14 Lista de materii prime critice și materii prime strategice la nivelul anului 2024

Potrivit unor estimări, valoarea resurselor minerale europene neexploatate aflate la o adâncime de 500 -1000 de metri, este de aproximativ 100 miliarde de euro.

Ținând cont de repartiția acestor materii prime de natură minerală, atributul de *critic* cere luarea în considerare a două aspecte:

1. importanța economică a materiei prime pentru creșterea competitivității industriei europene;
2. riscul de producție fluctuantă, respectiv de export constant, de un răspuns stabil la cererile formulate, ceea ce pentru țările cu un astfel de potențial ar trebui să însemne stabilitate politică și economică, capacitate de reciclare și ofertă de alternative posibile.

La acestea se poate adăuga riscul de poluare a mediului și capacitatea de reducere a impactului exploatării acestor minerale asupra mediului înconjurător și existența unor garanții că mediul nu va fi afectat.

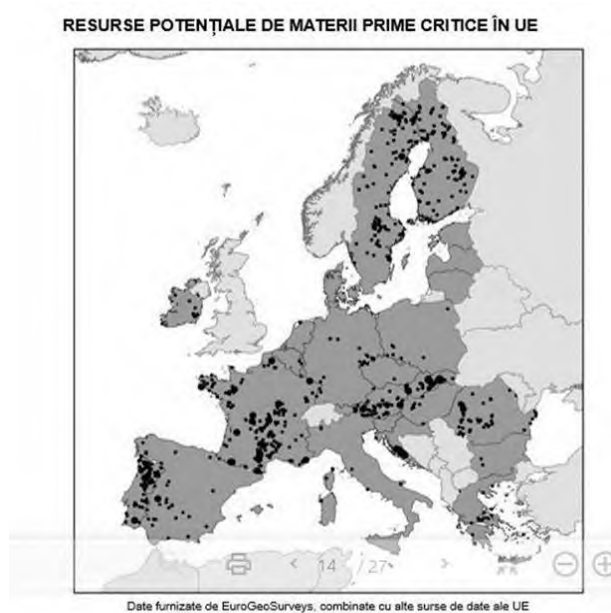

Fig. 15 Harta resurselor M.P.C. în U.E.

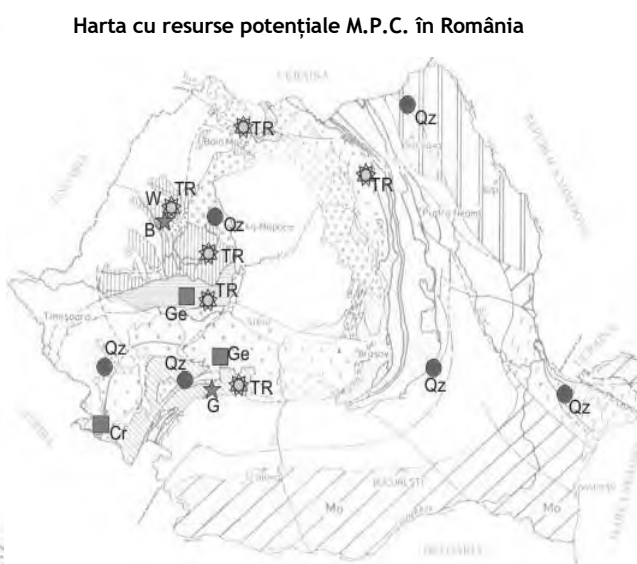

Fig. 16 Harta cu resurse potențiale M.P.C. în România

Există o cerere crescândă pentru *galiu, niobiu, cobalt, pământuri rare ușoare, indiu, cocs, grafit, cromit, germaniu, elemente platinice, berilliu, fluorină, magnezit, stibiu/ antimoniu și cupru*. În România, din această listă identificăm:

1. din categoria resurselor nemetalifere, economic importante, cu rezerve geologice cunoscute și posibilități de exploatare: *nisipurile cuarțoase și grafitul*;
2. din categoria resurselor nemetalifere, economic importante, cu rezerve geologice necunoscute: *mineralele de bor, fosforitele*;

3. din categoria resurselor metalifere economic foarte importante, cu rezerve geologice necunoscute și cu un potențial moderat: *cromul, magneziul, germaniu și telurul*;

4. din categoria resurselor metalifere economic importante, cu rezerve geologice neevaluate și cu un potențial moderat: *stibiul/antimoniul, wolfram/tungsten și pământuri rare, ultimele denumite în continuare T.R.*;

Sunt perspective reduse de descoperire a unor resurse de: *cobalt, indiu, niobiu, galiu și minerale din grupul platinei*.

MATERIA PRIMĂ CRITICĂ	TIP PETROGRAFIC/ MINERAL	OCURENȚĂ
Staniu - Sn	<ul style="list-style-type: none"> • în blendă și în calcopirită, destul de des în pirită și în mică măsură în galenă. 	Tarnița, Bocșa, Valea Morii - Barza, Nistru și Bocșa.
Barită - BaSO ₄	<ul style="list-style-type: none"> • sub formă de amestec izomorf mai conține stronțiu, calciu și stronțio-baritină. 	Ostra (SV) și Somova (TL).
Beriliu - Be	<ul style="list-style-type: none"> • principala sursă de berili o reprezintă pegmatitele granatifere, asociate uneori cu columbit și tantalite și cu minerale de litiu; • pegmatitele cu feldspat. 	Teregova - Banat.
Bismut - Bi	<ul style="list-style-type: none"> • sub formă de sulfuri și sulfosăruri, dar și ca oxid sau bismut nativ. 	Brusturi, Baia de Arieș, Băiuț, Nistru, Baia Sprie, Rodna și Valea Blaznei.
Cobalt - Co	<ul style="list-style-type: none"> • prezent sub formă de sulfuri, arseniuri și sulfosăruri. 	Bălan, Fundu Moldovei, Bocșa-complex și Moldova Nouă.
Galiu - Ga	<ul style="list-style-type: none"> • în toate minereurile neferoase ca substituent izomorf în sulfuri și în minerale de gangă (sterile), fapt ce îl face să se regăsească atât în concentratele valorificabile, cât și în sterilul depus în iaz; • în blendă și foarte rar în calcopirită. 	În sterilul de flotație la: Ilba, Herja, Săcărâmb-complex, Rodna, Bălan, Puzdra, Dealul Bucății și Gura Băii.
Germaniu - Ge	<ul style="list-style-type: none"> • în zăcămintele de blendă, dar și în alte sulfuri minerale. În wurtit germaniul poate ajunge și la 0,3%. Germaniul se valorifică din subprodusle prelucrării concentratelor de zinc, blendă, dar se regăsește și în concentratele de calcopirită; • cărbunii, șisturile bituminoase, țițeiul, apele de mină. 	Baia de Arieș, Zlatna, Bucium, Roșia Montană și Barza.
Hafniu - Hf	<ul style="list-style-type: none"> • în mineralul zircon, conținut redus în nisipurile aluvionare de pe cursurile râurilor interioare; • în toate concentratele ce se obțin și de multe ori și în steril, predominând însă în concentratele de zinc și în cele de cupru. 	Glogova, Ohaba, Clejnești, Poienari, Chituc, Burloaia, Crucea, Brusturi, Măgura și Crucea. În sterilul de flotație se găsește la Leșul Ursului, Moldova Nouă, Rușchița și Bocșa.
Magneziu - Mg	<ul style="list-style-type: none"> • din magnezit - MgCO₃, dolomite, carnalit și brucit - Mg(OH)₂. 	Budureasa (Bihor).

MATERIA PRIMĂ CRITICĂ	TIP PETROGRAFIC/ MINERAL	OCURENȚĂ
Grafit natural - C		În Munții Parâng în zona Baia de Fier-Polovragi.
Titan - Ti	<ul style="list-style-type: none"> rutil, concreșteri avansate (exoluții) de ilmenit și magnetit sau ilmenit și hematit; în nisipurile aluvionare ale râurilor. 	Glogova, Ohaba, Clejnești, Poienari sau nisipurile marine de la Chituc.
Vanadiu - V	<ul style="list-style-type: none"> mineralizații de titano-magnetit vanadifer din gabbrouri, bauxite și oolite feruginoase. 	Ciungani - Căzănești; Munții Pădurea Craiului și Căpuș.
Litiu - Li	<ul style="list-style-type: none"> zăcăminte de pegmatite granitice care conțin spodumen, lepidolit, ambligonit și uneori petalit; zăcăminte de staniu, wolfram și molibden caracterizate și prin prezența zinnwalditului; concentrații de litiu în izvoare minerale și în depozite de săruri. 	Munții Lotrului.
Niobiu - Nb Tantal - Ta	<ul style="list-style-type: none"> columbit, toroit, pirodor și microclor și loparit. 	Grădiștea de Munte.
Pământuri rare (ușoare și grele) Lantan - La; Cesiu - Cs; Praseodim - Pr; Neodim - Nd; Promețiu - Pm; Samarium - Sm; Europiu - Eu; Gadolinium - Gd; Terbiu - Tb; Disprosiu - Dy; Holmiu - Ho; Erbium - Er; Tuliu - Tm; Yterbiu - Yb; Lutețiu - Lu; Ytriu - Y; Scandiu - Sc	<ul style="list-style-type: none"> zăcăminte care conțin monazit, bastnasit, allanit, etc.; nisipurile aluvionare care conțin minerale titano-zirconifere. 	Glogova, Clejnești, Ohaba, Chituc, Poienari-Tigveni, Jolotca-Ditrău și Grădiștea de Munte.
Cupru - Cu		Munții Apuseni - Roșia Poieni, zona Moldova Nouă/Caraș Severin, etc.

Fig. 17 Descriere generală resurse potențiale M.P.C. din România

În aceste condiții, *realizarea unei evaluări a bazei naționale de materii prime critice* are o importanță cu totul deosebită, întrucât o astfel de evaluare răspunde necesității de a identifica și exploata resurse de materii prime extrem de valoroase și indispensabile economiei U.E. și care altfel, ar trebui procurate din alte surse.

Principalii beneficiari ai materiilor prime critice sunt operatorii care activează în domeniul tehnologiilor înalte, și anume: aerospațial, aeronautică, electronică, echipamente medicale, baterii solare, laptop-uri, tehnologiei semiconductorilor,

telefonie mobilă, G.P.S., internet, fibrei optice, automată și electronică, industriei siderurgice, metalurgice și preparării minereurilor prin tehnologii curate, în industria aliajelor, materialelor refractare și polimerilor. Aceștia se află în țările bogate, care fac investiții constante în cercetare și inovare și urmăresc dezvoltarea țărilor lor.

➤ **Resursele de pământuri rare și alte materii prime critice - Li, Be, Bi, Co, Ga, Sb, Ti, W, baritină, bauxită și borați**

Pământurile rare se află pe lista de *materii prime strategice* identificate prin C.R.M.A.

Analiza SWOT pentru pământuri rare și alte materii prime critice (Li, Be, Bi, Co, Ga, Sb, Ti, W, baritină, bauxită și borați)	
<p>Puncte tari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ există mineralizații de pământuri rare explorate; ○ există statistici istorice care au raportat producții de Bi, Sb, baritină, bauxită; ○ există studii de concentrare a mineralelor grele din acumulări aluvionare , precum Ti, Zr, pământuri rare; ○ unele materii prime critice, precum Bi, Sb, Ga, sunt asociate cu zăcăminte cuprifere sau plumbo-zincifere, putând fi exploatare concomitent cu acestea folosind aceleași metode de concentrare; ○ există exploatări cuprifere la zi ale căror lucrări de deschidere și pregătire se pretează aplicării tehnologiilor moderne de exploatare; ○ există posibilitatea realizării unor concentrări tehnologice de tipul: o uzină de preparare-mai multe zăcăminte; ○ posibilitatea extracției de M.P.C. din iazurile de decantare miniere, din haldele de steril și din alte depozite de deșeuri, concomitent cu deschiderea de noi mine; ○ reglementarea procedurii de redeschidere a minelor sau a unor părți din perimetrul de exploatare de resurse minerale neenergetice. 	<p>Puncte slabe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ necesitatea construirii de uzine noi pentru extracția materiilor prime critice și a sulfurilor comune pe care le însoțesc; ○ deschiderea sau redeschiderea zăcămintelor și utilizarea minelor necesită investiții mari; ○ rentabilitatea exploatării depinde de conținuturile și accesibilitatea minereurilor de elemente principale, precum Cu, Zn, Pb din zăcăminte; ○ s-au pierdut know-how-ul și tehnologiile relevante pentru cercetare și prelucrare, în învățământul de profil nu există curricula actualizată în contextul nevoilor actuale de resurse minerale critice; ○ nu există o bază de date actualizată pentru materii prime critice.
<p>Oportunități:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ studiile de piață arată un potențial de creștere a cererii și a prețurilor materiilor prime critice; ○ consecințe sociale pozitive asupra comunităților la reluarea activității de exploatare; ○ există interes din partea mediului de afaceri pentru stimularea inovării, accelerării aplicării în industrie a noilor tehnologii, de ex robotică și automatizări, manufacturare aditivă; ○ crearea Alianței Europene pentru Materiile Prime (E.R.M.A.); 	<p>Riscuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ percepție sceptică privind mediul afectarea mediului; ○ posibilitatea de restricționare a accesului la tehnologii competitive economic și prietenoase cu mediul; ○ competiția internațională în creștere.

<ul style="list-style-type: none"> ○ atragerea de fonduri nerambursabile pentru întreg lanțul valoric și circularitatea materiilor prime critice. 	
--	--

➤ Resursele de magneziu

“Brucitul⁶⁹ este principala sursă de extracție a magneziului metalic.

Mineral cu structură stratificată și greutate specifică scăzută, apare frecvent ca produs de transformare a rocilor magmatice ultrabazice (varietățile cu Fe - ferobrucit și Mn - manganobrucit), valorificabil în Munții Apuseni. Este întâlnit sub formă de ocurențe și concentrații cu valoare potențială la Drăgoiasa, Rușchița, Băișoara, Budureasa și Pietroasa.”

Magneziul se află pe lista de *materii prime strategice* identificate prin C.R.M.A.

Analiza SWOT pentru resursele de magneziu	
<p>Puncte tari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ resursă cantitativ și calitativ apreciabilă, omologată geologic; ○ interes foarte mare la nivel mondial pentru acest tip de resurse prin prisma utilizării magneziului în producerea aliajelor ușoare aplicate într-o gamă largă de produse cu valoare adăugată mare; ○ posibilitatea asigurării necesarului de forță de muncă prin contractarea resurselor umane din zonă. 	<p>Puncte slabe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ în prezent nu există la nivel național instalații tehnologice pentru extracția și prelucrarea minereului.
<p>Oportunități:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ poate asigura în cazul exploatării dezvoltarea pe orizontală a unor ramuri industriale cu valoare adăugată mare: auto, aerospațială, apărare, mecatronică, metalurgică; ○ lipsa totală a activităților de exploatare și prelucrare a magneziului și dependența totală a U.E. de importuri în prezent, ar asigura României o cotă de piață foarte importantă ulterior începerii exploatării; ○ existența unor exploatări deschise poate permite reducerea aportului investițional; ○ posibilitatea dezvoltării proiectelor miniere și metalurgice cu finanțare europeană; ○ existența la nivel mondial a unor tehnologii noi de obținere; ○ calificarea forței de muncă. 	<p>Riscuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ comunitățile sunt sceptice cu privire la desfășurarea activităților miniere; ○ dificultăți în dobândirea dreptului de folosință și acces asupra terenurilor necesare activității miniere; ○ posibila restricționare a accesului la tehnologii competitive economic și prietenoase cu mediul, din cauza costurilor; ○ competiția internațională în creștere.

⁶⁹ Trilogia Resursele minerale ale României, Coordonatori: Emil Constantinescu și Nicolae Anastasiu - Autori: Emil Constantinescu, Nicolae Anastasiu, Denisa Jianu, Izabela Mariș, Editura Academiei Române, 2015, 2017, 2019;

➤ **Resursele de grafit**

“Grafitul⁷⁰ este un element nativ, rezultat prin metamorfismul regional al seriilor cărbunoase premetamorfe, localizat în metamorfite de grad scăzut (varietățile sunt-grafitul cristalin și grafitoidul fin cristalizat, impropriu denumit și grafit amorf). Are multiple utilizări. A fost exploatat în Munții Parâng între anii 1948 și 1994. Au fost conturate prin lucrări de explorare, perimetre în care conținuturile medii de grafit variază între 24 % și 40%, la Cătălinu, Ungurelaș, Piscul Boierului, Răbari, Florile Albe, Cerbu, Tolanul, Pârâul Sec, Negovanu și Zgăuga”.

Grafitul se află pe lista de *materii prime strategice* identificate prin C.R.M.A.

Analiza SWOT pentru resursele de grafit	
<p>Puncte tari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ este un carbon nativ rezultat prin metamorfismul regional al rocilor cu conținut de materie organică; ○ în Europa există zăcăminte de grafit exploatate într-un grup restrâns de țări ca Ucraina, Rusia, Cehia, Norvegia, dar și Turcia, dar ne semnificative sub aspect cantitativ și calitativ; ○ grafitul se comercializează într-o gamă foarte variată: pudră, granular, amorf, fulgi, profile diverse, grafen; ○ grafitul din România prezintă un grad ridicat de cunoaștere a rezervelor; ○ în contextul dezvoltării tehnologiilor pe bază de grafit, prelucrarea până la produs finit poate fi profitabilă, generatoare de locuri de muncă și va conduce la dezvoltarea durabilă a comunităților locale; ○ grafitul reprezintă un mineral strategic, tot mai căutat pe piața mondială. 	<p>Puncte slabe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ este necesar transferul de tehnologie de prelucrare până la obținerea produselor cu valoare adăugată mare, de exemplu de tip grafen.
<p>Oportunități:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ dezvoltarea industriei constructoare de mașini electrice, mare consumatoare a acestui mineral; ○ extinderea domeniilor de utilizare și în afara sectoarelor tradiționale, cu precădere în domeniul înaltelor tehnologii și în sfera militară; ○ posibilități crescute de accesare a fondurilor europene pentru activități de extracție și prelucrare; ○ oferta tot mai variată de tehnologii avansate și eficiente de exploatare și preparare; ○ implicarea activă și eficientă a autorităților naționale în dezvoltarea activităților de extracție dar și de valorificare a unor resurse strategice cum sunt cele de grafit. 	<p>Riscuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ probleme conjuncturale legate de lipsa strategiilor naționale în legătură cu materiile prime critice, implicit cu grafitul; ○ cel mai mare producător și furnizor mondial este China care, în contextul dat, poate stabili prețurile pe piața mondială.

⁷⁰ Trilogia Resursele minerale ale României, Coordonatori: Emil Constantinescu și Nicolae Anastasiu - Autori: Emil Constantinescu, Nicolae Anastasiu, Denisa Jianu, Izabela Mariș, Editura Academiei Române, 2015, 2017, 2019;

IV.3 Programul Geologic Național

Noile descoperiri geologice vor continua să îmbogățească tabloul rezervelor minerale de pe glob, asigurarea cererii mondiale pentru unele resurse rămânând încă o problemă dificilă a lumii contemporane din motive mai mult sau mai puțin economice.

Ministerul de resort are responsabilități în reglementarea și implementarea *Programului Geologic la nivel național*⁷¹ cu finanțare de la bugetul de stat a activităților de prospecțiune și cercetare geologică. Fundamentarea temelor de cercetare geologică se realizează în funcție de necesitățile și prioritățile identificate la nivel național, prin consultarea factorilor majori implicați în domeniul resurselor minerale care fac obiectul prezentei strategii, pe baza interesului strategic național și al contextului economic global.

Scopul este creșterea gradului de cunoaștere a potențialului geologic de resurse minerale ale României.

La momentul prezent, în România există o clasificare⁷² a resurselor minerale nemetalifere pe criterii genetice și a tipului de roci utile în construcție.

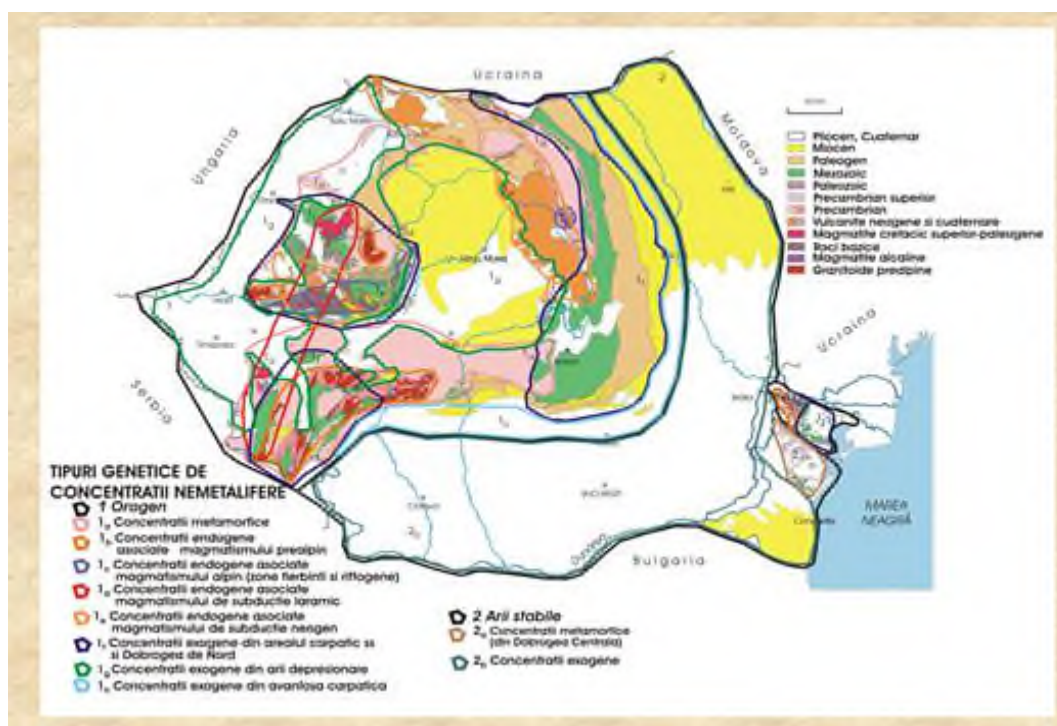

Fig. 18 Repartiția genetică și pe unități structurale a principalelor minerale industriale și roci utile din România

⁷¹ Legea nr. 27/2018 pentru aprobarea Programului geologic la nivel național

⁷² Facultatea de Geologie și Geofizică

Astfel, continuarea și dezvoltarea programului geologic de cunoaștere aprofundată va crea autorității de reglementare în domeniul resurselor minerale - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon (A.N.R.M.P.S.G.) - un portofoliu clar pentru ofertarea perimetrelor pentru obținerea licențelor de explorare și exploatare. Prin derularea programului geologic național se au în vedere următoarele:

- consumul durabil de resurse minerale neenergetice pentru protecția, conservarea și folosirea rațională a acestora ;
- evidențierea resurselor minerale neenergetice neregenerabile în contextul echilibrării balanței extracției - epuizare resurse;
- intensificarea cercetării resurselor regenerabile în contextul prospectării, identificării și conservării resurselor neregenerabile pentru folosirea rațională a acestora;
- elaborarea de studii, sinteze, rapoarte geologice la nivel național pe zone prospectate pentru valorificarea informațiilor preexistente și punerea acestora la dispoziția autorității competente.

➤ **Activități de prospecțiune geologică**

Analiza SWOT pentru prospecțiuni geologice	
<p>Puncte tari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ există cadrul general de reglementare; ○ există linie de finanțare în bugetul ministerului de resort; ○ solicitare de date și informații pentru M.P.C.. 	<p>Puncte slabe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ nu este în vigoare metodologia de aplicare a legii; ○ există neclarități în ceea ce privește rolurile și responsabilitățile autorităților implicate în managementul, implementarea, monitorizarea programului; ○ posibilitatea utilizării terenurilor; ○ regimul lucrărilor și bunurilor recepționate în proprietatea statului și în administrarea ministerului de resort, urmând a fi predate către autoritatea competentă.
<p>Oportunități:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ sprijinirea autorităților locale în fundamentarea programelor de dezvoltare economică; ○ proiecte de cercetare/studii geochimice; ○ reevaluarea oportunității redeschiderii obiectivelor miniere închise; ○ cunoașterea cât mai precisă (în limita tehnologiei disponibile existente) a compoziției 	<p>Riscuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ presupusa percepție sceptică în ceea ce privește mediul.

eșantioanelor prelevate din zăcămint, halde și iazuri cu ajutorul încercărilor de laborator acreditate care utilizează metode chimice de tip multielement.

IV.4 Obiectivele miniere aprobate la închidere prin hotărâri ale Guvernului

În cadrul programului de restructurare a sectorului minier, un obiectiv principal l-a constituit menținerea în activitate a unităților cu potențial ridicat de rezerve geologice și condițiile geo-miniere favorabile obținerii în final a unor produse miniere în condiții de eficiență, fapt ce a condus la situația în care din anul 1998, prin 11 hotărâri ale Guvernului⁷³ a fost aprobată închiderea definitivă, conservarea și monitorizarea factorilor de mediu postînchidere a 556 mine, amplasate pe teritoriul administrativ a 227 de unități administrativ-teritoriale din 28 de județe. Obiectivele miniere includ un număr important de depozite de deșeuri industriale care intră sub incidența prevederilor privind depozitarea și punerea în siguranță a deșeurilor periculoase, respectiv 65 iazuri de decantare - asimilate marilor baraje - și circa 1000 halde miniere, pentru care trebuie asigurată urmărirea stabilității în timp a depozitelor miniere și efectuarea lucrărilor și activităților minime necesare punerii în siguranță, precum și a unui număr de 2.504 lucrări miniere de legătură cu suprafața, precum galerii, puțuri, suitori.

Fondurile bugetare solicitate, alocate și cheltuite, după anul 2007 sunt prezentate în tabelele care urmează.

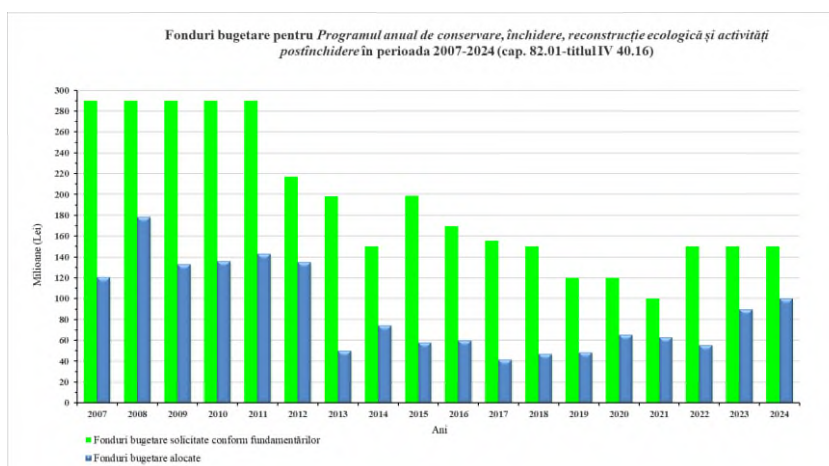

Fig. 19 Programul Anual de conservare, închidere, reconstrucție și activități postînchidere (solicități și alocații bugetare în perioada 2007 - 2024)

⁷³ <http://www.economie.gov.ro/despre-noi/legislatie-minister/resurse-minerale-neenergetice>

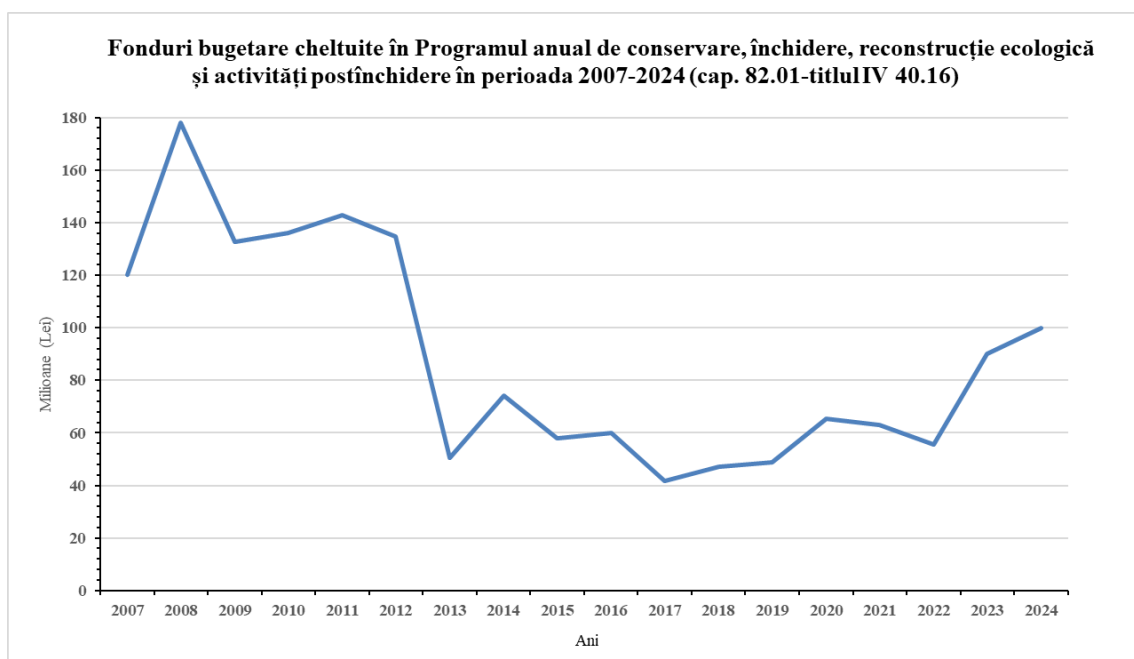

Fig. 20 Programul Anual de conservare, închidere, reconstrucție și activități postînchidere (cheltuieli efective în perioada 2007 - 2024)

Situația obiectivelor miniere la data de 31.12.2023:

STADIUL FIZIC LA 31.12.2023 AL OBIECTIVELOR MINIERE APROBATE LA ÎNCHIDERE	
1. OBIECTIVE FINALIZATE:	224
2. OBIECTIVE ÎN EXECUȚIE:	86
3. OBIECTIVE NEATACATE:	246
4. TOTAL MINE DIN PROGRAMUL DE ÎNCHIDERE:	556

Fig. 21 Stadiul fizic al obiectivelor miniere aprobate la închidere

Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului a coordonat, în cadrul Comisiei Interministeriale a Ministerului Afacerilor Interne/CNSSU, elaborarea *Raportului*⁷⁴ privind inventarierea și inspectarea la nivel național a depozitelor de deșuri industriale.

⁷⁴ RAPORT Inventarierea și inspectarea vizuală a haldelor de steril și a iazurilor de decantare de pe teritoriul României, 2017 <http://www.economie.gov.ro/images/resurse-minerale/Raport%20Halde%20Iazuri%2012%20sept%202017.pdf>

SITUAȚIA HALDELOR DE STERIL DIN ROMÂNIA 1101 halde, din care 994 sunt obiective miniere /industriale, reprezentate pe județe conform graficului

SITUAȚIA IAZURILOR DE DECANTARE DIN ROMÂNIA 108 iazuri reprezentate pe județe conform graficului

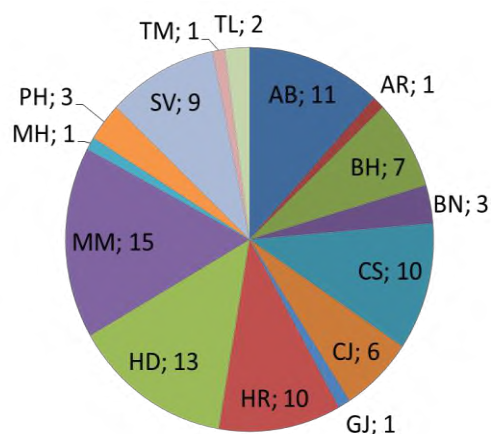
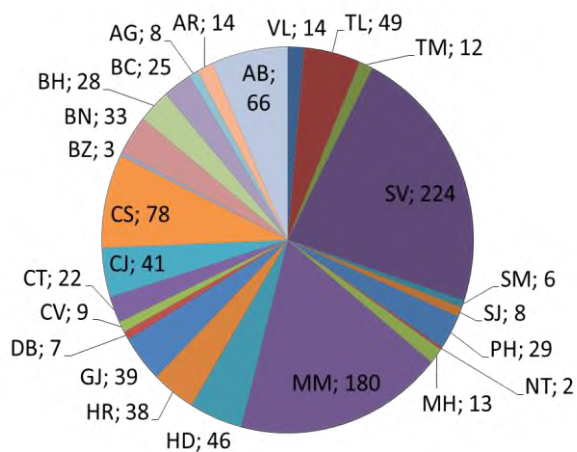

Fig. 22 Grafic halde de steril din minerit, 2017

Fig. 23 Grafic iazuri de decantare din minerit, 2017

După închiderea obiectivelor miniere, urmează faza de monitorizare postînchidere, a cărei durată este de până la 50 de ani⁷⁵, funcție de obiectiv, cu mențiunea că pentru perimetrele miniere din care se evacuează ape subterane contaminate/încărcate cu poluanți, etapa de monitorizare postînchidere va continua până în momentul în care apele de mină se vor încadra în norme, fără o prealabilă tratare/decontaminare⁷⁶. În consecință, obiectivele miniere la care s-a sistat activitatea de extracție a substanțelor minerale utile, prezintă un grad ridicat de risc asociat datorat golurilor tehnologice subterane care pot genera acumulări de gaze toxice și potențial explozive, fenomene de subsidență, prăbușiri necontrolate ale suprafețelor și alunecări masive de teren, destabilizări ale depozitelor de deșuri periculoase cu urmări catastrofale asupra comunităților adiacente și a mediului înconjurător cu posibile efecte transfrontaliere.

Monitorizarea postînchidere a obiectivelor miniere reprezintă o parte fundamentală a sistemului de management de mediu, constituind baza unui proces operațional de

⁷⁵ Hotărârea nr. 997 din 29 septembrie 2010 privind aprobarea închiderii definitive și monitorizării postînchidere a stării de siguranță a obiectivului și a factorilor de mediu a unor mine și cariere, etapa a XI-a, și modificarea unor acte normative în domeniul închiderii unor mine și cariere.

⁷⁶ Legea nr. 275 din 27 noiembrie 2020 pentru modificarea și completarea Legii minelor nr. 85/2003

execuție care contribuie la elaborarea strategiei sectoriale și apoi naționale de mediu.

Gestionarea în timp real a procesului de ecologizare și punere în siguranță, inclusiv monitorizarea postînchidere a obiectivelor miniere are la bază norme și normative specifice armonizate cu legislația internațională la care România a aderat. În vederea conformării la aceste cerințe este necesară realizarea de observații și măsurători cu grad mare de acuratețe care se pot obține doar prin analize în laboratoare de încercări fizico-chimice la standarde internaționale.

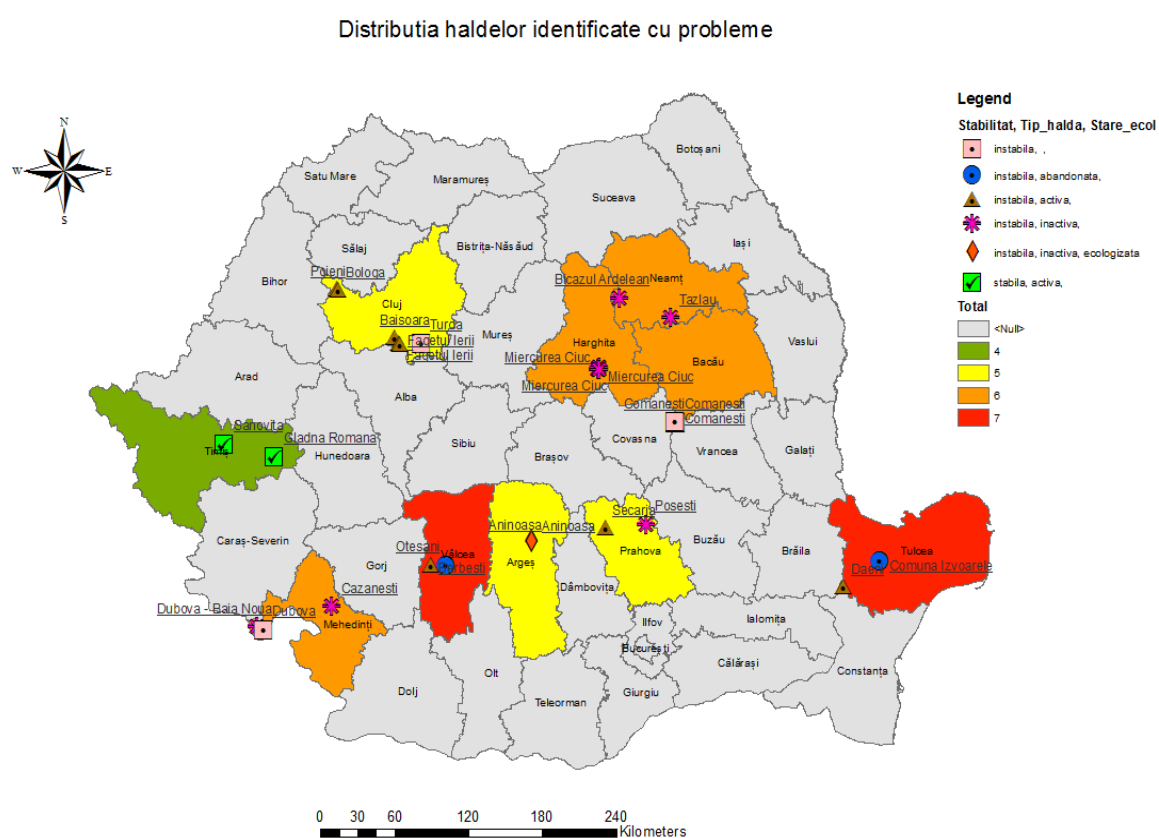

Fig. 24 Harta cu distribuția haldelor de steril identificate pentru verificare, 2017

Actuala Strategie are în vedere, în funcție de contextul economic, *continuarea activității de exploatare a zăcămintelor existente și a resurselor secundare derivate, precum și activitățile de cercetare, explorare, exploatare și valorificare superioară a unor noi zăcăminte și redeschiderea obiectivelor miniere cu considerarea întregului lanț valoric, a protecției mediului, a sănătății populației, cât și a intereselor strategice.*

➤ **Închiderea minelor**

Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, prin componenta de închidere a minelor și refacere a mediului a derulat proiecte cu finanțare de la Banca Mondială promovând o serie de norme și reglementări privind activitățile extractive, de închidere și reconstrucție ecologică a minelor și de consultare comunitară:

1. *Manualul de închidere a minelor*⁷⁷, care reglementează modul de derulare a întregii activități cu procedurile tehnice stabilite prin cele 14 anexe;
2. *Manualul de Închidere a Exploatărilor Miniere de Uraniu*⁷⁸;
3. *Manualul de Închidere a Exploatărilor Miniere de Sare*⁷⁹;
4. *Ghidul de elaborare a programului de monitorizare a mediului după aprobarea Planului de încetare a activității minei*⁸⁰;
5. *Manualul de proceduri de mediu și de implementare a unui sistem de management de mediu în sectorul minier*⁸¹;
6. *Ghidul Facilitatorului Public pentru Închiderea Minelor în România - în conformitate cu prevederile noii legislații comunitare privind managementul deșeurilor periculoase din industria minieră.*

➤ **Activitățile de închidere și ecologizare a obiectivelor miniere**

Analiza SWOT pentru închidere și ecologizare	
Puncte tari: <ul style="list-style-type: none">○ existența cadrului legislativ și a sursei de finanțare⁸² privind conservarea, închiderea și monitorizarea factorilor de mediu post-închidere pentru 556 de obiective miniere;○ operatori specializați, care asigură printr-o abordare unitară managementul investițional privind atribuirea contractelor de achiziții publice pentru toate activitățile specifice, precum conservare, proiectare, închidere subterană, ecologizare, asistență tehnică, monitorizare postînchidere, inclusiv pentru situații neprevăzute în situații de calamități, urmărind implementarea proiectelor inclusiv în faza de	Puncte slabe: <ul style="list-style-type: none">○ constrângeri bugetare obiective privind alocarea de la bugetul de stat a fondurilor anuale fundamentate, ceea ce determină creșterea perioadei de derulare a activităților;○ întârzieri în realizarea lucrărilor și/sau finalizarea unor obiective, ca urmare a subfinanțării, modificărilor legislative, solicitărilor formulate de autoritățile competente centrale și locale, solicitărilor comunităților, modificării situației juridice a terenurilor, construcțiilor și anexelor tehnologice, ceea ce determină replanificarea unor activități;○ greutăți majore privind conformarea cu cerințele de mediu aflate în vigoare, extrem de severe în ceea ce privește

⁷⁷ Ordinul 273/2001 al Ministerului Industriei și Resurselor;

⁷⁸ Ordinul MEC nr. 1523/2007.

⁷⁹ Ordinul MEC nr. 1524/2007

⁸⁰ Ordinul MEC nr. 1525/2007

⁸¹ Ordinul MEC nr. 1526/2007

⁸² Finanțare de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Economiei prin Programul anual de conservare, închidere, reconstrucție ecologică și activități postînchidere a minelor

<p>monitorizare postînchidere și utilizarea eficientă a resurselor alocate;</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ existența unui proces coerent de reconstrucție ecologică a siturilor afectate de activitățile minelor neviabile, în condiții de transparență prin informarea și consultarea activă a comunităților locale, a factorilor interesați și atragerea acestora în proces; ○ derularea procesului de reconstrucție ecologică a siturilor afectate de sectorul minier din România în condiții de eficiență, siguranță a comunităților locale, protecția cadrului natural și refacerea durabilă a mediului; ○ protecția durabilă a mediului și evitarea unor poluări accidentale cu posibil efect transfrontalier; ○ rezolvarea problemelor care generează impact negativ asupra mediului prin amenajarea și punerea în siguranță a depozitelor de material steril, precum haldele și iazurile de decantare, rezultat în urma exploatării zăcămintelor din cadrul obiectivelor miniere; ○ contribuții la regenerarea economico-socială a zonelor miniere. 	<p>evacuarea apelor de mină în emisari, pentru care nu există disponibilă încă o tehnologie de epurare verificată, acceptată, cu aplicabilitate la scară industrială și cu costuri rezonabile;</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ întârzieri în implementarea infrastructurii unui sistem de monitorizare la nivel național a factorilor de mediu post-închidere, ca instrument eficient, capabil să urmărească impactul de mediu și să detecteze și să raporteze la timp pericolele care pot apărea, într-o formă aptă să susțină un program eficient de planificare și răspuns în situațiile de urgență.
<p>Oportunități:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ crearea condițiilor pentru utilizarea durabilă a resurselor naturale prin integrarea procesului de reconstrucție ecologică în politicile sectoriale privind protecția mediului și conservarea cadrului natural. Aceasta integrare este extrem de importantă în domenii precum utilizarea terenurilor, dezvoltarea rurală, utilizarea durabilă a resurselor de apă, managementul deșeurilor și siguranța mediului, precum și dezvoltarea regională a așezărilor umane și amenajarea teritoriului; ○ favorizarea condițiilor pentru dezvoltarea unui mediu de afaceri atractiv pentru investitorii locali și străini; ○ dezvoltarea unui sector privat în zonele miniere, capabil să absoarbă forța de muncă locală disponibilă; ○ proiectele tehnice, denumite în continuare P.T. de închidere vor avea prevederi referitoare la posibilitățile de redeschidere a minelor sau părților de mină viabile; ○ reevaluarea oportunității închiderii minelor. 	<p>Riscuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ obiectivele miniere la care s-a sistat activitatea prezintă de regulă, un grad ridicat de risc asociat: goluri tehnologice subterane care pot genera acumulări de gaze toxice și cu potențial exploziv, fenomene de subsidență, debușări necontrolate din lucrări miniere a importante volume de apă, accidente soldate cu victime omenești cauzate de posibilele pătrunderi în lucrările de legătură cu suprafața a persoanelor neautorizate, prăbușiri necontrolate a suprafețelor și alunecări masive de teren, depozite de deșeuri periculoase a căror destabilizare poate provoca catastrofe ecologice cu pierderi umane și poluări transfrontaliere; ○ subfinanțarea activităților specifice programului anual de conservare, închidere și ecologizare, conduce la decalarea termenelor de execuție cu implicații în expirarea termenelor pentru autorizațiile de construire, a polițelor de asigurare a lucrărilor, personalului și echipamentelor antreprenorului, apariția modificărilor morfologice, diminuarea drastică a volumului lucrărilor executate, cu consecințe negative asupra perimetrelor miniere cu riscuri asociate ridicate, inclusiv punerea în totală în siguranță a acestora și majorarea considerabilă a valorilor de

	închidere și reconstrucție ecologică. Din cauza acestor aspecte pot apărea amenzi și penalități din partea autorităților competente din domeniu și instituțiilor statului cu atribuții de control, dar și accidente majore cu efect transfrontier care pot afecta relațiile bilaterale cu statele vecine și pot deveni o problemă regională de mediu.
--	---

➤ Re - deschiderea minelor⁸³

Economia mondială este în continuă schimbare, cu preocupări tot mai largi privind condițiile de mediu, iar sectorul industrial, inclusiv minier, se profilează ca activitate care trebuie să înglobeze practici de dezvoltare durabilă și responsabilități în gestionarea resurselor minerale. Scopul este de a contribui la bunăstarea socio-economică națională, prin asigurarea de materii prime critice și strategice și asigurarea echilibrului între efectele asupra ecosistemelor și comunităților (cheltuieli) și adaptarea beneficiilor economice (venituri) la aceste condiționalități.

În contextul economic actual⁸⁴, pentru a proteja economia națională, pentru a asigura dezvoltarea sustenabilă și reziliența economică a României a fost necesară adaptarea cadrului normativ pentru asigurarea accesului la o aprovizionare sigură și durabilă cu materii prime critice.

Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului a promovat modificarea Legii minelor nr. 85/2003, cu modificările și completările ulterioare, pentru a asigura oportunitatea de relansare la nivel național a domeniului resurselor minerale neenergetice și pentru a asigura accesul companiilor naționale la oportunitățile de finanțare propuse prin noile reglementări europene⁸⁵, care creează un cadru pentru selectarea și implementarea proiectelor strategice, care pot beneficia de condiții

⁸³ Ordonanța de urgență nr. 77/2024 privind modificarea și completarea Legii minelor nr. 85/2003, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 595 din 26 iunie 2024.

⁸⁴ Rezoluția Comitetului Economic și Social European din 24 martie 2022 privind Războiul din Ucraina și impactul economic, social, ecologic

⁸⁵ La data de 23 mai 2024 a intrat în vigoare - publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene Regulamentul (UE) 2024/1.252 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 de instituire a unui cadru pentru asigurarea aprovizionării sigure și durabile cu materii prime critice și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 și (UE) 2019/1.020 (Critical Raw Materials Act - CRMA)

favorabile de autorizare și stabilește cerințele naționale pentru dezvoltarea programelor de explorare geologică în Europa, cu scopul de a crește capacitățile de extracție, procesare și reciclare a materiilor prime critice în U.E.

Măsura de redeschidere a unor mine cu activitatea sistată prin hotărâri ale Guvernului descarcă parțial sau total statul român de parte din cheltuielile pentru ecologizare, deoarece cheltuielile cu redarea suprafețelor în circuitul economic, regenerarea socio-economică a comunităților, reintegrarea peisagistică și refacerea bio-diversității se transferă către operatorii economici care vor exploata resursele.

➤ Activitățile de re-deschidere a obiectivelor miniere

Analiza SWOT pentru redeschiderea obiectivelor miniere declarate închise	
<p>Puncte tari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ existența cadrului legal pentru redeschiderea minelor sau a unor părți din perimetrele de exploatare a căror închidere definitivă a fost aprobată prin hotărâre a Guvernului; ○ posibilitatea de a recupera resursele prin exploatarea materiilor prime critice din iazuri de decantare și halde de steril, care sunt identificate ca fiind rentabile; ○ contribuie la rezolvarea unor probleme de mediu pentru depozitele de deșeuri extractive; ○ posibilitatea de valorificare a golurilor miniere de către saline, din punct de vedere turistic, medical; ○ posibilitatea continuării activității miniere pentru societățile aflate în procedură de insolvență, prin păstrarea licenței într-un program de reorganizare; ○ reducerea cheltuielii statului pentru ecologizare; ○ generarea de beneficii economice și sociale/crearea de locuri de muncă și venituri la bugetele locale, etc. ; ○ posibilitatea utilizării infrastructurii miniere existente pentru transport și procesare. 	<p>Puncte slabe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ costul exploatării va fi influențat de utilizarea unor tehnologii selective care produc poluare minimă, prietenoase cu mediul, conform modelului țărilor nordice; ○ lipsa corelării inventarelor depozitelor de deșeuri extractive în ceea ce privește concentrațiile, cantitățile de resurse secundare, etc. ; ○ anumite sectoare din industria metalurgică-pirometalurgică și-a restrâns sau sistat activitatea; ○ sterilul poate avea o compoziție variată, ceea ce poate complica procesul de prelucrare; ○ în lipsa unei comunicări și colaborări directe cu comunitățile, pot apărea atitudini rezervate din partea locuitorilor, asociațiilor locale, referitor la preocupările legate de mediu și sănătate.
<p>Oportunități:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ redeschiderea minelor sau a unor părți din perimetrele de exploatare de resurse minerale neenergetice a căror închidere definitivă a fost aprobată prin hotărâre a Guvernului se poate face, la solicitarea persoanelor juridice interesate, cu avizul ministerului de resort, emis potrivit strategiilor și politicilor din domeniu, prin hotărâre a Guvernului, la inițiativa autorității competente care verifică îndeplinirea criteriilor privind capacitatea tehnică și financiară a solicitanților, precum și cu respectarea legislației de mediu în vigoare; 	<p>Riscuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ normele și reglementările privind protecția mediului, sănătate și siguranță, etc. pot impune constrângeri financiare suplimentare; ○ în cazul unei crize economice poate apărea volatilitatea pieței de materii prime și produse finite.

<ul style="list-style-type: none">○ creșterea gradului de participare a comunităților la luarea deciziilor;○ aplicarea unor modele de bune practici, care corespund normelor europene de exploatare, conform celor mai bune practici internaționale în domeniu;○ reintroducerea în circuitul economic a resurselor secundare;○ facilitarea atragerii de investiții, cu posibilitatea obținerii de fonduri europene sau guvernamentale pentru proiectele de reabilitare și exploatare durabilă;○ crearea de noi industrii și piețe prin valorificarea produselor finite rezultate din prelucrare;○ posibilitatea de a forma parteneriate cu instituții de cercetare și companii specializate în tehnologiile de prelucrare, la nivel intern și internațional.	
---	--

IV.5 Resurse umane - educație, cercetare, dezvoltare și inovare

IV.5.1 Resursele umane. Educația

Problematika durabilității cu privire la utilizarea resurselor naturale se regăsește în programele școlare și contribuie la promovarea unei înțelegeri mai largi a importanței materiilor prime critice și strategice, alături de alte activități didactice.

Printr-o mai bună comunicare și informare, trebuie să se producă o conștientizare la nivelul societății, în special a comunităților locale privind posibilul impact al exploatării resurselor minerale neenergetice asupra mediului, cât și despre beneficiile aduse de desfășurarea activității miniere, mai ales în zonele izolate și în care nu există activități industriale. Capacitățile și cerințele cercetării-dezvoltării și inovării sunt mereu altele, iar politicile industriale și impactul economic și social sunt evaluate după criterii diferite.

Aportul Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului la formarea continuă, ca structură organizatorică la nivelul autorității publice centrale cu atribuții în domeniul resurselor minerale neenergetice, programelor de cercetare geologică, programelor și proiectelor de dezvoltare durabilă a zonelor industriale, se va realiza și prin asigurarea suportului logistic prin Centrul de Pregătire pentru Personalul din Industrie Bușteni, instituție aflată în subordine, în vederea organizării de cursuri tematice în cooperare cu mediul academic și cu celelalte instituții de cercetare/învățământ de profil. Personalul de specialitate din cadrul ministerului,

atestat în domeniul formării continue, va putea propune și susține cursuri de formare, regulamente și conținuturi pentru programele cursurilor, proceduri specifice pentru atestarea/autorizarea specialiștilor care desfășoară activități incidente domeniului său de competențe și atribuții, în condițiile legii.

IV.5.2 Cercetare, dezvoltare și inovare

În domeniul cercetării și dezvoltării tehnologice, atingerea obiectivelor strategiei necesită pe lângă expertiza acumulată și formarea profesională, investiții în programe de cercetare în sectorul resurselor minerale neenergetice, în contextul dezvoltării durabile.

În cadrul cercetării generale, Programul geologic și programele inițiate trebuie să stea la baza fundamentării și susținerii politicilor și strategiilor naționale de dezvoltare a sectorului minier, identificării tendințelor noi, a direcțiilor critice în domeniul consumului, extracției, valorificării resurselor miniere și aspectelor sociale. Programul de cercetare geologică trebuie să conducă la constituirea bazei naționale de date cu privire la resursele minerale, să clarifice asupra perspectivelor de identificare a noilor zăcăminte, să conducă la finalizarea lucrărilor geologice în zonele cu perspective de conturare a unor rezerve valorificabile. În acest sens un rol deosebit îl va avea înființarea Serviciului Geologic Național. Cercetarea sectorială trebuie să conducă la diversificarea și perfecționarea opțiunilor tehnologice de producție și valorificare a produsului minier, să promoveze recuperarea substanțelor minerale utile din toate sursele disponibile, inclusiv zăcăminte izolate, depozite antropogene, deșeuri sau ape uzate.

➤ Digitalizare

Tehnologia digitală poate determina o nouă abordare a politicilor pentru știință și inovare la nivel mondial. Puține guverne au experimentat oportunitățile disponibile, ca de exemplu: alocare de finanțare auto-organizată; utilizarea inteligenței colective prin piețe de predicție activate digital; dezvoltarea de aplicații de facilitare a progresului în știință, denumite în limbajul de specialitate blockchain ⁸⁶.

⁸⁶ *The Digitalization of science, technology and innovation, OECD, 2020*

Politicile de inovare trebuie să se alinieze la caracteristicile generice ale tehnologiei digitale și să asigure accesul la date pentru inovație, să ofere sprijin și stimulente concepute corespunzător pentru inovare și antreprenoriat, să proiecteze ecosisteme de inovare care susțin colaborarea pentru inovare. Prin digitalizare, lanțul de aprovizionare devine un ecosistem complet integrat, care este transparent pentru toți actorii implicați, de la furnizorii de materii prime, componente și piese, până la transportatorii acelor bunuri și produse finite și, în sfârșit, până la clienți.

Inteligența Artificială (I.A.) își găsește aplicații în majoritatea activităților industriale, de la optimizarea echipamentelor până la sisteme pentru îmbunătățirea cercetării industriale. I.A. permite explorarea unui număr foarte mare de date experimentale, scurtând radical timpul necesar descoperirii de noi materiale industriale, uneori de la ani la zile. Dincolo de producție, Inteligența Artificială, susține și funcții precum logistica, recuperarea datelor și informațiilor și managementul cheltuielilor. Digitalizarea necesită competențe digitale.

Ocupații precum „oameni de știință de date industriale” și „oameni de știință în bioinformatică” sunt recente. Rata schimbărilor tehnologice generează deficit de competențe.

Față de cele prezentate mai sus, se pot identifica o serie de *direcții* care ar trebui urmărite în cadrul acestei strategii:

1. realizarea unei baze de date cu operatori economici pe întreg lanțul valoric;
2. realizarea unei baze de date cu tehnologiile pentru prelucrare a resurselor minerale neenergetice cu conținut de M.P.C.;
3. necesitatea elaborării de noi cursuri și curricula pentru adaptarea la schimbările pe care le presupune digitalizarea;
4. implementarea tehnologiilor digitale și difuzarea acestora către operatorii economici;
5. furnizarea de informații cu privire la rentabilitatea așteptată a investițiilor în noile tehnologii, precum și informații despre schimbările organizaționale și de proces complementare esențiale poate fi o măsură eficientă pentru accelerarea implementării tehnologiilor digitale⁸⁷

⁸⁷ *The Digitalization of science, technology and innovation, OECD, 2020*

➤ **Specializare inteligentă**

O componentă-cheie a eforturilor Europei de sprijinire a statelor membre și regiunilor în vederea găsirii unei ieșiri din recesiune este specializarea inteligentă - o strategie inovatoare de transformare economică la nivel local.

Specializarea inteligentă se referă la o nouă generație de politici în materie de cercetare și inovare care merg dincolo de investițiile în cercetare și dezvoltare și de consolidarea capacității generale de inovare. Know-how-ul unic unei țări și capacitatea sa de producție pot fi îmbinate pentru generarea inovațiilor. Specializarea inteligentă permite stabilirea priorităților în perioade de resurse limitate și orientarea investițiilor asupra avantajelor comparative pentru a acumula masă critică și a excela astfel prin diferențierea țării sau regiunii respective de altele. Specializarea inteligentă se referă la schimburi încrucișate între și în rândul sectoarelor și tehnologiilor identificate la nivel național ⁸⁸ și alte domenii⁸⁹ de specializare inteligentă: tehnologia informațiilor și comunicațiilor, denumită în continuare T.I.C., industriile culturale și creative, sisteme și componente inteligente, precum cele: electronică, optoelectronică, mecatronică, microelectronică și materiale avansate, alimente noi și siguranța alimentară și sănătatea.

➤ **Tehnologii aplicate**

În privința tehnologiilor folosite în activitățile miniere, soluțiile de acces la resurse trebuie abordate prin îmbunătățirea eficienței pe tot parcursul ciclului de viață al resurselor minerale începând cu explorarea lor, dezvoltarea, exploatarea, prepararea recuperarea și valorificarea superioară a acestora.

Pentru eficientizarea activității miniere este necesară:

1. implementarea unor tehnologii avansate pentru a reduce emisiile de gaze cu efect de seră în exploatarea și prelucrarea resurselor minerale;
2. adoptarea unor sisteme durabile pentru a minimiza cantitatea de apă utilizată și cantitățile de deșeuri rezultate în urma extracției minereurilor;
3. sisteme de reciclare a deșeurilor miniere;

⁸⁸ Raport Consultare exploratorie specializare inteligentă, Octombrie 2020, UEFISCDI

⁸⁹ Strategia de specializare inteligentă București - Ilfov 2021-2027, Octombrie 2021

4. programe pentru controlul proceselor prin intermediul sistemelor inteligente; modele de afaceri durabile în economia circulară.

Economia U.E. este lineară și numai 12% din materialele și resursele secundare sunt reintegrate în economie, anual se produc în U.E. peste 2,5 miliarde de tone de deșeuri⁹⁰.

IV.6 Protecția mediului

Politica de protecție a mediului a Uniunii Europene s-a cristalizat prin adoptarea unei serii de măsuri minime de protecție a mediului, ce aveau în vedere limitarea poluării începând cu anul 1990, trecând printr-un proces de orizontalizare și centrarea pe identificarea cauzelor acestora, precum și pe nevoia evidentă de a lua atitudine în vederea instituirii responsabilității financiare pentru daunele cauzate mediului.

➤ Principii de acțiune:

Principiul „Poluatorul plătește” - are în vedere suportarea de către poluator a cheltuielilor legate de măsurile de combatere a poluării stabilite de autoritățile publice, altfel spus, costul acestor măsuri va fi reflectat de costul de producție al bunurilor și serviciilor ce cauzează poluarea;

- *Principiul acțiunii preventive* se bazează pe regula generală că „*e mai bine să previi decât să combați*”;
- *Principiul precauției* - prevede luarea de măsuri de precauție atunci când o activitate amenință să afecteze mediul sau sănătatea umană, chiar dacă o relație cauză-efect nu este deplin dovedită științific;
- *Principiul protecției ridicate a mediului* - prevede ca politica de mediu a U.E. să urmărească atingerea unui nivel înalt de protecție;
- *Principiul integrării* - prevede ca cerințele de protecție a mediului să fie prezente în definirea și implementarea altor politici comunitare;
- *Principiul proximității* - are drept scop încurajarea comunităților locale în asumarea responsabilității pentru deșeurile și poluarea produsă.

⁹⁰ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9982-2023-INIT/ro/pdf> - Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social și Comitetul Regiunilor, privind un cadru revizuit de monitorizare pentru economia circulară, COM(2023) 306 final

➤ **Obiectivele care stau la baza politicii de mediu⁹¹ a U.E.:**

1. conservarea, protecția și îmbunătățirea calității mediului;
2. protecția sănătății umane;
3. utilizarea prudentă și rațională a resurselor naturale;
4. promovarea de măsuri la nivel internațional în vederea tratării problemelor regionale de mediu și nu numai.

5. refacerea mediului afectat de activitățile miniere, reutilizarea deșeurilor miniere și redarea în circuitul economic a terenurilor degradate. Este bine cunoscut faptul că actuala legislație de mediu impune norme foarte stricte pentru gestionarea deșeurilor solide, lichide și gazoase, rezultate în urma activităților industriale atât în Europa, cât și în întreaga lume. În acest sens, societățile comerciale care desfășoară activități în domeniul extragerii și valorificării zăcămintelor de substanțe minerale utile, vor accentua preocupările pentru protecția și refacerea factorilor de mediu.

Activitățile miniere pot produce, multiple și variate efecte negative asupra mediului, exemplificate prin: modificări ale reliefului, degradarea peisajului și strămutări ale gospodăriilor și obiectivelor industriale din zonele de exploatare; ocuparea unor mari suprafețe de teren pentru activitatea de exploatare, haldare, depozitare a substanțelor minerale utile, instalații industriale, căi de acces, suprafețe ce devin astfel total inutilizabile în alte scopuri, pentru o perioadă lungă de timp; degradarea terenului, prin deplasări pe verticală și orizontală ale suprafeței și alunecarea haldelor și iazurilor de decantare, cu provocarea unor grave accidente; poluarea/contaminarea apelor curgătoare de la suprafață și afectarea florei și faunei acvatice; dezechilibrul hidrodinamic al apelor subterane; influențe negative asupra atmosferei, florei și faunei din zonă; poluarea chimică a solului, care poate afecta pentru mulți ani proprietățile fertile ale acestuia; zgomote, vibrații și radiații răspândite în mediul înconjurător, cu o puternică acțiune nefavorabilă.

Totuși, *mineritul durabil*⁹² reprezintă o abordare care vizează extracția resurselor minerale într-un mod care minimizează impactul asupra mediului și maximizează beneficiile pentru comunități și pentru economie.

⁹¹ Tratatul C.E.

⁹² https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/raw-materials/eip/raw-materials-commitment/eu-responsible-mining-demonstrations-best-practice-and-capacity-building_en

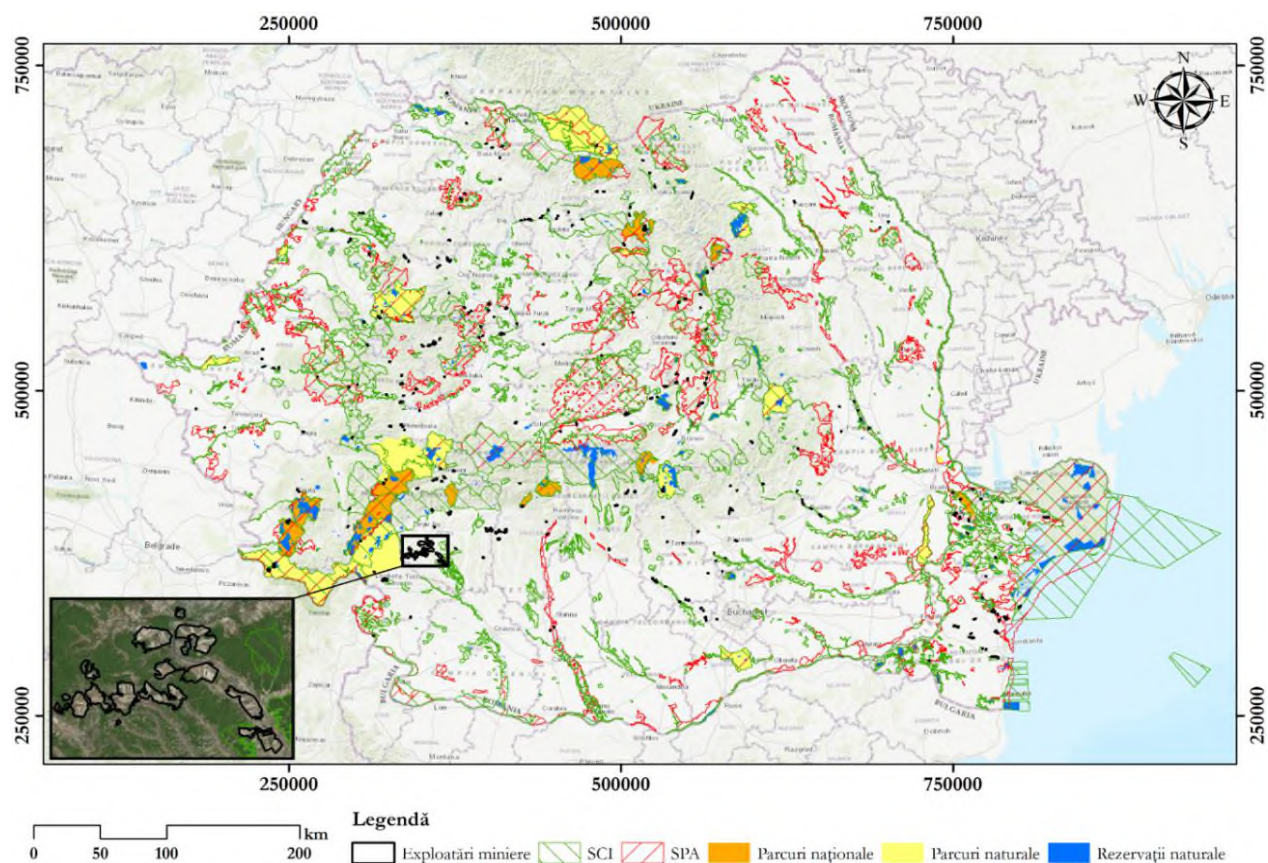

Fig.25 Harta exploatărilor miniere și a ariilor protejate

Elemente pentru evaluarea strategică de mediu ⁹³ (S.E.A.)

Obiective relevante de mediu (O.R.)

1. Biodiversitate - O.R. 1 - Conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică inclusiv cu menținerea și dezvoltarea rețelei de arii naturale protejate.
2. Populație și sănătate umană - O.R. 2 - Diminuarea factorilor de risc și îmbunătățirea condițiilor de viață și a stării de sănătate a populației umane.
3. Sol - O.R. 3 - Limitarea impactului asupra solului și menținerea capacității productive a acestuia.
4. Apă - O.R. 4 - Îmbunătățirea stării/potențialului ecologic și al stării chimice ale corpurilor de apă de suprafață și a stării chimice a corpurilor de apă subterană,

⁹³ Directiva 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului (Directiva SEA); Raport Intermediar 2 RAPORT DE MEDIU - prima versiune STRATEGIA MINIERĂ A ROMÂNIEI 2017 - 2035 MINISTERUL ECONOMIEI; <http://www.economie.gov.ro/images/resurse-minerale/>;

prevenirea deteriorărilor ulterioare ale stării bune a corpurilor de apă de suprafață și subterană, conservarea și menținerea funcțiilor ecologice ale acestora.

5. Aer - O.R. 5 Îmbunătățirea calității aerului.

6. Schimbări climatice - O.R. 6 Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră precum și acțiuni pentru atenuarea și adaptarea la efectele generate de schimbările climatice.

7. Valori materiale - O.R. 7 Prevenirea și reducerea pierderilor economice.

8. Patrimoniu cultural - O.R. 8 Protecția și conservarea patrimoniului cultural inclusiv păstrarea tradițiilor și obiceiurilor locale.

9. Peisaj - O.R. 9 - Protecția și îmbunătățirea peisajului natural și a celui rural tradițional.

10. Eficiență energetică - O.R. 10 - Îmbunătățirea eficienței energetice și a utilizării resurselor de energie.

11. Transport durabil - O.R. 11 - Reducerea externalizărilor de mediu aferente activităților de transport.

12. Deșeuri - O.R. 12 - Reducerea cantităților de deșeuri generate și a cantităților eliminate prin depozitare.

13. Conservarea/utilizarea eficientă a resurselor naturale - O.R. 13 Exploatarea eficientă a resurselor naturale.

14. Managementul riscurilor - O.R. 14 - Prevenirea efectelor riscurilor naturale și limitarea poluărilor accidentale.

15. Transparență și accesul publicului la luarea deciziilor - O.R. 15 - Creșterea gradului de informare și implicare a publicului în luarea deciziilor.

IV.7 Dezvoltarea comunitară

➤ Regenerarea socio-economică

Ministerul Economiei a implementat în perioada 1999 - 2013 două proiecte⁹⁴ cu finanțare internațională pentru a sprijini restructurarea industriei miniere și comunitățile afectate, în 386 de localități miniere din 22 județe. A.R.D.D.Z.I. (fosta

⁹⁴ Acord de împrumut 4059-RO, ratificat prin Legea nr.168/2000 – Proiectul Închiderea Minelor și Atenuarea Impactului Social; Acord de împrumut 4759-RO, ratificat prin Legea nr.167/2005 – Proiectul Închiderea Minelor, Refacerea Mediului și Regenerarea socio-economică.

Agenție Națională pentru Dezvoltarea Zonelor Miniere) a fost responsabilă de implementarea componentei sociale în ambele proiecte. Scopul și impactul obținut prin implementarea componentei de Regenerare Socio-Economică a fost accelerarea creării de locuri de muncă pentru disponibilizații din industria minieră și de a contribui la dezvoltarea de noi activități alternative mineritului. Componenta de Regenerare Socio-Economică, a inclus 10 sub-componente, pentru facilitarea și sprijinirea construirii capacităților la nivelul comunităților, dar și pentru întărirea capacităților instituțiilor statului responsabile de implementarea proiectelor. Acestea au fost: Schema de Stimulente Financiare pentru Angajare și Instruire⁹⁵, denumite în continuare E.T.I.S., Schema de Microcredite, Managementul Centrelor de Afaceri și Sprijin pentru Întreprinzători, Schema de Dezvoltare Socială a Comunităților Miniere, denumită în continuare S.D.S.C.M., Infrastructură Municipală⁹⁶, Schema de Granturi Mici⁹⁷, denumită în continuare S.G.M., Creșterea capacității comunităților⁹⁸, denumită în continuare C.C.C., Monitorizarea și evaluarea impactului social, Informare publică, Dezvoltare instituțională și pregătire.

În cadrul Programului Centre de afaceri și Sprijin pentru întreprinzători, au fost preluate temporar, construcții aparținând companiilor miniere și/sau autorităților publice locale, pentru a fi reabilitate și transformate în incubatoare de afaceri, în folosul comunităților locale. Prin proiect au fost finanțate și serviciile de asistență tehnică Sprijin pentru întreprinzători, urmând ca la finalizarea proiectului, după 2013, acestea să fie predate/returnate autorităților publice locale pentru a fi utilizate în dezvoltarea socio-economică a comunităților miniere. Transferul de cunoștințe și de bune practici a avut la bază Manualul pentru Centre de afaceri și Manualul Operațional pentru dezvoltare comunitară.

➤ **10 incubatoare de afaceri:
8 clădiri din patrimoniul ministerului de resort/operatorilor economici din
industria minieră:**

⁹⁵ Ghidul de proceduri, aprobat prin Ordinul nr.181/03.03.2006, pentru acordarea de stimulente financiare, prin Agenția Națională pentru Dezvoltarea Zonelor Miniere, antreprenorilor locali, în vederea angajării și pregătirii persoanelor fără loc de muncă din zonele miniere cu grave dezechilibre economice și sociale, ca urmare a restructurării sectorului minier (Monitor Oficial nr.268 bis /24.03.2006);

⁹⁶ Hotărâre de Guvern nr.1059/2005; Manual de operare, aprobat prin Ordinul nr.1685/28.05.2007 (Monitor Oficial nr.454 bis/5.07.2007);

⁹⁷ Hotărâre de Guvern nr.1060/2005; Manual de operare, aprobat prin Ordinul nr.529/04.08.2006 (Monitor Oficial nr.772 bis/12.09.2006);

⁹⁸ Manual operațional pentru programul de creare a capacității la nivelul comunităților aprobat prin Ordinul ministrului economiei și comerțului nr.479/2006; (Monitor Oficial nr.676 bis/07.08.2006)

1. Leurda - loc. Leurda, str. Principală, nr. 108, jud Gorj;
2. Lonea Pilier - loc. Petrila, str. Taia, nr. 14, jud. Hunedoara;
3. Teliuc - loc. Teliucu Inferior, str. Minei, nr. 42, jud. Hunedoara;
4. Anina - loc. Anina, str. Sfânta Varvara, nr. 51, jud. Caraș Severin;
5. Moldova Nouă - loc. Moldova Nouă, str. Mihai Viteazul, nr. 36 A, jud. Caraș Severin;
6. Vărzari - loc. Popești (sat Varviz), jud. Bihor;
7. Nistru - loc. Tăuții Măgherauș, str. Principală, nr. 70, jud. Maramureș;
8. Rodna - loc. Rodna, str. Principală, nr. 1470, jud. Bistrița Năsăud.

2 clădiri în patrimoniul unităților administrativ-teritoriale:

1. Baraolt - loc. Baraolt, str. Minerilor, nr. 11A, jud. Covasna;
2. Câmpulung - loc. Câmpulung Muscel, str. Calea Brașovului, nr. 1A, jud. Argeș.

Un aspect de luat în considerare este cel al urgenței transferurilor clădirilor-Centre de Afaceri, reabilitate și dotate cu obiecte de inventar și mijloace fixe, în proprietatea consiliilor locale, pentru beneficiul comunităților miniere. În acest demers se întâmpină dificultăți în interpretarea regimului juridic al clădirilor, terenurilor aferente, valorii reabilitării, etc. În prezent, se află în curs de promovare hotărâri de guvern pentru centrele de afaceri Teliuc, Rodna, etc.

➤ **Studiu de caz: Incubatorul de afaceri⁹⁹**

PROGRAMUL CENTRE DE AFACERI	TITLUL PROIECTULUI: Incubator de afaceri Rodna - Programul Centre de Afaceri și Sprijin pentru Întreprinzători
<p><i>Descrierea proiectului: Programul a avut ca scop reabilitarea unor clădiri dezafectate și transformarea lor în centre de afaceri pentru a oferi antreprenorilor oportunitatea de a înființa afaceri și a le dezvolta în cadrul acestor centre.</i></p> <p><i>Localizare: Centrul de afaceri Rodna este situat în localitatea Rodna, în Județul Bistrița-Năsăud.</i></p> <p><i>Priorități comunitare la nivelul 2010: Scăderea șomajului, dezvoltarea inițiativelor antreprenoriale și dezvoltarea afacerilor.</i></p> <p><i>Date de contact: Centrul de Afaceri Rodna, str. Principală, nr. 1470, Rodna, 427245, Bistrița-Năsăud. Birou regional A.R.D.D.Z.I. Autoritatea Publică Locală</i></p>	
<p>Realizări:</p> <p><i>Centrul de afaceri Rodna a fost construit într-un cartier minier, într-o clădire destinată minerilor nefamiliști, Rodna se află într-o clădire de 4 etaje, respectiv: subsol, parter, etajul 1 și etajul 2.</i></p> <p><i>Suprafața totală a Centrului este de 1.918 m², din care 432 m² reprezintă spații auxiliare, respectiv holuri, grupuri sanitare, centrală termică.</i></p> <p><i>Suprafața totală construită este de 826.12 m², respectiv 54,35 m lungime și 15,20 m lățime.</i></p> <p><i>Suprafața desfășurată este de 2478,36 m², respectiv P+2E; 826,12 m² pe fiecare etaj.</i></p> <p><i>Suprafața destinată incubării este de 1.300 m² și 186 m² reprezintă sală de conferințe și birouri administrative. Centrul beneficiază de sistem propriu de alimentare cu energie electrică, conexiune la telefonie fixă și internet, echipamente de încălzire și parcare.</i></p> <p><i>De-a lungul anilor Centrul de afaceri Rodna a oferit servicii pentru circa 80 de firme, având o rată de rotație de 32%. Oricum, nicio firmă incubată nu a folosit serviciile oferite de</i></p>	<p>Interviuri:</p> <p><i>„În primul rând pentru că această clădire era dezafectată, era chiar un focar de infecție, iar prin reabilitarea ei întreaga față a zonei s-a schimbat, apoi prin dotarea ei tot ce se știa în Rodna ca incubatoare de afaceri a fost depășit. În România, înainte de programul A.R.D.D.Z.I., erau foarte puține locații ca Centrele de Afaceri și ele erau implementate de Agențiile de Șomaj. Programul Centrelor de Afaceri al A.R.D.D.Z.I. a vizat zonele miniere unde activitatea economică s-a bazat în proporție de 80% pe minerit și după restructurarea sectorului minier nu existau spații destinate inițiativelor de afaceri ale foștilor mineri disponibilizați!” [representant APL responsabil cu administrarea Centrului]</i></p> <p><i>„Este un spațiu foarte bun, dotat, cu acces la toate utilitățile necesare. Este bine că dacă ai nevoie de informații, ai la cine apela pentru a-ți da informația corectă”. [director, firmă incubată]</i></p>

⁹⁹ Raport Studii de Caz: Evaluarea de Final de Proiect pentru componenta RSE, Prezentat de Hart Group în asociere cu CURS - : Centrul de Sociologie Urbană și Regională, Institutul de Cercetare a Calității Vieții al Academiei Române (ICCV), Institutul de Sociologie al Academiei Române (ISAR)

PROGRAMUL CENTRE DE AFACERI	TITLUL PROIECTULUI: Incubator de afaceri Rodna - Programul Centre de Afaceri și Sprijin pentru Întreprinzători
<p>Centru pentru mai mult de 3 ani, iar din 2006, 200 noi locuri de muncă s-au creat în acest Centru de Afaceri.</p>	
<p>În prezent, în Centrul de afaceri Rodna sunt incubate 8 firme, din care: 4 de comerț, 1 cabinet stomatologic, 1 firmă de pariuri sportive, 1 firmă de textile și un birou. Suprafața incubată înseamnă 55%, iar numărul de angajați este în jurul a 60, iar acest fapt este în primul rând o consecință a crizei economice. Rata de recuperare a costurilor era în jurul a 73,9% la sfârșitul lui 2010.</p> <p>Lecții învățate: Programul Centre de Afaceri și Sprijin pentru Întreprinzători i-a învățat ce înseamnă disciplina mediului de afaceri, cum trebuie să colaboreze antreprenorii pentru a-și crește veniturile afacerilor, cum se pot sprijini reciproc cu informații și cât de importantă este corectitudinea când îți desfășori activitatea ca antreprenor.</p>	<p>Statistici/obiective și/sau planuri de viitor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Clădire de 4 etaje, respectiv: subsol, parter, etajul 1 și etajul 2; • 1.918 m² suprafață, din care 432 m² reprezintă spații comune, adică holuri, grupuri sanitare, centrala termică); • 826,12 m², respectiv: 54,35 m L și 15,20 m l, ca suprafață construită; • suprafață desfășurată 2478 36 m², respectiv P+2E; 826,12 m pe fiecare etaj • Suprafața de incubare este 1.300 m² iar 186 m² reprezintă sală de conferințe și birouri administrative; • 24 unități de producție de 40-80 m²; • 4 birouri de 40 m² fiecare; • spații de depozitare în subsol, aproximativ 1000 m²; • 4 apartamente de 40 m² fiecare; • grupuri sanitare pe fiecare etaj; • sală de conferințe; • serviciu de pază. • 8 firme incubate în prezent; • în jurul a 60 angajați; • 55% suprafață incubată; • 73,9% rata de recuperare a costurilor; • 80 firme incubate de-a lungul anilor, având o rată de rotație de 32% și 200 noi locuri de muncă create.

➤ Impactul social în comunitățile miniere

Mineritul contribuie la dezvoltarea economică și socială a zonelor pe teritoriul cărora se desfășoară activitățile specifice, atât în timpul construcției exploatării miniere, cât și în faza de operare, generând venituri la bugetul de stat și la bugetul local, contribuții din impozitele și taxele pe profit, salarii, contribuie la crearea de locuri de muncă și /sau la conservarea patrimoniului cultural¹⁰⁰, achiziții prioritare din surse locale. Închiderea minelor a condus, atât la diminuarea veniturilor populației din regiunile respective, cu consecințe restrictive asupra economiei locale, cât și la diminuarea veniturilor bugetelor locale. Impactul încetării exploatării resurselor minerale asupra nivelului de trai al populației se manifestă în mai multe moduri și anume: dificultatea găsirii unui loc de muncă conform pregătirii profesionale, accesul dificil la serviciile de bază și scăderea gradului de susținere financiară din partea Guvernului. Pe termen scurt, atunci când personalul disponibilizat din zonele miniere se confruntă cu o scădere drastică a nivelului de trai ca urmare a pierderii sursei de venit, un program de măsuri

¹⁰⁰ Peisajul cultural minier Roșia Montană a fost înscris în Lista Patrimoniului mondial UNESCO, în 2021 - <https://whc.unesco.org/en/list/1552/>

de protecție socială concret ar putea reduce efectul negativ. Impactul asupra nivelului de trai se simte și prin accesul gospodăriilor la serviciile de bază. În zonele afectate de reducerea drastică a activității miniere există o deteriorare a serviciilor din domeniul educației, sănătății și pentru asigurarea utilităților. Una dintre măsurile necesare este analiza impactului industriei miniere asupra sănătății lucrătorilor/disponibilizaților și înființarea/finanțarea de unități sanitare specializate. Pierderile de resurse umane calificate cum ar fi profesorii și cadrele medicale afectează fundamental calitatea și disponibilitatea serviciilor de bază. De asemenea, obiceiurile și tradițiile locale pot crea dificultăți în integrarea altor activități industriale de anvergură. Deoarece toate minele au o durată de viață limitată, după închiderea acestora, odată cu dispariția beneficiilor directe din timpul exploatarei, la nivelul comunităților se adaugă și problematica legată de infrastructură care, atât pentru modernizare, menținere sau chiar diminuare, ceea ce presupune alocarea de resurse financiare. Toate aceste tendințe schimbă semnificativ bilanțul cost-beneficiu la nivel comunitar și contribuie la regândirea relațiilor mină-comunitate.

IV.8 Dezvoltare durabilă

Conceptul de dezvoltare durabilă a provenit inițial din preocuparea manifestată față de degradarea mediului, care a însoțit dezvoltarea economică în multe părți ale lumii. Alarmați de impactul poluării la nivel mondial asupra comunităților locale, specialiștii au încercat să sublinieze pericolele inerente ale agendei globale dominate doar de considerente economice. Gestionarea eficientă și utilizarea durabilă a resurselor minerale asigură aprovizionarea pe termen lung cu materii prime la nivel național, creând în același timp condițiile prealabile pentru dezvoltarea economică, într-un mediu global cu oportunități pentru activități generatoare de afaceri internaționale. Inițial, conceptul de dezvoltare durabilă făcea referire la trei piloni de creștere și dezvoltare: economic, de mediu și social. Cel de-al patrulea pilon - guvernanta - a fost adăugat mai târziu, pe baza premisei nevoii critice de instituții puternice, capabile, democratice și prompte în reacții, care să acționeze în numele binelui comun.

În anul 2000, mai multe societăți din domeniul mineritului au creat proiectul Mineritul, Mineralele și Dezvoltarea Durabilă, denumit în continuare M.M.S.D.. În conformitate cu

M.M.S.D., industria minieră trebuie să demonstreze că poate îndeplini cerințele economice, sociale, de mediu și de governanță, care sunt inerente conceptului de dezvoltare durabilă. O analiză asupra documentelor programatice elaborate la nivel internațional¹⁰¹, inclusiv în ceea ce privește *contribuția pe care industria minieră o poate avea la îndeplinirea obiectivelor dezvoltării durabile* este prezentată în extrasul din raportul U.N.D.P. din anul 2016 (Anexa nr. 2). Principalele standarde internaționale pentru minerit durabil sunt prezentate în Anexa nr. 3.

România în calitate de stat membru al O.N.U. și al Uniunii Europene și-a exprimat adeziunea la cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă, denumite în continuare O.D.D., ale *Agendei 2030*. Concluziile Consiliului Uniunii Europene, adoptate în data de 20 iunie 2017, „*Un viitor durabil al Europei: răspunsul Uniunii Europene la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă*” reprezintă documentul politic asumat de statele membre U.E. Obiectivele de dezvoltare durabilă se află în centrul procesului de elaborare a politicilor europene în toate sectoarele (vezi figura 26) și se implementează în toate statele membre¹⁰²

Fig. 26 Abordarea globală a Comisiei Europene în ceea ce privește O.D.D.-urile ¹⁰³

¹⁰¹ <https://datatopics.worldbank.org/sdgsatlas/?lang=en>

¹⁰² <https://eu-dashboards.sdgindex.org/profiles/romania>

¹⁰³ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/sustainable-development-goals/eu-whole-government-approach_ro

Guvernul României a promovat Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă¹⁰⁴(S.N.D.D.R.,2030), Planul¹⁰⁵ de acțiune.

În anul 2021, Guvernul României a primit distincția United Nations, Department of Economic and Social Affairs - U.N.D.E.S.A., pentru inovație și excelență în serviciu public în cadrul galei organizate la „United Public Service Forum”. *Strategia pentru dezvoltarea durabilă a României „este orientată către cetățean și se centrează pe inovație, optimism, reziliență și încrederea că statul servește nevoile fiecărui cetățean, într-un mod echitabil, eficient și într-un mediu curat, în mod echilibrat și integrat”.*

La începutul anului 2024 Secretariatul General al Guvernului, prin departamentul de specialitate,¹⁰⁶ elaborează primul raport de implementare, cu sprijinul Institutului Național de Statistică¹⁰⁷ prin intermediul indicatorilor naționali¹⁰⁸ și a datelor colectate de reprezentanții nucleelor de dezvoltare durabilă înființate la nivelul autorităților centrale.

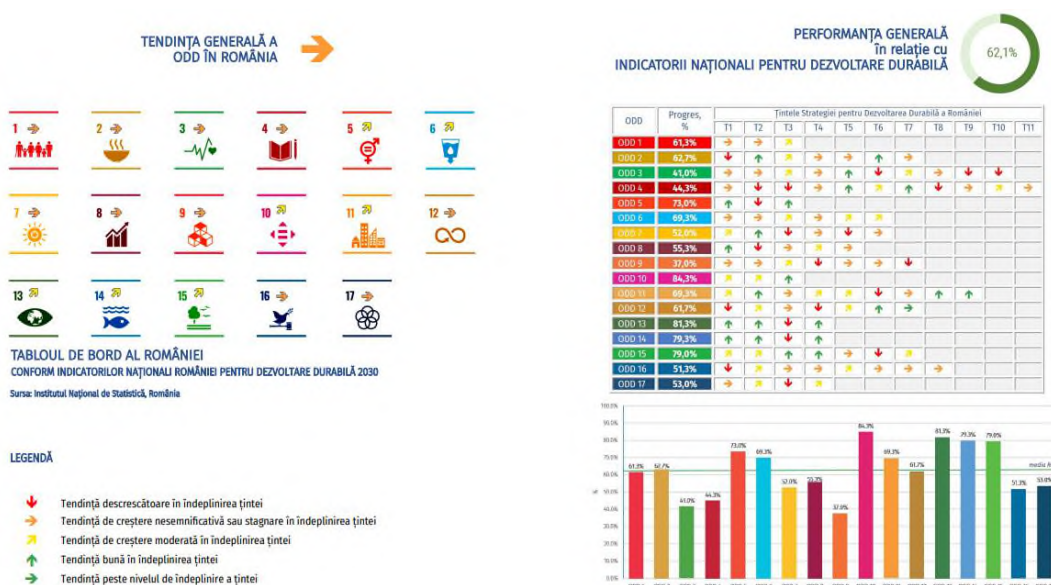

Fig. 27 Tabloul de bord - tendința generală a O.D.D.-urilor în România (2023)

¹⁰⁴ ¹⁰⁴ *Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030*; <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/>; <https://www.gov.ro/ro/guvernul/procesul-legislativ/note-de-fundamentare/nota-de-fundamentare-hq-nr-877-09-11-2018&page=7>

¹⁰⁵ *Hotărârea de Guvern nr. 754/2022 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 877/2018 privind adoptarea Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030*

¹⁰⁶ ¹⁰⁶ <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/>

¹⁰⁷ https://insse.ro/cms/files/Web_IDD_BD_ro/index.htm

¹⁰⁸ ¹⁰⁸ <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/tablouri-anuale-de-bord-14792953>

➤ Zona de operare pentru domeniul resurse minerale neenergetice

Restructurarea industriei miniere începută în anii 1994 - 1998, continuată cu Proiectele de Închidere a Minelor, Ecologizare și Regenerare Socio-Economică (co-finanțate de Banca Mondială în perioada 1999 - 2013) a cuprins un număr de 386 de localități aflate pe teritoriul a 22 județe, incluzând cele 227 de localități aferente celor 556 obiective miniere aprobate la închidere prin Hotărâri de Guvern. Având în vedere datele publicate de A.N.R.M.P.S.G.¹⁰⁹, în urma analizei distribuției geografice a permiselor de exploatare (roci de construcții și aur aluvionar) rezultă o distribuție aproximativ egală a permiselor/licențelor la nivel național, în 41 de județe. Harta României cu identificarea localităților în care se desfășoară activități de închidere, conservare și monitorizare a obiectivelor miniere închise și proximitatea față de ariile protejate, este redată în continuare.

Harta UAT-urilor cu obiective miniere închise prin Hotărâri de Guvern până în iulie 2023 la cel mult 1 km distanță de un sit Natura2000

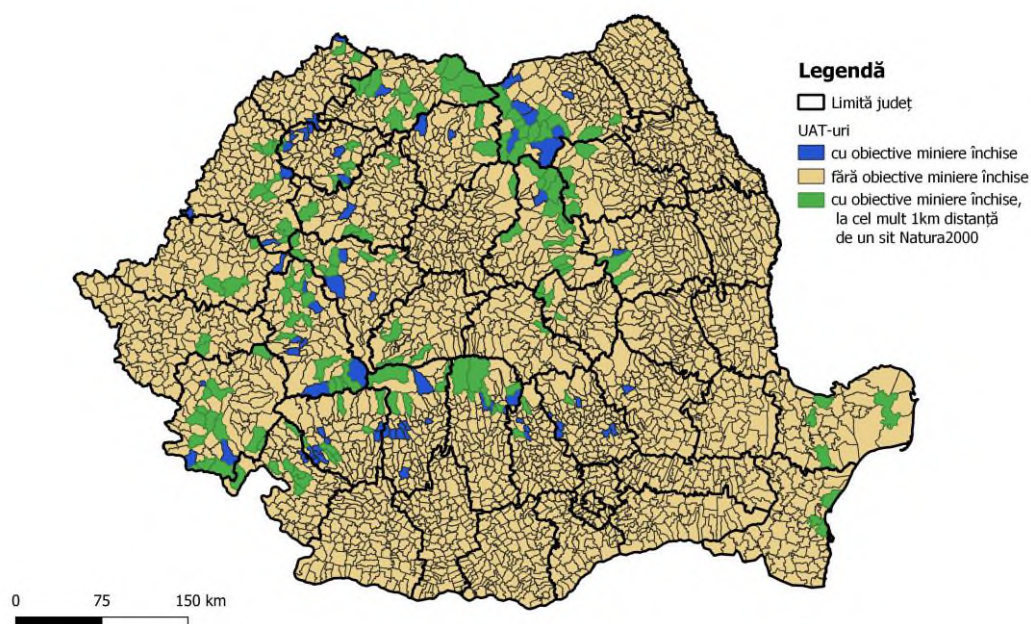

Fig. 28 Harta UAT-urilor cu obiective miniere închise în apropiere de situri Natura 2000

¹⁰⁹ <https://www.namr.ro/resurse-minerale/licentepermise-active/> (fost A.N.R.M.)

Facilitarea dezvoltării comunitare

Colaborarea cu autoritățile publice locale din zona de operare a domeniului resurselor minerale neenergetice se realizează în principal, prin:

- identificarea nevoilor comunităților, prin consultări participative;
- mobilizarea pentru participarea responsabilă a comunităților la fundamentarea deciziilor;
- culegerea de date socio-economice și de mediu și actualizarea bazei de date, pentru fundamentarea documentelor de politici publice și propunerilor de programe de regenerare socio-economică a zonelor monoindustriale;
- propuneri de acorduri de colaborare/parteneriate cu UAT-urile (pe baza criteriilor de selecție a localităților și prioritizarea nevoilor locale);
- acordarea de asistență tehnică pentru facilitarea pregătirii în mod participativ a strategiilor locale de dezvoltare durabilă după închiderea minelor;
- promovarea educației și creșterea gradului de conștientizare pentru integrarea conceptului de comunități sustenabile;
- diseminarea informațiilor și bunelor practici de dezvoltare durabilă locală;
- urmărirea nivelului redevenței¹¹⁰ miniere la nivel local.

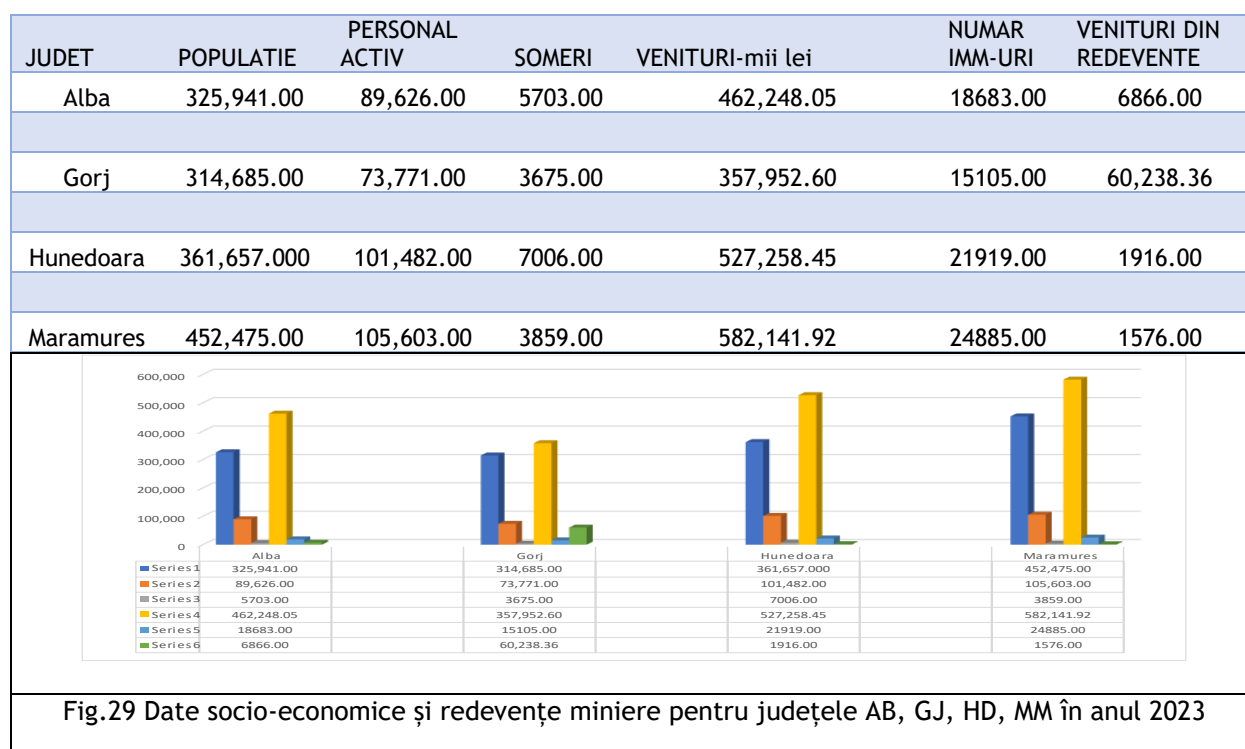

Fig.29 Date socio-economice și redevențe miniere pentru județele AB, GJ, HD, MM în anul 2023

¹¹⁰ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ (art. 307)

IV.9 Resursele minerale valorificate în turism

➤ *Resursele minerale valorificate în turismul balnear*

Stațiunile balneare din România reprezintă principalele active turistice, datorită calității izvoarelor termale, a amplasamentului, a patrimoniului istoric, al tradiției naționale de petrecere a vacanțelor în stațiuni balneare și a noii tendințe internaționale de promovare a turismului balnear și de wellness.

Pe teritoriul țării se regăsesc 160 de localități care dețin factori naturali terapeutici - resurse minerale, marea majoritate a stațiunilor pot oferi soluții terapeutice pentru un spectru larg de afecțiuni, iar dintre acestea¹¹¹, 38 de stațiuni sunt balneoclimatice și balneare (33 stațiuni balneoclimatice, 5 stațiuni balneare). Informații relevante sunt prezentate în anexa 4.

➤ **Valorificarea prin turism a galeriilor miniere**

Muzeul Mineritului, aflat în apropierea fostei exploatări miniere, este un punct de atracție pentru turiști, dornici să viziteze fostele Galerii Romane de la Roșia Montană, localitate minieră veche de mai bine de 2.000 de ani. Aici au fost săpate tuneluri lungi de zeci de kilometri, care adăpostesc unelte pentru minerit, așa numitele „șteampuri“, care erau niște construcții folosite pentru separarea aurului de piatră.

Galeriile erau alimentate de lacuri artificiale de acumulare numite „tăuri“.

Exploatarea minieră de la Alburnus Maior (datare epoca romană), Masivul Orlea - sat Roșia Montană, comuna Roșia Montană este cuprinsă în Lista monumentelor istorice din județul Alba - cod LMI AB-I-m-A-00065.02 - valori de patrimoniu cultural național - monumente istorice de valoare națională excepțională.

¹¹¹ Hotărârea Guvernului nr. 1016/2011 (la inițiativa Ministerului Sănătății)

Galerii miniere romane conservate „in situ”: se vizitează în subteran pe două etaje, 170 m de galerii miniere romane originale foarte bine conservate, iluminate în totalitate cu lămpi electrice.

➤ **Muzee¹¹² de mineralogie:**

În România sunt câteva muzee care valorifică potentialul rocilor și atrag prin colecțiile de minerale:

- Muzeul Geologic Național - București,
- Muzeul Aurului - Brad,
- Muzeul județean de mineralogie Victor Gorduza - Baia Mare,
- Muzeul Flori de Mină, Cheia - Prahova,
- Muzeul de mineralogie al Universității Babeș - Bolyai - Cluj,
- Muzeul de mineralogie și petrografie Grigore Cobălcescu- Iași,
- Colecția de Mineralogie Estetică a Fierului „Constantin Gruescu” - Ocna de Fier,
- Muzeul Mineritului din Petroșani¹¹³.

IV.10 Context investițional

➤ **Aderarea la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (O.C.D.E.)**

În prezent, România se află în curs de aderare la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (O.C.D.E.), odată cu aderarea¹¹⁴ la instrumentul OECD/LEGAL/0427. Legea Minelor nr. 85/2003 include la responsabilitățile ministerului de resort atribuții legate de fundamentarea și elaborarea politicilor publice, cu abordarea socio-economice și de mediu care privesc comunitățile locale din zonele miniere, totuși pentru aderare, domeniului resurselor minerale, îi revine obligația de implementare suplimentară a instrumentelor juridice¹¹⁵.

Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului susține demersul de transpunere în legislația națională a Regulamentului (UE) nr. 2017/821 al

¹¹² <https://minvestdeva.ro/>, <https://ghidulmuzeelor.cimec.ro/>

¹¹³ <https://www.gohunedoara.com/list/viziteaza-in-hunedoara/muzee/petrosani/muzeul-mineritului-din-petrosani/>

¹¹⁴ În 17.01.2018

¹¹⁵ OECD/LEGAL/0427 - Recommendation of the Council on the Due Diligence Guidance for Meaningful Stakeholder Engagement in the Extractive Sector și OECD/LEGAL/0386 - Recommendation of the Council on Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains of Minerals from Conflict-Affected and High-Risk Areas

Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea unor praguri de volum pentru minereurile de tantal sau niobiu și concentratele lor, minereurile de aur și concentratele lor, oxizii și hidroxizii de staniu, tantalaji, act normativ care are la bază privind diligențele necesare pentru asigurarea unui lanț de aprovizionare responsabil în cazul minereurilor provenite din zone afectate de conflicte și cu risc ridicat.

Ministerul a lansat un proces de consultare cu părțile interesate relevante pentru a colecta opinii și a identifica oportunități cu privire la viitoarele norme de punere în aplicare a regulamentului. Procesul de consultare publică este menit să informeze toate părțile interesate cu privire la implicații și să stabilească o abordare de implementare care să implice un impediment minim asupra activității lor economice.

Demersurile pentru adoptarea și implementarea oricăror norme legislative privind aplicarea Regulamentului (UE) nr. 2017/821 sunt în desfășurare și sunt prevăzute a se finaliza în anul 2024.

➤ **Strategia¹¹⁶ pentru consolidarea securității economice europene**

Printre prioritățile strategiei de securitate economică a Uniunii Europene, se află și:

➤ Promovarea propriei competitivități prin creșterea rezilienței economiei și a lanțurilor de aprovizionare, precum și prin consolidarea inovării și a capacității industriale, menținând în același timp economia socială de piață, la nivelul statelor membre, prin:

- aprofundarea pieței unice și investiții în economia viitorului prin politici macroeconomice și de coeziune solide;
- NextGenerationEU;
- investiții în capitalul uman, inclusiv prin perfecționarea forței de muncă europene;
- diversificarea surselor de aprovizionare și a piețelor de export;
- promovarea bazei industriale și de cercetare în domenii strategice precum semiconductorii avansați, informatica cuantică, biotehnologia, industriile cu zero emisii nete, energia curată sau materiile prime critice.

¹¹⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023JC0020> - Comunicare comună către Parlamentul European, Consiliul European și Consiliu privind „Strategia europeană pentru securitate economică”, 2023

- protejarea împotriva riscurilor de securitate economică identificate în comun.
- evaluarea eficacității setului de instrumente al U.E. și extinderea pentru a aborda unele dintre noile riscuri legate de exporturi sau de investițiile în exterior într-un set restrâns de tehnologii generice esențiale cu aplicații militare (de exemplu, în domeniul cuantic, al semiconductorilor avansați, al inteligenței artificiale).
- crearea de parteneriate cu țări care împărtășesc preocupările europene cu privire la securitatea economică, precum și cu cele care au interese comune și care sunt dispuse să coopereze, pentru a realiza tranziția către o economie mai rezilientă și mai sigură.
- crearea de parteneriate cu țări aflate pe căi similare de reducere a riscurilor, aprofundarea și finalizarea acordurilor de liber schimb, precum și investiții în dezvoltarea durabilă și în legături sigure în întreaga lume prin intermediul Global Gateway.

Printre riscurile identificate, se regăsesc cele referitoare la reziliența lanțurilor de aprovizionare, a securității energetice, securitatea fizică, tehnologică, cibernetică a infrastructurii critice, dependența economică:

- riscurile de creștere a prețurilor, indisponibilitatea sau penuria de produse sau de factori de producție critici în UE, inclusiv, dar fără a se limita la cele legate de tranziția verde, cele necesare pentru o aprovizionare stabilă și diversificată cu energie și produse farmaceutice;
- riscuri de perturbare sau sabotaj al infrastructurilor critice, cum ar fi conductele, cablurile submarine, generarea de energie electrică, transportul, rețelele de comunicații electronice, care subminează furnizarea sigură și fiabilă de bunuri și servicii sau securitatea datelor în UE;
- riscul la adresa progreselor tehnologice ale UE, a competitivității tehnologice și a accesului la tehnologii de vârf, inclusiv prin practici răuvoitoare în sfera digitală, cum ar fi spionajul sau scurgerile ilicite de cunoștințe.

Sunt necesare măsuri specifice de atenuare a riscurilor cu privire la scurgerile de informații tehnologice, care riscă să vulnerabilizeze capacitățile militare și/sau de culegere de informații, în special pentru tehnologiile cu dublă utilizare, cum ar fi tehnologiile cuantice, semiconductorii avansați sau inteligența artificială.

Riscul ca țări terțe să vizeze U.E., statele sale membre și întreprinderile din UE prin măsuri care afectează comerțul sau investițiile pentru a determina o schimbare a politicii care se încadrează în spațiul legitim de elaborare a politicilor.

Securitatea națională ar putea ca, în anumite circumstanțe, să fie amenințată prin scurgeri de informații cu privire la tehnologii cu dublă utilizare, la investiții străine directe care amenință securitatea și ordinea publică, la exporturi cu dublă utilizare sau la investiții externe, care ar putea consolida capacități militare și de culegere de informații ale actorilor care amenință pacea, securitatea internațională și a prelucrării informațiilor sensibile.

➤ **Actul pentru industrii cu zero emisii¹¹⁷ (Net Zero Industry Act - N.Z.I.A.)**

La 6 februarie 2024, Parlamentul European și Consiliul U.E. au ajuns la un acord politic privind Actul privind industria net-zero. Actul pentru industrii cu emisii zero, este o inițiativă a Uniunii Europene, care decurge din Planul industrial verde (Green Deal), cu scopul de a extinde producția de tehnologii curate, prin creșterea capacității de producție a țărilor membre a tehnologiilor care sprijină tranziția către energie curată și care eliberează emisii de gaze cu efect de seră extrem de scăzute, zero sau negative, pe timpul funcționării.

Regulamentul N.Z.I.A., adoptat¹¹⁸ în aprilie 2024, va atrage investiții¹¹⁹ și va crea condiții mai bune și acces la piață pentru tehnologiile curate în U.E. Ținta stabilită pentru capacitatea globală strategică de producție de tehnologii net zero a UE, tinde să se apropie sau să atingă cel puțin 40 % din necesarul anual de implementare până în 2030.

Cadrul de reglementare pentru fabricarea tehnologiilor curate se simplifică, contribuind la creșterea competitivității industriei strategice cu emisii scăzute, la accelerarea capacității de stocare a emisiilor de CO₂, la crearea locurilor de muncă de calitate și va sprijini eforturile U.E. de a deveni independentă din punct de vedere energetic. Acest lucru va accelera progresul către obiectivele UE în materie

¹¹⁷ Net Zero Industry Act (NZIA) - https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_23_1665, 2023

¹¹⁸ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/green-deal-industrial-plan/net-zero-industry-act_en

de climă și energie pentru 2030 și tranziția către neutralitatea climatică până în 2050.

➤ **Clubul pentru materii prime critice**

La sfârșitul anului 2023, România a aderat la Clubul privind materiile prime critice (C.R.M.C.). Cu ocazia primei reuniuni, Comisia Europeană a lansat primul apel pentru propuneri de proiecte strategice, cu data limită 22.08.2024.

➤ **Investiții pentru proiecte strategice**

Propunerea de deschidere a unor obiective miniere se va concentra pe etapa de explorare geologică, care poate fi susținută cu fonduri publice europene. Pentru a atrage investiții private, instituțiile de credit vor acorda atenție proiectului minier în funcție de calitatea propusă pentru ecologizarea perimetrului și abordarea participativă a comunităților¹²⁰.

➤ **Piața europeană de grafen**

Dimensiunea pieței grafenului din Europa a fost evaluată la 0,5 miliarde USD în anul 2022. Se estimează că industria grafenului va crește de la 0,68 miliarde USD în anul 2023 până la 6,091 miliarde USD în anul 2032, prezentând o rată de creștere anuală compusă de 31,50% în perioada de prognoză (2023 - 2032). Principalii factori de piață care stimulează creșterea grafenului includ cererea în creștere pentru material într-o gamă largă de industrii de aplicare, inclusiv electronice, stocare de energie, compozite și tencuieli, tehnologii biomedicale, tratarea apei și a apelor uzate (segmentarea pieței grafenului, oxid de grafen, nanoplăchete de grafen - GNP). Principalele industrii care utilizează grafenul sunt următoarele: electronică, aerospațială și apărare, energie, automobile și tehnologii biomedicale.

¹²⁰ <https://www.investigate-europe.eu/posts/mining-minerals-not-european-business>

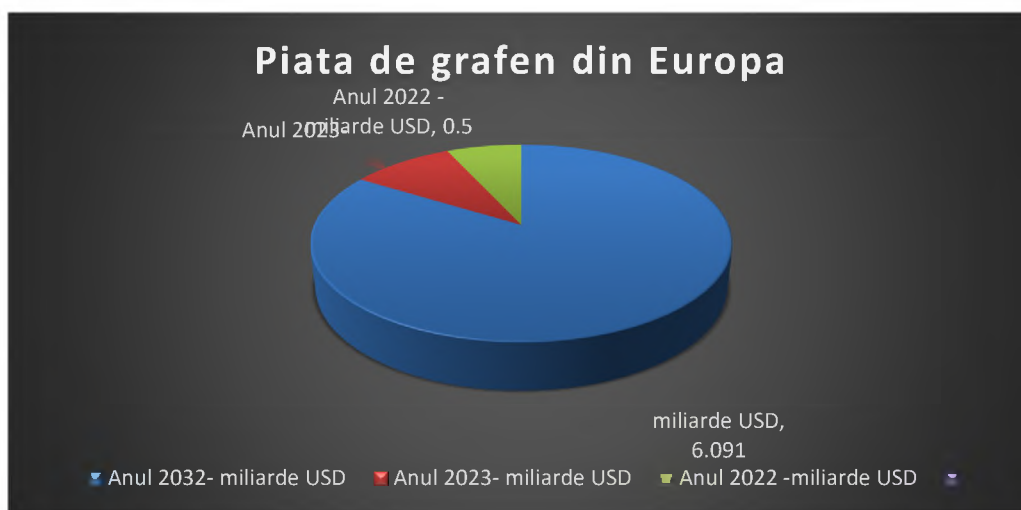

Fig. 30 Prezentare generală a pieței grafenului din Europa (estimare 2022 - 2032)

➤ Mineritul durabil

Integrarea principiilor dezvoltării durabile în sectorul minier începe în 1987, prin raportul - Viitorul nostru comun, care definește dezvoltarea durabilă „ca fiind dezvoltarea care îndeplinește nevoile prezente, fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și împlini propriile nevoi”.

Încă din anul 2010, *mineritul durabil* a fost inclus ca obiectiv în strategiile naționale privind resursele minerale în țări europene cu tradiție în minerit: Germania, Finlanda, Grecia, Țările de Jos, Portugalia, Suedia Regatul Unit al Marii Britanii. Mai mult, la nivel european și internațional, există seturi de reglementări¹²¹ pentru cele mai bune tehnici disponibile (Best Available Techniques - B.A.T.) identificate ca cele mai eficiente tehnici pentru atingerea unui nivel ridicat de protecție a mediului în întregul său, pentru diferite activități specifice, prezentate prin documentele de referință B.A.T. (B.R.E.F.).

La sfârșitul anului 2023, din lista de materii prime critice, au fost identificate unele materii prime strategice, precum cuprul, magneziul, grafitul, pământurile rare, considerate esențiale pentru a contribui la atingerea obiectivelor propuse pentru tranziția la energie verde, astfel extracția acestora fiind prioritară. Acceptarea socială a activităților de extracție a materiilor prime minerale neenergetice devine

¹²¹ <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/>

cheia pentru aprovizionarea durabilă a acestor materii prime din surse europene, unul dintre cei trei piloni ai Inițiativei U.E. privind materiile prime critice. Punerea în aplicare în mod extins a acestui angajament trebuie însă susținută de o *finanțare corespunzătoare*, pentru:

- dezvoltarea dialogului cu părțile interesate în sprijinirea industriilor extractive durabile;
- raportarea performanței durabile aferente, pe baza indicatorilor de sustenabilitate;
- încurajarea dezvoltării capacităților instituționale și corporative de implementare a conceptului de minerit durabil.

CAPITOLUL V: Obiectivele generale și specifice ale strategiei

V.1 Obiective generale

1. Armonizarea cadrului legislativ și instituțional în domeniul resurselor minerale neenergetice.
2. Exploatarea responsabilă a resurselor minerale neenergetice conform interesului național, în perspectiva dezvoltării durabile a țării.
3. Creșterea nivelului de finanțare a cercetării, dezvoltării și inovării industriale în domeniul resurselor minerale neenergetice.

V.2 Obiective specifice, măsuri și acțiuni

Ținând cont de obiectivele generale stabilite, se desprind următoarele *obiective specifice*:

1. Armonizarea continuă a cadrului legislativ din domeniul resurselor minerale neenergetice cu legislația internă și europeană.
2. Modificarea cadrului instituțional în domeniu.
3. Repoziționarea domeniului minier în perspectiva asigurării resurselor minerale neenergetice necesare dezvoltării durabile a țării.
4. Asigurarea protecției mediului, managementului riscului și adaptării la schimbările climatice, cu asigurarea măsurilor speciale pentru conservarea sau utilizarea durabilă a resurselor naturale din ariile naturale protejate.
5. Închiderea minelor, ecologizarea și monitorizarea post-închidere.
6. Dezvoltare durabilă și asigurarea regenerării socio-economice și culturale a comunităților miniere din zonele industriale.
7. Crearea condițiilor cadru pentru sprijinirea activității de cercetare, dezvoltare, inovare.

Planul de acțiune include obiective, măsuri, termene și responsabilități instituționale generale care orientează direcțiile de dezvoltare ale politicilor publice, pe baza obiectivelor sectoriale strategice pentru domeniul resurselor minerale neenergetice, pe parcursul implementării urmând ca proiectele și activitățile specifice propuse de investitorii interesați de domeniu, să parcurgă toate etapele prevăzute în legislația în vigoare.

OBIECTIVE SPECIFICE	MĂSURI / ACȚIUNI estimate
<p>1. Armonizarea continuă a cadrului legislativ din domeniul resurselor minerale neenergetice cu legislația internă și europeană.</p>	<p>1.1 Actualizarea Legii minelor nr. 85/2003 precum și a normelor de aplicare (Hotărârea Guvernului nr. 1208/2003);</p> <p>1.2 Aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea Legii nr.27/2018 pentru aprobarea Programului Geologic la nivel național;</p> <p>1.3 Elaborarea legislației pentru înființarea Serviciului Geologic Național;</p> <p>1.4 Aprobarea legislației pentru domeniul resurselor hidrominerale care să actualizeze prevederile referitoare la prospectarea, explorarea, exploatarea și valorificarea tuturor categoriilor de ape; conform Directivei Cadru Ape;</p> <p>1.5 Elaborarea proiectelor de hotărâri ale Guvernului pentru redeschiderea obiectivelor miniere închise și/sau ecologizate;</p> <p>1.6 Actualizarea Legii nr. 7/1996 a cadastrului și a publicității imobiliare în vederea reglementării dreptului de proprietate pentru activele exploatărilor miniere istorice aprobate la închidere prin cele 11 hotărâri ale Guvernului, în scopul înlesnirii transferului dreptului de proprietate asupra activelor ecologizate și libere de sarcini către U.A.T. - uri și pentru actualizare situației juridice a terenurilor din cadrul perimetrelor miniere concesionate operatorilor economici;</p> <p>1.7 Simplificarea procedurilor de dobândire a folosinței și accesului la terenurile pe care se efectuează activități miniere;</p> <p>1.8 Facilitarea activităților de minerit artizanal;</p> <p>1.9 Elaborarea documentelor de politici publice a resurselor minerale naționale;</p> <p>1.10 Elaborarea reglementărilor pentru identificarea, evaluarea și aprobarea listei M.P.C. necesare economiei și cerințelor U.E.;</p> <p>1.11 Elaborarea unui plan pentru asigurarea exploatării resurselor minerale din România;</p> <p>1.12 Realizarea unei politici și a unui plan de furnizare a M.P.C. din resurse externe;</p> <p>1.13 Reglementarea aplicării principiilor economiei circulare în domeniul resurselor minerale neenergetice prin corelarea Directivei 2006/21/C.E. cu Pachetul de Măsuri privind Economia Circulară a U.E.;</p> <p>1.14 Perfecționarea cadrului de reglementări care să asigure predictibilitate și stabilitate fiscală pentru atragerea de noi investitori;</p> <p>1.15 Actualizarea manualelor operaționale/ghidurilor pentru închiderea minelor și regenerare socio-economică;</p> <p>1.16 Actualizarea reglementărilor pentru dezvoltarea activităților C.P.P.I. Bușteni ;</p> <p>1.17 Adaptarea cadrului de reglementări privind parteneriatul public-privat pentru investiții cu factor de multiplicare în activități miniere;</p> <p>1.18 Simplificare legislativă și măsuri de debirocratizare;</p> <p>1.19 Transpunerea în Legea minelor a prevederilor Directivei 2013/34/UE privind regulile de transparență pentru domeniul minier;</p> <p>1.20 Reglementarea transparenței în exploatarea resurselor naturale, cuprinzând un set de principii clare și concrete de integritate și responsabilitate prin care se garantează gestionarea resurselor naturale în avantajul statului și cu beneficii economico-sociale reale;</p> <p>1.21 Crearea unui Registru Unic Național de Monitorizare și Control - abordare susținută și de reprezentanții Mining Watch România¹²²;</p> <p>1.22 Adaptarea legislației conform noului Regulament european privind materiile prime critice</p>

¹²² Observații și propuneri pentru Strategia miniera 2017-2035, Mining Watch Romania, septembrie 2016

OBIECTIVE SPECIFICE	MĂSURI / ACȚIUNI estimate
<p>2 Modificarea cadrului instituțional în domeniu.</p>	<p>2.1 Înființarea Ghișeului Unic în cadrul autorității competente în domeniul resurselor minerale;</p> <p>2.2 Înființarea Serviciului Geologic Național după model european cu funcția de administrator al Guvernului pentru domeniul geologiei, prin studierea, monitorizarea și documentarea resurselor subsolului, care să coordoneze toate activitățile specifice de cercetare-explorare geologică și să asigure aplicarea programului geologic național, în acord cu obiectivele europene pentru tranziție energetică.</p> <p>2.3 Reorganizarea Societății Conversmin S.A.;</p> <p>2.4 Dezvoltarea de activități de pregătire profesională, transfer de cunoștințe prin Centrul pentru Pregătire Personalului din Industrie - Bușteni în vederea asigurării resurselor umane calificate pentru toate domeniile implicate în activitate;</p> <p>2.5 Înființarea la Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului a unui punct de contact direct cu mediul de afaceri, cu rol coalizator și asigurarea unor planuri specifice diferitelor sectoare industriale;</p> <p>2.6 Stabilirea clară a competențelor instituționale în ceea ce privește redeschiderea unor mine sau cariere și/sau utilizarea golurilor miniere, modalitatea și etapele de realizare.</p> <p>2.7 Înființarea unui Consiliu Național, organism cu rol consultativ - care să asigure colaborarea interinstituțională cu entitățile responsabile cu implementare, să urmărească obiectivele strategiei - constituit din reprezentanții societății civile interesate în domeniu, respectiv ai: Academiei Române, patronatelor miniere, patronatelor din domeniul materialelor de construcții, patronatelor din domeniul apelor minerale, patronatelor din geologie, sindicatelor miniere și sindicatelor reprezentative la nivel național, precum și universităților de profil, institutelor naționale de cercetare - dezvoltare și specialiști invitați, în consultare cu mediul de afaceri din domeniul resurselor minerale neenergetice și cu parteneri/organizații de profil la nivel internațional.</p> <p>2.9 Asigurarea resurselor necesare pentru realizarea unui <i>anuar al resurselor minerale ale României</i>, care să cuprindă date despre operatorii minieri, cât și despre resurse și calitatea acestora, localizarea regională, județeană și locală, potențial de valorificare, beneficiari potențiali, valorificând datele furnizate de Atlasul Economic al României - platformă elaborată de către Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului pentru fundamentarea politicilor publice bazate pe dovezi.</p>
<p>3 Repoziționarea domeniului minier în perspectiva asigurării resurselor minerale necesare dezvoltării durabile a țării</p>	<p>3.1 Adoptarea unei viziuni largi pentru reindustrializare, în context european și global și aplicarea planului investițional;</p> <p>3.1 Actualizarea bazei de date integrate pentru resurse minerale neenergetice prin:</p> <p>a) inventarierea bazelor de date existente pentru resurse minerale neenergetice;</p> <p>b) cercetare geologică și hidrogeologică de perspectivă, studii și cercetări tehnologice pentru creșterea bazei de materii prime critice și strategice, secundare;</p> <p>c) dezvoltarea unei baze de date integrate digitale și facilitarea accesului la informații publice pentru persoanele fizice și juridice interesate;</p> <p>d) analizarea reglementărilor europene privind accesul la informații clasificate în vederea promovării resurselor minerale neenergetice.</p> <p>3.2 Asigurarea transparenței decizionale prin îmbunătățirea colaborării instituționale între autoritatea competentă, ministerele de resort, Academia Română, universități, S.R.I. și instituții de cercetare - dezvoltare.</p>

OBIECTIVE SPECIFICE	MĂSURI / ACȚIUNI estimate
	<p>3.3 Reducerea barierelor administrative și cooperarea cu toți factorii implicați, îmbunătățirea relației cu mediul de afaceri intern și extern pentru tranziția la industrii de tehnologii înalte;</p> <p>3.4 Încurajarea și sprijinul investițiilor/relocărilor cu factor de multiplicare.</p> <p>3.5 Identificarea și accesarea surselor de finanțare publice sau private, naționale și internaționale pentru implementarea proiectelor M.P.C. pentru consolidarea lanțului valoric: cercetare-explorare, exploatare, producție industrială, valorificare comercială și reciclare;</p> <p>3.6 Decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor;</p> <p>3.7 Diminuarea dependențelor de piețe terțe pentru produse finite;</p> <p>3.8 Asigurarea îndeplinirii condițiilor pentru aderarea la organizațiile internaționale de profil și realizarea unui sistem de raportare a producției prin integrarea Ministerului de resort în organizațiile internaționale de profil: Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, European Raw Materials Alliance, Extractives Industries Transparency Initiative;</p> <p>3.9 Participarea la alianțe, clustere și parteneriate strategice;</p> <p>3.10 Valorificarea eficientă a patrimoniului industrial, cultural și turistic;</p> <p>3.11 Elaborarea de politici publice pentru situații de criză/urgență;</p> <p>3.12 Conectarea la platformele tehnologice, de comunicare și de investiții;</p> <p>3.13 Asigurarea unui cadru predictibil, stabil fiscal și consecvent pentru investiții;</p> <p>3.14 Promovarea dialogului la scară națională pe teme de dezvoltare durabilă și alte teme de interes general pentru societate;</p> <p>3.15 Încurajarea diplomației economice;</p> <p>3.16 Participarea operatorilor din domeniul minier la accesarea instrumentelor financiare pentru reindustrializarea Europei;</p> <p>3.17 Creșterea eficienței utilizării resurselor prin cercetarea și analiza potențialului de extracție a resurselor primare și secundare, de reciclare a metalelor și mineralelor, de eficientizare a folosirii resurselor existente și de substituie a unor resurse cu altele mai eficiente;</p> <p>3.18 Reprocesarea și valorificarea sterilului depus în iazurile de decantare și în haldele de steril, cu micșorarea amprente de mediu;</p> <p>3.19 Dezvoltarea unui lanț integrat de exploatare a resurselor minerale cu înființarea unităților de procesare;</p> <p>3.20 Armonizarea interesului național cu necesitatea atragerii de capital de investiții și cu încadrarea în cerințele de sustenabilitate;</p> <p>3.21 Programe de reciclare deșeurilor minerale.</p> <p>3.22 Programe de dezvoltare a performanțelor tehnologice și reconstrucție a unor ramuri industriale esențiale</p>
<p>4 Asigurarea protecției mediului, managementului riscului și adaptării la schimbările climatice, cu asigurarea măsurilor speciale pentru conservarea sau utilizarea durabilă a resurselor naturale din</p>	<p>4.1 Urmărirea proiectelor miniere în ceea ce privește aplicarea condiționalităților privind impactul de mediu;</p> <p>4.2 Asigurarea resurselor financiare și garanțiilor pentru refacerea și reabilitarea mediului post exploatare și întărirea colaborării dintre autoritatea competentă, investitori, bănci, firme de asigurare-reasigurare;</p> <p>4.3 Garanția financiară pentru proiectele miniere publicată împreună cu modul de calcul¹²³ și stabilirea termenelor minime până la care operatorul rămâne responsabil de procedurile post-închidere aplicabile;</p>

¹²³ Mining Watch Romania, 2016; Guidelines on Financial Guarantees and Inspections for Mining Waste Facilities;

OBIECTIVE SPECIFICE	MĂSURI / ACȚIUNI estimate
<p>ariile naturale protejate.</p>	<p>4.4 Utilizarea tehnologiilor de exploatare care să permită o activitate durabilă, ecologică și în acord cu celelalte industrii și utilizări ale terenurilor;</p> <p>4.5 Realizarea suprapunerii hărților perimetrelor miniere cu ariile naturale protejate, pentru a clarifica zonele industriale;</p> <p>4.6 Program de refacere ecologică a siturilor miniere contaminate istoric;</p> <p>4.7 Promovarea principiilor de economie circulară pentru optimizarea consumurilor de resurse în sectorul minier;</p> <p>4.8 Includerea unei ținte anuale de reducere a deșeurilor miniere;</p> <p>4.9 Informare și educare pentru adoptarea unui comportament ecologic;</p> <p>4.10 Dezvoltarea activităților cu caracter aplicativ legate de serviciile specializate necesare finalizării implementării infrastructurii de monitorizare în Sistemul Național Integrat de Monitorizare a Impactului de Mediu, denumit în continuare S.N.I.M.I.M. și racordării acestuia la Sistemul European de Reacție pentru Situațiile de Urgență, denumit în continuare S.C.E.R.S.U., ponderea costurilor fiind de 10-15% din alocațiile programelor anuale;</p> <p>4.11 Generalizarea sistemului de monitorizare a impactului de mediu, ca instrument eficient de prevenire, planificare și răspuns în situații de urgență, inclusiv racordarea acestuia la S.C.E.R.S.U. prin dezvoltarea logisticii și infrastructurii;</p> <p>4.12 Trecerea la mentenanța infrastructurii S.N.I.M.I.M. și S.C.E.R.S.U., execuția infrastructurii specifice dezvoltării de proiecte/programe pilot de sprijin și după caz, eventualele remedieri generate de fenomenele de calamitate.</p>
<p>5 Închiderea și monitorizarea închidere. minelor, și post-</p>	<p>5.1 Aplicarea celor mai bune practici internaționale;</p> <p>5.2 Utilizarea tehnologiilor de vârf disponibile (B.A.T. - B.R.E.F.) în activitatea de închidere a minelor cu inventarierea la zi a rezervelor de minereu, calculate conform standardelor internaționale, respectiv normele Uniunii Europene și United States Geological Survey¹²⁴;</p> <p>5.3 Utilizarea cu eficiență ridicată a fondurilor, concentrarea pe activitățile de închidere și ecologizare concomitent cu reducerea graduală a cheltuielilor de conservare;</p> <p>5.4 Îndeplinirea obligațiilor de mediu asumate prin Tratatul de Aderare la Uniunii Europene cu încadrarea în cerințele impuse de legislația națională aflată în vigoare;</p> <p>5.5 Creșterea capacității de răspuns în situații de urgență și compatibilizarea cu sistemele de alarmare național și european;</p> <p>5.6 Atragerea de fonduri suplimentare și noi parteneri pentru finanțarea unor proiecte de importanță și/sau valoare mare.</p> <p>5.7 În vederea creșterii gradului de conformare a datelor furnizate, a îmbunătățirii calității analizelor de laborator, se impune demararea procedurilor în vederea acreditării laboratorului de analize fizico-chimice de la Deva, în conformitate cu cerințele standardului SR EN ISO /CEI 17025:2018.</p> <p>5.8 Reevaluarea oportunității închiderii minelor la obiectivele miniere neatacate.</p>
<p>6 Dezvoltare durabilă și asigurarea regenerării socio-economice și culturale a comunităților din zonele industriale.</p>	<p>6.1 Protejarea și susținerea obiectivelor naturale și culturale;</p> <p>6.2 Implementarea unui cadru legislativ favorabil, în vederea valorificării în interes local a surselor de apă minerală terapeutică, geotermală și a gazelor care le însoțesc, prin procedură simplificată, respectiv permis de valorificare și a golurilor miniere pentru sporirea atractivității în domeniul turistic-balnear și cultural;</p>

¹²⁴ <https://www.usgs.gov/>

OBIECTIVE SPECIFICE	MĂSURI / ACȚIUNI estimate
	<p>6.3 Aplicarea recomandărilor P.N.U.D. în ceea ce privește contribuția mineritului la realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă.</p> <p>6.4 Promovarea educației pentru o economie circulară.</p> <p>6.5 Diseminarea conceptului de comunități sustenabile și creșterea gradului de conștientizare cu privire la tranziția la utilizarea energiilor regenerabile;</p> <p>6.6 Realizarea de programe de regenerare socio-economică a zonelor monoindustriale;</p> <p>6.7 Participarea responsabilă a comunităților la fundamentarea deciziilor;</p> <p>6.8 Dezvoltarea și implementarea activităților de informare și promovare pentru îmbunătățirea consultării cu părțile interesate;</p> <p>6.9 Implicarea comunităților pe tot parcursul derulării activităților miniere/industriale și în monitorizarea post-închidere;</p> <p>6.10 Planificarea strategică participativă pentru dezvoltarea socio-economică locală și regională;</p> <p>6.11 Crearea unei rețele de transfer de informații și schimb de experiență între structuri comunitare similare din țară și străinătate;</p> <p>6.12 Consimțământ prealabil și informat al comunității locale, la demararea procedurii acordului de mediu, respectiv E.I.A.¹²⁵;</p> <p>6.13 Activități de transfer de cunoștințe și informații în domeniul dezvoltării durabile;</p> <p>6.14 Promovarea mineritului sustenabil alternativ;</p> <p>6.15 Dezvoltarea durabilă participativă;</p> <p>6.16 Platformă de comunicare transparentă;</p> <p>6.17 Asistarea comunităților locale la dezvoltarea de strategii de dezvoltare sustenabilă după închiderea minelor;</p> <p>6.18 Diseminarea informațiilor privind influența mediilor culturale și naturale în dezvoltarea mineritului și a turismului;</p> <p>6.19 Crearea unui plan de acțiune pentru dezvoltarea mineritului asociat cu alte industrii, precum turism, obiective naturale și culturale;</p> <p>6.20 Parteneriat cu companiile miniere și autoritățile responsabile cu pregătirea și calificarea forței de muncă.</p>
<p>7 Crearea condițiilor cadru pentru sprijinirea activității de cercetare, dezvoltare, inovare</p>	<p>7.1 Punerea în aplicare a unui program de cercetare în sectorul resurselor minerale neenergetice, cu scopul de a dezvolta produse noi și inovative, procese și servicii care să cuprindă toate aspectele legate de lanțul de utilizare al resurselor minerale;</p> <p>7.2 Realizarea de cercetări privind elaborarea de noi tehnologii în scopul valorificării superioare a substanțelor minerale utile, a utilizării metodelor biotehnologice pentru tratarea deșeurilor și epurarea apelor reziduale, a protecției mediului înconjurător și a predicției efectelor hazardelor naturale;</p> <p>7.3 Programe complexe, multidisciplinare, în parteneriat public-privat privind inventarierea tehnologiilor existente pentru substituția M.P.C atâta la nivel național cât și European;</p> <p>7.4 Investiții în educație și în infrastructura de cercetare și dezvoltarea unor forme de cooperare între sectorul de afaceri, mediul academic și de cercetare, pentru proiecte din domeniul resurselor minerale neenergetice și conexe, în principal: științele Pământului, energetic, mediu, dezvoltare tehnologică, teledetecție;</p> <p>7.5 Adaptarea infrastructurii de învățământ la necesitățile industriei, inclusiv prin înființarea de instituții de învățământ cu profile mixte, care să ofere o dublă specializare, în conexiune cu cea minieră, după model european; reînființarea învățământului tehnic profesional-</p>

¹²⁵ Mining Watch Romania, Observatii 2016

OBIECTIVE SPECIFICE	MĂSURI / ACȚIUNI estimate
	tehnicieni în domeniul geologic și minier; reînființarea, în cadrul facultăților de chimie industrial, a unor secții de preparare pentru prelucrarea minereurilor extrase din zăcăminte, adaptate noilor tehnici în domeniu, pentru extracția întregului conținut mineral, inclusive mineralele cu valoare economică mare, inclusive din haldele de steril și iazurile de decantare; 7.6 Promovarea programelor de informare cu privire la dezvoltarea durabilă, economia circulară, adaptarea la schimbările climatice; 7.7 Reconversia profesională a tinerilor din zonele industriale în vederea dobândirii noilor competențe specifice economiei circulare și digitalizării; 7.8 Finanțarea activității de cercetare, dezvoltare, inovare.

➤ PROPUNERE DE PLAN DE ACȚIUNE

În cazul necesității elaborării de acte normative, aceasta se va realiza cu respectarea cadrului constituțional și legal incident și cu respectarea principiului ierarhiei actelor normative conform art. 4 din Legea 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată.

CAPITOLUL VI: Programe

VI.1 Procesul de planificare strategică

VI.1.1 Conceptele de valorificare a resurselor minerale neenergetice

În contextul dezvoltării durabile globale, se ține cont de aspectele majore cu care se confruntă întreaga omenire:

1. factorii globali de control - creșterea populației de la 8 miliarde la sfârșitul anului 2022 la circa 9 miliarde în anul 2025;
2. aspirațiile țărilor în curs de dezvoltare care doresc să-și depășească condiția de zonă periferică a sistemului economic-politic global;
3. gradul de folosire al resurselor minerale, astfel că secolul XXI marchează o creștere a cererii de 10 ori la o creștere a populației de 4 ori, pe când în viitorii 50 de ani, cererea de resurse minerale va crește de 5 ori);
4. mecanismele de acțiune la scară națională și internațională: abordarea diferențiată, generatoare de decalaje, între țările industrializate, reprezentând nucleul sistemului global și cele în curs de dezvoltare, care alcătuiesc periferia sistemului.

VI.1.2 Principiile care stau la baza planificării procesului mineritului durabil

Dezvoltarea durabilă a României, impune schimbări de abordare în politicile publice și necesitatea de a planifica dezvoltarea socio-economică prin elaborarea de planuri și strategii pe termen mediu și lung, după model european. Direcțiile de dezvoltare și planificare a activităților miniere durabile, pe baza datelor prognozate, se poate formula la nivel central, pe baza elementelor relevante de dezvoltare durabilă:

1. se realizează pentru cetățeni și cu participarea acestora;
2. integrează prioritățile de mediu, economice și sociale;
3. promovează managementul integrat al resurselor de apă;
4. se încadrează în procesul bugetar, pentru a asigura acoperirea financiară a strategiilor elaborate;
5. identifică prioritățile în baza unor analize multilaterale a situației existente, prognozând riscurile, examinând interdependențele între provocările locale, regionale, naționale și globale;
6. monitorizează procesul de dezvoltare durabilă pe baza indicatorilor de performanță stabiliți.

➤ **Planul¹²⁶ strategic instituțional**

Planul Strategic Instituțional (P.S.I.) al Ministerului Economiei¹²⁷, Antreprenoriatului și Turismului incluzând domeniul resurselor minerale neenergetice este cuprins în planul de bugetare pe programe al Guvernului. Obiectivele specifice, programele, măsurile și bugetul aferent P.S.I.-2021-2024, vor fi corelate cu Strategia.

➤ **Elemente pentru fundamentarea instrumentelor de politici publice în domeniul resurselor minerale neenergetice:**

România este o țară deschisă pentru afaceri și caută în mod activ noi investiții private în activitățile de explorare și exploatare minieră, cu factor de multiplicare, prin:

1. bună guvernare și transparență decizională, precum: licențe, contracte, beneficiile statului din minerit;
2. regim juridic și de reglementare în deplină concordanță cu cerințele U. E.;
3. informații geologice disponibile tuturor părților interesate;
4. proceduri moderne de autorizare cu runde de licitație și cereri de licență efectuate transparent și în timp util;
5. regim fiscal competitiv, stabil și echitabil;
6. dezvoltare minieră și exploatare cu asigurarea responsabilității sociale, care să aibă loc în mod participativ și să țină seama de nevoile comunităților locale pe toata durata ciclului de viață al minei, de la explorare la post-închidere;
7. responsabilitate față de mediu și dezvoltare durabilă;
8. autorități de mediu cu responsabilități instituționale, proceduri de protecție a mediului și standarde de conformitate aliniate la bunele practici internaționale;
9. autorități cu responsabilități instituționale și proceduri de protecție socială clar definite, în conformitate cu bunele practici internaționale;
10. entități abilitate pentru securitatea muncii și protejarea zăcămintelor din punct de vedere al asigurării protecției seismice și a atmosferei locurilor de muncă.
11. toate minele au condițiile de muncă sigure și respectă sănătatea personalului;
12. femeile au acces egal cu bărbații la beneficiile oferite de industria minieră și sunt protejate împreună cu familiile lor, de efectele negative ale mineritului;

¹²⁶ <http://psi.gov.ro/me/>

¹²⁷ https://sgg.gov.ro/1/wp-content/uploads/2022/05/PSI-MEAT_final.pdf

13. mineritul să contribuie la bunăstarea socio-economică a comunităților gazdă, să fie încurajată ocuparea forței de muncă și aprovizionarea locală;

14. demersurile necesare pentru implementarea politicii să fie pregătite pentru aplicare, la momentul aprobării.

15. planificarea închiderii minei să se facă înainte de începerea lucrărilor, activitățile de închidere a minelor să fie finanțate corespunzător și să fie efectuate în conformitate cu bunele practici internaționale;

VI.2 Propuneri de politici publice și proiecte

După aprobarea prezentei strategii se vor elabora și supune aprobării guvernului, următoarele tipuri de politici publice și proiecte sectoriale:

1. politica resurselor minerale neenergetice;
2. politica pentru materii prime critice și materii prime strategice;
3. valorificarea resurselor de substanțe nemetalifere și roci utile;
4. valorificarea resurselor de grafit, magneziu, pamânturi rare;
5. valorificarea resurselor de sare și a potențialului turistic aferent;
6. valorificarea resurselor de substanțe minerale utile metalifere;
7. identificarea și utilizarea patrimoniului industrial;
8. valorificarea resurselor secundare de materii prime;
9. valorificarea resurselor de ape geotermale, ape minerale terapeutice de uz balnear și a potențialului turistic aferent;
10. contribuție la reconstrucția socio-economică a localităților din zonele cele mai afectate de activitățile miniere / restructurarea minieră.

Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, prin direcția de specialitate în domeniul politicilor publice și competitivității¹²⁸ elaborează politici industriale¹²⁹, strategia națională de competitivitate¹³⁰, propunerea pentru strategia industrială¹³¹ și Atlasul Economic al României, platformă ce va fi utilizată în procesul de fundamentare a politicilor publice bazate pe dovezi.

¹²⁸ <http://www.economie.gov.ro/domenii/economie/politici-industriale>

¹²⁹ <https://oldeconomie.gov.ro/images/politici-industriale/7/Document%20de%20Politica%20Industrial%20a%20Romaniei.pdf>

¹³⁰ <https://economie.gov.ro/strategia-nationala-de-competitivitate-2021-2027/>

¹³¹ <https://economie.gov.ro/proiectul-de-strategia-industrial-a-romaniei-2023-2027/>

CAPITOLUL VII: Rezultate așteptate în urma implementării strategiei

Rezultatele așteptate sunt:

1. cadru legislativ și de reglementare actualizat și aliniat la cerințele și standardele internaționale;
2. autoritate de reglementare, autorizare și control independentă, competentă și eficientă și procese de reglementare, autorizare și control bine definite, eficiente și transparente;
3. atribuire clară a rolurilor, responsabilităților, autorității și răspunderii în gestionarea resurselor minerale, pentru toate organizațiile implicate;
4. cooperare eficientă între autoritățile și instituțiile care participă la activitățile de reglementare, autorizare și control în domeniul minier;
5. capacități naționale de cercetare și dezvoltare în domeniul resurselor minerale neenergetice;
6. personal calificat și motivat;
7. alocări financiare adecvate pentru toate activitățile importante desfășurate în toate organizațiile din domeniul resurselor minerale neenergetice, precum și la toate autoritățile de reglementare și control, în compartimentele cu responsabilități conexe domeniului resurselor minerale neenergetice;
8. contribuție directă la reindustrializarea României;
9. cadru și mecanisme eficiente de cooperare internațională;
10. public informat corect cu privire la activitățile și evenimentele importante din domeniul resurselor minerale neenergetice;
11. mediu curat;
12. nivel crescut de încredere a populației în instituțiile statului cu atribuții și responsabilități în domeniul minier;
13. efecte în dezvoltarea durabilă a comunităților miniere;
14. nivel crescut al bunăstării cetățenilor.

CAPITOLUL VIII: Indicatori

VIII.1 Indicatorii de evaluare

Importanța fenomenului de globalizare în contextul abordării domeniului industriei minerale în acest secol este majoră, una dintre modalitățile de revigorare a industriei resurselor minerale o constituie inițiativa transpusă în practică prin intermediul Global Mining Initiative, denumită în continuare G.M.I.. Ea a fost inițiată de principalele companii din lume în vederea evaluării sistematice a resurselor minerale la scară globală, promovând relația pozitivă: industria resurselor minerale - dezvoltare durabilă - asigurarea resurselor în viitor.

Printre activitățile promovate de către G.M.I. se numără și implementarea extensivă a indicatorilor dezvoltării durabile pentru activitatea de minerit până la nivelul fiecărei mine în parte.

Abordarea conceptului de dezvoltare durabilă la toate nivelele demonstrează încă odată că procesele în dezvoltare nu pot să nu țină seama de nevoia comunităților de a-și desfășura viața într-un mediu stabil, sigur și prietenos. Indicatorii vor urmări obiectivele de dezvoltare durabile raportate la nivelul UE¹³² și al ONU¹³³.

În măsura disponibilității datelor, se vor raporta și indicatori specifici cuantificabili, dar nu se vor limita la următorii:

1. ponderea activităților din sectorul minier în Produsul Intern Brut al României;
2. valoarea investițiilor în domeniu;
3. importurile de substanțe minerale utile neenergetice din U.E. și din celelalte state ale lumii;
4. valoarea finanțărilor pentru cercetare - dezvoltare, atât de la bugetul de stat cât și din sectorul privat;
5. numărul de persoane angajate în activitățile din domeniul resurselor minerale neenergetice;
6. numărul de persoane disponibilizate din industria minieră și conexasă;
7. numărul de persoane instruite prin cursuri de perfecționare;

¹³² <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-statistical-books/-/ks-09-22-019>

¹³³ <https://resources.unsdsn.org/2022-sustainable-development-report>

8. persoane școlarizate la nivel preuniversitar și pe cicluri universitare;
9. nivelul de sănătate al lucrătorilor din sectorul minier;
10. creșterea nivelului de trai în zonele cu activitate de exploatare a substanțelor minerale utile.
11. numărul de permise de prospecțiune, licențe de explorare și licențe de exploatare acordate pe substanțe minerale neenergetice;
12. numărul de permise de prospecțiune transformate în licențe de explorare;
13. numărul de licențe de explorare transformate în licențe de exploatare.

Indicatori sociali:

La nivelul UE sunt stabilite o serie de *ținte* pentru anul 2030:

- a) gradul de ocupare în rândul persoanelor cu vârsta între 20 și 64 de ani să fie de minimum 78%, inclusiv prin înjumătățirea diferențelor de gen la angajare;
- b) rata persoanelor adulte care participă la cursuri de formare, inclusiv pentru ameliorarea competențelor digitale, să fie de 60% anual;
- c) numărul persoanelor cu risc de sărăcie sau excluziune socială să fie redus cu cel puțin 15 milioane, inclusiv 5 milioane de copii.

La nivel național, prin *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei și Planul de acțiune pentru perioada 2022-2027*¹³⁴, în cadrul celor patru obiective principale se urmărește reducerea cu cel puțin 7% a numărului de persoane expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială, până în anul 2027 față de anul 2020:

1. asigurarea unui trai decent pentru toți și combaterea situațiilor tranzitorii de sărăcie a resurselor, pentru ca acestea să nu se transforme în probleme structurale de sărăcie și excluziune socială;
2. investiții sociale, intervenții directe asupra principalelor cauze de transmitere a sărăciei pe mai multe generații;
3. modernizarea sistemului de protecție socială;
4. îmbunătățirea capacității administrative pentru coordonarea acestor măsuri.

Institutul Național de Statistică va avea un rol important în furnizarea datelor primare necesare monitorizării implementării strategiei.

¹³⁴ Hotărârea de Guvern nr. 440/2022

VIII.2 Evaluarea progresului implementării

- A. Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, este instituția responsabilă pentru implementarea *Strategiei Naționale pentru Resurse Minerale Neenergetice 2025 - 2035*, prin direcția de specialitate și aparatul propriu, prin colaborare interinstituțională cu autoritățile cu competențe în domeniu.
- B. Autoritățile și organizațiile cu competențe în domeniul resurselor minerale neenergetice și în domeniile conexe.
- C. Operatorii privați care investesc în domeniul resurselor minerale neenergetice
- D. Comunitățile industriale

Entitățile cu responsabilități pentru implementarea strategiei au următoarele *obligații*:

1. identificarea oportunităților de îmbunătățire, la nivelul fiecărei organizații responsabile și elaborarea planurilor precum și a programelor aferente implementării prezentei strategii;
2. asigurarea unui cadru legal privind delegarea, coordonarea, controlul și asumarea responsabilităților specifice pentru implementarea prezentei strategii;
3. identificarea și alocarea resurselor umane și financiare necesare pentru asigurarea implementării acțiunilor;
4. revizuirea anuală a planurilor și programelor aferente implementării prezentei strategii și actualizarea acestora, în funcție de necesități.

Obiectivele Strategiei se integrează în politicile industriale și sectoriale, cu contribuții la facilitarea atingerii obiectivelor de dezvoltare durabilă, în mod special pentru domeniul mineritului durabil (prezentate pe larg în Anexa 2), după cum urmează:

1. *ODD 1 Fără sărăcie;*
2. *ODD 2 Foamete zero;*
3. *ODD 3 Sănătate și bunăstare;*
4. *ODD 4 Educație de calitate;*
5. *ODD 6 Apă curată și sanitație;*
6. *ODD 8 Muncă decentă și creștere economică;*
7. *ODD 9 Industrie, inovație și infrastructură;*
8. *ODD 11 Orașe și comunități durabile;*

9. *ODD 12 Consum și producție responsabile;*
10. *ODD 13 Acțiune în domeniul schimbărilor climatice;*
11. *ODD 15 Viață terestră;*
12. *ODD 16 Pace, justiție și instituții eficiente;*
13. *ODD 17 Parteneriate pentru realizarea obiectivelor.*

Informații oficiale publicate de I.N.S., pot fi consultate și prin data.gov.ro (punct central de acces pentru seturile de date deschise livrate de autoritățile și instituțiile administrației publice).¹³⁵

¹³⁵ <https://data.gov.ro/dataset/date-statistice-privind-productia-industriala-2022>

CAPITOLUL IX: Procedurile de monitorizare și evaluare a implementării strategiei

Pentru punerea în aplicare a strategiei, ca rezultat al consultărilor în cadrul grupurilor de lucru, la nivel comunitar, în cele mai importante zone miniere și prin încorporarea observațiilor și propunerilor relevante formulate pe parcursul procesului participativ de consultare, se propune la nivelul ministerului de resort pentru domeniul resurselor minerale neenergetice, *înființarea unui Consiliu Consultativ Național pentru colaborare interinstituțională, urmărirea obiectivelor strategiei, prioritizarea acțiunilor, evaluarea politicilor publice, monitorizarea evoluțiilor sectoriale și formularea unor direcții strategice și acțiuni pentru îmbunătățirea potențialului sectorului.*

Activitățile de monitorizare și evaluare urmăresc progresul realizat pe parcursul implementării, respectiv urmăresc modul de implementare a politicilor și rezultatele obținute, comparativ cu țintele propuse, pe baza indicatorilor de performanță.

Stabilirea responsabilității de a coordona elaborarea și actualizarea indicatorilor pentru monitorizarea implementării obiectivelor și acțiunilor se va realiza de către ministerul de resort, care prin direcția de specialitate va elabora un *ghid de monitorizare și evaluare.*

Prin Ghid se vor stabili sistemul de instrumente de monitorizare și mecanismul de evaluare periodică a progresului implementării, ținând cont de indicatorii specifici, cuantificabili corelați cu indicatorii generali stabiliți pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă.

Strategia se va revizui și se va actualiza periodic, la cinci ani sau după caz/în funcție de necesitățile de aliniere cu politicile U.E privind reindustrializarea.

Evaluarea strategiei se va realiza periodic la nivelul ministerului de resort, prin elaborarea Raportului de monitorizare prin care se va urmări stadiul atingerii obiectivelor (anual). Rapoartele periodice vor integra și rezultatele monitorizării programelor, proiectelor, politicilor, măsurilor și acțiunilor, manualelor de bune practici, care vor însoți implementarea strategiei și vor oferi informații accesibile publicului larg, cu asigurarea transparenței activităților.

CAPITOLUL X: Instituții responsabile

Principalele instituțiile cu responsabilități în aplicare a măsurilor prevăzute în strategie:

- Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, instituție publică a administrației centrale, *minister de resort*, care elaborează și aplică strategiile și politicile guvernului, asigură administrarea proprietății publice în domeniul resurselor minerale neenergetice și își asumă toate obligațiile ce decurg din calitatea de acționar al statului privind administrarea, restructurarea, privatizarea și după caz, lichidarea societăților comerciale și a companiilor naționale aflate în portofoliul său.
- Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon (A.N.R.M.P.S.G.), organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, finanțată integral din venituri proprii, în subordinea Guvernului și coordonarea prim-ministrului, *autoritatea competentă* care administrează resursele minerale ale țării;
- Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării (I.G.R., GeoEcoMar, I.N.C.D.M.R.R., I.N.C.D.M.N.R.) și Ministerul Educației - ca organe de specialitate ale administrației publice centrale au drept de inițiativă și de execuție în domeniul politicii financiare și a resurselor umane din sfera educației, învățământului, cercetării științifice, dezvoltării tehnologice și inovării;
- Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor cooperează în domeniul mediului cu alte autorități la nivel central, cu autoritățile competente din alte state membre,
- Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației - corelează politicile și strategiile sectoriale de dezvoltare pentru asigurarea unei strategii guvernamentale coerente de dezvoltare teritorială regională și națională a României;
- Ministerul Muncii și Solidarității Sociale - susține demersurile și angajamentul guvernului pentru dezvoltare durabilă, reducerea sărăciei, combaterea inegalităților și injustiției sociale și protejarea planetei și oferă cadrul general de intervenție prin aplicarea Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei și Planului de acțiune pentru perioada 2022-2027, ;
- Academia Română sprijină realizarea politicilor naționale în domeniul științei și aplicarea măsurilor de dezvoltare durabilă și colaborează cu organismele guvernamentale, cu instituții de învățământ superior, cu organizații economice, organizații neguvernamentale, cu autorități publice la nivel central și local.

➤ Institutul Geologic al României - este institut național de cercetare-dezvoltare în domeniul geologiei, geofizicii, geochimiei și teledetecției, aflat în coordonarea Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării, membru al Euro GeoSurveys.

Pe parcursul procesului de implementare a Strategiei în cadrul diferitelor proiecte în funcție de obiectul acestora, vor fi consultate sau se va solicita implicarea și altor instituții, autorități, universități, reprezentanți ai mediului de afaceri, organizații neguvernamentale, sindicate, patronate.

CAPITOLUL XI: Implicații bugetare și surse de finanțare

Strategia națională pentru resurse minerale neenergetice, cu implementare planificată în perioada 2024-2035, va acoperi întreg teritoriul României, însă nu reprezintă în sine o investiție. Detaliile financiare specifice vor fi cuprinse în proiectele ulterioare pe măsura implementării strategiei.

Identificarea și dezvoltarea mecanismelor financiare, inclusiv a componentelor legislative pentru punerea în aplicare a acestora, vor contribui la consolidarea rolului instituțiilor naționale implicate în implementarea strategiei și creșterea capacității acestora de a menține și îmbunătăți activitatea în domeniul exploatarei resurselor minerale. Finanțarea implementării strategiei se bazează pe:

1. alocarea bugetară anuală și multianuală pentru activitățile derulate în cadrul: Programului geologic la nivel național, Programului anual de închidere, ecologizare și monitorizare postînchidere a obiectivelor miniere aprobate la închidere definitivă prin hotărâri de guvern, Programului de închidere a iazurilor de decantare din sectorul minier, se va face cu respectarea legislației în domeniu¹³⁶;
2. alocarea echilibrată a resurselor bugetare la nivelul tuturor instituțiilor implicate, în vederea susținerii financiare a acțiunilor rezultate din strategie, se va realiza cu respectarea prevederilor naționale și europene în domeniul ajutorului de stat;
3. accesarea programelor cu finanțare europeană nerambursabilă;
4. atragerea și valorificarea optimă a fondurilor externe obținute prin programele de cooperare internațională;

Planul Național de redresare și reziliență al României (P.N.R.R.) renegociat, include măsuri importante menite să accelereze dubla tranziție verde și digitală și să consolideze reziliența economică și socială. Noul plan, în valoare de 28,5 mld. EUR (14,9 mld. EUR sub formă de împrumuturi și 13,6 mld. EUR sub formă de granturi), sprijină punerea în aplicare, până în 2026, a reformelor și a investițiilor esențiale. P.N.R.R. include măsuri pentru „Îmbunătățirea predictibilității și a eficienței proceselor decizionale prin întărirea capacității de coordonare a politicilor¹³⁷ și analiză de impact la nivelul Guvernului și al ministerelor coordonatoare”.

¹³⁶ Legea finanțelor publice nr.500/2002 cu modificările și completările ulterioare și Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010 republicată

¹³⁷ PNRR - Jalonul 401, „Intrarea în vigoare a metodologiilor și a procedurilor de îmbunătățire a raționamentului în materie de politici publice și a planificării și simplificării administrative” și PNRR - Jalonul 402 „Un nou sistem de gestionare strategică și de planificare strategică este operațional în toate ministerele

CAPITOLUL XII: Implicații asupra cadrului juridic

Inițiativele legislative de elaborare, modificare și/sau completare a unor acte normative de nivel superior, precum: legi, ordonanțe ale guvernului și a celor de nivel inferior, precum: hotărâri ale guvernului, precum și ordine și instrucțiuni ale autorităților naționale și ale ministerelor se vor realiza conform planurilor legislative anuale, fundamentate pe baza noilor cerințe și oportunități reieșite din documentul strategiei. Vor fi luate măsuri de simplificare legislativă în domeniul resurselor minerale neenergetice și măsuri de debirocratizare.¹³⁸

Măsurile prevăzute de prezenta strategie vor avea impact asupra actelor normative în vigoare fiind necesare unele adaptări și actualizări ale legislației în domeniul minier, astfel:

1. actualizarea Legii minelor nr. 85/2003 cu modificările și completările ulterioare, prin elaborarea unui proiect de modificare a acesteia și introducerea unui capitol privind transparența în exploatarea resurselor naturale, transpunerea prevederilor Directivei 2013/34/UE privind regulile de transparență pentru domeniul minier cu un set de principii clare și concrete de integritate și responsabilitate prin care se garantează gestionarea resurselor naturale în avantajul statului și cu beneficii economico-sociale reale;
2. aprobarea și intrarea în vigoare a Normelor metodologice pentru aplicarea Legii nr. 27/2018 pentru aprobarea Programului Geologic la nivel național;
3. elaborarea legislației necesare înființării Serviciului Geologic Național;
4. actualizarea prevederilor legislative pentru domeniul resurselor hidrominerale referitoare la prospectarea, explorarea, exploatarea și valorificarea tuturor categoriilor de ape; managementul tuturor categoriilor de ape, inclusiv cercetarea, exploatarea și valorificarea acestora, trebuie să se facă unitar, conform Directivei Cadru Ape;
5. promovarea hotărârilor de guvern pentru redeschiderea în parte sau în întregu, a obiectivelor miniere închise și/sau ecologizate;
6. se va clarifica dreptul de proprietate/administrare asupra unor active aferente exploatărilor miniere aprobate la închidere prin cele 11 hotărâri ale Guvernului;

¹³⁸ Elaborarea de acte normative se va realiza cu respectarea cadrului constituțional și legal incident și cu respectarea principiului ierarhiei actelor normative conform art.4 din legea 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată.

7. vor fi simplificate procedurile de dobândire a folosinței și accesului la terenurile pe care se efectuează activități miniere;
8. vor fi elaborate prevederi pentru facilitarea unor activități de minerit artizanal;
9. se vor elabora documente de politici publice pentru resursele minerale, vor fi elaborate reglementări în scopul identificării, evaluării și aprobării listei de materii prime critice și strategice, necesare economiei și respectării cerințelor U.E.;
10. va fi elaborat un plan pentru asigurarea exploatării resurselor minerale neenergetice din România;
11. se vor realiza o politică și un plan de furnizare a M.P.C. din resurse externe;
12. va fi reglementată economia circulară în domeniul resurselor minerale neenergetice prin corelarea Directivei 2006/21/C.E. cu Pachetul de Măsuri privind Economia Circulară a U.E.;
13. va fi perfecționat cadrul de reglementări menit să asigure predictibilitate și stabilitate fiscală necesare atragerii de investitori;
14. vor fi actualizate manualele operaționale/ghidurile pentru închiderea minelor și regenerarea socio-economică;
15. vor fi actualizate reglementările pentru dezvoltarea activităților C.P.P.I. Bușteni;
16. va fi adaptat cadrul de reglementări privind parteneriatul public-privat pentru investiții cu factor de multiplicare în activități miniere;
17. se impune adaptarea și completarea manualului de dezvoltare comunitară în context european;
18. se va crea un Registru Unic Național de Monitorizare și Control - abordare susținută și de reprezentanții Mining Watch România¹³⁹;

¹³⁹ *Observații și propuneri pentru Strategia minieră 2017-2035, Mining Watch Romania, septembrie 2016*

Lista tabele, grafice

- Fig. 1 Obiectivele de dezvoltare durabilă
- Fig. 2 Ecosisteme industriale europene
- Fig. 3 Pilonul european al drepturilor sociale
- Fig. 4 Acte normative în vigoare pentru perioada 1864 - 2020
- Fig. 5 Acte normative naționale
- Fig. 6 Acte normative europene
- Fig. 7 Evoluția indicatorilor pe termen mediu (2022-2026)
- Fig. 8 Competitivitate în context global
- Fig. 9 Competitivitate în context European
- Fig. 10 Valoarea redevenței miniere încasate în perioada 2020 - 2023
- Fig. 11 Licențe de concesiune pentru substanțe minerale neenergetice în anul 2023
- Fig. 12 Permise de exploatare pentru substanțe minerale neenergetice în anul 2023
- Fig. 13 Harta resurselor minerale din România
- Fig. 14 Lista de materii prime critice și materii prime strategice la nivelul anului 2024
- Fig. 15 Harta resurselor MPC în UE
- Fig. 16 Harta cu resurse potențiale MPC în România
- Fig. 17 Descriere generală resurse potențiale MPC din România
- Fig. 18 Repartiția genetică și pe unități structurale a principalelor minerale industriale și roci utile din România (p45)
- Fig. 19 Programul Anual de conservare, închidere, reconstrucție și activități postînchidere (solicitări și alocații bugetare în perioada 2007 - 2024)
- Fig. 20 Programul Anual de conservare, închidere, reconstrucție și activități postînchidere (cheltuieli efective în perioada 2007 - 2024)
- Fig. 21 Stadiul fizic al obiectivelor miniere aprobate la închidere
- Fig. 22 Grafic halde de steril din minerit, 2017
- Fig. 23 Grafic iazuri de decantare din minerit, 2017
- Fig. 24 Harta cu distribuția haldelor de steril identificate pentru verificare, 2017
- Fig. 25 Harta exploatări miniere - arii protejate
- Fig. 26 Abordarea globală a Comisiei Europene în ceea ce privește O.D.D.-urile
- Fig. 27 Tabloul de bord - tendința generală a O.D.D.-urilor în România
- Fig. 28 Harta U.A.T.-urilor cu obiective miniere închise în apropiere de situri Natura 2000
- Fig. 29 Date socio-economice și redevențe miniere pentru județele AB, GJ, HD, MM în anul 2023
- Fig. 30 Prezentare generală a pieței grafenului din Europa (2022 - prognoze 2032)
- Fig. 31 Mineritul și contribuția la cele 17 obiective de dezvoltare durabilă

ANEXA 1: Contextul legislativ european din domeniul resurselor minerale neenergetice corelat cu legislația din România

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
LEGISLAȚIA ORIZONTALĂ			
	Cadrul strategic național de referință 2007-2013 / 2014-2020 / 2021 - 2027	Stabilește cadrul general de acțiune (și) în exploatarea miniere	
1.	<p>Baza - reglementările europene</p> <p>Directiva 2003/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 mai 2003 de instituire a participării publicului la elaborarea anumitor planuri și programe privind mediul și de modificare a directivelor 85/337/CEE și 96/61/CE ale Consiliului în ceea ce privește participarea publicului și accesul la justiție, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 41 din 14 februarie 2003;</p> <p>Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 26 din 28 ianuarie 2012;</p> <p>Directiva (UE) 2016/2284 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016</p>	<p>- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1196 din 30 decembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare,</p> <p>- Legea nr. 265/2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 586 din 06 iulie 2006,</p> <p>- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 713 din 22 octombrie 2007,</p> <p>- Legea nr. 70/2013 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 178 din 01 aprilie 2013;</p> <p>- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 164/2008 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 808 din 03 decembrie 2008,</p> <p>- Legea 226/2013 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 164/2008 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 438 din 18 iulie 2013,</p> <p>- Legea nr. 22/2001 pentru ratificarea Convenției privind</p>	<p>- include activitatea minieră;</p> <p>- abordare preventivă: evaluare solicitată înaintea autorizării;</p> <p>- participare publică pentru asigurarea transparenței;</p> <p>- implementarea rezultatelor Convenției Espoo - ECE UE care include mineritul.</p>

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
	<p>privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, de modificare a Directivei 2003/35/CE și de abrogare a Directivei 2001/81/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 344 din 17 decembrie 2016; Transpunere totală</p>	<p>evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontieră, adoptată la Espoo la 25.02.1991, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 01 martie 2001; - Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 864/26.09.2002 pentru aprobarea Procedurii de evaluare a impactului asupra mediului în context transfrontieră și de participare a publicului la luarea deciziei în cazul proiectelor cu impact transfrontier, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 397 din 09 iunie 2003.</p>	
2.	<p>Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 197 din 21 iulie 2001; (i) Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faunei sălbatice, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 209 din 1992; (ii) Directiva 79/409/CEE a Consiliului din 2 aprilie 1979 privind conservarea păsărilor sălbatice, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 103 din 25.04.1979, cu modificările ulterioare; (iii) Ordonanța de urgență a Guvernului</p>	<p>- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2024 privind reorganizarea unor instituții publice din domeniul mediului, apelor și pădurilor, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.49/2011, cu modificările și completările ulterioare, - Hotărârea Guvernului nr. 1076/08.07.2004 privind stabilirea procedurii evaluării de mediu pentru planuri și programe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 707 din 05 august 2004, cu modificările și completările ulterioare, - Hotărârea Guvernului 1000/2012, privind reorganizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Protecția Mediului și a instituțiilor publice aflate în subordinea acesteia publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 729 din 29 octombrie 2012, - Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 777/2016 pentru aprobarea listei planurilor și programelor care intră sub incidența Hotărârea Guvernului nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 339 din 4 mai 2016; - Hotărârea Guvernului nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.</p>	<p>- stabilește politica în domeniul mediului de a contribui, la conservarea, protecția și îmbunătățirea calității mediului, protecția sănătății populației și utilizarea prudentă și rațională a resurselor naturale - instrument important pentru abordarea aspectelor de mediu în cadrul elaborării proiectelor</p>

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
	<p>Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 435 din 6 decembrie 2021. Transpunere totală</p>	<p>707 din 05 august 2004, - Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 117/2006 pentru aprobarea manualului privind aplicarea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe pentru aprobarea Manualului privind aplicarea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 186 din 27 februarie 2006; - Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1822/2020 pentru aprobarea Metodologiei de atribuire în administrare a ariilor naturale protejate.</p>	
3.	<p>Directiva 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2007 de instituire a unei infrastructuri pentru informații spațiale în Comunitatea Europeană (Inspire), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 108 din 25 aprilie 2007.</p>	<p>- Legea nr.5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate, cu modificările ulterioare, - Ordonanța Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 4/2010 privind instituirea Infrastructurii naționale pentru informații spațiale în România publicată în Monitorul Oficial al României ; nr JO: 553 ; Data publicării: 2013-08-30 ; Pagina: 00009-00012; - Lege nr. 15/2014 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 32/2013 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 4/2010 privind instituirea Infrastructurii naționale pentru informații spațiale în România, publicată în Monitorul Oficial al României ; Numărul JO: 157 ; Data publicării: 2014-03-04 ; Pagina: 00006-00006; - Ordonanța Guvernului nr.4/2010 privind instituirea</p>	<p>- dezvoltarea infrastructurii de informații spațiale care va putea fi utilizată în scopul realizării politicilor comunitare din domeniul protecției mediului și al politicilor sau activităților cu posibil impact asupra mediului</p>

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
		<p>Infrastructurii naționale pentru informații spațiale în România, republicată în Monitorul Oficial al României ; Numărul JO: 433 ; Data publicării: 2014-06-13 ; Pagina: 00009-00015;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hotărârea Guvernului nr.579/2015 privind stabilirea responsabilităților specifice ale autorităților publice, precum și a structurilor tehnice pentru realizarea temelor de date spațiale și aprobarea măsurilor necesare pentru punerea în comun a acestora, publicată în Monitorul Oficial al României ; Numărul JO: 585 ; Data publicării: 2015-08-04 ; Pagina: 00008-00029; - Hotărârea Guvernului nr.38/2016 privind aprobarea Planului de activități pentru realizarea și actualizarea Infrastructurii naționale pentru informații spațiale în România, publicată în Monitorul Oficial al României ; Numărul JO: 96 ; Data publicării: 2016-02-09 ; Pagina: 00005-00007; - Ordonanța Guvernului privind instituirea Infrastructurii naționale pentru informații spațiale în România, publicată în Monitorul Oficial al României; Numărul JO: 66 ; Data publicării: 2010-01-29 ; Pagina: 00002-00012; 	
4.	<p>Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 26 din 28 ianuarie 2012.</p> <p>(i) Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faunei sălbatice, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 209 din 1992;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Legea nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, cu modificările și completările ulterioare, - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, - Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1822/2020 pentru aprobarea Metodologiei de atribuire în administrare a ariilor naturale protejate, - Ordinul ministrului apelor și protecției mediului nr. 864/2002 pentru aprobarea Procedurii de evaluare a impactului asupra mediului în context transfrontieră și de participare a publicului la luarea deciziei în cazul proiectelor cu impact transfrontieră, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 397 din 09 iunie 2003. 	<p>- obiectivul principal este îmbunătățirea calității rapoartelor de mediu</p>

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
	<p>(ii) Directiva 79/409/CEE a Consiliului din 2 aprilie 1979 privind conservarea păsărilor sălbatice, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 103 din 25.04.1979, cu modificările ulterioare;</p> <p>Directiva 2014/52/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 de modificare a Directivei 2011/92/UE privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 102 din 25 aprilie 2014.</p> <p>Transpunere totală</p>		
MANAGEMENTUL DEȘEURILOR			
5.	<p>Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive și de modificare a Directivei 2004/35/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 124 din 11 aprilie 2006.</p> <p>Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive și de</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hotărârea Guvernului nr. 856/2008 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 624 din 27 august 2008; - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68/2007 privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea prejudiciului asupra mediului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din 29 iunie 2007, aprobată prin Legea nr. 19/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 170 din 05 martie 2008, cu modificările și completările ulterioare, - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2009 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 68/2007 privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea prejudiciului asupra mediului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 149 din 10 martie 2009, aprobată prin Legea nr. 308/2009 publicată în Monitorul Oficial al României, 	<ul style="list-style-type: none"> - prevenirea și remedierea daunelor aduse mediului trebuie să se pună în aplicare în conformitate cu principiul „poluatorul plătește”, respectând principiul dezvoltării durabile; - determinarea operatorilor economici să adopte măsuri și să dezvolte practici menite să minimizeze riscurile de producere a unor daune asupra mediului; - sunt stabilite norme de gestionare a deșeurilor rezultate din industria extractivă (minerit) și impactul acestor deșeuri asupra mediului.

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
	<p>modificare a Directivei 2004/35/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 102 din 11 aprilie 2006.</p> <p>Decizia nr.2009/335/CE din 20 aprilie 2009 de stabilire a orientărilor tehnice privind constituirea garanției financiare în conformitate cu Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 101 21 aprilie 2009.</p> <p>Transpunere parțială</p>	<p>Partea I, nr. 680 din 09 octombrie 2009;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ordonata de urgență a Guvernului nr. 64/2011 privind stocarea geologică a dioxidului de carbon, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 30 iunie 2011; - Legea nr. 249/2013 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 68/2007 privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea prejudiciului asupra mediului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 456 din 24 iulie 2013; - Ordinul comun nr.2.042/2934/180 din 2010 al ministrului mediului și pădurilor, al ministrului economiei, comerțului și mediului de afaceri și al președintelui Agenției Naționale pentru Resurse Minerale privind aprobarea Procedurii pentru aprobarea planului de gestionare a deșeurilor din industriile extractive și a normativului de conținut al acestuia publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 67 din 26 ianuarie 2011; 	
6.	<p>Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 312 din 22 noiembrie 2008;</p> <p>Decizia Delegată (UE) 2019/1597 a Comisiei din 3 mai 2019 de completare a Directivei 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește o metodologie comună și cerințele minime de calitate pentru măsurarea uniformă</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hotărârea Guvernului nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 659/05 septembrie 2002; - Hotărârea Guvernului nr. 210/28 martie, 2007 pentru modificarea și completarea unor acte normative care transpun acquis-ul comunitar în domeniul protecției mediului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 187 din 19 martie 2007; - Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 757/26.11.2004 pentru aprobarea Normativului tehnic privind depozitarea deșeurilor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 86 din 26 ianuarie 2005; - Ordin privind modificarea anexei la Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 757/20024 pentru aprobarea Normativului tehnic privind depozitarea deșeurilor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1101 din 07 decembrie 2005, 	<ul style="list-style-type: none"> - se referă la deșeurile din industriile extractive; - obligă statele membre să se asigure că deșeurile sunt recuperate sau înlăturate fără a aduce prejudicii sănătății oamenilor sau mediului. - sunt stabilite proceduri de gestionare a deșeurilor, specifice diferitelor activități, cât și impactul major asupra mediului înconjurător, al acestora.

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
	<p>a nivelurilor de deșeuri alimentare, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 248 din 27 septembrie 2019;</p> <p>Directiva (UE) 2018/851 Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei 2008/98/CE privind deșeurile, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 150 din 14 iunie 2018;</p> <p>Regulamentul (UE) 2017/997 al Consiliului din 8 iunie 2017 de modificare a anexei III la Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește proprietatea periculoasă HP 14 „Ecotoxice”, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 150 din 14 iunie 2017;</p> <p>Directiva (UE) 2015/1127 a Comisiei din 10 iulie 2015 de modificare a anexei II la Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 184 din 11 iulie 2015;</p> <p>Transpunere totală</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 3970/2012 pentru modificarea și completarea Procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu, aprobată prin Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr. 818/2003, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 858 din 19 decembrie 2012; - Hotărârea Guvernului nr. 358/2007 pentru modificarea anexei nr. 2 „Planul național de gestionare a deșeurilor” la Hotărârea Guvernului nr. 1470/2004 privind aprobarea Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor și a Planului național de gestionare a deșeurilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 271 din 24 aprilie 2007; - Ordin comun nr.1364/1499 din 2006 al ministrului mediului și gospodăririi apelor și al ministrului integrării europene de aprobare a planurilor regionale de gestionare a deșeurilor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 232 din 04 aprilie 2007; - Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 2854 / 9 decembrie 2011 pentru aprobarea Planului regional de gestionare a deșeurilor Regiunea 7 Centru, revizuit, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 115 din 14 februarie 2012; - Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 1385/2006 privind aprobarea Procedurii de participare a publicului la elaborarea, modificarea sau revizuirea planurilor de gestionare a deșeurilor, adoptate sau aprobate la nivel național, regional și județean, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 66 din 29 ianuarie 2007; - Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 756/2004 pentru aprobarea Normativului Tehnic privind incinerarea deșeurilor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 86 din 26 ianuarie 2005; - Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr. 818/2003 pentru aprobarea Procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 800 din 13 noiembrie 2003; - Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 	

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
		<p>1158/15.11.2005 pentru modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr. 818/2003 pentru aprobarea Procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1091 din 05 decembrie 2005;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 3970/2012 pentru modificarea și completarea Procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu, aprobată prin Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr. 818/2003, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 858 din 19 decembrie 2012; - Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1798/2007 pentru aprobarea Procedurii de emitere a autorizației de mediu, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 808 din 27 noiembrie 2007; - Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 1298/2011 pentru modificarea Procedurii de emitere a autorizației de mediu, aprobată prin Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1798/2007 pentru aprobarea Procedurii de emitere a autorizației de mediu, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 316 din 09 mai 2011, - Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 3839/2012 pentru modificarea și completarea Procedurii de emitere a autorizației de mediu, aprobată prin Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1798/2007, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 795 din 27 noiembrie 2012; - Hotărârea Guvernului nr. 210/2007 pentru modificarea și completarea unor acte normative care transpun acquis-ul comunitar în domeniul protecției mediului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 187 din 19 martie 2007; - Ordonanța Guvernului nr. 2/2021 privind depozitarea deșeurilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 794 din 18 august 2021; - Legea nr. 132/2010 privind colectarea selectivă a deșeurilor în instituțiile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 06 iulie 2010; 	

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
		<ul style="list-style-type: none"> - Legea nr. 194/2019 pentru modificarea și completarea Legii nr. 132/2010 privind colectarea selectivă a deșeurilor în instituțiile publice, publicată în Monitorul Oficial al României. nr. 875 din 30 octombrie 2019; - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 38/2022 pentru modificarea și completarea unor acte normative în vederea eficientizării gestionării deșeurilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 344 din 07 aprilie 2022; - Hotărârea Guvernului nr. 870/2013 privind aprobarea Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor 2014-2020, publicată în Monitorul Oficial al României. nr. 750 din 04 decembrie 2013; - Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 775/2006, pentru aprobarea Listei localităților izolate care pot depozita deșeurile municipale în depozitele existente ce sunt exceptate de la respectarea unor prevederi ale Hotărârii Guvernului nr. 349/2005 privind depozitarea deșeurilor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 675 din 07 august 2006; - Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 27/2007 pentru modificarea și completarea unor ordine care transpun acquis-ul comunitar de mediu, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 194 din 21 martie 2007; 	
7.	<p>Directiva 1999/31/CE a Consiliului din 26 aprilie 1999 privind depozitele de deșeuri, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 182 din 16 iulie 1999; modificată de:</p> <p>Directiva (UE) 2018/850 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei 1999/31/CE privind depozitele de deșeuri, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 150 din 14 aprilie 2018;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 3838/2012 privind stabilirea criteriilor de acceptare și procedurilor preliminare de acceptare a deșeurilor la depozitare și lista națională de deșeuri acceptate în fiecare clasă de depozit de deșeuri, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 795 din 27 noiembrie 2012; - Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 757/26.11.2004 pentru aprobarea Normativului tehnic privind depozitarea deșeurilor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 86/26 ianuarie 2005; - Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr. 818/17.10.2003 pentru aprobarea Procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 800 din 13 noiembrie 2003; - Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 	<p>- sunt stabilite norme specifice în vederea depozitării deșeurilor rezultate în urma diverselor activități industriale și nu numai.</p>

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
	<p>Directiva 2011/97/UE a Consiliului din 5 decembrie 2011 de modificare a Directivei 1999/31/CE în ceea ce privește criteriile specifice de depozitare a mercurului metalic considerat deșeu, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 328 din 10 decembrie 2011;</p> <p>Regulamentul (CE) nr. 1137/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2008 de adaptare la Decizia 1999/468/CE a Consiliului a anumitor acte care fac obiectul procedurii prevăzute la articolul 251 din tratat, în ceea ce privește procedura de reglementare cu control, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 311 din 21 noiembrie 2008;</p> <p>Regulamentul (CE) nr. 1882/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 septembrie 2003 de adaptare la Decizia 1999/468/CE a Consiliului a dispozițiilor privind comitetele care asistă Comisia în exercitarea competențelor de executare prevăzute de actele care fac obiectul procedurii menționate la</p>	<p>1158/15.11.2005 pentru modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr. 818/2003 pentru aprobarea Procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1091 din 05 decembrie 2005;</p> <p>- Hotărârea Guvernului nr. 210/2007 pentru modificarea și completarea unor acte normative care transpun acquis-ul comunitar în domeniul protecției mediului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 187 din 19 martie 2007;</p> <p>- Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1798/2007 pentru aprobarea Procedurii de emitere a autorizației de mediu, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 808 din 27 noiembrie 2007.</p>	

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
	<p>articolul 251 din Tratatul CE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 284 din 31 octombrie 2003.</p> <p>Transpunere totală</p>		
8.	<p>Directiva Consiliului (86/278/CEE) din 12 iunie 1986 privind protecția mediului, în special a solului, atunci când se utilizează nămoluri de epurare în agricultură, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene, Seria L, nr. 181 din 4 iulie 1986; modificată de</p> <p>Decizia (UE) 2018/853 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1257/2013, a Directivelor 94/63/CE și 2009/31/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Directivelor 86/278/CEE și 87/217/CEE ale Consiliului în ceea ce privește normele procedurale în domeniul raportării cu privire la mediu și de abrogare a Directivei 91/692/CEE a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 150 din 14 iunie 2018;</p> <p>și</p> <p>Regulamentul (UE) 2019/1010 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind alinierea obligațiilor de raportare în</p>	<p>- Ordinul comun al ministrului mediului și gospodăririi apelor și al ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 344/708/2004 pentru aprobarea Normelor tehnice privind protecția mediului și în special a solurilor, când se utilizează nămolurile de epurare în agricultură, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 959 din 19 octombrie 2004</p> <p>- Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 27/2007 pentru modificarea și completarea unor ordine care transpun acquis-ul comunitar de mediu, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 194 din 21 martie 2007.</p>	<p>- se stabilesc norme privind regimul deșeurilor în vederea protecției mediului, în special a solurilor.</p>

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
	<p>domeniul legislației legate de mediu și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 166/2006 și (UE) nr. 995/2010 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2002/49/CE, 2004/35/CE, 2007/2/CE, 2009/147/CE și 2010/63/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr. 338/97 și (CE) nr. 2173/2005 ale Consiliului și a Directivei 86/278/CEE a Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 170 din 25 iunie 2019.</p> <p>Transpunere totală</p>		
9.	<p>Decizia Comisiei (2009/337/CE) din 20 aprilie 2009 privind definirea criteriilor de clasificare a instalațiilor de gestionare a deșeurilor în conformitate cu anexa III la Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 102 din 22 aprilie 2009;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hotărârea Guvernului nr. 856/2008 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 624 din 27 august 2008; - Ordinul comun al ministrului mediului și pădurilor, al ministrului economiei, comerțului și mediului de afaceri și al președintelui Agenției Naționale pentru Resurse Minerale nr. 2042/2934/180/2010 privind aprobarea Procedurii pentru aprobarea planului de gestionare a deșeurilor din industriile extractive și a normativului de conținut al acestuia, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 67 din 26 ianuarie 2011. 	<ul style="list-style-type: none"> - sunt stabilite normativele privitoare la gestionarea deșeurilor din industriile extractive și a instalațiilor folosite.
10.	<p>Decizia Comisiei 2009/358/CE din 29 aprilie 2009 privind armonizarea și transmiterea periodică a informațiilor și chestionarul prevăzute la articolul 22 alineatul (1) litera (a) și la articolul 18 din Directiva</p>	<ul style="list-style-type: none"> - fără corespondență în Legislația românească. 	<ul style="list-style-type: none"> - Obiectivul prezentei decizii constă în stabilirea cerințelor minime de asigurare a unei culegeri armonizate, în timp util și adecvate a informațiilor și dacă se cere, transmiterea informațiilor pentru stabilirea bazelor de date.

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
	2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 110 din 1 mai 2009.		
11.	Decizia 2009/359/CE din 30 aprilie 2009 de completare a definiției deșeurilor inerte, în aplicarea articolului 22, alineatul (1), litera (f) din Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 110 din 1 mai 2009;	<ul style="list-style-type: none"> - Hotărârea Guvernului nr. 856/2008 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive, publicată în Monitorul Oficial al României. nr. 624 din 27 august 2008; - Ordinul comun al ministrului mediului și pădurilor, al ministrului economiei, comerțului și mediului de afaceri și al președintelui Agenției Naționale pentru Resurse Minerale nr. 2042/2934/180/2010 privind aprobarea Procedurii pentru aprobarea planului de gestionare a deșeurilor din industriile extractive și a normativului de conținut al acestuia, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 67 din 26 ianuarie 2011. 	- se stabilesc proceduri și normative privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive.
12.	Decizia Comisiei (2009/360/CE) din 30 aprilie 2009 de completare a cerințelor tehnice pentru caracterizarea deșeurilor stabilite de Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 110 din 1 mai 2009;	<ul style="list-style-type: none"> - Hotărârea Guvernului nr. 856/2008 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive, publicată în Monitorul Oficial al României. nr. 624 din 27 august 2008; - Ordinul comun al ministrului mediului și pădurilor, al ministrului economiei, comerțului și mediului de afaceri și al președintelui Agenției Naționale pentru Resurse Minerale nr. 2042/2934/180/2010 privind aprobarea Procedurii pentru aprobarea planului de gestionare a deșeurilor din industriile extractive și a normativului de conținut al acestuia, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 67 din 26 ianuarie 2011; - Legea nr. 265/2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 586 din 06 iulie 2006. - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului; - Legea nr. 70/2013 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2007 pentru modificarea și completarea 	- se stabilesc proceduri și normative privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive.

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
		<p>Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 178 din 01 aprilie 2013;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 164/2008 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 808 din 03 decembrie 2008; - Legea 226/2013 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 164/2008 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 438 din 18 iulie 2013; 	
13.	<p>Directiva Consiliului (91/689/CEE) din 12 decembrie 1991 privind deșeurile periculoase, publicată în Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 377 din 31 decembrie 1991.</p> <p>Transpunere totală</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hotărârea Guvernului nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 659 din 05 septembrie 2002; - Hotărârea Guvernului nr. 210/2007 pentru modificarea și completarea unor acte normative care transpun acquis-ul comunitar în domeniul protecției mediului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 187 din 19 martie 2007; - Hotărârea Guvernului nr. 1061/2008 privind transportul deșeurilor periculoase și nepericuloase pe teritoriul României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 672 din 30 septembrie 2008. 	<ul style="list-style-type: none"> - se referă la deșeurile toxice și periculoase ce pot rezulta din activități diverse și impactul acestora asupra mediului.
14.	<p>Decizia Comisiei (2000/532/CE) din 3 mai 2000 de înlocuire a Deciziei 94/3/CE de stabilire a unei liste de deșeuri în temeiul articolului 1 litera (a) din Directiva 75/442/CEE a Consiliului privind deșeurile și a Directivei 94/904/CE a Consiliului de stabilire a unei liste de deșeuri periculoase în temeiul articolului 1 alineatul (4) din Directiva 91/689/CEE a Consiliului privind deșeurile periculoase, publicată în</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hotărârea Guvernului nr. 856/16.08.2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 659 din 05 septembrie 2002; - Hotărârea Guvernului nr. 210/2007 pentru modificarea și completarea unor acte normative care transpun acquis-ul comunitar în domeniul protecției mediului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 187 din 19 martie 2007. 	<ul style="list-style-type: none"> - stabilește o clasificare a deșeurilor periculoase și potențial periculoase.

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
	<p>Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 226 din 6 septembrie 2000; modificată prin:</p> <p>Decizia Comisiei (2001/118/CE) din 16 ianuarie 2001 de modificare a Deciziei 2000/532/CE în ceea ce privește lista de deșeuri, publicată în Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 47 din 16 februarie 2001;</p> <p>Decizia Comisiei (2001/119/CE) din 22 ianuarie 2001 de modificare a Deciziei 2000/532/CE de înlocuire a Deciziei 94/3/CE de stabilire a unei liste de deșeuri în temeiul articolului 1 litera (a) din Directiva 75/442/CEE a Consiliului privind deșeurile și a Deciziei 94/904/CE a Consiliului de stabilire a unei liste de deșeuri periculoase în temeiul articolului 1 alineatul (4) din Directiva 91/689/CEE a Consiliului privind deșeurile periculoase, publicată în Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 047 din 16 februarie 2001;</p> <p>Decizia Consiliului (2001/573/CE) din 23 iulie 2001 de modificare a Deciziei 2000/532/CE a Comisiei în ceea ce privește lista de deșeuri, publicată în Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 203 din 28 iulie 2001;</p>		

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
	<p>Decizia Comisiei (2014/955/UE) din 18 decembrie 2014 de modificare a Deciziei 2000/532/CE de stabilire a unei liste de deșeuri în temeiul Directivei 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului, publicată în Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 370 din 30 decembrie 2014.</p> <p>Transpunere totală</p>		
CONTROLUL POLUĂRII INDUSTRIALE ȘI MANAGEMENTUL RISCULUI			
15.	<p>Directiva 2003/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 mai 2003 de instituire a participării publicului la elaborarea anumitor planuri și programe privind mediul și de modificare a directivelor 85/337/CEE și 96/61/CE ale Consiliului în ceea ce privește participarea publicului și accesul la justiție, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 156 din, 25 iunie 2003;</p> <p>modificată prin: Directiva (UE) 2016/2284 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016 privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, de modificare a Directivei 2003/35/CE și de abrogare a Directivei 2001/81/CE, publicată în Jurnalul Oficial al</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ordinul ministrului apelor, pădurilor și protecție mediului nr. 184/21.09.1997 pentru aprobarea Procedurii de realizare a bilanțurilor de mediu, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 303bis din 06 noiembrie 1997; - Ordinul ministrului apelor, pădurilor și protecție mediului nr. 756/03.11.1997 pentru aprobarea Reglementării privind evaluarea poluării mediului, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 303bis din 06 noiembrie 1997; - Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 452/28 iunie 2011; - Hotărârea Guvernului nr. 140/2008 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (CE) al Parlamentului European și al Consiliului nr.166/2006 privind înființarea Registrului European al Poluanților Emiși și Transferați și modificarea directivelor Consiliului 91/689/CEE și 96/61/CE), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 125 din 18 februarie 2008; - Ordinul ministrului apelor, pădurilor și protecție mediului nr. 184/21.09.1997 pentru aprobarea Procedurii de realizare a bilanțurilor de mediu, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 303bis din 06 noiembrie 1997; - Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr. 818/17.10.2003 pentru aprobarea Procedurii de 	<ul style="list-style-type: none"> - stabilește bilanțul și efectele gazelor de seră; - se stabilesc documentele de referință privind cele mai bune tehnici disponibile (BREF) și a procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului.

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
	<p>Uniunii Europene, Seria L, nr. 344 din, 17 decembrie 2016;</p> <p>Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, publicată în Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 26 din, 28 ianuarie 2012;</p> <p>Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 275 din, 25 octombrie 2003; modificată prin:</p> <p>Directiva 2004/101/CE a Parlamentului European și a Consiliului in 27 octombrie 2004 de modificare a Directivei 2003/87/CE de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității, în temeiul mecanismelor bazate pe proiectul din Protocolul de la Kyoto, publicată în Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 338 din, 13 noiembrie 2004;</p>	<p>emitere a autorizației integrate de mediu, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 800 din 13 noiembrie 2003;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 1158/15.11.2005 pentru modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr. 818/2003 pentru aprobarea Procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1091 din 05 decembrie 2005; - Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr. 36/07.01.2004 privind aprobarea Ghidului tehnic general pentru aplicarea procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 43 din 19 ianuarie 2004; - Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr. 169/02.03.2004 pentru aprobarea, prin metoda confirmării directe, a Documentelor de referință privind cele mai bune tehnici disponibile (BREF), aprobate de Uniunea Europeană, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 206 din 09 martie 2004); - Ordinul ministrului apelor și protecției mediului nr. 37/02.04.2003 pentru aprobarea Documentului de referință privind cele mai bune tehnici disponibile pentru industria celulozei și hârtiei, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 10 aprilie 2003; - Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr. 501/04.08.2003 privind aprobarea Regulamentului pentru întocmirea inventarului inițial al surselor de poluare pentru mediul acvatic și apele subterane, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 591 din 20 august 2003; - Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr. 566/01.09.2003 pentru aprobarea Documentului de referință privind cele mai bune tehnici disponibile pentru industria producătoare de ciment și var, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 689 din 01 octombrie 2003. 	

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
	<p>Directiva 2009/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 de modificare a Directivei 2003/87/CE în vederea îmbunătățirii și extinderii sistemului comunitar de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră, publicată în Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 140 din 5 iunie 2009;</p> <p>Decizia nr. 1359/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 decembrie 2013 de modificare a Directivei 2003/87/CE prin clarificarea dispozițiilor privind calendarul licitațiilor de cote de emisie de gaze cu efect de seră, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 343 din 19 decembrie 2013;</p> <p>Regulamentul (UE) nr . 421/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de modificare a Directivei 2003/87/CE de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității în vederea punerii în aplicare, din 2020, a unui acord internațional privind aplicarea unei măsuri unice globale bazate pe piață pentru emisiile generate de aviația internațională, publicat în Jurnalul</p>		

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
	<p>Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 129 din 30 aprilie 2014;</p> <p>Decizia (UE) 2015/1814 a Parlamentului European și a Consiliului din 6 octombrie 2015 privind înființarea și funcționarea unei rezerve pentru stabilitatea pieței aferentă schemei UE de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră și de modificare a Directivei 2003/87/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 264 din 09 octombrie 2015.</p> <p>Transpunere totală</p>		
16.	<p>Decizia Comisiei 2009/10/CE) din 2 Decembrie 2008 de Stabilire A Unui Formular De Raport Privind Accidentele Majore În Temeiul Directivei 96/82/CE a Consiliului privind controlul asupra riscului de accidente majore care implică substanțe periculoase, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, Nr. 6 Din 10 Ianuarie 2009;</p>	<p>- Legea nr. 59/2016 privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 290 din 18 aprilie 2016.</p>	<p>- se stabilesc procedurile de informare a autorităților în cazul producerii unui accident;</p> <p>- stabilește obligațiile statelor membre de a informa Comisia cu privire la recomandările privind măsurile preventive viitoare.</p>
17.	<p>Decizia 2012/115/UE de punere în aplicare Comisiei din 10 februarie 2012 de stabilire a normelor referitoare la planurile naționale de tranziție menționate în directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind emisiile industriale, publicată în</p>	<p>- fără corespondență în legislația românească.</p>	<p>- se stabilesc normativele emisiilor industriale.</p>

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
	Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, Nr. 52 din 24 februarie 2012.		
18.	Decizia 2012/119/UE de punere în aplicare a Comisiei din 10 februarie 2012 de stabilire a normelor privind orientările referitoare la colectarea datelor, precum și la întocmirea documentelor de referință BAT și la asigurarea calității acestora prevăzute în Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind emisiile industriale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 63 din 2 martie 2012.	- fără corespondență în legislația românească;	- se stabilesc documentele de referință privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) și a procedurilor de evaluare a emisiilor industriale;
19.	Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, Nr. 334 din 17 decembrie 2010.	- fără corespondență în legislația românească.	- acoperă ca zonă de reglementare prevenirea și controlul integrat al poluării; - reglementările sunt cuprinse într-un singur instrument legislativ clar și coerent ce conține un set de norme comune pentru autorizarea și controlul instalațiilor industriale, având drept scop reducerea emisiilor industriale de pe teritoriul Uniunii Europene.
20.	Directiva 2012/18/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 iulie 2012 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase, de modificare și ulterior de abrogare a Directivei 96/82/CE a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, Nr. 197 din 24 iulie 2012.	- fără corespondență în legislația românească.	- conține actualizări tehnice pentru a ține seamă de modificările din UE în ceea ce privește clasificarea substanțelor chimice; - norme (reguli) mai eficiente privind participarea publicului interesat, în proiecte de planificare a amenajărilor teritoriale aferente amplasamentelor tip Seveso; - standarde mai stricte pentru inspecțiile

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
			amplasamentelor pentru a asigura implementarea mai eficientă a normelor de securitate.
CALITATEA APEI			
21.	<p>Directiva 2006/118/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, Nr. 372 din 27 decembrie 2006;</p> <p>modificată de:</p> <p>Directiva 2014/80/UE a Comisiei din 20 iunie 2014 de modificare a anexei II la Directiva 2006/118/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, Nr. 182 din 21 iunie 2014.</p> <p>Transpunere totală</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hotărârea Guvernului nr. 53/2009 pentru aprobarea Planului național de protecție a apelor subterane împotriva poluării și deteriorării, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 96 din 18 februarie 2009; - Hotărârea Guvernului nr. 449/2013 privind modificarea și completarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 53/2009 pentru aprobarea Planului național de protecție a apelor subterane împotriva poluării și deteriorării, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 434 din 17 iulie 2013; - Ordinul al ministrului mediului și pădurilor nr. 1278/2011 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind delimitarea zonelor de protecție sanitară și a perimetrului de protecție hidrogeologică, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 334 din 13 mai 2011. 	<p>- sunt stabilite standarde de calitate și elaborat un plan general împotriva poluării apelor subterane.</p>

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
22.	<p>Directiva 2009/90/CE a Comisiei din 31 iulie 2009 de stabilire, în temeiul Directivei 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a specificațiilor tehnice pentru analiza chimică și monitorizarea stării apelor, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, Nr. 201 din 1 septembrie 2009;</p> <p>modificată de:</p> <p>Directiva 2014/101/UE a Comisiei din 30 octombrie 2014 de modificare a Directivei 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, Nr. 311 din 31 octombrie 2014;</p> <p>Directiva 2013/64/UE a Consiliului din 17 decembrie 2013 de modificare a Directivelor 91/271/CEE și 1999/74/CE ale Consiliului și a Directivelor 2000/60/CE, 2006/7/CE, 2006/25/CE și 2011/24/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, ca urmare a schimbării statutului Mayotte în raport cu Uniunea Europeană, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene,</p>	<p>- Hotărârea Guvernului nr. 570/2016 privind aprobarea Programului de eliminare treptată a evacuărilor, emisiilor și pierderilor de substanțe prioritar periculoase, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 633 din 18 august 2016.</p>	<p>- sunt stabilite specificațiile tehnice pentru analiza chimică și monitorizarea stării apelor în conformitate cu art. 8 alin. (3) din Directiva 2000/60/CE. Aceasta instituie criteriile minime de performanță pentru metodele de analiză care vor fi aplicate de statele membre pentru monitorizarea stării apelor, a sedimentelor și a biotei, precum și normele pentru demonstrarea calității rezultatelor analitice.</p>

Nr. crt.	LEGISLAȚIA EUROPEANĂ DIRECTIVE/DECIZII	LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ/REGLEMENTĂRI NAȚIONALE	SUMARUL PREVEDERILOR
	<p>Seria L, Nr. 353 din 28 decembrie 2013;</p> <p>Directiva 2013/39/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 august 2013 de modificare a Directivelor 2000/60/CE și 2008/105/CE în ceea ce privește substanțele prioritare din domeniul politicii apei, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, Nr. 226 din 24 august 2013;</p> <p>Directiva 2008/105/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele de calitate a mediului în domeniul apei, de modificare și de abrogare a Directivelor 82/176/CEE, 83/513/CEE, 84/156/CEE, 84/491/CEE, 86/280/CEE ale Consiliului și de modificare a Directivei 2000/60/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, Nr. 348 din 24 decembrie 2008.</p> <p>Transpunere totală</p>		

ANEXA 2: Contribuții ale industriei miniere internaționale la îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare durabilă

România a fost un participant activ la Summitul de la New York din septembrie 2015 când au fost lansate obiectivele de dezvoltare durabilă globale, *Agenda 2030*. Aceasta definește 17 obiective și 169 de ținte care vizează: sărăcia, foametea și securitatea alimentară, sănătatea, educația, egalitatea de gen, apa și condițiile sanitare, energia, creșterea economică, infrastructura și industrializarea, inechitatea, orașele, consumul și producția sustenabile, schimbările climatice, oceanele, biodiversitatea, pădurile și deșertificarea, pacea și justiția, parteneriatele. România s-a angajat să contribuie la îndeplinirea acestor obiective.

Modalitățile prin care *mineritul poate și trebuie să contribuie la îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare durabilă* au stat în atenția Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (P.N.U.D.) care a publicat în iulie 2016 raportul „Mapping Mining to the Sustainable Development Goals: An Atlas”.

Reprezentanții organizațiilor U.N.E.P., World Economic Forum, universități care au contribuit la realizarea raportului au declarat: „*Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă și Obiectivele de Dezvoltare Durabilă reprezintă planul de acțiune global pentru incluziune socială, sustenabilitatea mediului și dezvoltare economică. Este credința noastră împărtășită că industria minieră are o oportunitate fără precedent să mobilizeze resurse umane, fizice, tehnologice și financiare semnificative pentru a avansa în realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă*”.

Acest raport, conține cele mai bune practici prin care mineritul poate să contribuie la dezvoltarea durabilă și în mod efectiv la realizarea celor 17 obiective, post 2015.

Prezentăm în extrasul care urmează obiectivele propuse de industria minieră, în corespondență cu obiectivele de dezvoltare durabilă, așa cum sunt incluse în Strategia națională¹⁴⁰, după cum urmează:

¹⁴⁰ Hotărârea Guvernului nr. 877/2018 pentru aprobarea Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030

Fig. 31 Mineritul și contribuția la cele 17 obiective de dezvoltare durabilă

Sursa: Imagine preluată ¹⁴¹

➤ **(1) Mineritul și eradicarea sărăciei** - Eradicarea sărăciei de pretutindeni, sub orice formă a ei (*corespondent cu ODD1 - Fără sărăcie*)

Pe plan internațional, mineritul contribuie la atingerea acestui obiectiv prin:

1. plata taxelor și a impozitelor, precum și a tuturor redevențelor lucru care permite accesul cetățenilor la sănătate, adăpost, educație și infrastructură;
2. crearea de noi locuri de muncă;

¹⁴¹ *Mapping Mining to the Sustainable Empowered lives. Resilient nations. Development Goals: An Atlas*
https://www.undp.org/sites/g/files/zskqke326/files/publications/Mapping_Mining_SDGs_An_Atlas_Executive_Summary_FLNAL.pdf

3. crearea de programe de ucenicie și instruire;
4. impulsionearea activității economice și a serviciilor;
5. asigurarea accesului la pământ arabil și la resurse naturale a persoanelor din comunitățile miniere pentru a minimiza riscul sărăciei extreme;
6. restabilirea în întregime a comunităților relocate;
7. implementarea de programe de dezvoltare a sectoarelor non-miniere: creșterea productivității agricole, susținerea infrastructurii și a serviciilor, susținerea activităților micro - economice.

➤ **(2) Mineritul și eradicarea foametei** - Eradicarea foametei, obținerea siguranței hranei, îmbunătățirea valorii nutritive a hranei. Promovarea agriculturii sustenabile (*corespondent cu ODD2 - Foamete zero*)

Pe plan internațional, mineritul contribuie la atingerea acestui obiectiv prin:

1. controlul impactului activității miniere asupra resurselor naturale, prin colaborarea la procesul de eliminare a foametei și la îmbunătățirea producției agricole și a sustenabilității;
2. producerea de agrominerale, precum îngrășăminte și micronutrienți, cu titlu de exemplu zincul, modalitate prin care mineritul contribuie la îmbunătățirea siguranței hranei;
3. monitorizarea calității rezervelor de apă și a fertilității solului precum și controlul scurgerilor de substanțe toxice;
4. susținerea de programe pentru reducerea foametei și a malnutriției în rândul copiilor.

➤ **(3) Mineritul, sănătatea și bunăstarea** - Asigurarea unui trai sănătos și promovarea bunăstării pentru orice persoană, indiferent de vârstă (*corespondent cu ODD3 Sănătate și Bunăstare*)

Riscurile de boală asociate cu activitatea minieră creează o mare provocare în atingerea obiectivului, incluzând riscul unor boli cardio - respiratorii datorate poluării, precum tuberculoza, din cauza expunerii la praful de siliciu, SIDA/HIV, boli mintale, abuz de alcool și droguri, violența domestică, exploatarea femeilor și a copiilor. Companiile miniere și-au luat angajamente substanțiale și au stabilit politici de sănătate și siguranță pentru a preîntâmpina acești factori de risc.

Companiile miniere pot colabora cu guvernele și cu toate părțile interesate pentru a implementa servicii de sănătate acolo unde lipsesc:

1. promovează un mediu de lucru sănătos, asigură condiții de siguranță a locului de muncă, asigură siguranța pe drumurile publice;
2. oferă hrană sănătoasă la locul de muncă în cantine care respectă o igienă corespunzătoare;
3. contribuie la prevenirea emisiilor de gaze toxice, reducerea prafului de siliciu;
4. pentru îmbunătățirea sănătății mintale, companiile miniere pot implementa programe de consiliere, testarea periodică pentru detectarea consumului de droguri și a abuzului de alcool.

➤ **(4) Mineritul și educația** - Asigurarea inclusivă și echitabilă a educației și promovarea oportunităților de învățare permanentă pentru toți (*corespondent cu ODD4 Educație de calitate*)

Pe plan internațional, mineritul contribuie la atingerea ODD 4 prin:

1. companiile pot colabora cu autoritățile locale și cu reprezentanții comunităților miniere, pot face investiții pentru îmbunătățirea oportunităților de învățare;
2. companiile pot oferi burse de studii în domeniul mineritului pentru persoanele din comunitățile în care își desfășoară activitatea;

În România, mineritul contribuie la dezvoltarea durabilă și prin:

- *implicarea operatorilor economici în organizarea și desfășurarea programelor de educație și formare profesională inițială și continuă pentru asigurarea forței de muncă calificate din domeniu;*
- *propuneri din partea operatorilor economici de revizuire/introducere de noi calificări profesionale aferente domeniului în cadrul programelor de educație și formare profesională;*
- *transmiterea de solicitări de școlarizare în învățământul preuniversitar pentru calificări profesionale din domeniul mineritului de către operatorii economici interesați, susținere și organizare de programe de recalificare ale forței de muncă locale pentru asigurarea echității sociale a comunității din zonele miniere;*
- *colaborarea companiilor din sectorul minier cu unitățile de învățământ și autoritățile locale, pentru implementarea de măsuri/acțiuni de reducere a abandonului școlar la nivel local;*

- *colaborarea companiilor din domeniu cu unitățile de învățământ și cu autoritățile publice locale în vederea organizării și desfășurării de activități extracurriculare tematice.*

➤ **(5) Mineritul și egalitatea de gen** - Obținerea egalității de gen și creșterea valorizării persoanelor de sex feminin (*corespondent cu ODD5 Egalitate de gen*)

Companiile miniere contribuie la atingerea ODD5 printr-un tratament echitabil al angajaților și prin plata egală pentru același nivel de muncă indiferent de sex:

1. companiile pot acționa proactiv în atingerea acestui obiectiv prin recrutarea angajaților de sex feminin și prin crearea unor locuri de muncă în condiții sigure pentru femei;
2. companiile trebuie să asigure recunoașterea dreptului la resurse și la proprietate al femeilor, dreptul de a achiziționa terenuri și dreptul la consultanță în procesul de strămutare, dreptul la obținerea unui loc de muncă și accesul la oportunitățile economice pentru femei;
3. adaptarea, acolo unde este posibil, a programului de muncă al femeilor cu copii astfel încât să-și poată exercita dreptul la îngrijirea copiilor;
4. acordarea de burse educaționale pentru femei;
5. supravegherea vigilentă a violenței împotriva femeilor;
6. furnizarea de programe de monitorizare a sănătății femeilor.

➤ **(6) Mineritul și apa curată** - Asigurarea accesului la apă și a igienei pentru toți (*corespondent cu ODD6 Apă curată și Sanitație*)

Companiile miniere sunt mari consumatoare de apă și pot avea un impact negativ asupra calității apei. De aceea industria minieră trebuie să contribuie la atingerea obiectivului, atât calitativ cât și cantitativ, prin implementarea unor metode eficiente de reducere a utilizării apei și prin reciclarea apei reziduale:

1. companiile miniere trebuie să recicleze sau să recupereze reziduurile metalice din apă;
2. companiile miniere pot căuta resurse alternative de apă, cum ar fi apa mării sau apa gri, respectiv apă reciclabilă;
3. companiile pot acționa pentru extinderea resurselor locale de apă, prin partajarea rețelei de apă și obținerea unor surse adecvate de apă;

4. companiile miniere trebuie să se asigure că activitatea lor nu incomodează utilizatorii locali de apă și nu poluează sursele de apă, de aceea trebuie să facă publice datele de monitorizare a apei.

➤ **(7) Mineritul și energia curată** - Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern (*corespondent cu ODD7 Energie curată și la prețuri accesibile*)

Pe plan internațional, mineritul utilizează energie în mod intensiv, de aceea companiile miniere pot îmbunătăți sustenabilitatea energiei prin accelerarea implementării de măsuri pentru eficientizarea energiei și pentru utilizarea surselor alternative de energie în centralele electrice din mine. Deși eficientizarea utilizării energiei este un obiectiv primordial, companiile miniere pot acționa în atingerea ODD7 prin:

1. extinderea surselor de energie și partajarea resurselor și a infrastructurii energetice, cu acele comunități care au nevoie;
2. implementarea de surse alternative de energie cum sunt cele solare, eoliene, geotermale;
3. înlocuirea generatoarelor diesel.

➤ **(8) Mineritul și condițiile de muncă** - Promovarea creșterii economice durabile pentru toți, a locurilor de muncă și a condițiilor de muncă decente (*corespondent cu ODD8 Muncă decentă și creștere economică*)

Companiile miniere în colaborare cu toate părțile implicate pot ajuta la crearea unui mediu competitiv pentru micile întreprinderi, ceea ce ajută pe termen lung, la o creștere economică pe mai multe nivele. Creșterea economică datorată mineritului poate duce la o creștere a P.I.B.. Companiile miniere pot furniza locuri de muncă decente, ducând la scăderea ratei șomajului, pot oferi instruire furnizorilor locali pentru a îndeplini cerințele impuse de marii furnizorii de produse, precum corporațiile și îi pot ajuta să își creeze o rețea de piață în afara comunității.

➤ **(9) Mineritul și industria** - Construirea infrastructurii reziliente, promovarea industrializării durabile și stimularea inovației (*corespondent cu ODD9 Industrie, inovație și infrastructură*)

Companiile miniere utilizează toate formele de infrastructură de aceea, partajarea infrastructurii proprii cu comunitățile locale acolo unde este nevoie constituie o

oportunitate pentru îmbunătățirea unor servicii deficitare în comunitate. Datorită faptului că mineritul are nevoie permanentă de inovație tehnologică în funcție de caracteristicile geografice ale comunității în care își desfășoară activitatea, comunitățile miniere sunt cele care introduc și promovează inovațiile tehnologice. De asemenea, pot dezvolta programe de cercetare tehnologică chiar în țările în care activează.

➤ **(10) Mineritul și reducerea inegalităților** - Reducerea decalajelor în interiorul țării și dintre state (*corespondent cu ODD10 Inegațități reduse*)

Multe din țările în care mineritul este activitatea economică de bază se confruntă cu inegalități economice. Acestea creează inegalități sociale care duc la mișcări sociale, iar acestea la rândul lor pot amenința desfășurarea activității companiei miniere. Companiile miniere pot juca un rol activ în maximizarea directă, indirectă și indusă a beneficiilor economice prin utilizarea de resurse locale, prin susținerea diversității condițiilor de viață și pot colabora cu guvernele și comunitățile prin consultări transparente și acces la serviciile de bază și infrastructură. Companiile miniere pot participa la atingerea ODD10 și prin includerea în lanțul de aprovizionare locală a grupurilor excluse, prin recrutare, training și oferire de locuri de muncă.

➤ **(11) Mineritul și comunitățile** - transformarea urbană, dezvoltarea orașelor sigure, durabile, accesibile pentru toți (*corespondent cu ODD11 Orașe și Comunități durabile*)

Companiile miniere pot contribui la sustenabilitatea orașelor și a comunităților prin:

1. susținerea dezvoltării infrastructurii locale;
2. implementarea unor planuri privind patrimoniul cultural precum și prin transformarea siturilor miniere în parcuri și spații verzi acolo unde este posibil;
3. crearea unor depozite de deșeuri pentru reducerea reziduurilor și reutilizarea materialelor;
4. anticiparea dezvoltării urbane.

➤ **(12) Mineritul și producția** - Asigurarea unor modele responsabile de consum și producție (*corespondent cu ODD12 Consum și producție responsabile*)

Procesul minier produce materii pe care societatea le utilizează zi de zi, dar generează totuși și deșeuri inutilizabile. Volumul de produse reziduale este în creștere cu atât mai

mult cu cât minereul de valoare este astăzi aproape epuizat, iar din mină se scoate foarte mult minereu rezidual. În pofida acestei provocări, companiile miniere pot crea modele sustenabile de producție prin administrarea responsabilă a materiilor de-a lungul lanțului valoric. Companiile pot colabora cu guvernele pentru a minimiza produsele reziduale miniere și pentru a dezvolta un ciclu de reducere, re folosire și reciclare a materiilor prime și a produselor. Aceste procese pot crea oportunități pentru noi locuri de muncă și utilizarea creativității în muncă.

➤ **(13) Mineritul și schimbările climatice** - Acționarea de urgență pentru combaterea schimbărilor climatice și impactul acestora (*corespondent cu ODD13 Acțiune în domeniul schimbărilor climatice*)

Companiile miniere pot contribui la redresarea schimbărilor climatice prin reducerea amprentei de carbon și prin deschiderea unui dialog public cu toate părțile implicate pentru a crea strategii și politici în domeniul schimbărilor climatice.

Reducerea emisiilor de carbon se poate face prin îmbunătățirea eficienței energetice, utilizarea surselor alternative, utilizarea carburanților cu emisii scăzute de gaze cu efect de seră, crearea unui plan de acțiune în caz de urgență.

➤ **(14) Mineritul și viața acvatică** - Conservarea și folosirea durabilă a oceanelor, mărilor și resurselor marine (*corespondent cu ODD14 Energie curată și la prețuri accesibile*)

Impactul pe care mineritul îl are asupra mărilor și oceanelor este vast: utilizarea transportului marin pentru produse miniere, mineritul pe platformele marine, depunerea deșeurilor miniere pe fundul oceanelor sau pe malurile râurilor, mai noua metodă de minerit oceanic în adâncime.

Companiile miniere pot contribui la sustenabilitatea oceanelor, prin identificarea impactului pe care activitatea lor îl are asupra oceanelor și implementarea unor strategii de diminuare a impactului negativ:

1. înțelegerea importanței pe care o au resursele oceanice pentru comunitățile care depind de acestea pentru a trăi;
2. contribuția la protecția și conservarea mărilor și oceanelor;
3. maparea rutelor de migrație și a locurilor de împerechere a speciilor subacvatice;
4. protejarea vieții subacvatice;

5. minimizarea tulburării habitatelor subacvatice.

➤ **(15) Mineritul și biodiversitatea** - Administrarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, oprirea și remedierea degradării solului, oprirea pierderii biodiversității (*corespondent cu ODD15 Viață terestră*)

Mineritul și infrastructura asociată acestuia pot deranja atât ecosistemul cât și biodiversitatea de care acesta depinde. Activitatea minieră implică managementul unor terenuri de regulă mai mari decât cele pe care se desfășoară efectiv mineritul. Ca manager de terenuri, companiile miniere au un rol important în managementul biodiversității și conservării ecosistemului.

Companiile miniere vor crea strategii pentru atenuarea impactului negativ al mineritului asupra ecosistemului prin evitarea, minimizarea și neutralizarea efectelor negative și apoi restaurarea și îmbunătățirea ecosistemului dacă este cazul.

➤ **(16) Mineritul și societatea** - Promovarea unor societăți drepte și pașnice, pentru toți, crearea unor instituții eficiente, responsabile și acces la justiție pentru toți (*corespondent cu ODD16 Pace, justiție și instituții eficiente*)

Companiile miniere pot contribui la crearea unor instituții puternice, responsabile și transparente prin combaterea activă a fraudelor și activităților ilicite în domeniul mineritului.

Companiile miniere pot contribui la păstrarea unei societăți pacifiste prin aplanarea conflictelor care se pot ivi între companie și comunitate, furnizarea accesului la informație, respectarea drepturilor omului, susținerea și respectarea instituțiilor decizionale, cu scopul de a descuraja izbucnirea unor conflicte ulterioare.

Companiile pot răspunde imediat la orice reclamație a unei părți din comunitate:

1. publicarea rapoartelor de plată pe proiecte, pe țări, pentru o perfectă transparență;
2. facilitarea unui mediu de lucru pacifist și a unor relații comunitare bune;
3. promovarea respectării legii.

➤ **(17) Mineritul și parteneriatele** - Îmbunătățirea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă (*corespondent cu ODD17 Parteneriate pentru revitalizarea obiectivelor*)

În parteneriatul cu actorii locali, regionali, naționali și globali, companiile miniere au un rol cheie. Ele pot contribui la atingerea obiectivului ODD 17 prin:

1. mobilizarea resurselor financiare și tehnologice;
2. transparența plăților;
3. construirea unei baze de date statistice, transfer de tehnologie în țările gazdă;
4. angajarea unui parteneriat în domeniul public - privat;
5. partajarea datelor: transferul datelor neutilizate către autorități, îmbunătățirea cunoștințelor țării gazdă asupra resurselor minerale;
6. dialog activ cu guvernul, societatea civilă și partenerii de dezvoltare;
7. aplicarea indicatorilor PIB în industria minieră.

Începând cu anul 2020 au început să fie publicate primele rapoarte privind minieritul responsabil.¹⁴²

¹⁴² *MINING and the SDGs a 2020 status update -*

https://www.responsibleminingfoundation.org/app/uploads/RMF_CCSI_Mining_and_SDGs_EN_Sept2020.pdf;
https://2022.responsibleminingindex.org/resources/RMI_Report_2022-Summary_EN.pdf;
https://www.responsibleminingfoundation.org/app/uploads/RMF_Closing_The_Gaps.pdf;
https://www.responsibleminingfoundation.org/app/uploads/ECTR-2023_WEB_Final.pdf

ANEXA 3: Principalele standarde internaționale pentru minerit durabil

Integrarea principiilor dezvoltării durabile în sectorul minier are o istorie îndelungată și sinuoasă ale cărei momente cheie sunt:

1987 Raportul Brundtland „Viitorul nostru comun”. Dezvoltarea durabilă este definită ca fiind dezvoltarea care îndeplinește nevoile prezente, fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și împlini propriile nevoi.

1992: Summitul Agenda 21/ UN „Earth Summit”. Crearea Consiliului Global pentru Dezvoltare Durabilă - World Business Council for Sustainable Development - W.B.C.S.D..

1994: Ghidurile de la Berlin pentru aplicarea dezvoltării durabile în sectorul minier. Este considerat primul cadru viabil pentru dezvoltare durabilă aplicată în Minerit. În 2002 se adoptă Ghidul Berlin II pentru Minerit și Dezvoltare Durabilă - Berlin II /“Berlin Guidelines” II.

1998: Global Mining Initiative (G.M.I.) inițiat de conducerea a nouă mari companii miniere.

1999: UN Global Compact - Pactul Global al Națiunilor Unite pentru respectarea și raportarea celor 10 Principii în domeniile: drepturile omului, muncă, anticorupție.

2000: Extractive Industries Review (E.I.R.), fondat și administrat de către Banca Mondială.

2000: WBCSD inițiază Proiectul „Minerit, minerale și dezvoltare durabilă” (Mining, Minerals and Sustainable Development - M.M.S.D.)

2001: Se constituie Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale/International Council of Mining and Metals (I.C.M.M.) care adoptă cele 10 Principii ale mineritului durabil.

2001: Programul Națiunilor Unite pentru Mediu - P.N.U.D, publică prima ediție a ghidului APELL pentru Minerit - „Conștientizare și Pregătire pentru situații de urgență la nivel local” (Awareness and Preparedness for Emergencies at Local Level)

2002: M.M.S.D. publică Raportul *Breaking New Ground*.

2002: Programul de Mediu al Națiunilor Unite și Consiliul Internațional pentru Minerit și Mediu publică Codul Internațional de Management al Cianurii.

2002: Inițiativa globală pentru Raportare /Global Reporting Initiative publică Ghidurile G3 pentru Raportarea Sustenabilității (G3 Guidelines for Sustainability Reporting).

2003: Are loc prima conferință a Inițiativei pentru Transparență în Industria Extractivă - Extractive Industries Transparency Initiative.

2003: Sunt adoptate Principiile Equator.

2004: Este publicat „Global Reporting Initiative - Suplimentul dedicat Mineritului și Sectorului Mineralelor”.

2004: Este publicat Raportul „Înzestrarea cu resurse” - Resource Endowment Initiative.

2005: Națiunile Unite - Programul de Mediu publică ghidul „Mineritul din perspectiva închiderii minei”/Mining for Closure. Documentul a fost pentru prima dată prezentat în România, în cadrul unei conferințe care a avut loc la Cluj Napoca în mai 2005.

2006: Adoptarea primei ediții a Standardelor de Performanță ale IFC.

2006: Council for Responsible Jewellery Practices.

2015: Națiunile Unite Programul de Mediu, Ediția 2-a a Ghidului și Programului A.P.E.L.L. pentru conștientizarea și gestionarea situațiilor de urgență la nivel local.

2016: Inițiativa pentru Asigurarea Mineritului Responsabil / Initiative for Responsible Mining Assurance_a lansat în consultare publică al doilea draft revizuit al Standardului pentru Minerit Responsabil/ Standard for Responsible Mining.

2016: România publică în Monitorul Oficial Directiva privind Raportarea non-financiară obligatorie de la 1 ianuarie 2017 pentru entitățile cu peste 500 de angajați.

2018: *România participă la prima raportare voluntară* pentru obiectivele de dezvoltare durabilă.

2023: *România prezintă al doilea¹⁴³ Raport Național Voluntar* în cadrul Forumului Politic la Nivel Înalt al Națiunilor Unite pentru dezvoltarea durabilă (H.L.P.F.) și *Raportul Voluntar Subnațional¹⁴⁴ de localizare a O.D.D.-urilor la nivelul municipiilor și comunelor din România¹⁴⁵*

¹⁴³ <https://hlpf.un.org/countries/romania/voluntary-national-reviews-2023>

¹⁴⁴ https://gold.uclg.org/sites/default/files/field-document/romania_2023_ro.pdf

¹⁴⁵ https://www.youtube.com/watch?v=P50uXFVMG60&ab_channel=DepartamentulpentruDezvoltareDurabila

➤ **Principalele standarde internaționale pentru minerit durabil sunt următoarele:**

A. Specifice sectorului minier:

➤ **Ghidurile Berlin I-II pentru aplicarea conceptului de dezvoltare durabilă la domeniul resurselor naturale**

În 1994 este adoptat Ghidul Berlin I, iar în 2002 Ghidul Berlin II (Berlin II Guidelines for Mining and Sustainable Development). Documentul integrează conceptul și instrumentele pentru managementul aspectelor de mediu și sociale ale proiectelor miniere, inclusiv furnizarea de mecanisme adecvate de implicare a publicului într-un context de promovare a investițiilor. *Aplicarea conceptului de dezvoltare durabilă la domeniul resurselor naturale* - epuizabile pe măsură ce sunt exploatate - a fost privită mult timp ca o contradicție în termeni, mai ales că la aceasta se adaugă faptul că în istoria sa, mineritul a fost o industrie care a urmărit câștiguri pe termen scurt, fără nici o considerație pentru efectele negative asupra mediului și comunităților.

În ce condiții prin urmare poate fi mineritul o industrie sustenabilă?

Conform Ghidului Berlin dimensiunea de mediu pune accentul pe durabilitatea mediului natural și a rezervelor de resurse naturale. Dimensiunea socială subliniază durabilitatea socială și culturală, ceea ce se referă atât la aspecte de distribuire a beneficiilor și a costurilor de exploatare și a procesului prin care sunt luate deciziile, modul în care toate părțile interesate sunt implicate în procesul de luare a deciziilor. Dimensiunea economică evidențiază viabilitatea economică a standardelor de viață ale oamenilor. O problemă importantă este principiul substituției, iar în acest sens epuizarea unei resurse ar putea fi compatibilă cu durabilitatea - *dacă veniturile generate de minerit sunt reinvestite în construirea capitalului uman și social sau în alte activități durabile.*

➤ **Raportul Înzestrarea cu resurse - cerințele de minerit durabil**

Raportul „Înzestrarea cu resurse” este o inițiativă comună a Consiliului Internațional pentru Metale și Minerale, Conferinței Națiunilor Unite Pentru Comerț Și Dezvoltare, denumit în continuare U.N.C.T.A.D. și Băncii Mondiale, raport care a contribuit la o mai bună înțelegere a modului în care activitatea minieră la scară largă poate contribui la

dezvoltarea socio-economică în țările cu venituri mici și medii. Resursele naturale pot acționa ca un factor pentru o creștere durabilă și reducerea sărăciei.

Conține un set de principii și recomandări pentru guvernele din țările bogate în resurse minerale pentru a reuși să se dezvolte pe seama bogățiilor cu care au fost înzestrate:

1. Să se alinieze la Inițiativa privind Transparența în Sectorul Extractiv.
2. Să stabilească modalități și mecanisme corespunzătoare privind distribuția veniturilor din minerit.
3. Să folosească practici de planificare participativă a dezvoltării la nivel regional și local pentru a asigura accesul și maximizarea beneficiilor pentru comunitățile locale.
4. Să recomande monitorizarea printr-o agenție de dezvoltare locală și regională a procesului de distribuție a veniturilor care să urmărească distribuția echitabilă a beneficiilor din industria extractivă și crearea de alternative de dezvoltare pe termen lung.
5. Să stimuleze parteneriatele de dezvoltare durabilă între companii, cetățeni și grupuri din cadrul comunităților locale.
6. Să adopte liniile directoare ale Băncii Mondiale - Politicile de Siguranță ale Băncii Mondiale, înlocuite ulterior cu Standardele de Performanță ale I.F.C., în special în cazurile în care este vizată relocarea unei comunități în vederea realizării de proiecte miniere.

Acest proiect inițiat în 2004 a devenit un program pe termen lung.

➤ **Mineritul, Mineralele și Dezvoltarea Durabilă - Condițiile și cerințele mineritului durabil**

În anul 2000, mai multe entități din domeniul mineritului sub coordonarea Institutului Internațional pentru Mediu și Dezvoltare (International Institute on Environment and Development - I.I.E.D.), au inițiat proiectul Mineritul, Mineralele și Dezvoltarea Durabilă, finalizat cu publicarea unui raport care analizează provocările și oportunitățile pe care industria mineritului trebuie să le gestioneze pentru a contribui la dezvoltarea durabilă conform cu cerințele economice, sociale, de mediu, și de guvernare - dimensiunile dezvoltării durabile.

Cerințe economice:

1. utilizarea eficientă a resurselor, prin maximizarea redevențelor, ceea ce include și economisirea unei părți a acestora pentru investiții care să genereze avuția generațiilor viitoare;
2. internalizarea costurilor de mediu și sociale respectiv, aceste costuri trebuie calculate și scăzute din beneficiile economice proiectate;
3. menținerea unui climat de natură să încurajeze și să promoveze investițiile.

Cerințe sociale:

1. asigurarea unei distribuții echitabile și juste a beneficiilor economice;
2. respectarea principiului acordului liber, prealabil și avizat al comunităților, înainte de demararea proceselor de dezvoltare;
3. aplicarea și respectarea drepturilor fundamentale ale omului, cum ar fi libertatea civilă și politică, dreptul de a nu fi persecutat și alte libertăți socio - culturale;
4. susținerea ameliorărilor de natură socială în timp, astfel încât generațiile viitoare să beneficieze de oportunități la cel puțin același nivel ca și cele actuale.

Din punct de vedere al mediului:

1. remedierea mediului afectat de mineritul istoric, adică reabilitarea minelor dezafectate și „orfane”;
2. promovarea unei gestionări corespunzătoare a terenului și resurselor naturale existente, care să aibă în vedere și protecția mediului, adică aprobarea doar a operațiunilor care valorifică bunele practici internaționale;
3. minimizarea volumelor de deșeurii și poluare și asigurarea că poluatorii plătesc pentru ecologizare;
4. respectarea parametrilor limită de mediu;
5. protejarea patrimoniului natural și cultural respectiv, anumite situri ar trebui să fie scoase din circuitul proiectelor de dezvoltare;
6. manifestarea precauției atunci când impactul de mediu este necunoscut și luarea în considerare a ciclului de viață a mineralelor, la estimarea și îndeplinirea cererii de minerale a societății, adică asigurarea utilizării eficiente a resurselor și promovarea reciclării și reutilizării.

Din punct de vedere al guvernantei, cerințele sunt:

1. promovarea unui proces decizional democratic și participativ;
2. promovarea unui sistem de verificare și echilibrare, pentru a evita supracentralizarea puterii,
3. asigurarea transparenței și responsabilității la toate nivelurile decizionale, prin publicarea informațiilor;
4. fundamentarea procesului decizional pe date temeinice, exacte și demne de încredere referitoare la dimensiunile sociale și de mediu ale proiectelor și planurilor propuse;
5. asigurarea faptului că deciziile sunt luate prin cooperare cu toți factorii de interes, cu accent pe cei care sunt afectați cel mai direct¹⁴⁶.

După 10 ani, în anul 2012 I.I.E.D. a publicat raportul "Minerit și Dezvoltare durabilă după 10 ani de la publicarea raportului inițial în 2002,, (M.M.S.D.+10: Reflecting on a decade)¹⁴⁷.

Raportul constată că există progrese în implementarea agendei inițiale a M.M.S.D. din 2002, că:

- s-au făcut pași importanți în definirea principiilor și regulilor pentru dezvoltare durabilă în minerit;
- înțelegerea dezvoltării durabile în sectorul resurselor minerale a fost îmbunătățită;
- Consiliul Internațional de Minerit și Metale a reușit să implementeze multe dintre recomandările lui M.M.S.D. pentru industrie, oferind o bază pentru acțiuni colective în acest sector;
- a fost dezvoltat un set de reguli globale pentru cele mai bune practici privind dezvoltarea durabilă deși există dificultăți de operaționalizare a principiilor și de asumare a consecințelor pentru nerespectarea conformării¹⁴⁸.

Totodată s-a apreciat că au apărut provocări și probleme noi ale sectorului minier, un domeniu de o complexitate deosebită.

¹⁴⁶ *The Mining, Minerals and Sustainable Development Project, 2002, p. xvi.*

¹⁴⁷ Buxton, A. 2012. *MMSD+10: Reflecting on a decade. IIE D Discussion Paper, International Institute for Environment and Development, London.*

¹⁴⁸ *Ibidem.*

➤ **Principiile Consiliului Internațional Minerit și Metale pentru minerit durabil**

Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale (C.I.M.M.)¹⁴⁹ este o *asociație internațională pentru minerit durabil*, care reflectă principiile dezvoltării durabile aplicate în industria minieră. Printre membrii acestei asociații se numără unele dintre cele mai mari companii miniere din lume. C.I.M.M. promovează o abordare integrată cuprinzând principiile dezvoltării durabile, sistemul de raportare, sistemele de verificare și diseminare a exemplurilor de bună practică. a publicat în luna noiembrie 2005 un set de instrumente pentru dezvoltare comunitară, elaborate în comun de C.I.M.M., Banca Mondială și Programul de asistență de management pentru sectorul energetic.

Cele **10 principii ale mineritului durabil** elaborate de Consiliul Internațional Minerit și Metale sunt:

1. Implementarea și menținerea practicilor de conduită etică în afaceri și a unor sisteme solide de guvernare corporativă.
2. Integrarea unor considerente de dezvoltare durabilă în procesul corporativ de luare a deciziilor.
3. Respectarea drepturilor fundamentale ale omului și a celor cu privire la cultură, obiceiuri și valori, în relațiile cu angajații și alte persoane afectate de activități.
4. Implementarea de strategii de management al riscului în baza unor informații valide și a datelor științifice exacte.
5. Îmbunătățirea continuă a performanțelor noastre în materie de siguranță și protecție fizică.
6. Îmbunătățirea continuă a performanțelor legate de mediu.
7. Contribuția adusă la conservarea biodiversității și a abordărilor integrate de planificare a utilizării terenurilor.
8. Facilitarea și încurajarea proiectării responsabile, a utilizării, reutilizării, reciclării și depozitării produselor
9. Contribuția la dezvoltarea socială, economică și instituțională a comunităților în cadrul cărora se desfășoară activitățile.
10. Implementarea eficientă și transparentă a obligațiilor, comunicării și a aranjamentelor independente de verificare a raportării cu părțile interesate.

¹⁴⁹ www.icmm.com

➤ **Inițiativa globală privind raportarea**

Inițiativa globală privind raportarea (Global Reporting Initiative, denumită în continuare G.R.I.) a elaborat un cadru cuprinzător de raportare privind sustenabilitatea, cuprinzând principii și indicatori de performanță pentru organizații. Aceasta este cea mai recomandată inițiativă utilizată pentru a măsura și raporta și performanțele lor economice, de mediu, sociale. Împreună cu Suplimentul dedicat sectorului minier și metale standardul G.R.I. reprezintă principalul îndrumar pentru raportarea cu privire la performanțele de mediu, sociale și economice în industria extractivă¹⁵⁰.

➤ **Inițiativa privind transparența în industria extractivă¹⁵¹**

Inițiativa privind Transparența în sectorul minier, denumită E.I.T.I., reprezintă o coaliție de guverne, companii, grupuri ale societății civile, investitori și organizații internaționale. Nucleul acestei inițiative îl constituie un răspuns la provocarea așa numitul „blestem al resurselor” - evaluarea conform căreia țări bogate în resurse nu reușesc să atingă dezvoltarea. *E.I.T.I. a dezvoltat un set de principii și proceduri menite să întărească guvernanta responsabilă și transparența în țările bogate în resurse, prin verificarea și publicarea completă a plăților realizate de companii și a veniturilor guvernelor rezultate din exploatarea de resurse - petrol, gaze și minerit.*

➤ **Programul pentru industria minieră: conștientizarea și pregătirea pentru situații de urgență la nivel local**

Ghidul pentru Conștientizarea și Pregătirea pentru Urgențe la Nivel Local (A.P.E.L.L.) adaptat pentru minieră oferă un cadru pentru *pregătirea unui Plan de Intervenție în caz de Urgență care să poată fi utilizat în administrarea minelor de către serviciile de intervenție, de instituțiile guvernamentale și de comunitățile locale*. Acest ghid prezintă obiectivele generice și cadrul organizațional al programului U.N.E.P., acoperă factorii de risc specifici industriei miniere și descrie modul în care măsurile A.P.E.L.L. pot fi aplicate în industria minieră.¹⁵²

Guvernele pot utiliza acest Ghid ca pe un instrument educațional, pentru a crește gradul de conștientizare și a impulsiona revizuirea planurilor și programelor din sectorul

¹⁵⁰ www.globalreporting.org.

¹⁵¹ www.eiti.org

¹⁵² http://www.unep.org/pdf/DTIE_PDFS/WEBx0055xPA-APELLminingEN.pdf

minier sau din zonele care concentrează operațiuni cu risc ridicat, pentru a demonstra că sunt pregătite să acționeze eficient în cazul unei urgențe și că planurile lor sunt coroborate cu altele similare.

În principiu, A.P.E.L.L. este un instrument care permite o comunicare eficientă în ceea ce privește riscul și reacția în caz de urgențe. Procesul de dialog ar trebui să contribuie la: reducerea riscurilor, îmbunătățirea răspunsului eficient la accidente, instruirea populației pentru a reacționa corespunzător în timpul urgențelor. În cazul industriei miniere, comunicarea se realizează între trei grupuri mari de părți interesate: compania, comunitatea și autoritățile locale. Discuțiile asupra hazardelor conduc la identificarea măsurilor de reducere a riscurilor, redând astfel zonei respective un grad sporit de siguranță. Comunicarea bine organizată între entitățile chemate să intervină în caz de urgență conduce la un răspuns la urgență mult mai eficient.

Obiectivele A.P.E.L.L.

Scopul primordial al A.P.E.L.L este evitarea pierderii de vieți omenești, a amenințărilor la adresa sănătății și a bunurilor sociale, a distrugerilor materiale și asigurarea unei stări convenabile a mediului în comunitățile locale.

Obiectivele specifice pentru conștientizarea și pregătirea pentru urgențe la nivel local sunt:

1. oferirea de informații necesare membrilor comunității, cu privire la hazardele implicate în operațiunile industriale și la măsurile luate pentru reducerea riscurilor;
2. revizuirea și actualizarea continuă sau stabilirea planurilor de urgență în zona respectivă;
3. creșterea implicării industriei locale în informarea și prevenirea comunității, precum și planificarea răspunsului de urgență;
4. integrarea planurilor de urgență din industrie și a planurilor locale într-un plan general prin care comunitatea să facă față tuturor tipurilor de urgențe;
5. implicarea membrilor comunității locale în dezvoltarea, testarea și implementarea planului general de răspuns la urgențe.

Procesul A.P.E.L.L. - Cele zece etape ale procesului A.P.E.L.L.

Cele zece etape ale A.P.E.L.L. așa cum sunt redată în „Manualul privind conștientizarea și pregătirea pentru urgențe la nivel local” - documentul A.P.E.L.L. inițial - sunt:

Etapa 1 Identificarea participanților în cadrul răspunsului la urgență și stabilirea rolului, interesului și resurselor acestora.

Etapa 2 Evaluarea riscurilor și hazardelor care pot duce la situații de urgență în comunitate și definirea alternativelor de reducere a riscurilor.

Etapa 3 Revizuirea de către participanți a propriilor planuri de urgență pentru adaptarea acestora la o intervenție coordonată în caz de necesitate, inclusiv aspectele ce țin de comunicare.

Etapa 4 Identificarea sarcinilor necesare planului de urgență care nu au fost tratate în planurile existente.

Etapa 5 Relaționarea acestor sarcini cu resursele de care dispun participanții.

Etapa 6 Efectuarea modificărilor necesare pentru îmbunătățirea planurilor existente și integrarea lor în planul general de urgență.

Etapa 7 Depunerea planului integrat pentru obținerea de aprobări de la autoritățile locale.

Etapa 8 Comunicarea planului integrat către grupurile participante și asigurarea instruirii celor responsabili cu intervenția de urgență.

Etapa 9 Stabilirea procedurilor pentru testarea, revizuirea și actualizarea periodică a planului.

Etapa 10 Comunicarea planului integrat către comunitate.

Grupul de Coordonare a A.P.E.L.L.

Stabilirea unui Grup formal de Coordonare este o parte importantă a implementării procesului A.P.E.L.L.. Grupul de Coordonare asigură un mecanism pentru interacțiunea și cooperarea dintre numeroasele părți implicate în prevenirea sau intervenția în situații de urgență - actorii economici, autoritățile locale, conducătorii comunității. De asemenea, oferă un mijloc de a obține o abordare coordonată a planificării răspunsului de urgență și a comunicării în cadrul comunității. Acest proces poate aduna fapte și opinii, poate evalua riscurile, poate stabili prioritățile, poate identifica resursele și îmbunătăți comunicarea. În egală măsură, poate implica oamenii potriviți și resursele necesare pentru asigurarea faptului că urmărirea strictă a etapelor A.P.E.L.L. va duce la rezultate bune.

Lista de verificare pentru includerea tuturor părților la acțiunile de intervenție în caz de urgență pentru exploatarea miniere care operează în zone izolate, multe din aceste

agenții nu vor fi prezente, iar personalul companiei va trebui să preia unele din atribuțiile lor:

1. departamentul de pompieri;
2. poliția;
3. serviciile medicale de urgență precum ambulanța, echipele de paramedici, centrele de dezintoxicare;
4. spitalele, atât locale cât și cele de evacuare pentru asistența de specialitate;
5. autoritățile de sănătate publică;
6. agențiile de mediu, în special acelea responsabile cu problemele legate de aer, apă și deșeuri;
7. alte instalații industriale din localitate, cu facilități de intervenție în caz de urgență;
8. echipele de apărare civilă;
9. serviciile de asistență socială;
10. Crucea/Semiluna Roșie;
11. departamentele de lucrări publice și autostrăzi, autoritățile portuare și aeroportuare;
12. autoritățile de informare a publicului și organizațiile media.

Varianta actualizată în 2015 a manualului A.P.E.L.L.¹⁵³ menționează că U.N.E.P. A.P.E.L.L. este un program care susține o abordare multi - hazard și se desfășoară în continuarea Politicilor de Reducere a Riscului de Dezastre, respectiv Rețeaua Sendai pentru Reducerea Riscurilor de Dezastre 2015 - 2030 precum și alte directive pentru situații de urgență. Edificată pe o lungă experiență în rezolvarea accidentelor industriale, U.N.E.P. afirmă că procesul de abordare a situațiilor de hazard este similar, indiferent de natura acestuia. Totuși, trebuie luate în considerare noi instrumente de abordare a managementului situațiilor de risc multi - hazard, cum sunt cele reflectate în metodologia Profilului de Risc al Comunității (C.R.P.) și în echipamentul de training multi - hazard pentru autoritățile locale, A.P.E.L.L.. Scopul acestor instrumente este de a îmbunătăți comunicarea în situații de risc, creșterea nivelului de conștientizare și construirea abilităților autorităților locale de a fi mai bine pregătite atât în situații de accidente industriale cât și în cazul dezastrelor naturale.

¹⁵³ UNEP - APELL. *Awareness and Preparedness for Emergencies at Local Level. United Nations Environment Program, 2nd Edition, 2015.*

Procesul A.P.E.L.L. - concluzie

A.P.E.L.L. este un proces de planificare coordonată având două obiective paralele și complementare:

1. să creeze un dialog privind hazardul, riscurile, competențele și planurile ce implică toate părțile interesate, care să conducă la un consens în ceea ce privește responsabilitățile și așteptările pentru toți membrii comunității;
2. să permită unei comunități să își dezvolte *flexibilitatea*, respectiv capacitatea de a-și reveni în cazul unui incident și să își reducă *vulnerabilitatea*, respectiv predispunerea la efecte distrugătoare în cazul unui hazard, prin construirea unei capacități locale pentru răspunsul părților interesate, prin acceptarea unui dialog deschis, construirea înțelegerii reciproce și folosirea la maxim și cu eficiență a resurselor existente;

A.P.E.L.L. își propune mai întâi să crească nivelul de conștientizare a tuturor membrilor comunității în privința unui hazard local, indiferent de sursa acestuia. Apoi, răspunsurile comunității largite și capacitățile de pregătire sunt evaluate conform cu riscurile de hazard și cu cele asociate acestuia astfel încât să se poată identifica vulnerabilitățile: lipsa de echipamente și resurse sau limitări ale planurilor în vigoare. A.P.E.L.L. se concentrează asupra felului în care comunitatea rezolvă aceste vulnerabilități și creează un ciclu continuu de îmbunătățiri.

Procesul de dialog și luare a deciziilor pentru rezolvarea acestor lipsuri sunt de mare importanță în atingerea scopului, care se bazează pe coordonare, cooperare și implicare pe toate planurile, a tuturor sectoarelor comunității, în scopul conștientizării acestora.

➤ **Codul internațional pentru managementul cianurii**

Codul Internațional pentru Managementul Cianurii conține măsuri de siguranță privind Fabricarea, Transportul și Utilizarea Cianurii în Producția de Aur. Codul a fost elaborat de Programul de Mediu al Națiunilor Unite, denumit în continuare U.N.E.P. în 2002, pentru a asigura o siguranță sporită a managementului cianurii în industria extractivă de la nivel mondial. Comisia de experți care a colaborat la redactarea codului a arătat că nu există o alternativă la utilizarea cianurii atât din punct de vedere economic cât și din perspectiva protejării mediului. La nivel mondial a fost stabilit un standard de 50 ppm, recomandat și de Banca Mondială. Alinierea unei companii la acest Cod obligă

auditul obligatoriu realizat de o terță parte. Equator Banks și I.F.C. impun conformarea cu Codul privind cianura pentru investițiile din sectorul minier aurifer.

➤ **Ghidul U.N.E.P. mineritul din perspectiva închiderii minelor**

Mineritul din perspectiva închiderii minei/Mining for Closure, sau închiderea progresivă a minei, presupune abordarea următoarelor aspecte:

1. definirea unei viziuni a rezultatului final pentru terenurile miniere cu obiective concrete pentru punerea în aplicare;
2. asigurarea faptului că planul de închidere a minei este o parte integrantă a ciclului de viață al proiectului;
3. pregătirea unui plan de închidere timpurie în procesul de dezvoltare a minei și în consultare cu autoritatea de reglementare și comunitățile locale;
4. includerea în mod explicit a problemelor de mediu, sociale și economice din timpul planificării operațiunilor miniere;
5. revizuirea continuă de la planificarea fazei preoperaționale trecând prin toate etapele - construcție, minerit, administrare și închidere a minei, post - închidere¹⁵⁴.

➤ **Standardul pentru minerit responsabil**

În anul 2016 organizația Inițiativa pentru Asigurarea Mineritului Responsabil/Initiative for Responsible Mining Assurance a lansat în consultare publică al doilea draft revizuit al Standardului pentru Minerit Responsabil/Standard for Responsible Mining. Acesta este primul program de certificare internațională pentru mineritul la scară industrială. Au fost realizate atât consultări cât și simulări ale actualei versiuni în 2015 și 2016 în cadrul a două mine în funcțiune pentru a verifica dacă cerințele Standardului sunt clare, aplicabile și măsurabile. Revizuirea documentului a inclus peste 1400 comentarii la care au contribuit peste 70 organizații, experți. Standardul este rezultatul a 10 ani de consultări care au inclus toate părțile interesate, companii, organizații non-guvernamentale, comunități afectate, experți, sindicate incluzând de exemplu IndustriALL Global Union, sindicat care reprezintă peste 50 milioane de lucrători din

¹⁵⁴ *Mining for Closure: policies, practices and guidelines for sustainable mining practices and closure of mines, 2005, inițiativa The Environment Security (ENVSEC), sub direcția Programului Națiunile Unite pentru Mediu (UNEP), Programul Națiunile Unite pentru Dezvoltare (UNDP), Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE), Organizația Tratatului Nord-Atlantic (NATO); http://www.unep.org/pdf/MiningBalkans_screen.pdf, p. 7.*

minerit și prelucrare din 140 de țări - de aceea fiind considerat un pas important către un Standard Global acceptat și credibil pentru Minerit Responsabil.

B. Generale - drepturile omului, etică în afaceri, responsabilitatea socială și de mediu a companiilor:

➤ **Principiile Equator - cadru de reglementare pentru managementul riscurilor adoptat de instituțiile financiare**

EP1: Verificare și clasificare - Clasificarea riscului unui proiect pe baza unor criterii de evaluare socială și de mediu elaborate de International Finance Corporation.

EP2: Evaluarea socială și de mediu - pentru proiectele din Categoria A, este necesară o evaluare socială și de mediu care să țină cont de impactele și riscurile aferente proiectului și care să prevadă măsuri de atenuare și management, relevante și adecvate pentru natura și dimensiunea proiectului.

EP 3: Standarde sociale și de mediu aplicabile - dacă proiectul este situat într-o țară membră O.C.D.E. care nu se încadrează în categoria țărilor cu venituri mari, evaluarea trebuie să se desfășoare în conformitate cu Standardele de Performanță aplicabile ale I.F.C. și liniile directoare E.H.S. specifice industriei, precum și cu legislația locală.

EP 4: Plan de acțiune și sistem de management - Pentru Proiectele din Categoria A, din țări membre O.C.D.E. care nu sunt clasificate ca având venituri mari, trebuie să se elaboreze un plan de acțiune și un sistem de management social și de mediu care să abordeze riscurile și impacturile Proiectului.

EP 5: Consultare și informare - Proiectele din Categoria A, din țări membre O.C.D.E., care nu sunt clasificate ca având venituri mari, trebuie să cuprindă o fază de consultare cu comunitățile afectate de proiect, documentația E.I.M. trebuie pusă la dispoziția publicului, iar rezultatele consultărilor trebuie luate în considerare.

EP 6: Procedura pentru reclamații - Dezvoltatorul proiectului trebuie să instituie un mecanism de formulare a reclamațiilor, disponibil imediat, ca parte a sistemului de management, precum și să informeze comunitățile afectate cu privire la mecanism.

EP 7: Evaluare independentă - Proiectul va fi evaluat de un expert independent pe probleme de mediu și/sau sociale, neasociat cu dezvoltatorul Proiectului, în scopul analizării conformității cu Principiile Equator.

EP 8: Obligații - În documentația de finanțare, dezvoltatorul se obligă:

a) să respecte toate legile sociale și de mediu, reglementările și autorizațiile aplicabile în țara gazdă;

b) să furnizeze Planul de Acțiune;

c) să elaboreze rapoarte periodice;

d) să dezafecteze instalațiile, dacă este cazul, în conformitate cu planul agreed.

EP 9: Monitorizare și raportare independentă - Monitorizare independentă a conformității pe toată durata de viață a Proiectului.

➤ **Standardele I.F.C. de performanță**

Corporația Financiară Internațională (I.F.C., „brațul privat” al Băncii Mondiale) a adoptat în 2006 Cadrul de Asigurare a Sustenabilității, parte a abordării sistematice a managementului riscurilor în proiecte cu impact de mediu și social. Standardele de Performanță ale I.F.C. ediția 2006 se aplică investițiilor inițiate în perioada 30 aprilie 2006 - 31 decembrie 2011; investițiilor inițiate după această dată li se aplică Standardele de Performanță (2012) revizuite printr-un proces global de consultare de 18 luni.

Standardele de Performanță ale I.F.C. (SP) acoperă **8 domenii** de performanță socială și de mediu după cum urmează:

SP1: Evaluarea Socială și de Mediu și Elaborarea Sistemelor de Management;

SP2: Condiții de muncă corespunzătoare;

SP3: Prevenirea și reducerea poluării;

SP4: Sănătatea, Siguranța și Securitatea Comunității;

SP5: Accesul la teren și strămutarea;

SP6: Biodiversitatea și gestionarea durabilă a resurselor naturale;

SP7: Comunități locale;

SP8: Patrimoniul Cultural.

➤ **Cele zece principii ale Pactului Global al Națiunilor Unite (U.N.G.G.)**

Cele zece principii ale Pactului Global al Națiunilor Unite din domeniul drepturilor omului, muncii, mediului și anticorupției sunt recunoscute universal și derivă din:

Declarația Universală a Drepturilor Omului;

Declarația Organizației Internaționale a Muncii despre Principiile și Drepturile Fundamentale la Locul de Muncă;

Declarația de la Rio despre Mediu și Dezvoltare;

Convenția O.N.U. împotriva Corupției.

Prin Pactul Global O.N.U. se cere companiilor să adopte, să sprijine și să acționeze în spiritul acestora, în sfera lor de influență, un set de valori de bază din domeniile:

Drepturile omului:

Principiul 1: companiile ar trebui să sprijine și să respecte protecția drepturilor universale ale omului;

Principiul 2: companiile să se asigure că nu sunt complici ale abuzurilor în ceea ce privește drepturile omului.

Muncă:

Principiul 3: companiile ar trebui să susțină libertatea de asociere și să recunoască efectiv dreptul de negociere colectivă;

Principiul 4: eliminarea tuturor formelor de muncă forțată și obligatorie;

Principiul 5: eliminarea efectivă a muncii minorilor;

Principiul 6: eliminarea discriminării în ceea ce privește angajarea și posturile.

Mediu:

Principiul 7: companiile ar trebuie să promoveze o abordare preventivă a provocărilor mediului înconjurător;

Principiul 8: asumarea inițiativelor pentru promovarea unei responsabilități solide față de mediu;

Principiul 9: încurajarea dezvoltării și promovării tehnologiilor prietenoase cu mediul.

Anticorupție:

Principiul 10: companiile trebuie să lupte împotriva tuturor formelor de corupție, inclusiv șantajul și mituirea.

➤ **Standardul ISO 26000 privind responsabilitatea socială**

ISO 26000 privind Responsabilitatea Socială este un ghid și nu doar un standard care permite certificarea prevăzând aplicarea practicilor social responsabile pentru toate tipurile de organizații, identificarea și angajarea părților interesate, angajamentele, comunicarea, evaluarea performanței, raportarea.

➤ **Directiva europeană pentru Raportarea privind durabilitatea transpusă în România**

România a transpus Directiva (UE) 2022/2464 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 537/2014, a Directivei 2004/109/CE, a Directivei 2006/43/CE și a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește raportarea privind durabilitatea de către întreprinderi, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 322 din data de 16 decembrie 2022.

Prevederile directivei menționate au fost transpuse în reglementările contabile aplicabile operatorilor economici prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 85/2024 pentru reglementarea aspectelor referitoare la raportarea privind durabilitatea, cu aplicare eșalonată începând cu exercițiul financiar al anului 2024.

Raportarea privind durabilitatea prevede ca în raportul administratorilor să se descrie activitățile societății din perspectiva aspectelor de mediu, sociale și de personal, respectarea drepturilor omului, combaterea corupției și mitei:

a) o descriere succintă a modelului de afaceri și a strategiei entității, inclusiv cu privire la:

(i) reziliența modelului de afaceri și a strategiei entității în relație cu riscurile aferente aspectelor de durabilitate;

(ii) oportunitățile pentru entitate în legătură cu aspectele de durabilitate;

(iii) planurile entității, inclusiv acțiunile de punere în aplicare și planurile financiare și de investiții conexe, pentru a se asigura că modelul său de afaceri și strategia sa sunt compatibile cu tranziția către o economie durabilă și cu limitarea încălzirii globale la 1,5 °C, în conformitate cu Acordul de la Paris în temeiul Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice adoptat la 12 decembrie 2015 (denumit în continuare Acordul de la Paris) și cu obiectivul de realizare a neutralității climatice până în 2050, astfel cum este stabilit în Regulamentul (UE) 2021/1.119 al Parlamentului European și al Consiliului²,

precum și, după caz, expunerea entității la activități legate de cărbune, petrol și gaze; ^2 Regulamentul (UE) 2021/1.119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 401/2009 și (UE) 2018/1.999 (Legea europeană a climei) (JO L 243, 9.7.2021, p. 1).

(iv) modul în care modelul de afaceri și strategia entității țin seama de interesele părților interesate ale entității și de impactul entității asupra aspectelor de durabilitate;

(v) modul în care strategia entității a fost pusă în aplicare în ceea ce privește aspectele de durabilitate;

b) o descriere a obiectivelor cu termene precise legate de aspecte de durabilitate stabilite de entitate, inclusiv, după caz, a obiectivelor absolute de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră cel puțin pentru 2030 și 2050, o descriere a progreselor înregistrate de entitate în vederea atingerii obiectivelor respective și o declarație din care să reiasă dacă obiectivele entității legate de factorii de mediu se bazează pe dovezi științifice concludente;

c) o descriere a rolului organelor de administrație, de conducere și de supraveghere în ceea ce privește aspectele de durabilitate, precum și a cunoștințelor de specialitate și a competențelor acestora pentru a îndeplini rolul respectiv sau a accesului organelor respective la astfel de cunoștințe de specialitate și de competențe;

d) o descriere a politicilor entității în ceea ce privește aspectele de durabilitate;

e) informații despre existența unor sisteme de stimulente privind aspectele de durabilitate puse la dispoziția membrilor organelor de administrație, de conducere și de supraveghere;

f) o descriere:

(i) a procesului de diligență necesară pus în aplicare de entitate în ceea ce privește aspectele de durabilitate și, după caz, în conformitate cu cerințele Uniunii aplicabile entităților de a desfășura un proces de diligență necesară;

(ii) a principalului impact negativ real sau potențial legat de operațiunile proprii ale entității și de lanțul său valoric, inclusiv de produsele și serviciile sale, de relațiile sale de afaceri și de lanțul său de aprovizionare, a acțiunilor întreprinse pentru a identifica și monitoriza impactul respectiv și alte efecte negative pe care

entitatea trebuie să le identifice în temeiul altor cerințe ale Uniunii privind desfășurarea de către entități a unui proces de diligență necesară;

(iii) a oricăror acțiuni întreprinse de entitate pentru a preveni, a atenua, a remedia sau a pune capăt impactului negativ real sau potențial, precum și a rezultatului unor astfel de acțiuni;

g) o descriere a principalelor riscuri pentru entitate aferente aspectelor de durabilitate, inclusiv o descriere a principalelor relații de dependență a entității de astfel de aspecte, precum și a modului în care entitatea gestionează riscurile respective;

h) indicatorii relevanți pentru prezentările de informații menționate la lit. a) - g).

Potrivit Directivei (UE) 2022/2464, entitatea raportează informațiile în conformitate cu standardele de raportare privind durabilitatea adoptate de către Comisia Europeană în temeiul art.29b din Directiva 2013/34/UE¹⁵⁵. Sunt recomandate o serie de standarde precum sistemul de management de mediu și audit (E.M.A.S.), Principiile UN Global Compact, recomandările O.E.C.D. pentru companii multinaționale, standardul ISO 26000, "Tripartite declaration of principles concerning multinational enterprises and social policy" a Organizației Internaționale a Muncii, standardul G.R.I. sau alte standarde internaționale recunoscute.

Regulamentul UE nr. 2020/852 introduce 6 obiective tematice: atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea la schimbările climatice, folosirea durabilă a apelor, protecția apelor și resurselor marine, tranziția la economia circulară, prevenirea și controlul poluării, protecția și refacerea biodiversității ecosistemelor.

¹⁵⁵ Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului

ANEXA 4: Resursele minerale neenergetice în turism

➤ Apele minerale

- Apele minerale reci, spectrul acestora este destul de larg și comparabil cu ape minerale foarte renumite în Europa.
- Apele oligominerale (cu o mineralizație totală sub 1 gram pe litru), se află în principal la Călimănești-Căciulata, Olănești sau Slănic Moldova, sunt utilizate atât în cură internă cât și externă, cu efecte terapeutice diverse: diuretice, anti-inflamatorii, anti-spastice, relaxante muscular.
- Apele minerale alcaline și alcalino-teroase (care conțin cel puțin 1 gram de săruri dizolvate/litru) sunt valorificate, de pildă, la Bodoc, Malnaș, Slănic Moldova, Borsec, Covasna, Zizin, Sângeorgiu de Mureș, Vâlcele, Buziaș sau Lipova (gama de afecțiuni tratabile este foarte largă: gastro-duodenale, afecțiuni ale ficatului, ale vezicii biliare, în stări alergice, dermatoze, tulburări în metabolismul calciului).
- Apele minerale cloruro-sodice sau sărate sunt caracterizate îndeosebi prin prezența ionilor de natriu și clor, iar secundar și de alte elemente chimice. Cele mai renumite stațiuni, unde sunt valorificate aceste ape rezultate prin spălarea masivelor de sare, sunt concentrate în jurul lacurilor sărate de la Sovata, Cacica, Praid, Ocna Sibiului, Ocnele Mari, Ocna Mureș, Ocna Șugatag. Între apele sărate, în afara celor cloro-magneziene sau cloro-calcice, trebuie inclusă și apa Mării Negre, care deține o mineralizație totală aproximativă de 15,5 grame/litru săruri. Și în aceste cazuri, afecțiunile tratabile se referă în primul rând la cura internă prin inhalatii, dar mai ales la cura externă dedicată terapiei afecțiunilor reumatismale, post-traumatice, neurologice, artrite, afecțiuni circulatorii, ginecologice.
- Apele minerale carbogazoase, care conțin cel puțin 1 gram de CO₂/litru, formează alveole mofetice, larg dezvoltate în formațiunile geologice din vecinătatea unor foști vulcani. În România, au fost înregistrate peste 1.500 de localizări de acest gen în zona Maramureș, a Munților Căliman-Gurghiu, precum și în zona Vatra Dornei. Alte localizări sunt legate de Munții Apuseni (cea mai celebră locație este la Geoagiu Băi) și Câmpia de Vest (Tinca, Lipova, Buziaș etc.). Consecințe benefice sunt consemnate în tratarea afecțiunilor digestive, urologice, circulatorii, prin cură internă sau externă.

- Apele minerale sulfuroase, cu un conținut de cel puțin un miligram de sulf titrabil/litru de apă, sunt legate în principal de sulfații formațiunilor de gips din Carpații Orientali și Depresiunea Getică. În stațiuni precum Govora, Călimănești-Căciulata, Olănești, Herculane, Pucioasa, Mangalia sau Săcelu, aceste ape sunt valorificate împreună cu unele având caracter mixt, acestea din urmă conținând și componente clorurat-sodice, carbo-gazoase, alcalin-calcice, magneziene etc. Efectele benefice din punct de vedere curativ se manifestă în terapia unor afecțiuni digestive, hepato-biliare, ale căilor respiratorii sau ale circulației cutanate. Apele minerale sulfatate, în general hipotone, remarcate pentru prezența anionului de sulfat. Acestea, la rândul lor, pot fi preponderent sodice sau magneziene. Exploatarea lor se face prin cura internă, grație efectului coleretic, colecisto-kinetic și purgativ, în numeroase baze de tratament balnear: Slănic Moldova, Sărata Monteoru, Vața de Jos, Amara, Ocna Șugatag, Băltătești, Oglinzi, Govora, Călimănești. Apele minerale feruginoase, care conțin de regulă și dioxid de carbon (CO₂). Atunci când se dorește utilizarea apelor feruginoase acestea sunt mai întâi epurate de fier sau sunt îmbogățite artificial cu CO₂, pentru asigurarea stabilității fierului ca element chimic în apa minerală. Exemplele cele mai notorii de valorificare se află la Lipova, Buziaș, Valea Vinului, Tușnad, Vâlcele, Homorod, Biborțeni etc. Apele feruginoase sunt utilizate în cura internă, prezentând efecte farmaco-dinamice pentru tratarea anemiilor secundare și în diverse convalescențe. Apele minerale iodurate trebuie să conțină cel puțin 1 miligram de iod/litru de apă. Ele se găsesc în asociație cu apele clorurate-sodice, bicarbonatate sau de tip sulfuros. Paleta curativă pe cale externă se referă la tratarea afecțiunilor reumatice, neurologice periferice, ginecologice, dermatologice. Apele iodurate de slabă concentrație sunt utilizate și în cura internă, cu acțiune asupra țesutului limfatic, glandei tiroide, ficatului sau metabolismului. Cure de acest gen se pot face la Olănești, Călimănești, Bazna, Govora, Sărata Monteoru, Băltătești. Importanța lor este cu atât mai mare cu cât în Europa există relativ puține astfel de izvoare, în special în Germania, Polonia, Italia și Slovacia.
- Apele minerale arsenicale se caracterizează prin 0,7 miligrame ioni arsen/litru de apă minerală. Sunt folosite doar în cura internă, cu miza unei reduceri a proceselor metabolice oxidative din organism, iar valorificarea lor se face în principal la Șaru Dornei și Covasna. Apele minerale radioactive conțin

cantități variabile de uraniu, actiniu sau thorium. Originea radioactivității apelor minerale și a gazelor mofetice cu conținut de radon este explicată prin interacțiunea apelor vadoase care se infiltrează prin porii și fisurile rocilor cu săruri radioactive solubile. Sunt indicate, în special, în tratarea afecțiunilor reumatice, neurologice periferice, dermatoze și tulburări endocrine. Principalele izvoare și sonde de exploatare se situează la Băile Herculane, Lipova, Felix, Sângeorz Băi, Borsec, Tușnad, Balványos, Slănic Moldova. Apele geotermale și termominerale din România sunt clasificate sistematic ca: termal-bicarbonat, bicarbonat-carbogazoase, bicarbonat-sulfurose, clorurate, clorurat-sulfuroase, sulfatate, având utilizări în cura externă și recomandări terapeutice numeroase. Exemple pe teritoriul României sunt: Băile Herculane, Felix, 1 Mai, Moneasa, Geoagiu Băi, Călan, Călimănești.

O categorie aparte o constituie numeroasele lacuri terapeutice din România care prezintă un interes terapeutic deosebit de important. Aceste lacuri sunt clasificate în: sărate, de liman sau de câmpie. Conform proprietăților terapeutice, cele mai importante din punct de vedere al eficacității și numărului de afecțiuni tratate sunt: Techirghiol, Amara, Lacul Sărat, Balta Albă, Ursu și complexul de lacuri de la Ocna Sibiului.

➤ **Nămolurile terapeutice**

În România există o îndelungată tradiție a utilizării nămolurilor în scop curativ. În funcție de conținut, plasticitate și consistență, acestea au fost clasificate în: sapropelice (Amara, Lacul Sărat, Balta Albă) - aflate pe fundul unor lacuri continentale, al limanurilor (Techirghiol) și al lacurilor sărate (Sovata, Ocna Sibiului); minerale - formate prin sedimentarea sărurilor carbogazoase, calcice, feruginoase, sulfuroase, sărate (Govora, Geoagiu Băi, Turda, Sărata Monteoru, Săcelu, Bazna); de turbă - care reprezintă depozite organogene, formate prin descompunerea resturilor vegetale pe fundul unor mlaștini, sub acțiunea microorganismelor (Poiana Stampei, Mangalia, Imeni-Covasna). Utilizarea lor se face în cură externă, prin împachetări, băi de nămol, ungeri locale, cele mai solicitate stațiuni fiind: Techirghiol, Bazna, Sovata, Amara, Ocna Sibiului, Vatra Dornei, Ocnele Mari, Govora.

Lacurile terapeutice sunt administrate de alte autorități.

➤ **Gazele terapeutice**

Emanațiile de dioxid de carbon sunt cunoscute sub numele de „mofetă”, în compoziția căreia se întâlnește gazul radioactiv radon. Folosirea lor se face numai în cură externă, în tratarea afecțiunilor circulatorii periferice, hipertensiune arterială, afecțiuni ale sistemului nervos sau în afecțiuni reumatice. În acest sens, România este printre puținele țări europene care deține importante resurse de gaze terapeutice, valorificate în stațiunile din Carpații Orientali: Tușnad, Covasna Balványos, Borsec sau în Banat, la Buziaș. Până în prezent, dacă avem în vedere estimarea rezervelor, cantitatea utilizată în cură balneară prin amenajări specifice este încă modestă.

A doua categorie de gaze terapeutice sunt „solfatarele”, adică emanațiile naturale de hidroxid de sulf $S(OH)_2$, în amestec cu gaz carbonic și, uneori, cu radon, în grote speciale. Printre cele mai renumite sunt cele de la Turia - Peștera Pucioasa și Harghita (Băile Harghita și alte surse învecinate).

➤ **Salinele terapeutice**

În această privință, există în țara noastră câteva spații subterane cu amenajări speciale renumite, unde climatul de salină este utilizat pentru tratarea afecțiunilor respiratorii, mai ales în astmul bronșic. Tratamentul balnear denumit „speleoterapie” se practică preponderent în salinele de la Praid, Târgu Ocna, Ocnele Mari, Cacica, Slănic Prahova sau Turda.

➤ **Strategii pentru dezvoltarea turismului**

Strategia¹⁵⁶ pentru dezvoltarea turismului balnear, promovează valorificarea abundenței de resurse minerale terapeutice într-o manieră sustenabilă, prin dezvoltarea *Turismului balnear verde*,

În cadrul Strategiei Naționale a României pentru dezvoltarea turismului 2023 - 2035 este promovată sustenabilitatea ca temă generală, turismul verde, conservarea resurselor și a respectului față de mediu, cu accent pe valorificarea sau conservarea resurselor minerale, astfel:

¹⁵⁶ H.G. nr. 571/2019

- Finanțarea activităților de conservare, protecție și exploatare a surselor de substanțe minerale cu calități terapeutice dovedite prin studii și analize de specialitate;
- Finanțarea cercetărilor de specialitate - analiza riguroasă a factorilor naturali terapeutici în scopul stabilirii sau restabilirii valorii acestora;
- Cercetări în vederea demonstrării efectelor factorilor naturali terapeutici și posibilitatea folosirii acestora în dezvoltarea produselor antiîmbătrânire și diseminarea rezultatelor prin diverse canale;
- Cercetare privind oferta de wellness cu factori naturali terapeutici a României, potențial de dezvoltare, impact economic;
- Susținerea creării unor linii de produse anti-aging pe bază de apă termală sau minerală, utilizând și produsele specifice locale cu notorietate. Liniile de produse vor putea să fie axate fie în jurul unei zone geografice sau a unei stațiuni (o gamă centrată pe un teritoriu circumscris cu specificitățile sale), fie să vizeze acoperirea unei palete largi de afecțiuni și tratamente anti-aging, utilizând resursele și expertiză din mai multe stațiuni în aceeași linie de produse;
- Îmbunătățirea modului de utilizare și protecție a resurselor conform legislației în vigoare pentru administratorii zăcămintului (analiza zonelor de protecție a pânzei freatică care alimentează izvoarele termale și medicinale, astfel încât aceste zone să fie protejate în momentul planificării activităților industriale și urbane, analiza valorii prag pentru poluanții pânzei freatică etc.)

Precizăm că Planul de acțiuni al acestei strategii este în curs de actualizare.

➤ **Propuneri de acțiuni în domeniul resurselor minerale:**

- Inventarierea și valorificarea forajelor de ape minerale
- Impactul schimbărilor climatice asupra apelor minerale
- Punerea în siguranță a forajelor de ape minerale
- Finanțarea analizelor fizico - chimice pentru ape minerale, nămoluri și reconfirmarea valorii terapeutice a acestora
- Saline - reguli de exploatare în siguranță, reducerea impactului activității turistice pentru conservarea resursei
- Amenajarea unor foste exploatări miniere - foste galerii de coastă, ca obiective turistice (ex. muzee mineralogice)

ANEXA 5: Plan de acțiune

OBIECTIVE SPECIFICE	AȚIUNI estimate	Instituții responsabile	Perioade de implementare	Rezultate așteptate	Indicatori de monitorizare și etapele evaluării
2. Armonizarea continuă a cadrului legislativ din domeniul resurselor minerale neenergetice cu legislația internă și europeană.	<p>2.1 Actualizarea Legii minelor nr. 85/2003 precum și a normelor de aplicare (Hotărârea Guvernului nr. 1208/2003);</p> <p>2.2 Aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea Legii nr.27/2018 pentru aprobarea Programului Geologic la nivel național;</p> <p>2.3 Elaborarea legislației pentru înființarea Serviciului Geologic Național;</p> <p>2.4 Aprobarea legislației pentru domeniul resurselor hidrominerale care să actualizeze prevederile referitoare la prospectarea, explorarea, exploatarea și valorificarea tuturor categoriilor de ape; conform Directivei Cadru Ape;</p> <p>2.5 Elaborarea proiectelor de hotărâri ale Guvernului pentru redeschiderea obiectivelor miniere închise și/sau ecologizate;</p> <p>1.6 Actualizarea Legii nr. 7/1996 a cadastrului și a publicității imobiliare în vederea reglementării dreptului de proprietate pentru activele exploatărilor miniere istorice aprobate la închidere prin cele 11 hotărâri ale Guvernului, în scopul înlesnirii transferului dreptului de proprietate asupra activelor ecologizate și libere de sarcini către U.A.T. - uri și pentru actualizare situației juridice a terenurilor</p>	<p>Instituții implicate</p> <ul style="list-style-type: none"> -Autorități publice centrale și locale, organizații, instituții cu responsabilități în domeniu, entități publice sau private, cetățeni 	<p>Perioada estimată de implementare este pe termen scurt, între anii 2025 - 2028</p>	<p>Rezultate așteptate</p> <ul style="list-style-type: none"> -cadru legislativ și de reglementare actualizat și aliniat la cerințele și standardele internaționale -atribuire clară a rolurilor, responsabilităților, autorității și răspunderii în gestionarea resurselor minerale, pentru toate organizațiile implicate; -public informat corect cu privire la activitățile și evenimentele importante din domeniul resurselor minerale neenergetice; 	<p>Indicatori de monitorizare</p> <ul style="list-style-type: none"> -conform <i>Ghid de monitorizare și evaluare</i> -<i>Raport de monitorizare</i> <p>Etape de evaluare</p> <ul style="list-style-type: none"> -Raport periodic

OBIECTIVE SPECIFICE	ACȚIUNI estimate	Instituții responsabile	Perioade de implementare	Rezultate așteptate	Indicatori de monitorizare și etapele evaluării
	<p>din cadrul perimetrelor miniere concesionate operatorilor economici;</p> <p>3.7 Simplificarea procedurilor de dobândire a folosinței și accesului la terenurile pe care se efectuează activități miniere;</p> <p>3.8 Facilitarea activităților de minerit artizanal;</p> <p>3.9 Elaborarea documentelor de politici publice a resurselor minerale naționale;</p> <p>3.10 Elaborarea reglementărilor pentru identificarea, evaluarea și aprobarea listei M.P.C. necesare economiei și cerințelor U.E.;</p> <p>3.11 Elaborarea unui plan pentru asigurarea exploatării resurselor minerale din România;</p> <p>3.12 Realizarea unei politici și a unui plan de furnizare a M.P.C. din resurse externe;</p> <p>3.13 Reglementarea aplicării principiilor economiei circulare în domeniul resurselor minerale neenergetice prin corelarea Directivei 2006/21/C.E. cu Pachetul de Măsuri privind Economia Circulară a U.E.;</p> <p>3.14 Perfecționarea cadrului de reglementări care să asigure predictibilitate și stabilitate fiscală pentru atragerea de noi investitori;</p> <p>3.15 Actualizarea manualelor operaționale/ghidurilor pentru închiderea minelor și regenerare socio-economică;</p>				

OBIECTIVE SPECIFICE	AȚIUNI estimate	Instituții responsabile	Perioade de implementare	Rezultate așteptate	Indicatori de monitorizare și etapele evaluării
	<p>3.16 Actualizarea reglementărilor pentru dezvoltarea activităților C.P.P.I. Bușteni ;</p> <p>3.17 Adaptarea cadrului de reglementări privind parteneriatul public-privat pentru investiții cu factor de multiplicare în activități miniere;</p> <p>3.18 Simplificare legislativă și măsuri de debirocratizare;</p> <p>3.19 Transpunerea în Legea minelor a prevederilor Directivei 2013/34/UE privind regulile de transparență pentru domeniul minier;</p> <p>3.20 Reglementarea transparenței în exploatarea resurselor naturale, cuprinzând un set de principii clare și concrete de integritate și responsabilitate prin care se garantează gestionarea resurselor naturale în avantajul statului și cu beneficii economico-sociale reale;</p> <p>3.21 Crearea unui Registru Unic Național de Monitorizare și Control - abordare susținută și de reprezentanții Mining Watch România¹⁵⁷;</p> <p>3.22 Adaptarea legislației conform noului Regulament european privind materiile prime critice</p>				
4 Modificarea cadrului instituțional în domeniu.	2.8 Înființarea Ghișeului Unic în cadrul autorității competente în domeniul resurselor minerale;	Instituții implicate -Autorități publice centrale și locale, organizații,	Perioada estimată de implementare este pe termen	Rezultate așteptate -autoritate de reglementare,	Indicatori de monitorizare

¹⁵⁷ Observații și propuneri pentru Strategia miniera 2017-2035, Mining Watch Romania, septembrie 2016

OBIECTIVE SPECIFICE	ACȚIUNI estimate	Instituții responsabile	Perioade de implementare	Rezultate așteptate	Indicatori de monitorizare și etapele evaluării
	<p>2.9 Înființarea Serviciului Geologic Național după model european cu funcția de administrator al Guvernului pentru domeniul geologiei, prin studierea, monitorizarea și documentarea resurselor subsolului, care să coordoneze toate activitățile specifice de cercetare-explorare geologică și să asigure aplicarea programului geologic național, în acord cu obiectivele europene pentru tranziție energetică.</p> <p>2.10 Reorganizarea Societății Conversmin S.A.;</p> <p>2.11 Dezvoltarea de activități de pregătire profesională, transfer de cunoștințe prin Centrul pentru Pregătire Personalului din Industrie - Bușteni în vederea asigurării resurselor umane calificate pentru toate domeniile implicate în activitate;</p> <p>2.12 Înființarea la Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului a unui punct de contact direct cu mediul de afaceri, cu rol coalizator și asigurarea unor planuri specifice diferitelor sectoare industriale;</p> <p>2.13 Stabilirea clară a competențelor instituționale în ceea ce privește redeschiderea unor mine sau cariere și/sau utilizarea gurilor miniere, modalitatea și etapele de realizare.</p> <p>2.14 Înființarea unui Consiliu Național, organism cu rol consultativ - care să asigure colaborarea interinstituțională cu entitățile responsabile cu implementare,</p>	<p>instituții cu responsabilități în domeniu, entități publice sau private, cetățeni</p>	<p>scurt, între anii 2025 - 2028</p>	<p>autorizare și control independentă, competentă și eficientă și procese de reglementare, autorizare și control bine definite, eficiente și transparente;</p> <p>-atribuire clară a rolurilor, responsabilităților, autorității și răspunderii în gestionarea resurselor minerale, pentru toate organizațiile implicate;</p> <p>-cooperare eficientă între autoritățile și instituțiile care participă la activitățile de reglementare, autorizare și control în domeniul minier;</p> <p>-resurse financiare adecvate pentru toate activitățile importante în</p>	<p>-conform <i>Ghid de monitorizare și evaluare</i></p> <p>-<i>Raport de monitorizare</i></p> <p>Etape de evaluare</p> <p>-Raport periodic</p>

OBIECTIVE SPECIFICE	ACȚIUNI estimate	Instituții responsabile	Perioade de implementare	Rezultate așteptate	Indicatori de monitorizare și etapele evaluării
	<p>să urmărească obiectivele strategiei - constituit din reprezentanții societății civile interesate în domeniu, respectiv ai: Academiei Române, patronatelor miniere, patronatelor din domeniul materialelor de construcții, patronatelor din domeniul apelor minerale, patronatelor din geologie, sindicatelor miniere și sindicatelor reprezentative la nivel național, precum și universităților de profil, institutelor naționale de cercetare - dezvoltare și specialiști invitați, în consultare cu mediul de afaceri din domeniul resurselor minerale neenergetice și cu parteneri/organizații de profil la nivel internațional.</p> <p>2.9Asigurarea resurselor necesare pentru realizarea unui <i>anuar al resurselor minerale ale României</i>, care să cuprindă date despre operatorii minieri, cât și despre resurse și calitatea acestora, localizarea regională, județeană și locală, potențial de valorificare, beneficiari potențiali, valorificând datele furnizate de Atlasul Economic al României - platformă elaborată de către Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului pentru fundamentarea politicilor publice bazate pe dovezi.</p>			<p>toate organizațiile din domeniul resurselor minerale neenergetice, precum și la toate autoritățile de reglementare și control, în compartimentele cu responsabilități conexe domeniului resurselor minerale neenergetice;</p> <p>-capabilități naționale de cercetare și dezvoltare în domeniul resurselor minerale neenergetice;</p> <p>-public informat corect cu privire la activitățile și evenimentele importante din domeniul resurselor minerale neenergetice;</p>	

OBIECTIVE SPECIFICE	AȚIUNI estimate	Instituții responsabile	Perioade de implementare	Rezultate așteptate	Indicatori de monitorizare și etapele evaluării
5 Repoziționarea domeniului minier în perspectiva asigurării resurselor minerale necesare dezvoltării durabile a țării	<p>3.1 Adoptarea unei viziuni largi pentru reindustrializare, în context european și global și aplicarea planului investițional;</p> <p>5.1 Actualizarea bazei de date integrate pentru resurse minerale neenergetice prin:</p> <p>a) inventarierea bazelor de date existente pentru resurse minerale neenergetice;</p> <p>b) cercetare geologică și hidrogeologică de perspectivă, studii și cercetări tehnologice pentru creșterea bazei de materii prime critice și strategice, secundare;</p> <p>c) dezvoltarea unei baze de date integrate digitale și facilitarea accesului la informații publice pentru persoanele fizice și juridice interesate;</p> <p>d) analizarea reglementărilor europene privind accesul la informații clasificate în vederea promovării resurselor minerale neenergetice.</p> <p>5.2 Asigurarea transparenței decizionale prin îmbunătățirea colaborării instituționale între autoritatea competentă, ministerele de resort, Academia Română, universități, S.R.I. și instituții de cercetare - dezvoltare.</p> <p>5.3 Reducerea barierelor administrative și cooperarea cu toți factorii implicați, îmbunătățirea relației cu mediul de afaceri intern și extern pentru tranziția la industrii de tehnologii înalte;</p>	<p>Instituții implicate</p> <ul style="list-style-type: none"> -Autorități publice centrale și locale, organizații, instituții cu responsabilități în domeniu, entități publice sau private, cetățeni 	<p>Perioada estimată de implementare este pe termen mediu, între anii 2026 - 2030</p>	<p>Rezultate așteptate</p> <ul style="list-style-type: none"> -contribuție directă la reindustrializarea României; -nivel crescut de încredere a populației în instituțiile statului cu atribuții și responsabilități în domeniul minier; -efecte în dezvoltarea durabilă a comunităților miniere; -mediu curat; -cadru și mecanisme eficiente de cooperare internațională; -public informat corect cu privire la activitățile și evenimentele importante din domeniul resurselor minerale neenergetice; 	<p>Indicatori de monitorizare</p> <ul style="list-style-type: none"> -conform <i>Ghid de monitorizare și evaluare</i> -<i>Raport de monitorizare</i> <p>Etape de evaluare</p> <ul style="list-style-type: none"> -Raport periodic

OBIECTIVE SPECIFICE	ACȚIUNI estimate	Instituții responsabile	Perioade de implementare	Rezultate așteptate	Indicatori de monitorizare și etapele evaluării
	<p>5.4 Încurajarea și sprijinul investițiilor/relocărilor cu factor de multiplicare.</p> <p>5.5 Identificarea și accesarea surselor de finanțare publice sau private, naționale și internaționale pentru implementarea proiectelor M.P.C. pentru consolidarea lanțului valoric: cercetare-explorare, exploatare, producție industrială, valorificare comercială și reciclare;</p> <p>5.6 Decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor;</p> <p>5.7 Diminuarea dependențelor de piețe terțe pentru produse finite;</p> <p>5.8 Asigurarea îndeplinirii condițiilor pentru aderarea la organizațiile internaționale de profil și realizarea unui sistem de raportare a producției prin integrarea Ministerului de resort în organizațiile internaționale de profil: Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, European Raw Materials Alliance, Extractives Industries Transparency Initiative;</p> <p>5.9 Participarea la alianțe, clustere și parteneriate strategice;</p> <p>5.10 Valorificarea eficientă a patrimoniului industrial, cultural și turistic;</p> <p>5.11 Elaborarea de politici publice pentru situații de criză/urgență;</p> <p>5.12 Conectarea la platformele tehnologice, de comunicare și de investiții;</p>			<p>-nivel crescut al bunăstării cetățenilor.</p>	

OBIECTIVE SPECIFICE	ACȚIUNI estimate	Instituții responsabile	Perioade de implementare	Rezultate așteptate	Indicatori de monitorizare și etapele evaluării
	<p>5.13 Asigurarea unui cadru predictibil, stabil fiscal și consecvent pentru investiții;</p> <p>5.14 Promovarea dialogului la scară națională pe teme de dezvoltare durabilă și alte teme de interes general pentru societate;</p> <p>5.15 Încurajarea diplomației economice;</p> <p>5.16 Participarea operatorilor din domeniul minier la accesarea instrumentelor financiare pentru reindustrializarea Europei;</p> <p>5.17 Creșterea eficienței utilizării resurselor prin cercetarea și analiza potențialului de extracție a resurselor primare și secundare, de reciclare a metalelor și mineralelor, de eficientizare a folosirii resurselor existente și de substituie a unor resurse cu altele mai eficiente;</p> <p>5.18 Reprocesarea și valorificarea sterilului depus în iazurile de decantare și în haldele de steril, cu micșorarea amprentei de mediu;</p> <p>5.19 Dezvoltarea unui lanț integrat de exploatare a resurselor minerale cu înființarea unităților de procesare;</p> <p>5.20 Armonizarea interesului național cu necesitatea atragerii de capital de investiții și cu încadrarea în cerințele de sustenabilitate;</p> <p>5.21 Programe de reciclare deșeuri minerale.</p>				

OBIECTIVE SPECIFICE	AȚIUNI estimate	Instituții responsabile	Perioade de implementare	Rezultate așteptate	Indicatori de monitorizare și etapele evaluării
	5.22 Programe de dezvoltare a performanțelor tehnologice și reconstrucție a unor ramuri industriale esențiale				
6 Asigurarea protecției mediului, managementului riscului și adaptării la schimbările climatice, cu asigurarea măsurilor speciale pentru conservarea sau utilizarea durabilă a resurselor naturale din ariile naturale protejate.	<p>6.1 Urmărirea proiectelor miniere în ceea ce privește aplicarea condiționalităților privind impactul de mediu;</p> <p>6.2 Asigurarea resurselor financiare și garanțiilor pentru refacerea și reabilitarea mediului post exploatare și întărirea colaborării dintre autoritatea competentă, investitori, bănci, firme de asigurare-reasigurare;</p> <p>6.3 Garanția financiară pentru proiectele miniere publicată împreună cu modul de calcul¹⁵⁸ și stabilirea termenelor minime până la care operatorul rămâne responsabil de procedurile post-închidere aplicabile;</p> <p>6.4 Utilizarea tehnologiilor de exploatare care să permită o activitate durabilă, ecologică și în acord cu celelalte industrii și utilizări ale terenurilor;</p> <p>6.5 Realizarea suprapunerii hărților perimetrelor miniere cu ariile naturale protejate, pentru a clarifica zonele industriale;</p> <p>6.6 Program de refacere ecologică a siturilor miniere contaminate istoric;</p>	Instituții implicate -Autorități publice centrale și locale, organizații, instituții cu responsabilități în domeniu, entități publice sau private, cetățeni	Perioada estimată de implementare este pe termen lung, 2025 - 2035	Rezultate așteptate -nivel crescut de încredere a populației în instituțiile statului cu atribuții și responsabilități în domeniul minier; -efecte în dezvoltarea durabilă a comunităților miniere; -mediu curat; nivel crescut al bunăstării cetățenilor.	Indicatori de monitorizare -conform <i>Ghid de monitorizare și evaluare</i> - <i>Raport de monitorizare</i> Etape de evaluare -Raport periodic

¹⁵⁸ Mining Watch Romania, 2016; Guidelines on Financial Guarantees and Inspections for Mining Waste Facilities;

OBIECTIVE SPECIFICE	ACȚIUNI estimate	Instituții responsabile	Perioade de implementare	Rezultate așteptate	Indicatori de monitorizare și etapele evaluării
	<p>6.7 Promovarea principiilor de economie circulară pentru optimizarea consumurilor de resurse în sectorul minier;</p> <p>6.8 Includerea unei ținte anuale de reducere a deșeurilor miniere;</p> <p>6.9 Informare și educare pentru adoptarea unui comportament ecologic;</p> <p>6.10 Dezvoltarea activităților cu caracter aplicativ legate de serviciile specializate necesare finalizării implementării infrastructurii de monitorizare în Sistemul Național Integrat de Monitorizare a Impactului de Mediu, denumit în continuare S.N.I.M.I.M. și racordării acestuia la Sistemul European de Reacție pentru Situațiile de Urgență, denumit în continuare S.C.E.R.S.U., ponderea costurilor fiind de 10-15% din alocațiile programelor anuale;</p> <p>6.11 Generalizarea sistemului de monitorizare a impactului de mediu, ca instrument eficient de prevenire, planificare și răspuns în situații de urgență, inclusiv racordarea acestuia la S.C.E.R.S.U. prin dezvoltarea logisticii și infrastructurii;</p> <p>6.12 Trecerea la mentenanța infrastructurii S.N.I.M.I.M. și S.C.E.R.S.U., execuția infrastructurii specifice dezvoltării de proiecte/programe pilot de sprijin și după caz, eventualele remedieri generate de fenomenele de calamitate.</p>				

OBIECTIVE SPECIFICE	AȚIUNI estimate	Instituții responsabile	Perioade de implementare	Rezultate așteptate	Indicatori de monitorizare și etapele evaluării
7 Închiderea minelor, ecologizarea și monitorizarea post-închidere.	<p>7.9 Aplicarea celor mai bune practici internaționale;</p> <p>7.10 Utilizarea tehnologiilor de vârf disponibile (B.A.T. - B.R.E.F.) în activitatea de închidere a minelor cu inventarierea la zi a rezervelor de minereu, calculate conform standardelor internaționale, respectiv normele Uniunii Europene și United States Geological Survey¹⁵⁹;</p> <p>7.11 Utilizarea cu eficiență ridicată a fondurilor, concentrarea pe activitățile de închidere și ecologizare concomitent cu reducerea graduală a cheltuielilor de conservare;</p> <p>7.12 Îndeplinirea obligațiilor de mediu asumate prin Tratatul de Aderare la Uniunii Europene cu încadrarea în cerințele impuse de legislația națională aflată în vigoare;</p> <p>7.13 Creșterea capacității de răspuns în situații de urgență și compatibilizarea cu sistemele de alarmare național și european;</p> <p>7.14 Atragerea de fonduri suplimentare și noi parteneri pentru finanțarea unor proiecte de importanță și/sau valoare mare.</p> <p>7.15 În vederea creșterii gradului de conformare a datelor furnizate, a îmbunătățirii calității analizelor de laborator, se impune demararea procedurilor în vederea acreditării</p>	<p>Instituții implicate</p> <ul style="list-style-type: none"> -Autorități publice centrale și locale, organizații, instituții cu responsabilități în domeniu, entități publice sau private, cetățeni 	<p>Perioada estimată de implementare este pe termen lung, 2025 - 2035</p>	<p>Rezultate așteptate</p> <ul style="list-style-type: none"> -contribuție directă la reindustrializarea României; -nivel crescut de încredere a populației în instituțiile statului cu atribuții și responsabilități în domeniul minier; -efecte în dezvoltarea durabilă a comunităților miniere; -mediu curat; -cadru și mecanisme eficiente de cooperare internațională; -public informat corect cu privire la activitățile și evenimentele importante din domeniul resurselor minerale neenergetice; 	<p>Indicatori de monitorizare</p> <ul style="list-style-type: none"> -conform <i>Ghid de monitorizare și evaluare</i> -<i>Raport de monitorizare</i> <p>Etape de evaluare</p> <ul style="list-style-type: none"> -Raport periodic

¹⁵⁹ <https://www.usgs.gov/>

OBIECTIVE SPECIFICE	AȚIUNI estimate	Instituții responsabile	Perioade de implementare	Rezultate așteptate	Indicatori de monitorizare și etapele evaluării
	laboratorului de analize fizico-chimice de la Deva, în conformitate cu cerințele standardului SR EN ISO /CEI 17025:2018. 7.16Reevaluarea oportunității închiderii minelor la obiectivele miniere neatacate.			-nivel crescut al bunăstării cetățenilor.	
8 Dezvoltare durabilă și asigurarea regenerării socio-economice și culturale a comunităților din zonele industriale.	8.1 Protejarea și susținerea obiectivelor naturale și culturale; 8.2 Implementarea unui cadru legislativ favorabil, în vederea valorificării în interes local a surselor de apă minerală terapeutică, geotermală și a gazelor care le însoțesc, prin procedură simplificată, respectiv permis de valorificare și a golurilor miniere pentru sporirea atractivității în domeniul turistic-balnear și cultural; 8.3 Aplicarea recomandărilor P.N.U.D. în ceea ce privește contribuția mineritului la realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă. 8.4 Promovarea educației pentru o economie circulară. 8.5 Diseminarea conceptului de comunități sustenabile și creșterea gradului de conștientizare cu privire la tranziția la utilizarea energiilor regenerabile; 8.6 Realizarea de programe de regenerare socio-economică a zonelor monoindustriale; 8.7 Participarea responsabilă a comunităților la fundamentarea deciziilor; 8.8 Dezvoltarea și implementarea activităților de informare și promovare	Instituții implicate -Autorități publice centrale și locale, organizații, instituții cu responsabilități în domeniu, entități publice sau private, cetățeni	Perioada estimată de implementare este pe termen scurt, între anii 2025 - 2028	Rezultate așteptate -nivel crescut de încredere a populației în instituțiile statului cu atribuții și responsabilități în domeniul minier; -efecte în dezvoltarea durabilă a comunităților miniere; -mediu curat; -cadru și mecanisme eficiente de cooperare internațională; -public informat corect cu privire la activitățile și evenimentele importante din domeniul resurselor minerale neenergetice;	Indicatori de monitorizare -conform <i>Ghid de monitorizare și evaluare</i> - <i>Raport de monitorizare</i> Etape de evaluare -Raport periodic

OBIECTIVE SPECIFICE	ACȚIUNI estimate	Instituții responsabile	Perioade de implementare	Rezultate așteptate	Indicatori de monitorizare și etapele evaluării
	<p>pentru îmbunătățirea consultării cu părțile interesate;</p> <p>8.9 Implicarea comunităților pe tot parcursul derulării activităților miniere/industriale și în monitorizarea post-închidere;</p> <p>8.10 Planificarea strategică participativă pentru dezvoltarea socio-economică locală și regională;</p> <p>8.11 Crearea unei rețele de transfer de informații și schimb de experiență între structuri comunitare similare din țară și străinătate;</p> <p>8.12 Consimțământ prealabil și informat al comunității locale, la demararea procedurii acordului de mediu, respectiv E.I.A.¹⁶⁰;</p> <p>8.13 Activități de transfer de cunoștințe și informații în domeniul dezvoltării durabile;</p> <p>8.14 Promovarea mineritului sustenabil alternativ;</p> <p>8.15 Dezvoltarea durabilă participativă;</p> <p>8.16 Platformă de comunicare transparentă;</p> <p>8.17 Asistarea comunităților locale la dezvoltarea de strategii de dezvoltare sustenabilă după închiderea minelor;</p> <p>8.18 Diseminarea informațiilor privind influența mediilor culturale și naturale în dezvoltarea mineritului și a turismului;</p> <p>8.19 Crearea unui plan de acțiune pentru dezvoltarea mineritului asociat cu alte</p>			<p>-nivel crescut al bunăstării cetățenilor.</p>	

¹⁶⁰ Mining Watch Romania, Observatii 2016

OBIECTIVE SPECIFICE	AȚIUNI estimate	Instituții responsabile	Perioade de implementare	Rezultate așteptate	Indicatori de monitorizare și etapele evaluării
	industrii, precum turism, obiective naturale și culturale; 8.20Parteneriat cu companiile miniere și autoritățile responsabile cu pregătirea și calificarea forței de muncă.				
9 Crearea condițiilor cadru pentru sprijinirea activității de cercetare, dezvoltare, inovare	<p>9.1 Punerea în aplicare a unui program de cercetare în sectorul resurselor minerale neenergetice, cu scopul de a dezvolta produse noi și inovative, procese și servicii care să cuprindă toate aspectele legate de lanțul de utilizare al resurselor minerale;</p> <p>9.2 Realizarea de cercetări privind elaborarea de noi tehnologii în scopul valorificării superioare a substanțelor minerale utile, a utilizării metodelor biotehnologice pentru tratarea deșeurilor și epurarea apelor reziduale, a protecției mediului înconjurător și a predicției efectelor hazardelor naturale;</p> <p>9.3 Programe complexe, multidisciplinare, în parteneriat public-privat privind inventarierea tehnologiilor existente pentru substituția M.P.C atât la nivel național cât și European;</p> <p>9.4 Investiții în educație și în infrastructura de cercetare și dezvoltarea unor forme de cooperare între sectorul de afaceri, mediul academic și de cercetare, pentru proiecte din domeniul resurselor minerale neenergetice și conexe, în principal: științele Pământului, energetic, mediu, dezvoltare tehnologică, teledetecție;</p>	Instituții implicate -Autorități publice centrale și locale, organizații, instituții cu responsabilități în domeniu, entități publice sau private, cetățeni	Perioada estimată de implementare este pe termen lung, 2025 - 2035	<p>Rezultate așteptate</p> <ul style="list-style-type: none"> -nivel crescut de încredere a populației în instituțiile statului cu atribuții și responsabilități în domeniul minier; -personal calificat și motivat; -efecte în dezvoltarea durabilă a comunităților miniere; -mediu curat; -cadru și mecanisme eficiente de cooperare internațională; -public informat corect cu privire la activitățile și evenimentele importante din domeniul resurselor 	<p>Indicatori de monitorizare</p> <ul style="list-style-type: none"> -conform <i>Ghid de monitorizare și evaluare</i> -<i>Raport de monitorizare</i> <p>Etape de evaluare</p> <ul style="list-style-type: none"> -Raport periodic

OBIECTIVE SPECIFICE	ACȚIUNI estimate	Instituții responsabile	Perioade de implementare	Rezultate așteptate	Indicatori de monitorizare și etapele evaluării
	<p>9.5 Adaptarea infrastructurii de învățământ la necesitățile industriei, inclusiv prin înființarea de instituții de învățământ cu profile mixte, care să ofere o dublă specializare, în conexiune cu cea minieră, după model european; reînființarea învățământului tehnic profesional-tehnicieni în domeniul geologic și minier; reînființarea, în cadrul facultăților de chimie industrial, a unor secții de preparare pentru prelucrarea minereurilor extrase din zăcăminte, adaptate noilor tehnici în domeniu, pentru extracția întregului conținut mineral, inclusive mineralele cu valoare economică mare, inclusive din haldele de steril și iazurile de decantare;</p> <p>9.6 Promovarea programelor de informare cu privire la dezvoltarea durabilă, economia circulară, adaptarea la schimbările climatice;</p> <p>9.7 Reconversia profesională a tinerilor din zonele industriale în vederea dobândirii noilor competențe specifice economiei circulare și digitalizării;</p> <p>9.8 Finanțarea activității de cercetare, dezvoltare, inovare.</p>			<p>minerale neenergetice; -nivel crescut al bunăstării cetățenilor.</p>	